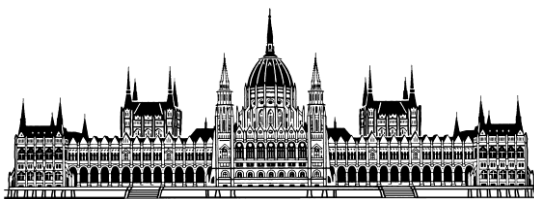

Országgyűlési Napló

*Dr. Hiller István, Jakab István, dr. Latorcai János,
Lezsák Sándor és Sneider Tamás*
elnöklete alatt

Jegyzők: *Gelencsér Attila, Hiszékeny Dezső, dr. Szűcs Lajos*

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása	30061
Egyes törvényeknek a táncművészeti életjáradék bevezetésével összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	30061
Balog Zoltán (Fidesz) a napirendi pont előterjesztője	30061
Felszólalók:	
Dr. Hoppál Péter emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	30065
Dunai Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	30068
Korózs Lajos , az MSZP képviselőcsoportja részéről	30069
Düró Dóra , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	30071
Simon Róbert Balázs (Fidesz)	30072
Dr. Hoppál Péter emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	30074
Sneider Tamás (Jobbik)	30076
Dunai Mónika (Fidesz) előterjesztői válasza	30078
A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	30080
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	30081
Felszólalók:	
Hadházy Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	30087
Dr. Szakács László , az MSZP képviselőcsoportja részéről	30091
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	30095
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	30099
A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény és egyes törvények eljárásjogi kérdésekkel összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	30101
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	30102
Felszólalók:	
Dr. Vas Imre , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	30106
Korózs Lajos , az MSZP képviselőcsoportja részéről	30108
Dr. Rubovszky György , a KDNP képviselőcsoportja részéről	30111
Dr. Staudt Gábor , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	30113
Dr. Rubovszky György (KDNP).....	30117
Dr. Staudt Gábor (Jobbik).....	30118
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	30119
A civil szervezetek és a cégek nyilvántartásával összefüggő eljárások módosításáról és gyorsításáról szóló törvényjavaslat általános vitája.....	30119
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	30119
Felszólalók:	
Dr. Vas Imre , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	30125
Korózs Lajos , az MSZP képviselőcsoportja részéről	30128
Dr. Rubovszky György , a KDNP képviselőcsoportja részéről	30130
Szávay István , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	30131
Dr. Staudt Gábor (Jobbik).....	30137
Dr. Vas Imre (Fidesz)	30138
Dr. Staudt Gábor (Jobbik).....	30139
Szávay István (Jobbik)	30139
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	30140
Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	30141
Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	30141
Felszólalók:	
Dr. Molnár Ágnes , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	30144
Dr. Szakács László , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	30148
Dr. Lukács László György , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	30153

Dr. Lukács László György (Jobbik).....	30158
Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	30160
Dr. Szakács László (MSZP)	30161
Dr. Lukács László György (Jobbik).....	30163
Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	30164

Az oktatás szabályozására vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája..... 30165

Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője... 30166

Felszólalók:

Dr. Vinnai Győző , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	30171
Dr. Hiller István , az MSZP képviselőcsoportja részéről	30173
Dr. Hoffmann Rózsa , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	30177
Dr. Staudt Gábor , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	30181
Kissné Köles Erika nemzetiségi szószóló	30185
Kucsák László (Fidesz)	30188
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)	30192
Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP)	30194
Dr. Vinnai Győző (Fidesz)	30195
Dr. Varga László (MSZP).....	30195
Szabó Sándor (MSZP).....	30199
Dunai Mónika (Fidesz)	30202
Dr. Szél Bernadett (LMP)	30205
Kucsák László (Fidesz)	30206
Dr. Varga László (MSZP).....	30207
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	30208

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény és egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája .....
 30214 |

Veresné Novák Katalin emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője .....
 30214 |

Felszólalók:

Dunai Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	30217
Korózs Lajos , az MSZP képviselőcsoportja részéről	30221
Vágó Sebestyén , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	30223
Dr. Szél Bernadett , az LMP képviselőcsoportja részéről	30227
Veresné Novák Katalin emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	30231

Egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája .....
 30234 |

Czibere Károly emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....
 30234 |

Felszólalók:

Kovács Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	30243
Bangóné Borbély Ildikó , az MSZP képviselőcsoportja részéről	30245
Vágó Sebestyén , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	30250
Schmuck Erzsébet , az LMP képviselőcsoportja részéről	30254
Szabó Sándor (MSZP).....	30257
Kovács Sándor (Fidesz).....	30259
Dr. Lukács László György (Jobbik).....	30259
Czibere Károly emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	30263

Az ülésnap bezárása.....
 30268 |

Az ülésen jelen voltak:

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár, BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások minisztere, CZIBERE KÁROLY államtitkár, DR. HOPPÁL PÉTER államtitkár, DR. ÓNODI-SZŰCS ZOLTÁN GUSZTÁV államtitkár, DR. PALKOVICS LÁSZLÓ államtitkár, VERESNÉ NOVÁK KATALIN államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
20. ülésnapja
2016. november 10-én, csütörtökön
(9.02 óra - Elnök: dr. Hiller István
Jegyzők: Hiszékeny Dezső és dr. Szűcs Lajos)

ELNÖK: (A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.) Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés őszi ülészakájának 20. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatatom önöket, hogy az ülés vezetésében Szűcs Lajos és Hiszékeny Dezső jegyző urak lesznek segítségemre.

Köszöntöm kedves vendégeinket és mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes törvényeknek a táncművészeti életjáradék bevezetésével összefüggő módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Lázár János, Balog Zoltán és Dunai Mónika képviselők, Fidesz, által benyújtott előterjesztés T/12739. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Balog Zoltán miniszter úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, miniszter úr!

BALOG ZOLTÁN (Fidesz), a napirendi pont előadója: (*Hangosítási hiba.*) Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Egy olyan közhely, merthogy a közhelyeknek az a sajátossága, hogy valami alapvető igazságot kifejeznek, még akkor is, ha a gyakori használatban elkopik, eltorzul az értelmük, az, hogy Magyarországnak, amely egy idő óta jelentős ásványkincsekben, nyersanyagokban nem gazdag, illetve nem rendelkezik, a legfontosabb erőforrása az, ami a fejünkben van, vagy talán hozzátehetném, ha már a kultúráról beszélünk, ami a szívrünkben van. Ez egy olyan alapigazság, amit akár közhelynek is tekintünk, de mindenképpen megőrizte az értelmét és az érvényét.

ELNÖK: Miniszter úr, bocsánatot kérek, hogy megakasztom. Legyen szíves a mikrofonját megigazítani, megfordítani, mert ön nem hallhatja, de a susogó hang zavaró.

BALOG ZOLTÁN (Fidesz), a napirendi pont előadója: A szív működése?

ELNÖK: Nem, a szív működése biztos nagyon rendben van, a miénk is, így aztán a fékek és ellensúlyok rendszere működik ebben az esetben. Parancsoljon, folytassa!

BALOG ZOLTÁN (Fidesz), a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr, a kollegiális segítséget. Tisztelt Miniszter Úr! - azt is mondhattam volna.

Tehát a magyar kultúra jelentősége indokolja azt, hogy a kormány különös figyelmet fordítson mindazokra, akik ezt a kultúrát fenntartják, illetve újjáteremtik. Akkor, amikor a magyar kultúráról beszélünk, az is egy alapigazság, hogy a magyar kultúra a nélkül a népi kultúra nélkül, amely az önazonosságunk, az identitásunk őrzésében az egyik legfontosabb szerepet játszotta évszázadokon, hadd ne mondjam, egy évezreden keresztül, egy különös helyet foglal el a kulturális teljesítményünkön, a kulturális életünkön belül is.

Ha csak az elmúlt időknek - hadd mondjam így - nagy veszteségeire gondolok, akkor is nyilvánvaló az, hogy ennek nemcsak az elméleti megalapozására - gondoljunk Kodályra vagy éppen Bartók Bélára -, hanem a gyakorlati megvalósítására is olyan művészekkel rendelkezünk, rendelkezünk, akik ezt világszínvonalon művelték. Ha itt Csoóri Sándort említem, akitől nemrég bűcsúztunk, az ő alaptétele, hogy magyar népi kultúra nélkül XXI. századi magyarság és magyar identitás nem létezhet, egy ilyen fontos jelzés, egy fontos örökség számunkra. De ha közelítünk a népi kultúra szakmai részéhez, akkor gondoljunk Halmos Bélára, aki nemzedékeken keresztül a táncművelésben, a magyar népi kultúra értékeinek a felkutatásában, összegyűjtésében és megőrzésében óriási, döntő szerepet vállalt, vagy a korábban elhunyt Martin Györgyre. Itt hívom föl a figyelmet a nem olyan régen megjelent elismerési rendeletünkre, miniszteri rendeletünkre, egy külön díjat alapítottunk a szakmának, a magyar népi kultúra képviselőinek a kérésére. Tehát a jövő évben először fogunk Martin György-díjat adni. Mindezek indokolják azt, hogy különös figyelemmel legyünk azok iránt, akik ezt a kultúrát fenntartják és újjáteremtik.

Ha szabad még az általános megközelítésben két ügyet említeni, amely jelzi azt, hogy ez a nem is két lábon állás, de az a sokféleség, az a gazdagság, ami jellemzi a magyar kultúrát, hogyan tud megvalósulni a legmodernebb, a legkorszerűbb vagy időszerűbb formában, akkor azért említenék két olyan televíziós produkciót, amire, úgy gondolom, hogy mindannyian méltán büszkék lehetünk. Az egyik a Virtuózok produkció, amely a klasszikus zenének az egészen fiatal kortól való nemcsak tanítását, hanem előadását és képviseletét mutatja meg az egész ország nyilvánosságára számára. Büszkén számolhatok be arról, még ha ebben nekünk mint kormányának kevés részünk is van, de azért büszkék lehetünk rá, hogy nemzetközileg is komoly érdeklődés van ennek a műsornak az adaptációjára különböző országokban.

A másik pedig, amely már a népi kultúráról szól, a Páva-mozgalomnak a legújabb ága, a „Felszállott a páva” műsor, ahol alkalomszerűen, illetve rendszeresen olyan fiatalokkal, gyermekekkel találkozunk, akik ezt a népi kultúrát a Kárpát-medence különböző részein őrzik, képviselik, fenntartják és újjáteremtik. Mindezek az ügyek, ahogy említettem, azokra is irányítják a figyelmünket, akik ennek a kultúrának a

fenntartói és újjáteremtői - gondolkok itt most a táncművészekre.

Az a javaslat, amit mi benyújtottunk az Országgyűlésnek Lázár János képviselőtársammal együtt - most képviselőként nyújtottuk ezt be, mert a kormány első körben nem kívánt állást foglalni ebben az ügyben -, azt célozza, hogy azt a balettművészeti életjáradékot, amit egy korábbi törvényünkkel 2011-ben megalapítottunk, kiterjesszük a táncművészet néptánc ágára is, és így nem balettművészeti, hanem táncművészeti életjáradékká alakítsuk.

Szigorú feltételekhez kötnénk ennek az életjáradéknak az igénybevételét. De talán az indokolásban első körben hadd mondjam el azt, hogy az mindenki számára világos, hogy akik ezen a szinten, a legmagasabb szinten művelik a táncművészetet, azoknak a testét egy olyan komoly fizikai megterhelés veszi igénybe, amely más művészeti ágakkal szemben hasonlít a sportolók megterheléséhez a biológiai, fizikai kondíció tekintetében. Ezért indokolt az, hogy amikor eléri azt a kort - itt akár már 35 éves korról is beszélhetünk -, amikor nem képesek ezt az igénybevételt teljesíteni vagy ennek megfelelni, akkor egy olyan életjáradékot kapjanak, ami segíti őket abban, hogy az életük hátralévő részében valami olyan más, hasonló szakmai feladatot tudjanak ellátni vagy egy olyan hivatást találjanak, folytassanak, ami következik az előző tevékenységükből. Ennek a segítségére szolgál az életjáradék.

25 év professzionális - hangsúlyozom, professzionális - munka a feltétele ennek az életjáradéknak, 40 éves kor fölött lehet igénybe venni. Ha kiszámoljuk azt, hogy alapesetben egy fiatal táncos, ha elvégzi a főiskolát, akkor, mondjuk, 22 éves korban tudja elkezdni ezt a tevékenységét professzionálisan, és ha ehhez hozzáteszünk 25 évet, akkor megkapjuk azt az időt, amitől kezdve ez az életjáradék rendelkezésükre tud állni. A feltétel az, hogy egy állandó társulat tagjai legyenek, ennek a társulatnak nemzeti minősítése legyen, és főállásúként vegyék igénybe ezt az életjáradékot.

Az előbb említett előadó-művészeti törvény 43. §-a értelmében a balettművészeti életjáradéokra jogosultak voltak eddig is azok a személyek, akik a Magyar Nemzeti Balettnél, a Győri Balettnél, a Pécsi Balettnél vagy éppen a Szegedi Kortárs Balettnél - tehát ez egy meghatározott kör - vagy ezeknek a jogelődjeinél összesen legalább 25 éven át - ide nem értve a képzés idejét - magántáncosi vagy tánckari tevékenységet főfoglalkozásszerűen - ez is hangsúlyos - folytattak. Ezek felelnek meg a törvény további feltételeinek.

(9.10)

A hivatásos táncművész szakma kérte azt, hogy úgy változtassuk meg ezt a szabályozást, hogy terjesszük ki ezt a balettművészeti életjáradékot további négy kategóriára. Itt előtérben van számunkra a néptánc, tehát a Magyar Állami Népi Együttes, a

Magyar Nemzeti Táncgyűttes vagy régi nevén a Honvéd Táncgyűttes, a Duna Művészegyűttes és a Budapesti Operettszínház Tánckara. Ezek azok, amelyek nemzeti minősítéssel rendelkező intézmények. A vitát megelőlegezve, van még egy másik ilyen minősítés, hogy nemzeti intézmény, a Nemzeti Táncszínház, de miután az befogadószínház, nincs állandó társulata, tehát értelemszerűen, ha ezeket az együtteseket, akiket az előbb felsoroltam, oda vendégjátéokra hívnák meg, akkor ezekre már érvényes más módon ez a táncművészeti életjáradék.

Ahogy említettem, a Magyar Táncművészek Szövetsége volt a kezdeményező ebben az ügyben, és mi Lázár János képviselőtársammal, akit szintén megkerestek, és engem is megkerestek, szívesen álltunk e mellé a javaslat mellé. Azt kérem önöktől, hogy mérlegeljék ennek a javaslatnak az értelmét és a fontosságát. Arra szeretném felhívni a figyelmet - itt már részben elkezdtük a vitát lefolytatni a fiskussal, a Nemzetgazdasági Minisztériummal -, hogy a számításaink szerint - és ezek elég megbízható számítások - egy, kettő, három, maximum négy embert tud érinteni évente ennek a fajta életjáradéknak az igénybevétele, hiszen azok köre, akik ezt igénybe vehetik, behatárolt; pontosan felsorolt intézményekként a legmagasabb minősítésű intézmények. Az előadó-művészeti törvény értelmében a nemzeti minősítéshez való eljutás és az ezzel kapcsolatos kedvezmények, támogatások igénybevétele nagyon szigorú feltételekhez kötött.

Úgy látom - bízom benne, hogy nem fogják ezt megcáfolni -, hogy ez a fajta minősítési rendszer, amit a kormányzásunk elején, 2011 környékén elkezdtünk kidolgozni a szakmai szervezetek részvételével, az egy olyan szabályozást jelent, amelyik, nyilván a kultúra területén kizárólag objektív kritériumokról nem beszélhetünk, de mégiscsak egy megbízható minősítési rendszert jelent, és azon túl, hogy természetesen a kulturális vállalkozások, különböző szakmai műhelyek támogatására mindig lehetne több pénzt is fordítani, mint amennyit fordítunk, ettől eltekintve a szakma konszenzusát, az egyetértését bírja ez a minősítési rendszer, amelybe bele lehet kerülni. Tehát elméletileg bővíthet ez a kör más táncgyűttestekkel is, de a nemzeti minősítéshez való hozzájutás elbírálásának a módja, az eljárásrend, és azoknak a szakmai hitele, akik ebben a minősítésben részt vesznek, garantálja azt, hogy ez nem egy olyan zsák, aminek nincsen alja, hanem világosan behatárolható a kör és a tevékenység, amelyet érint. Tehát ahogy említettem, egy és négy fő között tervezhető az, hogy kik azok a művészek, akiket ilyen módon foglalkoztatnak, és hozzájuthatnak majd ehhez az életjáradékhoz.

Kérem a Ház támogatását ebben az ügyben, és ahogy említettem, a kormány első körben nem kívánt állást foglalni, úgyhogy most kíváncsian várom a kormány véleményét a törvényjavaslattal kapcsolatban. Én magam azt kérem, hogy támogassa ezt a javaslatot. Köszönöm szépen a szót, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Felhívom a figyelmüket, hogy miniszter úr ez esetben képviselői minőségében mint előterjesztő szólt, így kötelességem megkérdezni államtitkár urat a kormány képviselőjeként, hogy kíván-e most szólni. *(Jelzésre:)* Hoppál Péter államtitkár urat illeti a szó. Parancsoljon!

DR. HOPPÁL PÉTER, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Képviselő Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Egy nagyon fontos ügyben képviselői önálló indítvánnyal járult az Országgyűlés elé az emberi erőforrások minisztere, országgyűlési képviselőként a Miniszterelnökséget vezető miniszterrel, és azt gondolom, hogy egy fontos társadalmi igényt tisztáz ez a jelenlegi, a parlament előtt fekvő törvényjavaslat.

Az imént miniszter úr pontosan rámutatott az előzményekre. Tehát valóban, 2011-ben az ország helyzetét áttekintve, a kormány egy olyan javaslattal élt az Országgyűlés felé, amely szerint a korkedvezményes nyugdíj elmúlt évtizedekben ellenőrizhetetlen módon történt túlbujánzását az ország stabilitása érdekében szabályozott keretek közé kellett tenni. Azt gondolom, hogy ekkor egy nagyon nemes gesztust tett egyébként a törvény - amennyiben annak idején mi jegyeztük a módosító indítványt -, amennyiben a balettművészek vonatkozásában egy kivételt fogalmazott meg. Magyarán, az öregségi nyugdíjkorhatár elérése előtt, ahogy miniszter úr ezt jelezte, egy 25 éves tevékenység után lehetővé teszi, hogy egy átmeneti időszakra, tehát az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig egy átmeneti járadékban, ebben a bizonyos balettművészeti járadékban részesülhessenek azon művészek, akikre a szigorú kritériumrendszer érvényes volt.

Azonban természetes módon valóban a Magyar Táncművészek Szövetsége az azonos diplomával rendelkező, tehát táncművészeti diplomával rendelkező nemcsak balettművészek, hanem immár a táncművészet másik nagy ágán, a népművészet területén tevékenykedő művészek számára is kinyitni szándékozta ezt a kedvezményt.

Miniszter úr nagyon pontosan fogalmazott, hogy itt ez a kedvezményezett kör nem jelent több száz ezres terhet a magyar államgazdaság számára. Itt tulajdonképpen pár tucat művésztől van szó, akik ezzel a kedvezménnyel élnek. Számítsunk csak gyors fejszámolással! Azok a művészek, akik elvégzik a Táncművészeti Főiskolát, és 22 éves korukban friss diploma birtokában, magas szakmai előremenetel után lehetőséget kapnak, hogy az itt jelzett négy, nagy hagyománnyal rendelkező balettegyüttes valamelyikében - ugye, a törvény eddig csak rájuk terjedt ki, a Magyar Állami Operaházban működő Nemzeti Balettre, a Győri Balettre, a Pécsi Balettre és a Szegedi Kortárs Balettre -, akik már pályájuk kezdetén ezen együttesekben társulati tagságot kaphatnak, az már önmagában egy nagy presztízsű elismerés. Te-

hát azt mondhatjuk, hogy jó volt az eddigi törvényi szabályozási kivétel, hiszen akik ezekben a társulatokban 25 éven keresztül tevékenykedhetnek, ha ők 47 éves korukban - amikor elgondolhatjuk, hogy ezek a már gyerekkoruktól kezdve, 5-6 éves koruktól fogva nagyon erőteljes napi dresszúra alatt álló művészek, akik elképesztő módon terhelik a csontrendszerüket, az ízületeiket - ott vannak, hogy már nem érzik magukat színpadképesnek, és erről sok esetben orvosi papír is van, igenis legyen egy lehetőség arra, hogy ha ők nem kívánnak a társulatban más módon tovább működni, vagy akár oktatói, tanári pályára menni, akkor egy átmeneti járadékban részesülhessenek. Még egyszer hangsúlyozzuk tehát, hogy nagyon kevesen éltek ennek a kedvezménynek a lehetőségével.

Ugyanakkor, aki jól ismeri a néptáncosok körét, az amatőr együttesekben is láthatjuk, hogy a mindennapos mozgás vonatkozásában is igenis nagyon nagy intenzitást fejtenek ki azok a gyerekek, akik a néptánc területén dolgoznak, és láthatjuk, hogy a színpadon milyen teljesítményt nyújtanak, és nemcsak az egész Kárpát-medencében, hanem a határon túli diaszpóratereleteken is milyen kulturális önzonossággal bír az, amikor a néptánc tevékenységében alkotó módon részt vesznek helyi közösségek.

(9.20)

Igen ám, de vannak professzionális együttesünk, akik a legmagasabb szinten reprezentálják évtizedek óta a nemzetközi szinten is a kodályi, bartóki úton indulva és a táncművészeti mozgásban megerősödve a legmélyebb gyökerű magyar kultúrát, a magyar népművészetet. Azt gondoljuk, hogy ez a fajta kedvezménykibővítés, ami a törvénymódosítás előterjesztésében szerepel, jogos és igazságos. Tehát a táncművészeti szakmában az azonos diplomával rendelkező művészek számára nemcsak a balettszoknoknak, hanem immáron majd a néptáncosoknak is lehetővé teszi az említett kedvezményi kör igénybevételének lehetőségét.

Előre gondolom, hogy ellenzéki képviselőtársaim részéről fölmerülhet az a kérdés - ezért kicsit megelőzném -, hogy mi van azzal a dicső múlttal, amikor még 25 év után bármelyik művész nyugdíjba mehetett. Hát, az nem volt olyan dicső múlt, tisztelt képviselőtársaim, mert 2011 előtt, amikor az öregségi nyugdíj előtti 25 éves művésznegyedíjat igénybe vették a művészek, nagyon sanyarú feltételekkel vehették csak igénybe.

Nem véletlen, hogy az elmúlt fél évszázadban lehetőséget kapó művészek sorából mindössze 500-an éltek ezzel a lehetőséggel. Tehát ma a statisztikai adatok szerint 500 művésznegyedíjas van, olyanok, akik ezt még a régi rendszer szerint vették igénybe. S miért? Azért, mert az a mostani értéken egy 100 ezer forint körüli juttatást biztosított. Ez igazságtalan, mert nem ismeri el a magyar művészet lényegét, nem ismeri el annak megfelelő pozíciójában az érté-

két. Amikor mi szakítottunk ezzel a hagyománnyal, akkor egyúttal a művészek megalázásával is szakítottunk, illetve az ország gazdasági lehetőségeihez igazítottuk a korábban rossz szabályozási környezetet.

Azt mondhatjuk tehát, hogy manapság, amikor végre arról intézkedik a kormány, hogy 15 százalékos általános bérfejlesztést hajt végre a kulturális szférában, és január 1-jétől több mint 20 ezer kulturális közalkalmazott számára 15 százalékos béremelést kezdeményezett Balog Zoltán miniszter úr, s ezt a kormány támogatta és elfogadta, akkor azt mondhatjuk, hogy a 20 ezer fős közalkalmazotti létszámhoz viszonyítva a korábbi csökkentett értékű művészyugdíj 500 fős igénybevétele majdnem hogy elenyésző létszám. Ehhez viszonyítottan is az a pár tucat ember, akik ma a 157 ezer forintos, átlagosan 160 ezer forintra taksált átmeneti járadékban részesülnek, tehát balettművészeti, majd a kezdeményezés folytán táncművészeti járadékban részesülnek, nos, ez a 160 ezer forintos nyugdíj vagy nyugdíjszerű ellátás sem jelent olyan nagy kihívást, ezért a művészek kevés esetben élnek ezzel a kedvezménnyel. A nemzetgazdaságot tehát nem fogja megrengetni. Az lehet az esetlegesen további felmerülő kérdés, hogy ennek a költségvetési fedezete biztosított-e. Igen, a költségvetési fedezete biztosított ennek a kedvezménytelenek.

Annyit szeretnék még befejezésül az indítványt tevő miniszter úrnak, képviselőtársamnak, valamint a tisztelt Országgyűlés felé tisztelettel jelezni, hogy - mint ahogy ezt ő is jól tudja - a népi kultúra magasabb szintű pozicionálása érdekében a kormányzat a Hagyományok Háza pozícióit egy nagyon jelentős csomagban tovább erősíti. Nemcsak hogy felújítjuk 5,5 milliárd forintos nemzeti forrásból a Hagyományok Háza székhelyét, a Budai Vigadót - a Pesti Vigadó csodálatos állapotban már a közönség rendelkezésére áll -, hanem a Hagyományok Házát a legmagasabb presztízsű nemzeti intézmények sorában tovább emeljük, és egy határon túli hálózati kiépítés terveit most állítja össze a Hagyományok Háza.

Nagyon szeretnénk, ha ezt az örökséget, ezt az ezredéves népművészeti örökségünket, amelynek a táncházmozgalommal már egész komoly hálózati rendszere épült ki, a legmagasabb szintű állami háttérintézményünkkel, a Hagyományok Házával egy szakmai innovációs keretbe tudnánk foglalni. Tehát a konzervatív nemzeti kormány gondolkodásában kiemelt szerepet kap napjainkban és a jövőben is a népművészet és a népi kultúra támogatása.

Ezért is gondoljuk úgy, hogy Balog Zoltán és Lázár János előterjesztése, ami a parlament elé került, mindenképpen támogatandó, és arról tudok beszámolni, hogy a kormány természetesen jó szívet támogatja a kedvezményezett kör említett együttesekkel történő kibővítését és a balettművészeti járadék táncművészeti járadékká történő átalakítását. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Csak kötelességem kiegészíteni, hogy három képviselő adta be a törvényjavaslat módosítását, és nyilván csak véletlenül nem került megemlítésre Dunai Mónika képviselő asszony. *(Dr. Hoppál Péter: Ő később csatlakozott hozzá!)* Aki aztán csatlakozott, de ezt annyira megtette, hogy vezérszónok lett belőle, így most a vezérszónoki felszólalások körében mint a Fidesz vezérszónokát Dunai Mónikát szólítom. Parancsoljon!

DUNAI MÓNIKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! A Fidesz képviselőcsoportja támogatja a benyújtott törvényjavaslatot, annak a céljával egyetértünk, történetesen azzal, hogy a balettművészeti életjáradék terjedjen ki a táncművészekre is, ilyen módon ennek a járadéknak a jogosultsági köre és az igénybe vevők köre is bővíthessen. Összességében örömkre szolgál és üdvözlünk minden olyan előterjesztést, amely a művészetet kiemelten kezeli, és a művészeket erkölcsileg és anyagilag is jobban megbecsüli, illetve a megbecsülésüket növeli.

Az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény értelmében jelenleg balettművészeti életjáradékra az a személy, az a balettművész jogosult, aki a Magyar Nemzeti Balettnél, a Győri Balettnél, a Pécsi Balettnél, a Szegedi Kortárs Balettnél vagy ezek jogelődjeinél összesen legalább 25 éven át, ide nem értve a képzés idejét, magántáncosi vagy táncári tevékenységet főfoglalkozásszerűen folytatott és megfelel a további törvényi feltételeknek.

A jelen javaslat azt fogalmazza meg, hogy a hatályos jogszabályban nevesített négy szervezetnél foglalkoztatott munkavállalókon kívül további négy nagy múltú társulatnál foglalkoztatott táncművész számára nyíljon meg a jogosultság a táncművészeti életjáradék igénylésére, ha 25 évet a törvényben előírt művészeti szervezeteknél táncművészként teljesített. A javaslat a jogosultak körét bővítené ki, egyéb lényegi vonatkozásaiban a juttatás teljes rendszerét nem érintené. Az ellátási forma megnevezésének változása miatt szükséges az összes érintett jogszabály módosítása, amely kizárólag jogtechnikai jellegű, és része a jelen előterjesztésnek. A javasolt, beemeltetni kívánt négy nemzeti minőségű együttes a Magyar Állami Népi Együttes, a Duna Művészegyüttes, a Magyar Nemzeti Táncgyüttes, amely korábban a Honvéd Táncgyüttes volt, és a Budapesti Operettszínház.

A törvény személyi hatályának kiterjesztése a Magyar Állami Népi Együttes, a Magyar Nemzeti Táncgyüttes, a Duna Művészegyüttes és a Budapesti Operettszínház vonatkozásában véleményünk szerint, frakciónk szerint teljes mértékben indokolt. Az ország legnagyobb nemzeti minőségű néptáncgyüttesei kiváló táncművészeti produkciókkal népszerűsítik a hazai kulturális értékeket országszerte

külföldön egyaránt. Kiemelkedő tehetségű és képesű táncművészek foglalkoznak ezekben az együttesekben. A szintén nemzeti minősítésű Budapesti Operettszínház professzionális táncművészei nélkülözhetetlenek a zenés színházi produkciókból. E nagy hírű és jelentős múltú együttesek művészei számára megbecsülést jelentene, további biztonságot nyújtana, ha a táncművészeti, balettművészeti életjáradékra jogosulttá válnának.

A jelen helyzet feloldására véleményünk szerint megoldást jelent a balettművészeti járadék táncművészeti járadékká alakítása, a jogosultak körének ilyen irányú bővítése. A balettművészeti életjáradék fentiek szerinti átalakítása táncművészeti életjáradékká, továbbá kiterjesztése a három nagy hivatásos néptáncegyüttes, valamint a Budapesti Operettszínház táncári foglalkoztatottjaira évente - ahogyan miniszter úr és államtitkár úr is említette - átlagosan egy-két fő néptáncművészt, a Budapesti Operettszínház esetében is nagyságrendileg évente egy-négy táncművészt érintene.

(9.30)

A számítások a főfoglalkoztatásban alkalmazott művészeket veszik alapul.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindezek alapján a Fidesz-frakció jó szívvel ajánlja önöknek elfogadásra ezt a törvényjavaslatot, mert meggyőződésünk szerint a táncművészet és a magyar művészek megbecsülését szolgálja ez az előterjesztés. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Korózs Lajos képviselő úr következik.

KORÓZS LAJOS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Azt gondolom, hogy ezen a törvényjavaslaton, kezdeményezésen elég hamar túl tudunk lenni. Sok mindenben támogatjuk az előterjesztőket, bár meg kell mondjam, és elsősorban miniszter úr felé jelzem, hogy a tegnapi nap folyamán nyújtottunk be Kunhalmi Ágnes képviselőtársammal módosító indítványt hozzá. Várom majd a bizottsági ülést, hogy támogattja-e a kormánypárti oldal.

Én elsősorban arra szeretnék hagyatkozni, amit miniszter úr említett. Azért mondtam, hogy elég gyorsan túl tudunk lenni ezen az előterjesztésen, mert távol áll tőlem, hogy kinyissuk azt a kaput, amit Hoppál Péter államtitkár úr már egy picit kinyitott itt a kordezvevényes nyugdíjak kapcsán *(Balog Zoltán: Csak feszegetett.)*, úgyhogy ezt most hagyjuk. Igen, persze, abban voltak olyan dolgok, amiknél kellett változtatni, én magam soha nem állítottam azt, hogy a nyugdíjtörvény olyan statikus, mintha gránitszilárdságú lenne. Ahhoz mindig hozzá kell

nyúlni, mindig igazítani kell rajta, hiszen újabb és újabb kihívások vannak az életben. Ámde ez az előterjesztés, ahogy itt többen is említették, a táncművészek irányába egyfajta nyitást jelent, hiszen régebben ezen a területen a művésznegyed volt, ami az igénybevételek után lehetőségként adódott a művészvilágban, illetve később a balettművészeti életjáradék. Nézzék, ezt a kezdeményezést annál is inkább nagyon értékesnek, fontosnak tartom, azon túl, hogy ez nem fogja megrengetni a nyugdíjkasszát vagy az államháztartást, mert pontosan tudjuk, hogy bár lényegesen többen vannak, mint akikről szó van, csak életkorban nem lesznek ott, hogy igénybe tudják venni a művészek nagy tömegben.

A népművészet rajongójaként, ugye, a táncművészetet különösen támogatom ebből a szempontból. Pontosán tudom, hogy ha valaki férfi létére 25 éven keresztül a kalotaszegi legényest táncolja, és betölti a 48-50. életévét, akkor örül, ha még normálisan járni tud - ezt egy picit idézőjelbe tettem. Annál is inkább, mert bizony azok az izületi, csontrendszeri megterhelések felérnek azzal, mint amit például elszenvednek a balettművészek. Tehát ebből az aspektusból a Szocialista Párt ezt az előterjesztést támogatni kívánja.

Az államigazgatási feltételek, amelyeket az előterjesztő megemlített, szintén helyénvalóak, akár a 25 év, és az, hogy akkor biztosítási jogviszonnyal nem rendelkezhet. Ez egyértelmű, mert két ellátást nem lehet igénybe venni, hogy állományban is van és a járadékot is folyósítják számára. De azt hiszem, jól emlékszem, a balettművészeti életjáradéknál is ez így volt, hogy a biztosítási jogviszonyt a kérelem napján meg kellett szüntetni, mert a kettő együtt nem folyósítható.

Szeretném megjegyezni azt, és ez szintén az előterjesztés kapcsán örömdetes, hogy rendszeres pénzellátásban nem részesül, illetve biztosítási jogviszonyban nincs, de tettek kivételt, az özvegyi nyugdíjban, a baleseti hozzátartozói nyugdíjellátásban és a hadigondozottak, nemzeti gondozottak ebből kikerültek; nagyon helyesen, mert én is azt gondolom, az nem lenne rendjén, hogy ha valaki ilyen ellátással rendelkezik, akkor elessen ettől a kedvezménytől, amiről szó van.

Szeretném, ha majd miniszter úr kitérne arra, miért gondolták azt, hogy február 28-ig benyújtható, és május 1-jétől kerül folyósításra. Most csak kérdezni szeretném a praktikus oldalát, hogy ha most elfogadásra kerül a törvény, akkor mi az az igazgatási menet, ami indokolja azt, hogy csak május 1-jétől kerül megállapításra a folyósítás. Hangsúlyozni szeretném, hogy az indítványunk arról szól, és kérdezem is miniszter urat, hogy elfogadhatónak tartanák-e, ha ezt a művészi járadékot esetleg a szobrászokra vagy később a zenészekre, vagy akár egy időben a szobrászokra és a zenészekre is ki lehessen terjeszteni.

Hangsúlyozni szeretném, hogy egyébiránt támogatni fogjuk ezt a kezdeményezést. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dúró Dóra képviselő asszony, a Jobbik vezérszónoka következik. Parancsoljon!

DÚRÓ DÓRA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Képviselőtársaim! Természetesen a Jobbik is támogatni fogja ezt a törvényjavaslatot, illetve annak elfogadását, elvi vita nincs is közöttünk sem a táncművészet megítéléséről, sem pedig ennek a javaslatnak a támogathatóságáról.

Ugyanakkor néhány észrevételt szeretnék tenni, egyrészt ezzel a törvénnyel kapcsolatban, másrészt pedig egy kicsit tágítva ennek perspektíváját, általánosságban a táncművészek helyzetével kapcsolatban Magyarországon. Egyrészt le kell szögezni, hogy óriási lehetőségek vannak a magyar kultúra számára magában a táncban, mind a külföldi megjelenések tekintetében, Magyarország megítélésének vonatkozásában, másrészt pedig belföldön is. Nekem szívügyem, hogy minél több gyermeket minél korábban szoktassunk néptánra, járassunk néptánra, mert egyszerre a zenei érzéket fejleszti, egyszerre a mozgást fejleszti, egyszerre pedig hagyományörzésben is részt vesznek. És azoknak a készségeknek köszönhetően, amelyeket így elsajátítanak, az élet más területein is, más tudományterületeken is akár jobban tudnak teljesíteni ezek a gyerekek. Ezért is van talán nagyobb jelentősége ennek a törvényjavaslatnak, mint amennyi figyelmet kap, akár bizottsági szinten is maga a tánc vagy a táncművészet, és itt az Országgyűlésben is.

Az első kérdésem az lenne, hogy egy kicsit furcsa az a jogi helyzet, hogy két miniszter, illetve Dunai Mónika képviselő asszony csatlakozik, és ők nyújtják be a javaslatot. Mi volt az oka annak, hogy a kormány nem kívánt állást foglalni ezzel kapcsolatban első körben? Hiszen itt nem nagyon merült fel az ellenzék részéről sem ellenérv, olyan óriási költségvetési vonzata ennek nincsen, ahogy miniszter úr is mondta, ráadásul, ha évente egy-négy emberről van szó, akkor gyakorlatilag egy kvázi személyre szabott törvényhozásról van szó. Tehát egy kevés embert érintő, de nagy jelentőségű változtatásról van szó.

Miniszter úr is említette, hogy szigorú feltételekhez van kötve ennek az életjáradéknak a folyósítása. Érdemes átgondolni azt, hogy ez helyes-e, hogy így van. Tudom, hogy van egy feltételrendszer az előadó-művészeti törvényben az együttesekre vonatkozóan, a különböző kategóriák, és lehet ehhez kötni nyilvánvalóan a táncművészeti életjáradék folyósítását. Ez egy logikus, érthető és mindenki számára világos érvelési rendszer.

Csakhogy, ha már ilyen kevés emberről van szó, évente egy-négy emberről, ahogy miniszter úr említette, akár az felmerülhet, hogy egyedi elbírálás alapján más táncművészek is, akik akár nem ezeknek az együtteseknek a tagjai, de olyan kiemelt jelentőségű és magas színvonalú művészeti tevékenységet fejte-

nek ki, ami alapján érdemesnek tartanánk őket arra, hogy erre az életjáradékra jogosultak legyenek; felmerülhet, hogy akár miniszteri elbírálás alapján ők is jogosulttá váljanak ennek az életjáradéknak a folyósítására. Tehát ezt a szigorú feltételrendszert talán egy kicsit rugalmasabbá lehetne tenni, talán mások számára is meg lehetne nyitni a lehetőséget azzal, hogyha nemcsak ezekhez az együttesekhez kötnénk, és nem zárnánk ki a többi művészegyüttesben tevékenykedő művészeket ebből.

A második, ami szintén egy kisebb bővítést rejt magában, az az, hogy ha a képzési idő alatt kifejtett művészeti tevékenységet is figyelembe vennénk. Akár itt is lehet egyedi elbírálást alkalmazni, tehát nem feltétlenül kell azt mindenki számára figyelembe venni, hogy a képzési idő beleszámítson az életjáradék folyósításába.

(9.40)

Bár, megjegyzem egyébként, emellett is szólhatnak érvek, hiszen nagyon sok művész már a képzési idő alatt olyan színvonalú művészeti tevékenységet fejt ki, amit mások, mondjuk, a későbbiekben sem. Tehát itt, mivel művészetről van szó, és mivel kis létszámú maguknak a táncművészeknek a társadalma Magyarországon, ezért ilyen egyedi elbírálásra, ilyen rugalmasabbá tételre szerintem a képzési idő vonatkozásában is lehetőség lenne, ha ezt is figyelembe vennénk bizonyos esetekben, az itt kifejtett művészeti tevékenységet is elismerve ezzel.

Ezek olyan felvetések, amelyeket inkább továbbgondolásra javaslok az előterjesztők figyelmébe. Természetesen ezek nélkül is támogatni tudjuk az előterjesztést. Köszönöm a figyelmet. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most képviselői felszólalás következik. Kétparces felszólalásra nem jelentkezett senki. Előre bejelentett felszólaló képviselőként azonban Simon Róbert képviselő úr jelentkezett, a Fidesz képviselője. Parancsoljon!

SIMON RÓBERT BALÁZS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindannyian tudjuk, hogy a táncos pálya a testet igénybe vevő komoly fizikai megterhelés miatt nagyon rövid. Más művészeti ágakkal ellentétben a táncművészetben, annak bármelyik műfaját tekintjük is, lehet az balett, néptánc vagy modern, kortárs tánc, a biológiai vagy esztétikai értelemben kevésbé színpadképes előadóknak már nincsen fellépési lehetőségük. Egy átlagos ember adottságait vizsgálva és a modern színpadi táncművészet követelményeit figyelembe véve a nagyfokú megterhelés 35 éves kor felett már komoly problémát jelent a test számára. 35-40 éves kortól a táncosok terhelhetősége csökken, így korlátozott mértékben foglalkoztathatók.

Különleges adottságokkal kell rendelkezni ahhoz, ezért nagyon ritka, hogy valaki a professzionális követelményeknek 40 éves kor felett is megfeleljen. Ebben az értelemben a táncművész pálya befejeződése tehát nem az egyén döntése, hanem a körülmények következménye, vagyis szükségszerű állapot.

2012-től Magyarországon a korhatár előtti nyugdíjakkal együtt a művésznyugdíjak is megszűntek, korhatár előtti ellátássá alakultak; a kedvezmények megszerzésére ettől az időponttól kezdve nincsen lehetőség. A művésznyugdíj megszűnését követően a hatályos jogszabályok alapján országosan négy kiemelt balettegyüttes tagjai 25 év táncművészeti tevékenység után jogosultak hivatásgyakorlatukkal összefüggő balettművészeti életjáradék igénybevételére, abban az esetben, ha megfelelnek a törvényben rögzített követelményeknek. A jelenlegi szabályozás szerint a balettművészeti életjáradék a Győri Balettnél, a Magyar Nemzeti Balettnél, a Pécsi Balettnél, a Szegedi Kortárs Balettnél vagy ezek jogelődjeinél, összesen legalább 25 éven át, ide bele nem értve a képzés idejét, magántáncosai vagy táncos tevékenységet főfoglalkozásszerűen folytatott táncművészekre vonatkozik.

A Magyar Táncművészek Szövetsége tavaly márciusban jelentette meg a nemzeti táncprogramot, azt a 80 oldalas dokumentumot, amely többek között a szakmai nyugdíj kérdésével is foglalkozik. A Magyar Táncművészek Szövetsége több egyeztetés után azt a kérést fogalmazta meg és terjesztette elő a kormány irányába, hogy a balettművészeti életjáradék kerüljön kiterjesztésre további négy társulatra. Az általunk most tárgyalt törvényjavaslat a miniszterek urak által nyilván ezért került előterjesztésre. A javasolt négy nemzeti minősítésű együttes: a Magyar Állami Népi Együttes, a Magyar Nemzeti Táncgyüttes - korábban Honvéd Együttes -, a Duna Művészegyüttes és a Budapesti Operettszínház táncara.

Tisztelt Képviselőtársaim! Itt a nemzeti minősítésnél egy pillanatra megállok. 2012-ben jelent meg az előadó-művészeti szervezetek minősítését tartalmazó miniszteri rendelet. Az emberi erőforrások minisztere rendeletének 1. melléklete tartalmazza a nemzeti minősítésű előadó-művészeti szervezeteket, míg a 2. mellékletben a kiemeltnek minősített előadó-művészeti szervezeteket sorolja fel.

A jogszabály értelmében a nemzeti kategóriában szereplők fenntartója az állam vagy maga az együttes, ha az állammal szerződésben áll, és tagjainak legalább 70 százaléka szakirányú felsőfokú, vagy a közalkalmazotti törvényben előírt végzettséggel rendelkezik. A rendelet szerint, idézem: „Nemzeti előadó-művészeti szervezetté az a szervezet minősíthető, amely állami fenntartású vagy az állammal közszolgálati szerződést kötött és amely magyar előadó-művészeti életben betöltött szerepe, művészeti tevékenysége, a magyar nemzeti kulturális identitás és hagyományok őrzése, fejlesztése, a kulturális érték és minta közvetítése szempontjából kiemelkedő jelentőségű.” Mindez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a

nemzeti előadó-művészeti minősítéssel rendelkező szervezeteknek a jogszabályban meghatározott néző- és előadásszám mellett magas teljesítménycélokat és követelményeket kitűzve kell a legmagasabb szakmai minőségi követelményeket teljesíteni.

Győr város országgyűlési képviselőjeként a kezdetektől nemzeti minősítéssel rendelkező Győri Balett és az EMMI között megkötött közszolgálati szerződésből idézek. „A Győri Balett táncművészeti előadó-művészeti tevékenységet végez, amelynek célja Győrött, Magyarországon és a határon túli területeken, külföldi helyszíneken igényes, értékes táncprodukciók létrehozása, bemutatása, repertoáron tartása, továbbá a hazai táncművészet fejlődésének elősegítése és minél szélesebb közönségréteghez való eljuttatása. Tevékenységével gyarapítja a táncművészet értékeit, ápolja és fejleszti a társadalom kulturális szellemi állapotát, a hazai táncművészeti kultúrát, elősegíti a magyar kulturális emlékezet és az egyetemes táncművelés fenntartását. Tudatos és koncepciózus tevékenységgel vállalja a határon túli magyar kultúra és táncművészet ápolását és népszerűsítését, illetve a hazai nemzetiségi táncművészeti élet kibontakoztatásának elősegítését.”

Mindezeket azért tartottam fontosnak elmondani, hogy érzékeltessem azt, hogy az érintett jogszabály-módosítások négy olyan együttest érintenek, amelyek nemzeti minősítéssel rendelkeznek. Az előadó-művészeti törvény személyi hatályának kiterjesztése a Magyar Állami Népi Együttes, a Magyar Nemzeti Táncgyüttes, a Duna Művészegyüttes és a Budapesti Operettszínház vonatkozásában véleményem szerint teljes mértékben indokolt. Az ország legnagyobb nemzeti minősítésű néptáncgyüttesei kiváló táncművészeti produkciókkal népszerűsítik a hazai kulturális értékeket országszerte és külföldön egyaránt, ezért kiemelkedő tehetségű és képességű táncművészeket foglalkoztatnak.

A szintén nemzeti minősítésű Budapesti Operettszínház professzionális táncművészei nélkülözhetetlenek a zenés színházi produkciókból. Ezen nagy hírű és jelentős múltú együttesek művészei számára komoly megbecsülést jelentene, továbbá biztonságot nyújtana, ha a táncművészeti életjáradékra jogosultá válnának.

A magam nevében, úgy is, mint a Kulturális bizottság tagja, támogatom a törvénymódosítást, vagyis a balettművészeti életjáradék átalakítását táncművészeti életjáradékká, továbbá annak kiterjesztését a három nagy hivatásos néptáncgyüttesre, illetve a Budapesti Operettszínház táncosai foglalkoztatottjaira. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormány nevében Hoppál Péter államtitkár úr jelentkezett szólásra. Tessék!

DR. HOPPÁL PÉTER, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Meghallgatva a

vezérszónoki hozzászólásokat és a képviselői megnyilvánulást, szeretném megköszönni az együttműködésüket. Örülök, hogy nemcsak a kormány, hanem az ellenzéki frakciók vezérszónokai is támogatásukról biztosították az előterjesztést.

Néhány dologra, amiket képviselőtársaim felvetettek, szeretnék röviden reagálni; egyrészt, hogy kinyitható-e, vagy esetleg tovább nyitható-e a most megnyitandó kapu. A kormány álláspontja szerint ennek a kedvezménynek a bővítése éppen a szükséges és elégséges mértéket üti meg. Tehát ha további bővítéseket tennénk, akkor még azutáni bővítésekre is sor kellene hogy kerüljön. Úgy látjuk egyébként, hogy nem csak a néptáncosok körére terjed ki, magam is emellett érveltem az imént; de igazából, amikor az előterjesztő úgy gondolkodott, hogy a Magyar Nemzeti Balett esetében a Magyar Állami Operaház táncára számára biztosított eddig kedvezményt a törvény, és a másik hasonló állami nagy intézmény, a Budapesti Operettszínház vonatkozásában is szükséges lenne a tánckar számára megadni ezt a kedvezménylehetőséget, akkor éppen a néptáncos kört egy kicsit bővítette, hiszen az Operettszínház táncára nem feltétlenül csak néptáncügyekben kell hogy teljesítményt nyújtson a színpadon.

(9.50)

A képzési idő merült fel még bizottsági elnök asszony, képviselőtársunk részéről. A képzési idő beszámításának kérdésköre bonyolult lehetőségeket nyitna meg, merthogy van passzív idő, van aktív idő, úgyhogy ennek a bonyolultságát nem hiszem, hogy jó lenne magunkra vállalni. Az a biztonságos, amikor a végzettség megszerzését igazoló okirat dátumától, illetve a társulati tagság kezdetétől tudjuk datálni. Ez egy biztos számítási alap. Látom, hogy a szocialista frakció vezérszónoka, korábbi államtitkár is egyetértőleg jelzi, hogy valóban bonyolulttá tenné a szabályozásban az idő számítását. Úgyhogy ezért is nem javasoltuk az előterjesztőknek a képzési idővel történő bővítést.

Miért országgyűlési képviselői indítványként kerül a parlament elé? Balog Zoltán miniszter úrral gyorsan konzultáltam erről. Azt jelezte, hogy - a kormány egy körben ezt az ügyet már tárgyalta, és akkor passzív álláspontra helyezkedett - azért, mert az ideai parlamenti ülészak során már nem ment volna végbe az a kormányzati belső egyeztetési, a nemzetgazdasági tárcával történő egyeztetésifórum-folyamat, ami után a kormánykabinet-ülésekre, majd a kormányülés jóváhagyására igényt tarthatott volna. Tehát kifutott volna az időből, a mostani parlamenti cikluson túlnyúlt volna a kezdeményezés végigvitele, ezért döntöttek úgy Lázár miniszter úrral - majd később valóban Dunai Mónika képviselő asszony csatlakozott az előterjesztéshez -, hogy ilyen módon hamarabb kerüljön a parlament elé ez a szabályozás, amivel a teljes szakmai közvélemény egyet-

ért, sőt, kezdeményezőként léptek föl ebben a kérdéskörben.

Végül engedjenek meg egy utolsó megjegyzést - ami ugyan nem merült fel -: a kedvezményezetti körnek mégiscsak sokkal szélesebb bázisa van a művészek világában ma már Magyarországon, és büszkéek lehetünk arra, azt hiszem, frakcióálláspontunktól teljesen függetlenül, hogy a magyar kultúra legmagasabb szintű reprezentánsai számára a Magyar Művészeti Akadémia és a kormány kezdeményezésére létrehozott Nemzet Művésze kitüntető címmel létrejött az a nagy nemzeti művészpanteon, amely a ma élő, 65. évüket már betöltött, Kossuthdíjjal rendelkező és nemzetközi kitekintetésben is magas presztízst szerzett művészek számára hét művészeti ágban összesen 70 művész számára biztosítja a Nemzet Művésze címet, amely 650-660 ezer forint nettó járandósággal jár havonta.

Azt gondolom, olyan magas szintre emelte a legmagasabb szintű művészek megbecsülését Magyarországon négy évvel ezelőtt és két évvel ezelőtti bevezetéssel ez a kormányzati szándék, amely - hogy mondjam - a mostani kezdeményezeti kör fölé egy olyan bázist épített, amely méltó a magyar kultúra legmagasabb értékhozóitól.

Köszönöm szépen még egyszer, hogy az előterjesztők által benyújtott indítványt az elhangzott hozzászólásokban önök is támogatták. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Sneider Tamás képviselő úr, az Országgyűlés alelnöke, a Jobbik képviselője jelentkezett szólásra. Parancsoljon!

SNEIDER TAMÁS (Jobbik): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Itt már mindenki kifejtette a támogató véleményét a törvényjavaslattal kapcsolatban. Nyilván ezt én is megteszem, és én is örülök, hogy még ha csak néhány művész számára is, de lehetőség nyílik arra, hogy egy normális életvitelt élhessenek akkor is, amikor fizikailag már nem tudják teljesíteni azt a követelményt, ami a színpadon vár rájuk vagy várna rájuk. Továbbra is ott maradhatnak a művészvilágban, de már egy életjáradék-támogatással más funkciót is be tudnak tölteni, és továbbra is egyébként értékes tagjai lesznek és lehetnek a művészvilágnak.

Amiért én igazából szót kértem, az az, hogy szinte idézhetném az összes képviselőtársamat, akár államtitkár urat is azzal kapcsolatban, hogy bizony ez az életjáradék azért szükséges, mert elkopnak az ízületek, nem tudják olyan intenzitással és olyan minőséggel végezni a munkájukat, a művészeti munkájukat, ami elvárható lenne.

Én nagy örömmel vettem tudomásul a művészvilágtól külön is, hogy végre van egy olyan előterjesztés, amelyben a kormány elismerte, hogy vannak olyan területek, vannak olyan szakmák, ahol egyszerűen nem lehet 60-65 évesen ugyanazokat a követelményeket elvárni, mint jóval fiatalabb korban.

Ugyanakkor viszont egy kicsit reagálva államtitkár úrra, azt azért szomorúan veszem tudomásul, hogy jelen pillanatban csak ezt a kört érinti akár a művészvilágon belül is az életjáradék bevezetése, mert azért mindenki tudja Magyarország gazdasági helyzetét, nagyjából önök is, még a számokat is lehet, hogy jól tudják, hiszen az elmúlt három évben 470 milliárd forinttal nagyobb szociális hozzájárulási adóbevétel folyt be a kormányzathoz, ami azért lehetővé teszi, hogy a nyugdíjak vagy életjáradékok mértékén növelni lehessen vagy éppen ki lehessen szélesíteni ezt a kört. 470 milliárdból lehet, hogy nemcsak ez a körülbelül négy személy kaphatna életjáradékot, hanem mások is.

Kicsit úgy érzem magam egyébként, mintha közel száz évet visszarepülnék az időben, ugyanis jelen pillanatban egy nagyon drákói nyugdíjrendszerünk van, és mi, jobbikosok szeretnénk feltörni ezt a drákói nyugdíjrendszert, szeretnénk, ha ezt minél jobban ki lehetne szélesíteni, illetve úgy is fogalmazhatnánk, hogy ha színesíteni lehetne, mint minden nyugat-európai országban, lennének különböző lehetőségek arra, hogy bizonyos szakmákban hamarabb elmelessenek nyugdíjba az ott dolgozók.

Nem is akarnék kitérni nyugat-európai rendszerekre, hogy ott mennyire fejlett, cizellált nyugdíjrendszerek alakultak ki. Nálunk az elmúlt pár évben, 2011 óta nagyjából pont az ellenkezője ment végbe, mint a nyugati vagy éppen a közép-európai világban, mi pont az ellenkezőjét cselekedtük: egy rendkívül drákói, rendkívül egysíkú rendszert vezetünk be.

Nemegyszer elmondtam már a parlamentben, hogy lehetetlen dolog azt kérni egy mentőstől, hogy egy 120 kilós beteget a 4. emeletről lehozzon, vagy egy tűzoltótól azt kérni, hogy a 30-40 kilós felszereléssel felrohanjon a 10. emeletre, és mentse az életeket. Ezért is érdekes számomra, hogy egy viszonylag szűk körnek hál' istennek sikerült kilobbiznia - és a szakma is ebben segítette őket -, hogy változtassanak az ő helyzetükön, létrejöjjön ez a járadék, ugyanakkor viszont jóval nagyobb tömegek - akiknek persze, mondhatom azt, hogy nyilván nagyobb költségvetési kihatással jár a nyugdíjrendszerük megváltoztatása - viszont nem tudják elérni ugyanezt. Pedig akár az alábbi két példából is jól látható, hogy lehetetlent kíván a jelenlegi kormányzat tőlük. Mondhatnám azt is, hogy örülök annak, hogy ez a három, négy vagy akár öt ember, aki ebben a járadékban fog részesülni, nem fog közmunkára kerülni, miután a pályafutásának a végére ért, hiszen az előbb említett szakmákban ez a helyzet, hogy közmunkásként végzik 25-30-35 év munka után a pályájukat. Kérdezem én: vajon ezt érdemlik-e ezek a személyek, hogy így, egy ilyen karrierrel kelljen az utolsó éveiket befejezni?

Azért mondtam az előbb, hogy kicsit száz évvel ezelőtti vitákra emlékeztet a mai, mert akkor kezdődött el a nyugdíjrendszer kialakítása Magyarországon. Én emlékszem jól, kimondottan mezőgazdasági dolgozók esetére, hogy először mindössze a gazdaszteknek adta meg a tisztelt Ház akkor a nyugdíj

lehetőségét, és ezzel végre kinyílt az a kiskapu, hogy elinduljon a további támogatás, a nyugdíjrendszer átalakítása. 1936-ban relatív csekély számú, négyezer gazdatiszt megkapta a lehetőséget, hogy nyugdíjba vonulhasson, majd utána '38-ban már ezt ki tudták bővíteni a mezőgazdasági munkavállalók szinte majdnem teljes körére, és később, miután elvették a földjét a magyar parasztságnak, 1961-ben a földjük beadása után mint téesztagok ők is már nyugdíjba vonulhattak. Így szép lassan kialakult és növekedett a nyugdíjigogosultak köre.

(10.00)

Abban bízom, hogy ez a folyamat most el fog indulni, hiszen amit önök itt elmondtak, egytől egyig, az mind-mind ezekre a szakmákra is érvényes, bár-mikor idézni lehet ezeket a gondolatokat, és én valószínűleg meg is fogom tenni az elkövetkező vitákban, amikor ilyen dolgokról lesz szó. Önök is látják azokat a szakmákat, látják azokat a nehézségeket, amiket nem egyszerű áthidalni fizikailag, és ezért bízom benne, hogy tovább tudjuk majd növelni és alakítani Magyarországon nyugdíjrendszerét.

Utójára, utolsó gondolatként tényleg csak annyit szeretnék hozzátenni, hogy a magyar államnak jelen pillanatban bőven van mozgástere arra, hogy változtasson a nyugdíjrendszeren, hogy akár bevezesse azt, hogy bizonyos esetben 40 év munkaviszony után is nyugdíjba lehessen vonulni. Úgyhogy én abban bízom, hogy a művészeti életjáradék, pontosabban a táncművészeti életjáradék megváltoztatása után tovább tudunk majd lépni, és mind a művészvilágban, mind messze azon túl ki lehet bővíteni ezt a lehetőséget. Úgyhogy végezetül még egyszer csak azt tudom mondani, hogy nagyon örülök ennek az előterjesztésnek, főleg ilyen szempontból, mert én ebben látok sokkal nagyobb összefüggéseket és lehetőségeket is az elkövetkező hónapokban vagy az elkövetkező években. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Mint-hogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Dunai Mónikát mint jelen levő előterjesztő képviselőt, kíván-e reflektálni. *(Dunai Mónika jelzésére:)* Parancsoljon!

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Urak! Tisztelt Képviselőtársaim! Először is szeretném megköszönni a frakciók hozzáállását ehhez az előterjesztéshez. Ritka az olyan előterjesztés, amikor nemcsak a kormánypárti képviselők és frakciók, hanem az ellenzéki frakciók vezérszónokai is támogatólag szólnak hozzá az előterjesztés tartalmához, és egyet-értenek a céljával. Azonban érdekes kanyart vett

most az utolsó felszólalás a Jobbik részéről. Egyrészt köszönjük a pozitív hozzáállást, köszönjük a javaslatokat is, amelyeket a vezérszónoki körben képviselőtársaink, a vezérszónokok elmondtak, azonban Sneider Tamás az utolsó felszólalásában megnyitott egy olyan vitát, ami nem a jelen előterjesztés témája, hanem egy korábbi, tehát az előző parlamenti ciklusban meghozott törvénnyel és annak az utóéletével kapcsolatos.

Abban az időben, az elmúlt parlamenti ciklusban a kormány felelősen átgondolta azt, hogy ezt az előrehozott nyugdíjkérdést hogyan rendezzi. Ez egy korábban kialakult, még az 1990 előtti időszakban kialakult rendszer volt, amely nagyon-nagyon sok ponton igazságtalanságokat tartalmazott, nemcsak a társadalom más csoportjai szemében, hanem maguknak az érintetteknek a szemében is, hiszen nagyon sok olyan ember volt, aki 42-44 évesen nem akart volna - ereje teljében volt - nyugdíjba vonulni, és nem is vonult, csak papíron, utána elment dolgozni, és még utána 20-25 éven keresztül folytatta a keresőtevékenységet. Fájdalmas és nehéz vita volt az akkori, de ezt meghozta az akkori kormány, illetve a Fidesz-KDNP-frakció támogatását bírta. A társadalom is egyetértett ezzel, hiszen az igazságtalanságokat kiegyenlítette. Az, hogy egyetértett a társadalom ezzel és az érintettek többsége is, arra az a legfőbb bizonyíték, hogy ezt követően 2014-ben, tehát a 2011-es módosítás után 2014-ben ismét a Fidesz-KDNP-többséget választotta meg a magyar emberek többsége, akkor kétharmados aránnyal. Azt gondoljuk, hogy ez a kérdés mára nyugvópontra jutott, mindazonáltal mi nyitottak vagyunk arra, hogy tovább finomítsunk.

Például ez az előterjesztés is azt a célt szolgálja, hogy ezt a rendszert ott, ahol jogos - és itt többen is elmondták a mai vita során, hogy az egészségi állapot, az ízületek kopottsága miatt, a fokozott fizikai igénybevétel miatt a balettművészetnél, és kibővítve, a táncművészeti ágazatnál igenis indokolt a bővítése -, ezeket az apróbb korrekciókat mi meghallgatjuk, meghalljuk a szakma részéről is, és meghalljuk itt a Ház falain belül is, és ennek a módosítására mi készek vagyunk. Az egész rendszerhez, a korábbi rendszerhez való visszatérésben nem vagyunk érdekeltek, és azt nem is szeretnénk. Azt gondoljuk, hogy az ilyen javaslatokat, amelyeket ma megtettek a vezérszónoki körben, ezeket viszont érdemes lesz megfontolni.

Köszönjük szépen nemcsak a vezérszónoki hozzászólásokat, javaslatokat, hanem a kormány támogatását is ebben az ügyben. Volt egy olyan kérdés Korózs Lajos részéről, ha jól emlékszem, hogy miért ilyen felállásban, két miniszter úr és jómagam terjesztettük be ezt az előterjesztést. Nincs ebben semmi sandaság, ahogy államtitkár úr is elmondta; látható, hogy a kormány támogatja ezt az előterjesztést, tehát nem a kormány ellenében nyújtottuk be, és bírja a balettművészekre és a táncművészekre vonatkozó jogszabály-módosítási előterjesztés a kormány

igenjét is. Egyetlenegy dologra még engedjék meg, hogy röviden kitérjek, amit érintettek is a vitában, félig-meddig kérdésként is felmerült, de kellő hangsúlyt még nem kapott, mégpedig az, hogy itt említettük, hogy 1-2-3-4 személy az, aki pluszként be tud majd kerülni a következő években évente, ennek az életjáradéknak a hatálya alá tud esni. Fontos kiemelni, hogy nemcsak azok, akik ezután igénylik, a törvény meghozatala után, illetve 2017. február 28-áig igénylik, és akkor válnak jogosulttá, igényelhetik ezt az életjáradékot, hanem visszamenőlegesen, aki 2014-ben lett volna jogosult vagy 2015-ben vagy 2016-ban, az idén lett volna jogosult, ennek a törvénynek a megszületése előtt, ők is kérhetik.

És így egy olyan statisztikai adattal még kiegészítésképpen végezetül szeretnék önöknek szolgálni, hogy 2014-ben az említett most beemelő négy, a három néptáncegyüttes és a Budapesti Operettszínház balettművészei közül összesen plusz 6 főt érint. 2015-ben ebből a négy együttesből 4 főt, 2016-ban, ebben az évben 5 főt és a jelenlegi számítások szerint 2017-ben összesen 3 főt. Tehát összességében 2017-től, amikor megigénylik a járadékra való jogosultságot, összesen jövőre 18 fő bővüléssel számol a javaslat, és onnantól kezdve fog beállni ez az 1-2-3-4 fő évente.

Még egyszer köszönöm szépen a hozzászólásokat, az észrevételeket, a javaslatokat, a támogató nyilatkozatokat mind a frakcióknak, mind képviselőtársainknak és a kormánynak. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt folytatnánk munkánkat, ülésvezetési kérdésben kell döntenie az Országgyűlésnek. Sneider Tamás alelnök úr felszólalt a mai általános vita során. Az alelnök képviselői felszólalása esetén az önálló indítvány további tárgyalása során csak akkor vezetheti az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárul. Kérdezem tehát a tisztelt Országgyűlést, hogy hozzájárul-e ahhoz, hogy Sneider Tamás alelnök úr az előterjesztés további tárgyalása során vezethesse az ülést. Kérem, kézfel-emeléssel szavazzanak! (Szavazás.)

Megállapítom, hogy egyhangú; az Országgyűlés egyhangú szavazással az indítványt elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A T/12718. számú kormány-előterjesztés, valamint az Állami Számvevőszék tájékoztató anyaga a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést uniós napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Völner Pál úrnak, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon!

(10.10)

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Országgyűlés! A versenyjog szerepe a tisztességes és szabad verseny, valamint a piaci működés alapvető mechanizmusának és ezáltal végső soron a fogyasztóknak a védelme. A versenyjogi jogsértések jelentőségét mutatja, hogy az Alaptörvényünk is tartalmaz versenyjogi rendelkezést, amikor az M) cikkben rögzíti, hogy Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit, fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslat elfogadása alapvetően két célt szolgál. Egyrészt a tagállamok és az Európai Unió versenyjogi rendelkezéseinek megsértésén alapuló kártérítési keresetekre irányadó szabályokról szóló 2014/104/EU irányelv átültetését, másrészt az eljárások gyorsítása, egyszerűsítése érdekében a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló törvénynek a vállalkozások összefonódására vonatkozó szabályainak módosítását a bürokráciacsökkentés jegyében. A törvényjavaslat tartalmazza továbbá a versenytörvény egyes előírásainak a fenti szabályozáshoz kapcsolódó, azokat kiegészítő kisebb módosításait.

A továbbiakban először a törvényjavaslatnak a versenyjogi jogsértésekhez kapcsolódó kártérítési keresetekre vonatkozó szabályozási rendszerének alapvető rendelkezéseit kívánom ismertetni. E körben elsőként fontosnak tartom annak szemléltetését, hogy mit is értünk versenyjogi jogsértés alatt, és miért vált szükségessé az említett kártérítési keresetek kapcsán egységes európai szintű szabályozás kidolgozása.

A legjelentősebb versenyjogi jogsértés a versenykorlátozó megállapodásban történő részvétel, ismertebb nevén kartellezés. Ez utóbbi különösen súlyos, az államháztartást és így közvetetten a magyar embereket leginkább megkárosító formája a közbeszerzési eljárásokban történő versenykorlátozó megállapodások megkötése. De idetartoznak természetesen az ugyanilyen kartellnek minősülő piacfelosztást vagy árrögzítést célzó kartellek is.

A versenyjogi jogsértésekhez kapcsolódó kártérítési keresetek egységes európai szintű szabályozása több szempontból is indokolt volt. Bár a közjogi jogérvényesítés, vagyis a versenyhatóságok eljárása meghatározó szerepet tölt be a versenyjogi jogalkalmazás során, fontos kiemelni, hogy az uniós versenyjogi

rendelkezéseknek közvetlen hatálya van a magánjogi jogalanyok közötti jogviszonyokban az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata eredményeként. Ez azt jelenti, hogy ezek a rendelkezések olyan jogokat és kötelezettségeket keletkeztetnek az érintett személyek számára, amely jogokat ők maguk is jogosultak a nemzeti bíróságaik előtt érvényesíteni, a nemzeti bíróságoknak pedig biztosítaniuk kell ezek érvényesülését. A nemzeti bíróságok tehát lényeges szerepet játszanak a versenyjogi szabályok alkalmazása terén például azáltal, hogy kártérítést ítélnék meg a versenyjogi jogsértések sértettjei számára.

Azonban az uniós és a nemzeti versenyjogi jogsértéseken alapuló kártérítési keresetekre vonatkozó tagállami szabályok között korábban jelentős különbségek mutatkoztak. E különbségek egyrészt bizonytalanságot eredményeztek azzal kapcsolatban, hogy a károsult felek milyen feltételekkel gyakorolhatták kártérítéshez való jogukat, másrészt befolyásolták e jog érdemi érvényesülését is. Mivel a károsult felek gyakran a letelepedésük helye szerinti tagállamot választották kártérítési igényük érvényesítésének fórumaként, a nemzeti szabályok közötti eltérések egyenlőtlen feltételekhez vezettek a kártérítési keresetek vonatkozásában. Amellett, hogy a kártérítéshez való uniós jog érvényesítése terén jelentkező eltérések versenylőnyt biztosíthattak egyes olyan vállalkozások számára, amelyek megsértették az uniós és a tagállami versenyszabályokat, visszatarthatták a letelepedéshez, valamint az áruk értékesítéséhez és szolgáltatások nyújtásához való jog azon tagállamokban történő gyakorlásától is, amelyekben a kártérítésekhez való jog hatékonyabban érvényesíthető. Mivel a tagállamokban alkalmazandó felelősségi rendszerek közötti különbségek hátrányosan befolyásolták a versenyt és a belső piac megfelelő működését is, szükségessé vált egy egységes, európai szintű szabályozás megalkotása.

Az Európai Unió 2014 novemberében fogadta el a 2014/104/EU irányelvet, amelyet megelőzően nem került sor uniós szintű harmonizálásra, csak az Európai Unió Bíróságának esetjoga biztosított iránymutatást a versenyjogi jogsértésekből eredő kártérítési igények érvényesítése tekintetében. Az irányelv elfogadásával ez a helyzet megváltozott, mivel az abban foglalt rendelkezések a lehető legteljesebb módon határozzák meg a versenyjogi jogsértésből eredő kártérítési perekben figyelembe veendő szabályokat.

Összefoglalva elmondható, hogy az irányelv a belső piac megfelelő működése, a jogbiztonság fokozása, valamint a vállalkozásokra és a fogyasztókra vonatkozó kiegyenlített versenyfeltételek biztosítása érdekében tett rendkívül fontos lépésnek tekinthető, amely meghatározza az annak biztosításához szükséges szabályokat, hogy a versenyjogi jogsértés következtében kárt szenvedett személyek a jogsértővel szemben hatékonyan érvényesíthessék az elszenvedett kár teljes megtérítésére vonatkozó jogukat.

Az irányelv megalkotása során kettős cél fogalmazódott meg, egyrészt a versenyjog közjogi - tehát a

versenyhatóságok által történő - és magánjogi érvényesítése közötti kölcsönhatás optimalizálása, másrészt annak biztosítása, hogy az uniós versenyjogi szabályok megszegésének sértettjei teljes körű kártérítéshez juthassanak az elszenvedett károkért.

Az európai szintű szabályozás szükségességét követően szeretnék néhány mondatban arra is kitérni, hogy az irányelv átültetése hogyan illeszkedik a magyar jogrendszerbe. Ahogyan arra korábban már utaltam, az Alaptörvényünk M) cikke szerint Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit, fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait. Ezen Alaptörvényben foglalt kötelezettség gyakorlati megvalósulását biztosítja, ezt az alapelvet erősíti az, hogy egyes tisztességtelen piaci magatartásokat követően nemcsak a versenyhatósági eljárás által kerül a tisztességes verseny és ezáltal a piaci egyensúly helyreállításra, hanem a tisztességtelen magatartás folytán kárt szenvedett személyek is könnyebben megfelelő kompenzációhoz juthatnak. A törvényjavaslat részét képező átültetésre került irányelv az e cél eléréséhez szükséges feltételeket biztosítja, valamint elősegíti, hogy az erőfölénnyel való visszaélés és a versenykorlátozó megállapodások, összehangolt magatartások folytán bekövetkezett piaci torzulás negatív következményei könnyebben korrigálhatóvá váljanak.

Kérem, engedjék meg, hogy most röviden bemutassam a törvényjavaslatnak a versenyjogi jogsértésekhez kapcsolódó kártérítési keresetekre irányadó legfontosabb rendelkezéseit, amelyek többsége a versenyjogi kártérítési irányelv átültetését szolgálja.

A törvényjavaslat hatékony védelmet kíván biztosítani a károsultak számára annak érdekében, hogy minél eredményesebben tudjanak fellépni azokkal a vállalkozásokkal szemben, amelyek jogellenes tevékenységük folytán nekik kárt okoztak.

Az irányelvvel összhangban igen széles körben határozza meg a kártérítésre jogosultak körét a törvényjavaslat, mivel a szabályozás szerint mindenkit megillet a kártérítéshez való jog, akinek versenyjogi jogsértéssel kárt okoztak, legyen az akár közvetlen vevő, akár közvetett vevő, azaz olyan személy, aki nem közvetlenül a jogsértőtől, hanem annak közvetlen vevőjétől vagy egy későbbi vevőtől vásárolta meg a jogsértéssel érintett árut.

Megerősítésre került továbbá, hogy a károsult teljes kárának megtérítésére jogosult. Köztudott, hogy a kártérítési keresetek indításának kardinális eleme a bizonyítékhoz való hozzáférés, ahogyan az is, hogy a versenyjogi kártérítési pereket információs aszimmetria jellemzi, ugyanis a kártérítési igény megalapozottságának igazolásához szükséges bizonyítékok gyakran kizárólag az ellenérdekű fél vagy harmadik felek birtokában vannak, és e bizonyítékokat a felperes nem ismerheti meg kellő mértékben, vagy nem fér hozzájuk.

A felperesek igényérvényesítésének megkönnyítése érdekében a törvényjavaslat lehetővé teszi a bíróságok számára, hogy a saját szigorú felügyeletük

mellett, a felperes kérelmére elrendeljék meghatározott bizonyítékoknak akár az alperes, akár harmadik felek, többek között hatóságok általi feltárára kötelezését. Mindez lehetővé teszi a felperesek számára igényük fennállásának valószínűsítését, valamint a kártérítés tényleges elérését. Az egyenlő esélyek biztosítása érdekében ugyanakkor ezt a lehetőséget a kártérítési keresetek alperesei számára is biztosítja a javaslat. Itt ismételtén szeretném kiemelni, hogy a törvényjavaslat a versenyjogi jogsértésekkel kapcsolatos kártérítési igények érvényesítését oly módon kívánja megkönnyíteni, hogy eközben a versenyjog közjogi érvényesítése - a jogsértések versenyhatóságok általi feltárása és szankcionálása - se szenvedjen csorbát.

Az engedékenységi programok és az egyezségi eljárások fontos eszközei a versenyjog közjogi érvényesítésének, mivel hozzájárulnak a legsúlyosabb versenyjogi jogsértések felderítéséhez, hatékony eljárás alá vonásához és szankcionálásához.

(10.20)

A vállalkozásokat ugyanakkor visszatarthatja a versenyhatóságokkal történő együttműködéstől az, ha olyan, saját magukra nézve terhelő nyilatkozatokat - mint például engedékenységi nyilatkozatokat vagy egyezségi beadványokat - kellene feltárniuk, amelyek kizárólag a versenyhatóságokkal folytatott együttműködés céljából készültek. Ezen információk feltárása annak kockázatával járna, hogy az együttműködő vállalkozások, illetve vezetőségük a versenyhatóságokkal nem együttműködő többi jogsértőre vonatkozó feltételeknél rosszabb feltételek mellett számíthatnának a polgári vagy büntetőjogi felelősségre vonásra. Tehát az ilyen jellegű szabályozás az engedékenységi programok és egyezségi eljárások hatékony működését veszélyeztetné. Annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozások továbbra is készek legyenek engedékenységi nyilatkozatukkal, illetve egyezségi beadványukkal önkéntesen megkeresni a versenyhatóságokat, az ilyen dokumentumokat a törvényjavaslat kizárja a bizonyítékfeltárási köréből.

Szintén a közjogi jogérvényesítés hatékonyságának előmozdítását szolgálja a törvényjavaslat akkor, amikor egyes bizonyítékokat csak a versenyhatóság eljárásának befejezését követően enged feltárni annak érdekében, hogy az ne veszélyeztesse a versenyhatóság vizsgálati stratégiáját.

Az irányelv további alapvető jelentőségű eleme, hogy biztosítani kívánja, hogy csak a felperesek által ténylegesen elszenvedett kárt kelljen az alperesnek megtéríteni. Ennek érdekében lehetővé teszi a jogsértő számára, hogy a kártérítési igény elleni védekezésnek arra hivatkozzon, hogy a ténylegesen bekövetkezett vagyoni veszteséget a felperes továbbhárította a saját vevőire, így a kár valójában nem is nála realizálódott. Az alperes ezen védekezése természetesen nem érinti a közvetett vevők kártérítéshez való

jogát. A fentieken túl a törvényjavaslat ösztönzi a versenyjogi kártérítés során a peren kívüli eljárások igénybevételét, így csökkentve a bíróságokra nehezedő ügyterhet. A törvényjavaslat a jogbiztonság érdekében az irányelvben meghatározott szabályokat azoknál a kártérítési keresetknél is alkalmazni rendeli, amelyek esetében kizárólag a magyar versenyjogi rendelkezések sérelme merül fel. Amennyiben ugyanis eltérő szabályok lennének alkalmazandók az uniós versenyjogi rendelkezések megsértése, valamint a magyar versenyjogi rendelkezések megsértése esetén, az értelemszerűen hátrányosan érintené a felperesek helyzetét, igényük mértékét, és akadályozná a belső piac megfelelő és egységes működését.

Mint már jeleztem, a törvényjavaslat másik fontos eleme a vállalkozások összefonódására irányadó rendelkezések módosítása. Az elmúlt években a Gazdasági Versenyhivatal a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény hatályos összefonódás-engedélyezési rendszerének keretei között jelentős lépéseket tett a vállalkozások engedélyezési eljárásához kapcsolódó adminisztratív terheinek csökkentése és az eljárások gyorsítása érdekében. Mindezek eredményeként jelentősen csökkent az átlagos ügyintézési idő. A törvényjavaslat szerinti módosítások legfőbb célja e tendencia további erősítése és támogatása a következők szerint.

Megszüntetésre kerül a fúziós kérelmes eljárás, helyét átveszi az összefonódás-bejelentés és az annak alapján történő hivatalbóli eljárásindítás. Az összefonódás-bejelentést a törvényjavaslat szerint a Gazdasági Versenyhivatalnak haladéktalanul meg kell vizsgálnia. Ha az összefonódás-bejelentésben foglaltak elégségesek annak megállapítására, hogy az összefonódás nyilvánvalóan nem csökkenti jelentősen a versenyt, akkor a Gazdasági Versenyhivatal nem indít eljárást, és erről 8 napon belül hatósági bizonyítvány kiadásával értesíti a bejelentőt, ami alapján az összefonódás minden esetben végrehajtható.

Amennyiben viszont az összefonódás-bejelentés alapján nem nyilvánvaló, hogy az összefonódás nem eredményezi a verseny jelentős csökkenését, vagy az összefonódás-bejelentés alapján az nem dönthető el egyértelműen, akkor a Gazdasági Versenyhivatal 8 napon belül megindítja a versenyfelügyeleti eljárást az összefonódás vizsgálatára. Ha a 8 napos határidőn belül a Gazdasági Versenyhivatal nem intézkedik, a fúzió végrehajtható, a bejelentési díjat pedig vissza kell fizetni. A bejelentési rendszerrel így kiküszöbölhetővé válik a fúziós eljárások kétszínűsége - vizsgálati, majd versenytanácsai szak -, így a beavatkozást nyilvánvalóan nem igénylő, egyszerűbb ügyekben, hiánytalan bejelentés esetén előfordulhat, hogy a fúzió végrehajtására 8 napot sem kell várni, anélkül, hogy ennek érdekében a Gazdasági Versenyhivatal erőforrásainak felesleges vagy túlzott terhelése lenne szükséges.

Az előzőek szerinti összefonódás-bejelentési rendszerhez kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjak meghatározásakor a törvényjavaslat abból indul ki,

hogy ha a bejelentés alapján nem indul versenyfelügyeleti eljárás, akkor a versenytanácsai szakasz elmaradására tekintettel a Gazdasági Versenyhivatalnak a költségei mindenképpen alacsonyabbak lesznek, mint ha a hatályos szabályozás szerint eljárás indulna. Ezért a törvényjavaslat az összefonódás-bejelentés igazgatási szolgáltatási díját az úgynevezett egyszerűsített eljárás jelenlegi 4 millió forintos igazgatási szolgáltatási díjánál lényegesen alacsonyabb összegben, 1 millió forintban határozza meg. Ez a fúzióengedélyezési eljárással járó díjfizetési terheket jelentősen csökkenti.

Versenyfelügyeleti eljárás indítása esetén annak lefolytatása hatályossal azonos lesz, így az ahhoz kapcsolódó további 3, illetve 15 millió forintos igazgatási szolgáltatási díj a törvényjavaslat szerint összességében nem változik. A hatályos szabályozás szerint egy összefonódás a GVH engedélyének beszerzéséig nem hajtható végre, ha az érintett vállalkozások együttes nettó árbevétele a 15 milliárd forintot meghaladja, és van legalább két olyan érintett vállalkozás, amelynek a nettó árbevétele az 500 millió forintot meghaladja. A törvényjavaslat értelmében a végrehajtási tilalommal is járó bejelentési kötelezettség tekintetében ez utóbbi, jelenleg 500 millió forintos küszöb a duplájára, 1 milliárd forintra emelkedik, ami az e körbe eső tranzakciók számát érdemben csökkenti, és ezáltal az érintett vállalkozások adminisztratív terhei is csökkennek. Az 500 millió forintos küszöbszám emelése ugyanakkor erősítheti azt az egyébként is meglévő problémát, hogy a viszonylag alacsony összesített forgalmú érintett piacokon az előbbi küszöbértéket nem teljesítő összefonódások is járhatnak a verseny jelentős mértékű csökkenésével, különösen erőfölény létrehozása vagy megerősítése révén.

Hasonlóképpen egyre gyakoribb, hogy a jelentős ötletpotenciállal bíró startupokat tőkeerős, nagy piaci erejű vállalkozások vásárolják fel, és miután jellemző, hogy ezeknek a startupoknak még nincs az összefonódás-bejelentési küszöböt elérő árbevétele, ezért az ilyen felvásárlások kívül kerülhetnek a versenyhatóság látómezején, noha ezeken a gyorsan változó piacokon egy-egy ilyen felvásárlás hosszú távon is érdemben tudja befolyásolni a verseny körülményeit. Ezért a Gazdasági Versenyhivatal a végrehajtási tilalommal is járó bejelentési küszöbszám emelésével együtt egy új jogosultságot is kap, ami alapján a fenti küszöbszámokat el nem érő összefonódásokat is vizsgálhatja, ha az érintett vállalkozások nettó árbevétele együttesen az 5 milliárd forintot meghaladja, és nem nyilvánvaló, hogy az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt. A jogbiztonság és a normavilágosság érdekében az érintett vállalkozásoknak az ilyen összefonódásokat is be kell jelenteni, ugyanakkor az ilyen esetekben a tranzakció végrehajtását a törvény nem tiltja - ez a versenyhatóság esetleges beavatkozását azonban nem zárja ki. Ezzel is összefüggésben - szintén a jogbiztonság érdekében - a javaslat szerint az ilyen ösz-

szefonódások esetén az eljárás megindítására - szemben az általánosan érvényesülő 5 évvel - legfeljebb az összefonódás végrehajtásától számított 6 hónapon belül biztosít a törvényjavaslat lehetőséget.

Végül a fentebb már említett engedékenységi politika, illetve egyezségi eljárások eredményesebbé tétele érdekében a javaslat szerint azon vállalkozások, akik elismerik a GVH előtt folyó eljárásaikban a jogsértést, és lemondanak a bíróság előtti jogorvoslat jogáról, a korábbi 10 százalék helyett 30 százalékig terjedő bírságcsökkentésben részesülhetnek majd. Továbbá a viszonteladási árrögzítést tartalmazó úgynevezett vertikális - azaz nem versenytársak közötti - megállapodásokra is benyújthatnak a vállalkozások akár teljes bírságelengedést vagy 50 százalékig terjedő bírságcsökkentést eredményező engedékenységi kérelmet. Ezzel együtt az ilyen korlátozások is olyanok minősülnek majd a jövőben, ami a részt vevő vállalkozások piaci részesedésének csekély mértékétől függetlenül szankcionálható.

Tisztelt Ház! Az előzőekben ismertetett törvényjavaslat elfogadása szükséges ahhoz, hogy Magyarország eleget tegyen a versenyjogi kártérítési irányelv átültetésére vonatkozó kötelezettségének, illetve a vállalkozások adminisztratív terheit csökkentő, ezáltal a bürokráciacsökkentést elősegítő fúziós szabályok hatálybalépéséhez. A törvényjavaslat elfogadásával biztosítható az is, hogy a kártérítési keresetek a károsultak érdekeinek figyelembevételével egy hatékony és mindenki számára elérhető igényérvényesítési eszközzé váljanak, amely számos garanciális rendelkezést épít be a hatályos jogszabályok közé. Kérem ezért, hogy a törvényjavaslatot annak megvitatását követően, a szavazás során egyetértésükkel támogatni szíveskedjenek. Köszönöm a figyelmet.

(10.30)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőként a Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka, Hadrázy Sándor képviselő úr szólhat. Parancsoljon!

HADRÁZY SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A gazdasági hatékonyságot és a társadalmi felemelkedést szolgáló piaci verseny fenntartásához fűződő közérdek, továbbá az üzleti tisztesség követelményeit betartó vállalkozások és a fogyasztók érdeke megköveteli, hogy az állam jogi szabályozással biztosítsa a gazdasági verseny tisztaságát és szabadságát. Ehhez olyan szabályozás szükséges, amely megfelelő eszközöket biztosít a tisztességes verseny követelményeibe ütköző, illetve a gazdasági versenyt korlátozó piaci magatartásokkal szembeni közjogi és magánjogi fellépésekhez, illetve megakadályozza a vállalkozásoknak a versenyre hátrányos összefonódását. E célok megvalósítása érdekében szükséges a versenyjogi

szabályozás folyamatos értékelése, és amennyiben szükségesnek mutatkozik, korrekciója is.

Az előttünk fekvő előterjesztés alapvetően három célt szolgál: a tagállamok és az Európai Unió versenyjogi rendelkezéseinek megsértésén alapuló, nemzeti jog szerinti kártérítési keresetekre irányuló egyes szabályokról szóló 2014/104/EU irányelv átültetését a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény módosítása révén, valamint ugyanezen törvény vállalkozások összefonódására irányuló szabályainak módosítását az eljárások gyorsítása, egyszerűsítése érdekében, továbbá egyes rendelkezéseinek kisebb kiigazítása is szükségessé vált.

A javaslatra azért van szükség, mert a szóban forgó irányelv 21. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok kötelesek hatályba léptetni azokat a jogszabályi rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy legkésőbb 2016. december 27-ig megfeleljenek az irányelvnek. Emellett a kormány bürokráciacsökkentési törekvéseibe illeszkedően a Gazdasági Versenyhivatal, mint tudjuk, több éve törekszik a vállalkozások összefonódásával kapcsolatos eljárásai lefolytatásához szükséges időtartam csökkentésére, az eljárások egyszerűsítésére. Az elmúlt időszak jogalkalmazói tapasztalatai rámutattak, hogy e téren újragondolandók a törvény irányadó rendelkezései.

Most kérem, engedjék meg, hogy röviden bemutassam, hogy milyen területeken várható előrelépés a törvényjavaslat hatására. A javaslat elvégzi az áttérést az összefonódás-kérelmezési rendszerről az összefonódás-bejelentési rendszerre. Megszűnik a fúziós kérelmes eljárás, helyét átveszi a bejelentés alapján a hivatalbeli eljárásindítás. Ez azt is jelenti egyben, hogy a kérelemhez kapcsolódó sommás eljárás szabályai az összefonódások engedélyezése esetében értelemszerűen nem lesznek alkalmazhatók.

Ennek az egyik következménye lesz, hogy gyorsulni fognak az eljárások. A bejelentés elbírálására legfeljebb nyolc nap fog rendelkezésre állni, ezalatt kell döntenie a bejelentés tudomásulvételéről, illetve eljárás indításáról. Ennek elmulasztása esetén a fúzió végrehajtható lenne, a bejelentési díjat pedig vissza kell fizetni. Végül pedig a bejelentési rendszerrel kiküszöbölhető a Gazdasági Versenyhivatal eljárásainak kétosztatúsága - vizsgálati, majd versenytanácsai szak -, így előfordulhat, hogy hiánytalan bejelentés esetén a fúzió végrehajtására nyolc napot sem kell várni.

Csökkenni fognak az eljárási díjak is. A bejelentés esetében a kérelem jelenleg 4 millió forintos díja 1 millió forintra mérséklődik, ami a fúzióengedélyezési eljárással járó díjfizetési terheket jelentősen csökkenti, amivel az elmúlt öt év ügyei alapján készített becslés szerint a Gazdasági Versenyhivatal fúziós díjbevételeinek körülbelül harmada, évi átlag 40-60 millió forintnyi összeg a vállalkozásoknál maradhat.

Eljárásindítás esetén annak lefolytatása a hatállyal azonos lesz, így az ahhoz kapcsolódó 4, illetve 16 millió forintos igazgatási szolgáltatási díj a tör-

vényjavaslat szerint összességében nem változik, mert a törvényjavaslat szerinti 3, illetve 15 millió forintos díjak az összefonódás bejelentésekor megfizetett 1 millió forinttal együtt a jelenlegi díjakkal azonos terhet jelentenek majd a bejelentő számára.

A javaslat hatására kevesebb lesz az engedélyeztetés. A bejelentés jelenlegi 500 millió forintos küszöbe a duplájára, 1 milliárd forintra emelkedne. Ez a küszöbszám a GDP-arányos küszöbértékeket tekintve az EU átlagához, de a hozzánk hasonló nagyságrendű országok hasonló küszöbszámaihoz képest is kifejezetten alacsonynak tekinthető. Csak hogy néhány példát mondjak. A mérték Magyarország esetében, ez az arány 0,0016 százalék, Csehországban 0,0058 százalék, Belgiumban 0,0099 százalék, Horvátországban pedig 0,0034 százalék.

A 15 milliárdos küszöb emelése nem indokolt, ugyanakkor a hozzánk hasonló nagyságrendű országok közül több esetben is közel esik a GDP-arányos küszöbérték a 15 milliárdos magyarhoz. A magyar 0,047 százalék, Csehországban 0,036 százalék, Belgiumban 0,025 százalék, Dániában 0,047 százalék. Ezzel szemben a nagyobb európai országok esetében többszörös eltérés van. A francia például 0,007 százalék, Németországban 0,017 százalék.

A javaslat az európai országok többségének gyakorlatához igazodva kívánja módosítani a bejelentési küszöbszámok számítási módját oly módon, hogy a magyar vállalkozások esetében is a magyarországi forgalmat és ne a világméretűt kelljen csak számításba venni. Az elmúlt öt év ügyei alapján készített becslés szerint a jelenlegi fúziók körülbelül 10-15 százaléka, évi átlag három-öt ügy kapcsán a javaslat szerint megszűnne a kötelező kontroll a bejelentési küszöbszámok emelése és a forgalomszámítás szabályainak változása miatt.

A versenyjogi kártérítési keresetek szabályozása tárgyában a törvényjavaslat az alábbi főbb szabályozási területeken tartalmaz rendelkezéseket. A javaslat rögzíti, hogy a versenyjogi kártérítési perek esetében a polgári törvénykönyvről szóló törvény és a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseit a törvényjavaslatban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A törvényjavaslat értelmében mindenkit megillet a kártérítéshez való jog, akinek versenyjogi jogsértéssel kárt okoztak, legyen az akár közvetlen vevő vagy adott esetben eladó, akár közvetett vevő. Megérősítésre kerül, hogy a károsult teljes kárának megterítésére jogosult. A javaslat lehetővé teszi a versenyhatóság számára, hogy a bíróság felhívására tájékoztatást adjon a kár bekövetkezésével, mértékével és az okozati összefüggés fennállásával kapcsolatos álláspontjáról. A Gazdasági Versenyhivatal álláspontjának kialakítására és annak ismertetésére nem köteles, ezt indokolás nélkül visszautasíthatja.

A javaslat kimondja, hogy ha az érintett ügyben a Gazdasági Versenyhivatal vagy az Európai Bizottság eljár, a bíróság kötve van a Gazdasági Versenyhivatal, illetve az Európai Bizottság bíróság előtt nem támadott határozatának vagy a határozatot

felülvizsgáló bíróság jogerős, rendes jogorvoslattal tovább már nem támadható határozatának jogsértést megállapító részéhez.

A versenyjogi jogsértéseket gyakorta nem egy, hanem több vállalkozás követi el. Erre figyelemmel szükséges a többek közös károkozására vonatkozó külön rendelkezések meghozatala, fő szabály szerint érvényesülő egyetemleges felelősség körében egyes meghatározott feltételek teljesülése esetén kedvezőbb szabályok alkalmazását rendelve el a kis- és középvállalkozások esetében.

(10.40)

A kedvezőbb előírások ugyanakkor nem alkalmazandók, ha a kis- vagy közepes vállalkozás vezető szerepet töltött be a versenyjogi jogsértésben, más vállalkozást a versenyjogi jogsértésben való részvételre kényszerített vagy vele szemben korábban már állapítottak meg versenyjogi jogsértést.

A törvényjavaslat törekszik egyensúlyba hozni a jogsértő vállalkozások engedékenységi politikában való részvételhez fűződő érdekeit a károsultak érdekeivel, egyrészt a bizonyítékok feltárása körében előírva egyebek között, hogy az engedékenységi kérelem bizonyítékként történő feltárására való kötelezésre nincs lehetőség, másrészt a többek közös károkozására irányuló szabályok vonatkozásában.

A versenyjogi kártérítési pereket jelenleg információs aszimmetria jellemzi. A kártérítési igény megalapozottságának igazolásához szükséges bizonyítékok gyakran csak az egyik fél-jellemzően a károkozó - vagy harmadik felek birtokában vannak, s ezekhez a károsult nem tud hozzáférni. A sikeres igényérvényesítés ezen akadálya, a bizonyítékok feltárása bíróság általi előírásának intézménye révén hárrítható el azzal, hogy e szabályozásnak egyensúlyt kell teremtenie az érintettek eltérő érdekei között. A külön szabályok szabta keretek között lehetőség van a versenyhatóság ügyirataiban fellelhető bizonyítékok feltárására irányuló indítvány benyújtására is.

A törvényjavaslat támogatni kívánja a versenyjogi jogsértéssel okozott károk peren kívüli rendezését. Ennek érdekében a károsultakat megillető kártérítés megfizetésére köteles, egyezséget kötő jogsértő vállalkozások pozícióját kedvezőbben határozza meg az egyezséget nem kötő jogsértő vállalkozásokhoz képest úgy a károsultak irányába történő kártérítési, mint a jogsértők egymás közötti megtérítési kötelezettségét illetően.

A törvényjavaslat azáltal is támogatja az alternatív vitarendezés igénybevételét, hogy a bíróság kiszabása körében irányadó szabályozást úgy módosítja, hogy a Gazdasági Versenyhivatal a versenyfelügyeleti eljárásban kiszabandó bírság összegének meghatározásakor enyhítő körülményként veheti figyelembe, ha a határozat meghozatalát megelőzően lefolytatott alternatív vitarendezési eljárásban létrejött megállapodás alapján a jogsértő vállalkozás kártérítést fizetett a versenyjogi jogsértés károsultja részére. Alter-

natív vitarendezésnek minősül bármely eljárás, amely a kártérítési igény tekintetében fennálló jogvita peren kívüli rendezését teszi lehetővé.

Tisztelt Országgyűlés! A törvény egyéb rendelkezéseit illetően: az előterjesztés a következő téren tesz javaslatot a módosításra. Azon vállalkozások, akik elismerik a Gazdasági Versenyhivatal előtt folyó eljárásban a jogsértést, és lemondanak a bíróság előtti jogorvoslat jogáról, a korábbi 10 százalékos helyett 30 százalékosig terjedő bírságszökkentésben részesülhetnek.

Emellett a viszonteladásiár-rögzítést tartalmazó vertikális megállapodásokra is benyújthatnak a vállalkozások akár teljes bírságelengedést vagy 50 százalékos terjedő bírságszökkentést eredményező engedékenységi kérelmet. Ezzel együtt az ilyen korlátozások csekély jellegűvé minősíthetősége 10 százalékos alatti részesedés esetén megszűnik.

Végül, de nem utolsósorban a javaslat erősíti a Gazdasági Versenyhivatal eszköztárát is. A fúzióbejelentési intézményrendszerre áttéréssel párhuzamosan szükséges, hogy az Európai Bizottsághoz hasonlóan a magyar versenyhatóság is rendelkezzen az előzetes bírói engedélyhez kötött helyszíni kutatás lefolytatásának lehetőségével fúziós ügyekben, ezzel erősítve a vállalkozások által benyújtott adatok megalapozottságát, mert ez biztosítja az eljárás gyorsítását.

A Gazdasági Versenyhivatal a bejelentési küszöbszám emelésével együtt meg fogja kapni a jogot arra, hogy a küszöbszámot el nem érő, de a versenyt jelentősen csökkentő összefonódásokat hivatalból (Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.) a tranzakció zárásától számított egy, de az összefonódás végrehajtásától számított legfeljebb 6 hónapon belül hivatalból megvizsgálja.

Tisztelt Országgyűlés! Kérem, támogassák ezt a javaslatot. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szakács László képviselő úr, az MSZP vezérszónoka következik, parancsoljon!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Többször hallottuk ma azt az érvelést, ami az alkotmány M) cikkében van, biztosítja az állam a tisztességes gazdasági verseny feltételeit, fellép az erőfölénnyel szemben, és legfőképpen a fogyasztókat kívánja védeni.

Tisztelt Államtitkár Úr! Ha önök ezeket a szabályokat alkalmazzák, akkor önök egyfelől nagy bajban lennének, másfelől pedig - merthogy Magyarországon ma a legnagyobb összefonódás a gazdaság és a politika között van, nem a gazdaság szereplői között -, de igazából az Alaptörvénynek ez az M) cikke, ami azt mondja, hogy a magyar állam biztosítja az erőfölénnyel való fellépéssel szemben a tisztességes gazdasági verseny feltételeit, ez úgy igaz, azzal a kiegészítéssel, hogy kivéve, ha a kormány nem akarja

másképpen. Van egy olyan rendelkezés, amelyben az összefonódást, a fúziókontrollt nemzetgazdasági érdekekre, nagyon-nagyon ködös nemzetgazdasági érdekekre hivatkozással bármikor ki tudják vonni a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre alól. Bármikor lehet egy kormányrendeletben dönteni arról, hogy végül is ez az összefonódás olyan összefonódás, amire nem kell hogy a Gazdasági Versenyhivatal odafigyeljen.

18 ilyen volt, államtitkár úr, az elmúlt időszakban, tehát a Gazdasági Versenyhivatal piacot védő, a tisztességes gazdasági tevékenységet védő tevékenységét, amelyet önök csorbítottak, 18 alkalommal tették meg, hogy mindig egy szinttel lejjebb húzták, hogy ne legyen olyan hivatali kontroll e fölött az éppen aktuális ügylet fölött, amely a kormánynak fontos. Önök azt állítják, hogy ez nemzetgazdasági szempontból fontos. Mi úgy gondoljuk, hogy ez legtöbbször csak a kormánynak fontos. Így igaz ez a kitétel, az Alaptörvény kitétele. Csak akkor akarnak önök fellépni az erőfölénnyel szemben és tisztességes gazdasági verseny feltételeit biztosítani, ha éppen kedvük tartja hozzá, mert ha máshoz tartja kedvük, mint az elmúlt alkalommal 18 esetben, akkor nem kívántak biztosítani ilyen feltételeket.

Ilyen volt, mondjuk, a Főgáz legtöbb vásárlása az ország területén, amikor a Főgáz fölvasárolta azokat a további gázszolgáltatókat, ahol például a Tigáz esetében - hogy egy nagyon friss hírt mondjak - úgy jártak el, hogy van egy elszámolási vita, és nagy valószínűség szerint a korábbi Tigáz-ügyfelek most hirtelen egy hatalmas számlát fognak kapni, mintegy 60 százalékkal magasabbat a vártnál. Itt nem tartották azt fontosnak, hogy vizsgálódjanak, nem tartották fontosnak a fogyasztóvédelmet, az erőfölénnyel való visszaélést. Valójában ez egy politikai erőfölény, ezt mindenki érti. Nem tartották fontosnak a tisztességes piaci verseny ügyeit, hogy azt megfelelőképpen rendezzék.

Ahogy hallottam az előterjesztésekből, nem elég, hogy eddig önök olyan szabályzókat hoztak - akár csak nemzetgazdasági szempontból valakiket kihúztak a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre alól -, önök megalkottak olyan fogalmakat, ahol valakiket ki lehet húzni az adózási körből, gondolok itt a kaszinókra természetesen. Megalkották a „megbízható partner” és a „megbízható szervező” fogalmát. Itt ugyancsak a szerencsejáték-szervezésre gondolhatok vagy éppen a Nemzeti Otthonteremtési Központ, tehát önök maguk, a politika az, aki torzítja ezt a versenyt. Önök mondják meg azt, hogy ki az, aki megbízható. Önök mondják meg azt, hogy ki az, akinek nem kell adózni, és ezek után most azt látjuk, hogy a Gazdasági Versenyhivatalnak a megmaradt nem túl sok szerepét - zárójelben jegyzem meg, amiért a Gazdasági Versenyhivatal egyébként nem annyira kapkod -, azokat a szerepeket is egyébként most csökkentik, egyszerűsítik.

Egyszerűbb eljárás lesz a fúziókontroll-eljárás, magyarán mondván: az összefonódásokat vizsgáló

eljárás, kevesebbe is fog kerülni. Képviselőtársam elmondja, hogy három-öt alkalomra számítanak, ami az összes elbírált ügy 15 százaléka, ahol 4 millió forintról 1 millió forintra fog csökkenni. Ha a három-öt ügy 15 százalék, akkor könnyen kiszámoljuk, hogy mintegy 40-45 ügyről lehet szó, ahol a fúziókontrollnál önök fantasztikus mennyiségű pénzt hagynak, de nem a magyar kvv-k zsebében. Magyar cégeket a GVH a legkevesebb esetben vizsgálta, csak akkor vizsgálta, ha erre volt valamilyen politikai érdek. Ki kell hangsúlyozni, ma Magyarországon a tisztességes piaci magatartás legnagyobb gátja a kormányzó párt, hiszen nem a cégek közötti összefonódásokat, hanem a politika és a gazdaság szereplői közötti összefonódásokat kellene vizsgálni, általában itt a parlamentben is, de néha talán még a Gazdasági Versenyhivatalban is lehetne ezeket vizsgálni, ha egyáltalán lenne igény rá.

(10.50)

Mondok további példákat. Volt, amikor már sikerült ilyen nagyon gyorsan dolgoznia a Gazdasági Versenyhivatalnak. Egy-két nap alatt hoztak egy olyan határozatot, hogy a Mediaworks, az Opimus és a körülötte lévő cégek fúziója valójában nem sérti a tisztességes piaci magatartás kérdését. Igaz, ennek az lett az eredménye, hogy a legnagyobb ellenzéki napilap ajtáját be lehetett zárni, és azóta, egy szép szombat reggel óta meg sem jelenhet ez az újság, sőt, még az internetes oldalon sem jelenhet meg. Ott önök már rögtön iszonyatosan hatékonyan tudtak dolgozni. Én nem gondolom, hogy ez a piaci versenyt óvó szerepe lenne a Gazdasági Versenyhivatalnak.

Akkor viszont nem járt el a Gazdasági Versenyhivatal, amikor a legnagyobb állami cég, a Posta olyan privatizáción esett keresztül, olyan fúzió volt, ahova takarékszövetkezetek, magánbefektetők olyan többletjogosultságokat kínáló részvénycsomagokat vagy éppen egy darab részvényt vásárolhattak, amivel át tudták venni az egész Posta fölött az irányítást úgy, hogy a magyar állam nem volt képes a saját akaratát érvényesíteni, sőt, adott esetben a magyar állam nem volt képes a magánbefektető akaratát blokkolni. Ezt a helyzetet önök állították elő. Ebből a helyzetből, látjuk, újságcikkek garmadája foglalkozik vele, nem is annyira jogállami módszerekkel sikerül valahogyan kikászálódnia a magyar kormánynak. Hol volt itt a fúziókontroll, államtitkár úr? Hol volt az összefonódásokat vizsgáló Gazdasági Versenyhivatal?

Mit állapított meg a Gazdasági Versenyhivatal akkor, amikor a Magyar Postán egyszer csak elkezdtek ennek a magánbefektetőnek, Spéder Zoltán bankjának, az FHB-nak a termékeit árulni? Megkérdeztük Németh Lászlóné államtitkár asszonyt, aki eljött a Törvényalkotási bizottság ülésére, hogy más kereskedelmi bankot érhetett volna-e ekkora öröm, ekkora szerencse, hogy mintegy 1700 postahivatalban az ő termékét árulják. Azt mondta, hogy igazából

gyorsan kellett dönteni. Államtitkár úr, így fonódik össze, a politika, a politikai barátságok meg a gazdaság. Ez nem egy jogállami kiválasztási folyamat, nem egy közbeszerzés, hogy azt mondja az államtitkár, hogy gyorsan kellett dönteni.

S önök most még gyorsabban akarnak dönteni. Államtitkár úr. A gyorsaság meg az egyszerűség szempont a főzésnél, nem pedig akkor, amikor gazdasági szereplőket szeretnénk kordában tartani, a fogyasztókat pedig megvédeni. S azért, mert van egy európai uniós kötelezettség, ami 2016. december 27-én kell hogy beteljesüljön, akkor már november 10-én gyorsan ide is hozzuk a parlament elé 2016-ban. Azt csak zárójelben jegyzem meg, hogy ez egy 2014-es EU-rendelet.

Nem mondtam annyi százalékot, mint amennyit a képviselőtársam, meg tízezred százalékot sem nemzetközi összehasonlításban. Én azt szerettem volna bemutatni, és arra fogunk rámutatni a jövőben is, hogy ma Magyarországon a tisztességes piaci versenyt a kormány, illetve a kormányzó pártok és a politika, valamint a gazdaság összefonódása torzítja valójában. A Gazdasági Versenyhivatalt olyan helyzetbe hozták önök, hogy fogalmuk sincs, mit szabad vizsgálni, mit nem szabad vizsgálni, és mi az, amit vizsgálni kell; ilyen helyzetbe hozták önök. A Versenyhivatal ma nem tud úgy eljárni, és ahogy látjuk, lassan sajnos már az igénye is megszűnik rá, hogy úgy járjon el, ahogyan annak idején feljogosították.

Azt szeretném kérni, államtitkár úr, hogy vizsgálják felül ebben a saját maguk tevékenységét, a saját maguk gondolatait. Ha ideidézi az alkotmányt, akkor idézze ide azt is, amivel fölhívítják ennek az alaptörvényi rendelkezését, hogy ez csak akkor igaz, ha a kormány másképpen nem akarja, és a kormány általában akkor akarja másképpen, ha a kormánypárti politikusokhoz fűződő gazdasági érdekek ezt megkívánják. Abban az esetben egy pillanat alatt leállítják a Gazdasági Versenyhivatalt, de ugyanígy egy pillanat alatt fel is gyorsítják annak a tevékenységét. Úgy gondolom, ezen nem fog segíteni az, ha egy európai uniós jogelvet idehoznak az utolsó pillanatban és az érvényesülni fog a magyar jogrendszerben. Tegyétek! Nyilvánvalóan önöket fogják majd beperelni a saját tulajdonostársaik.

Akkor volna normális gazdasági verseny, akkor volna normális és tisztességes piaci környezet Magyarországon, ha nem arról szólna egy magyar nagyvállalkozó élete, hogy kap-e politikai tulajdonostársat, ha nem arról szólna egy magyar vállalkozó élete, hogy hány szívességet kell tenni azért, hogy ő hova jusson el. Akkor lenne tisztességes piaci verseny Magyarországon, s akkor talán még a fogyasztókat is meg lehetne védeni, ha az energiaszektor államosításában önök nem lennének érdekeltek. Akkor, ha az energiapiac államosításában, a gázpiac államosításában kormányhoz vagy kormánypártokhoz közeli cégek nem keresnének iszonyatosan jól. 60-40 százalékkal csökkentek a világpiacon a gázpiacon, a magyar háztartásoknak meg nem csökkent. De vala-

hol ez a különbség ott van! Ez tisztességes? Ez megvédte a fogyasztókat, államtitkár úr? Szerintem nem.

Ha ez alapján a rendelkezés alapján a fogyasztók véletlenül beperelnék azokat a cégeket, ahova elvezetnek ezek a szálak, akkor remélem, hogy nem hozzák vissza azt a jogszabályt, amelyben eltörlik ezeket a rendelkezéseket. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Z. Kárpát Dániel képviselő úr, a Jobbik vezérszónoka következik. Tessék!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Ha nem rólam lenne szó, akkor frusztrált lenne a mindenkori ellenzéki vezérszónok, amikor ezt a kormányzati felvezetést követően kell megszólalnia. Az én lelkesedésemet hat év alatt sem vették el attól, hogy a nagyon fontos ügyekben ugyanazzal az elánnal menjek önöknek. Muszáj önöknek menni, mert amit itt előadtak, az egyébként még jó is lehetne, és az a fájdalmas igazából, hogy nagyon fontos területen nagyon jól oda lehetne hatni. Ebben a csomagban is vannak jó eszközök.

Ami számomra fájdalmas vagy inkább kicsit még sértő is, az az, hogy mind államtitkár úr, mind a fideszes vezérszónok tulajdonképpen egy húszperces teljesen felesleges felolvasást tartott részben a javaslatból, részben az indoklásából, amikor engem a saját gondolataik, vízióik, jövőképük sokkal inkább érdekelt volna, hiszen azt mi is elolvastuk, amit fel tetszett olvasni. Nyilván úgy ülünk be egy vitára, hogy utána nézünk annak, miről van szó, ettől tehát megkímélhetek volna bennünket. Hogy a KDNP vezérszónokot sem volt képes állítani, azon igazából nem lepődök meg, ez gazdasági jellegű törvényjavaslatoknál gyakorta előfordul, ezzel számoljanak el ők maguk.

Azt láthatjuk, hogy a versenyjog átírása e kormány részéről legalábbis pikáns. Amellett mondom ezt, hogy vannak ennek a csomagnak támogatható elemei, amelyeket majd meg fogok dicsérni, természetesen a maga idejében, de egy olyan kormánytól hallani a versenyjog könnyítéséről szóló kitételeket, amely piacok tömegét monopolizálta és szüntette meg ezeken a versenyt, legalábbis érdekes. Részletesen kitérhetnénk a trafikkoncesszió kérdéskörére, a földpiacon bekövetkezett elképesztő változásokra, az önök ismeretségi körének helyzetbe hozására. Az egyik kedvencem a NOK, tehát az önök állami pilótajátékának a létrehozatala, ahol korábban betiltották a fogyasztói csoportok működését, legalábbis a jövőre vonatkozóan újak alapítását, mert azért egy-kettő még működhet, de a fogyasztói csoportok szervezői önök közül kiemelték a saját barátait, és számukra lehetővé tették nemzeti otthonteremtési közösségeket, tehát egy állami monopolizált pilótajáték kialakítását.

Nyilván a jövő évtől várható ennek felpörgése, hogy melyik miniszter melyik baráti köréről van szó e kérdéskörben, ezt államtitkár úr sokkal jobban

tudja, mint én. Ne ingassa a fejét, sokkal jobban tudja, mint én, teljesen fölösleges még egyszer kifejtenem. Ezen otthonteremtésinek nevezett pilótajáték mellett a kaszinók piacán is elképesztő visszaélésekre ragadtatta magát ez a kormányzat, aminek meglesznek egyébként a gazdaságpolitikai következményei, és egy következő kormány maximum és nettó 3 hónap alatt képes lesz rendezni ezt a piacot, önökkel szemben.

(11.00)

(Az elnöki széket Sneider Tamás, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Azt látjuk, ha kicsit szélesebbre tekintünk ki, hogy az önök stratégiai szerződésai ugyanígy elképesztő módon torzítják a piaci versenyt, sőt, bizonyos szegmensekben megszüntetik Magyarországon. Hiszen azon stratégiai szerződések, amelyeket nyílt vagy titkos módon a hazai multinacionális cégháló egyes szereplőivel írtak alá, valami elképesztőek. Tudunk olyan cégcsoportokat felsorolni, ahol az önök munkahelyteremtési támogatási tömege a munkavállalók felvételének vállalt időszakára, jelesül másfél vagy két évre a teljes munkabértomeget állja. Tehát Magyarország költségvetése az önök szerződésai által tulajdonképpen kifizeti a teljes munkabértomeget multicégek számára, amelyek Magyarországon működnek. El kell mondjuk, hogy ha valami torzítja a versenyt, akkor az az elképesztő támogatásbeli különbség, ami egy multicég és egy magyar, kis- és közepes méretű vállalkozás között van, ez elképesztő módon szétfeszíti ezt a rendszert.

Azt is látjuk ugyanakkor, hogy a GVH tevékenységét segíteni próbálják, és én pártolom, hogy ezt tegyék meg végre. Akkor adott esetben kartellügyekre kellene legalább ilyen elánnal koncentrálni és a pénzügyi szektort érintő visszaélésekre. A tranzakciós illeték áthárítása tekintetében önök béna kacsaként viselkedtek a felügyelő szervekkel együtt, tehát teljes mértékben sikerült ezt áthárítani. Különböző banki csomagok vélt vagy valós összehangolása tekintetében önök és az ezt felügyelő szervek sem voltak képesek hatékonyan fellépni. Tehát a magyar emberek, ügyfelek intézményes kifosztása továbbra is tart. Ezek elképesztően fontos ügyek, csatolni kellene őket; nyilván nem feltétlenül a versenyjogi kérdések közé, de a héten azért fogyasztóvédelmi tartalmú indítványokat is tárgyal a Ház, ideje lenne tehát ezekre is kitérni.

Értem én az önöket feszítő nyomást, egy két évvel ezelőtti európai uniós irányelv kötelező átültetéséről van szó, ami határidővel működik. Önök ezért idehoztak egy csomagot elének, de el kell mondjam, amellett, hogy bizonyos elemeket támogatok, az indoklás egy kicsit fals volt. Támogatom például azt, hogy a törvényjavaslat újra rögzíti, hogy mindenkit megillet a kártérítéshez való jog egy értékesítési lánc tekintetében. Az alacsonyabb fokon lévő szereplők

esetében is igaz ez. Érdekelne engem államtitkár úr személyes véleménye, hogy a közvetlen vevő ezt hogyan érvényesítheti.

Tehát az az egyszerű ügyfél és fogyasztó érdekeinek érvényesíthetősége érdekelne, aki sokszor a lánc végén helyezkedik el, és az érdekeit jellemző módon alig képviseli valaki; mert ez a törvényjavaslatból nem derül ki. Nyilvánvaló módon, ha önök indoklással látják el az egészet, akkor ezekről a kérdésekről érdemes beszélni, amelyek nincsenek beleírva. Következtetni lehet rájuk, de igazából nem kerültek kifejtésre. És nagyon örülök, hogy megerősítésre kerül, hogy a károsult teljes kárának megtérítésére jogosult. De amíg ennek érvényesíthetőségi feltételei hiányoznak, legalábbis én nem látom őket tisztán, mert nem láthatók a javaslatban, addig el kell mondjuk, hogy ez nem lehet kielégítő válasz.

Azt is látjuk, hogy az új, gördülékenyebbnek mondott szabályok szerint 10-15 százalékkal kevesebb tranzakciót kellhet a GVH-hoz bejelenteni. De ezzel, mondjuk, a fúziós kérdéskör tekintetében álláspontom szerint, annyira kevés tranzakció vizsgálatára kell hogy sor kerüljön, hogy igazából indokolatlan ez a teherterhelési csökkentésnek látszó valami. Nem spórol ezzel sem a magyar költségvetés, sem az érintett vállalkozói kör annyi pénzt, mint önök gondolják. Sokkal inkább azt látom, hogy több esetben lenne szükség vizsgálatásra.

Van egy nagyon furcsa kitétel, ahol az összefonódást csak akkor kellene bejelenteni, ha az összefonódással érintett vállalkozáscsoporthoz kapcsolódó nettó árbevétel együttesen meghaladja az 5 milliárd forintot. A helyzet az, hogy számos piaci szegmensben messze nem kell elérni azt az 5 milliárdot, hogy a versenyt élesen torzító helyzet és beavatkozási kényszer alakuljon ki. Nem látom indokoltnak, hogy önök a vizsgálati körből teljes piaci ágakat kivegyenek pusztán azért, mert egy 5 milliárdos árbevétel összességében nettóban nem érhető el.

Hogy konkrét példát mondjak: a könyvpiac. A különböző, könyvpiacra történő összefonódások sokszor nem 10 milliárdos értéket közvetítő iparágak, mégis nemzetstratégiai jelentőségűek, a nemzet tudatot befolyásolják.

És az az elképesztő színvonalbeli zuhanás, ami az utóbbi 10-15 évben e területen bekövetkezett, bizony szoros összefüggésben áll azokkal a piaci vadhajtásokkal, amelyekkel szemben fel kellett volna lépni, hogy az amúgy nagyon kiváló kortárs szerző és az ő munkásságuk eredménye szétterülhessen a társadalom szélesebb köreiből. Ez csak egy egyszerű szegmens, látszólag nem fontos terület, számomra sokkal inkább az.

És a különböző internetes kereskedési formák is idesorolhatók, ahol kisebb iparágaknál talán a teljes nettó árbevétel nem éri el ezt az összeget. Mégis stratégiai fontosságú lenne, hogy kis magyar startupok könnyebben tudjanak szerepelni, és adott esetben a versenyt korlátozó tényezőket ki lehessen iktatni. Nem látom indokoltnak, hogy a kormányzat

ezen vizsgálódási lehetőségeket egy egyszerű összeghatár megállapításával eliminálja, kilője.

Lehet arról vitatkozni, hogy fúziós ügyekben a kötelező bejelentés előírása jó vagy rossz dolog, a 8 napos határidő, ami 30-ról ment le, az is lehet vita kérdése, hogy most legyen 15 vagy legyen 20. Én azt mondom, minél gyorsabban, gördülékenyebben folynak ezek az eljárások, annál jobb a nemzetgazdaság számára, ha sikerül tartani a megfelelő hatékonyságot. De azt is látjuk, hogy elképesztő kettős mérce tapasztalható a kormányzat részéről. A Népszabadság képviselőtársam által már említett ügyben, ő itt megvédte ezt az orgánomot, én nyilván nem fogok egyes sajtóorgánumok védelmében felszólalni, de a kormányzat és a kapcsolódó szervek eljárása mindenképpen szót érdemel. Nem is konkrétan ebben a specifikus ügyben, de példának okáért az, hogy az említett Opimus csoporthoz köthető cégháló esetében semmiféle problémát nem látnak önök abban, hogy ez az anyagcég, az Opimus Press Zrt. és társai 12 vidéki lapot kebeleznek be, tulajdonképpen monopolizálni próbálják a magyar sajtópiacot, ez egyszerűen röhejes.

Aki itt nem látja a tudatos és politikai kapcsolati hálójával összekötött médiaátrendezési szándékot, az vagy nem ért ehhez az iparághoz, vagy nem akarja ezt látni. A helyzet az, hogy ezekben az esetekben lenne mit vizsgálni, lenne teendő. De azt látjuk, hogy mint kés a vajon csúsznak át ezek az ügyek az ellenőrzési rendszeren nagyon sokszor. Itt eljárásjogi szempontból, pusztán azért, mert az egyik felvásárlónál nem szerepel a tevékenységi körben a lapkiadás, még nem lehet azt mondani, hogy egy cégcsoport ne kívánná átrendezni a médiapiacot. És ez bőven nem egyes sajtóorgánumokról szól, eljárásjogi kérdéseket vet fel, ahol azt látjuk, hogy a versenyt súlyosan korlátozó tényezők merülnek fel.

A kormányzat nem tesz semmit, és mint említettem, elénk hoz egy olyan csomagot, amely ezen folyamatoknak nem szab gátat. A trafikok, a földek, a földterületeink talán a legdurvább piaci átrendezés, amit versenyjogi szempontok figyelmen kívül hagyása mellett a kormányzat végigvitt. A Nemzeti Ötthonteremtési Közösség, a kaszinók és a stratégiai szerződések tekintetében sorjáznak azok a piaci ágak, ahol mindenféle versenyt háttérbe szorítva, kiiktatva ez a kormányzat monopolizál, bekebelez, jó ismerősöket hoz helyzetbe, már korábban betiltott cégformákat sajátjaként előadva visszahoz, gondolkunk a fogyasztói csoportokra, és egész egyszerűen saját magának ellentmondva úgy erőszakol meg teljes piaci ágakat, ahogy egy tisztességes nemzetgazdaságban nem szabadna.

Éppen ezért kérjük önöket, hogy gondolják át az itt felvetett szempontokat. A feltett kérdésekre adjanak válaszokat, hiszen itt mi most nem egy átültetett EU-irányelvről vitatkozunk, hanem arról, hogy ennek a kormánynak milyen a hozzáállása a teljes magyar nemzetgazdasághoz, mennyire képes, hajlandó, akar utasítani felügyelő szerveket, mennyire akar,

mondjuk, beleszólni a GVH életébe, mert azért ezzel a javaslattal ezt megteszi. Nyilvánvalóan ennek az irányairól érdemes vitatkozni. Azt mondom, hogy ezen szervezetnek a megfelelő autonómia mellett kell folytatnia tevékenységét. Szűkítés helyett inkább szélesíteném a vizsgálatok körét, kiterjesztve olyan piaci szegmensekre, amelyek látszólag azért nem százmilliárdos értékű körben pörögnek, mégis stratégiailag, nemzetudati szempontból legalább annyira fontosak. Ez a kormányzat nem elégedhet meg azzal, hogy egy európai uniós irányelvet implementál, átültet, hiszen akkor nem kormányra lenne szükség, hanem egy fordítóbrigádra.

Tehát egy kicsit több bátorságot próbálok önöknek küldeni a padsorokon keresztül. Gondolják át ezeket a szempontokat, és azokat a nemzetgazdasági vadhajtásokat, amelyekre ragadtatták magukat az utóbbi években, gondolják át, már csak abból a szempontból is, hogy ezeknek a vadhajtásoknak következményei lesznek, bizonyos piaci átrendeződések visszarendezése során majd egy tisztességes kormányzat nyilván egy elszámoltatási folyamatot nem vérengző módon, tisztességes módon végig fog vinni.

(11.10)

Jobb lenne talán ezeket az elképesztő visszaéléseket már most, ebben a kormányzati ciklusban megszüntetni, hiszen mindannyian jobban járnánk ezzel. Ugyanis egy tisztességes nemzetgazdaság berkein belül minden magyar gazdálkodó, gazdálkodó szervezet könnyebben megtalálja a számítását, kevésbé kényszerül külföldi érvényesülésre vagy kivándorlásra, mert azt látjuk, hogy alkalmas lenne ez a csomag sokkal nagyobb dolgok rendezésére. Kicsit a bátorságot hiányoljuk belőle. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük. Schmuck Erzsébet visszalépett a vezérszónoki beszédétől, így a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megkérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni még a vitához. *(Senki sem jelentkezik.)*

Nem látok jelentkezőt, így az általános vitát lezárom. Megadom a szót Völner Pál államtitkár úrnak.

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Köszönöm képviselőtársaim aktivitását a vezérszónoki felszólalások során, bár sok minden olyat is hallhattunk, ami nem az előterjesztés tárgya, ezt képviselő úr is említette. *(Z. Kárpát Dániel: Az általános vita keretei tágak!)* Nyilvánvaló, hogy ezeknek a taglalását, a mindenre való kitérést nem lehet a mai vita keretei között lefolytatni.

Szakács László képviselőtársam tett olyan kifogásokat, hogy az állam bizonyos piaci területeken, például az energiaszektorban fokozott szerepvállalást tanúsít, illetve a versenyhivatali eljárások korlátozás alá kerülnek. Valamennyien tudjuk, hogy ez a

fokozott szerepvállalás, ellentétben a megelőző időszak privatizációival, éppen az állam felelősségvállalását tükrözi, a fogyasztók és a piac szabályozottsága érdekében vállal nagyobb szerepet az állam.

Ami az árakat illeti, valamennyien emlékszünk a korábbi években lefolytatott vitákra, amikor a rezsi-csökkenés témája volt folyamatosan napirenden. Akkor az MSZP kezdeti álláspontja még nem az volt, hogy ezeket a lépéseket meg lehetne tenni, hanem éppenséggel aggódott a szolgáltatók sanyarú sorsáért. Kicsit érdekes most az a felvetés, amikor azzal vádolják az állami szereplőket, résztvevőket, hogy nem a fogyasztók érdekében járnának el, hiszen a 20 százalékos energiaár-csökkenés, ami az elmúlt évek eredménye, kétségtelenül a kormányzathoz köthető, ezt bármennyire is vitatja az MSZP. *(Dr. Varga László: Világpiaci árak!)*

Ami a Népszabadság sorsát illeti, szintén felmerült, valamennyien tudjuk, hogy az MSZP pártalapítványa értékesítette a tulajdonrészét. *(Bangóné Borbély Ildikó: Jaj, istenem!)* Ezek után a rideg piaci körülmények közé került a Népszabadság, ahol kiderült, hogy nem lehet 5-6 milliárdos veszteséget felhalmozni tízéves működés során. *(Felzúdulás az MSZP padsoraiból. - Dr. Varga László: Ne beszélj már marhaságot!)* És ilyen értelemben ez már nem is piacképes. *(Dr. Varga László: Pökhendi hülye módon adod elő! Mit képzelsz?)* Tehát valószínűleg a tulajdonos azért oldotta meg ezt a kérdést ily módon, hogy egy olyan csomagot tudjon eladni, ami talán utána életképes és működőképes. *(Dr. Varga László: Szégyellj magad! Ülél le!)* Az MSZP szégyellje magát, mert az MSZP adta el a tulajdonrészét *(Dr. Varga László: Mit képzelsz? 17 milliárdot tapsoltatok el a kampányra! - Nagy zaj.)*, és ezzel kivégezte ezt. Ha annyira közel állt önökhöz, akkor miért szabadultak meg tőle? *(Folyamatos zaj, közbeszólások, köztük dr. Varga László: Hogy képzeled?!)* Azt hiszik önök, hogy a kormánynak kell eltartani az MSZP lapjait? *(Bangóné Borbély Ildikó: Andy Vajának hány csatornát adtatok? - Dr. Varga László: Ne nevetgélj! Vége lesz ennek!)* Hát, számolják össze, minden nyilvános gyakorlatilag! *(Az elnök csenget. - Dr. Varga László: Válogasd meg a szavaidat!)* De azt hiszem, ez sem a mai előterjesztés tárgya, csak megemlítettem, hogy ne maradjon elvarratlan ez a szál. *(Dr. Varga László: A sok hülye internetes portál!)*

Ami az irányelv-átültetést illeti... *(Dr. Varga László: Azért elég legyen már! Szégyellj magad!)* Kérem a jegyzőkönyvet... *(Dr. Varga László: Be fogja írni! Ne mocskolódjál! - Dr. Szakács László: Pontosan vezetik azt a jegyzőkönyvet!)* Nagyon szép...

ELNÖK: Kérem képviselőtársaimat, nyugodjanak le!

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm, hogy a képviselő úrral tege-

zódhatnak mint képviselőtársammal, de azért szerettem a parlamentben azon elhangzott szavak alapján ennyi választ mindenképpen megengedhet a kormány képviselője is magának, miután csak a tényeket közöltem. *(Dr. Varga László: Csak ne hazudj!)* Lehet, hogy ez fáj önöknek. *(Bangóné Borbély Ildikó: Nem a valós tényeket mondja! - Dr. Szakács László: Lesznek majd még tények!)*

Ami a versenyhivatali eljárást illeti, valóban egyfajta kiszélesítésről is beszélhetünk, hiszen nem 15 milliárd, hanem 5 milliárd fölötti értékhatár esetén is mód nyílik ezekre az eljárásokra.

Ami a kormány és a Versenyhivatal viszonyát illeti, ott pedig tudjuk, hogy a Gazdasági Versenyhivatal jogszabályi keretek között jár el és nem kormányutasításra. *(Dr. Szakács László: Ti folyton szűkítetek!)* Tehát a jogszabályok határozzák meg azt, hogy el kell járnia vagy nem, és azt milyen feltételek mentén és milyen következményekkel folytatja le.

Az egyéb említett történetek, mint a trafik- vagy a koncessziós ügyek témája, ezeket nyilván nem lehet e törvényjavaslat keretei között tárgyalni. A föld - mint egy korlátozott eszköz, amely a gazdák részére került értékesítésre -, az állami földtulajdon pedig *(Z. Kárpát Dániel: Szégyen!)* egy nagyon pozitív dolog, hiszen nem külföldi kézbe, nem cégek kezébe került *(Bangóné Borbély Ildikó: Államtitkár úr, ez sem igaz!)*, ami a korábbi időszak gyakorlata volt.

A stratégiai megállapodások mennyiben érintenék a versenykorlátozást? Lehet, hogy képviselő úr még nem olvasott ilyet. Gyakorlatilag ezek szándéknyilatkozatok, hogy a felek együttműködnek. *(Z. Kárpát Dániel: Sokat olvastam!)* Olyanfajta tartalmuk, ami bármilyen korlátozná a versenyt vagy a piacot, nincs.

Ami pedig a bankokkal való kapcsolatát illeti a kormánynak, megint csak azt mondom, nézzük meg az elmúlt évek történéseit. A bankok elszámoltatását, az adósoknak visszajuttatott, tisztességtelenül felszámolt összegnek a visszatérítését *(Dr. Szakács László: Meg fogjuk nézni!)*, mind-mind azt tanúsítja *(Dr. Szakács László: Jövő héten lesz egy ilyen kérdés!)*, hogy éppenséggel fordítva zajlottak le ezek a folyamatok *(Korózs Lajos: Külföldi részvények, Patai Mihály! És még sorolhatnánk.)*, mint ahogy önök felvetették.

Köszönöm szépen mindenesetre a képviselő urak aktivitását, és kérem a törvényjavaslat támogatását. Köszönöm. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény és egyes törvények eljárásjogi kérdésekkel összefüggő módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/12719. számon a parlament informatikai hálózatán elérhető.

Elsőként megadom a szót szintén Völner Pál úrnak, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének.

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt fekvő törvényjavaslat nagyban hozzájárul a bürokrácia csökkentéséhez és a jogalkalmazó közönség érdekeinek széles körű kiszolgálásához. A módosításra kerülő törvények sorrendjét betartva a törvényjavaslattal az egyes törvények módosítása útján elérni kívánt célt a következők szerint igyekszem összefoglalni önöknek.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításával kapcsolatban a törvényjavaslat egyrészt a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránt megindított perekkel kapcsolatos jogalkalmazói problémákra kínál megoldást. A hatályos rendelkezések értelmében ugyanis a szerződés adósa a szerződés érvénytelenségére hivatkozással egymástól függetlenül két külön pert is indíthat akkor, ha a szerződésből eredő követelés tárgyában a bírósági végrehajtást végrehajtási záradékkal ellátott okirattal rendelték el. Egyfelől végrehajtási perben kérheti a végrehajtás megszüntetését, illetve korlátozását, másfelől a szerződés érvénytelensége tárgyában az általános szabályok szerinti perben is érvényesítheti az igényét. A két perben a bíróságok lényegében egymással párhuzamosan ugyanazon ténybeli alapon ugyanazon jog fennállását vizsgálják. Ez a megkettőzött perlés azon túl, hogy felesleges költséggel és idővel terheli a feleket, számos olyan eljárásjogi és anyagi jogi problémát okoz, amelyeket a bíróságok gyakorta eltérően ítélnek meg, ez pedig jogbizonytalanságot okozott.

A problémát az új polgári perrendtartásról szóló T/11900. számú törvényjavaslat megfelelően megoldja. Előbbi törvényjavaslat elfogadása esetén azonban az új szabályok csak 2018. január 1-jétől lépnek hatályba, az anomáliákat azonban addig is szükséges kezelni, méghozzá a Pp. hatályos rendszerébe beilleszthető módon.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat ezért két eljárásjogi eszközzel akadályozza meg azt, hogy lényegében ugyanazon tárgyban egymással párhuzamosan két per is lefolytatásra kerüljön, és mindezt úgy, hogy a hatályos jogszabályokhoz képest semmilyen jogot nem von el a felektől.

Egyrészt létrehoz egy speciális pertípust. Ha a fél a törvényjavaslat hatálybalépését követően a szerződés érvénytelenségére hivatkozással indít végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti pert, akkor külön érvénytelenségi pert már nem indíthat, és a végrehajtási perben elő kell terjesztenie az érvénytelenség tárgyában is a keresetét, méghozzá valamennyi olyan érintettel szemben, aki ellen egyébként az általános szabályok szerint a pert meg kellene indítania. A bíróság tehát a végrehajtási per keretében dönt a szerződés érvénytelenségének megállá-

pítéséről, arra irányuló kérelem esetén pedig az érvénytelenség jogkövetkezményeinek a levonásáról is.

A másik eljárásjogi eszközként a törvényjavaslat sajátos felfüggesztési szabályokkal egészíti ki a Pp.-t. Így ha a fél a végrehajtási pert megelőzően indítja meg az érvénytelenségi pert, úgy a később megindított, érvénytelenségre alapított végrehajtási pert fel kell függeszteni az érvénytelenségi per jogerős elbírálásáig. Ugyanez érvényes akkor is, ha az érvénytelenségi pert nem a végrehajtási per felperese indítja meg, továbbá akkor is, ha a törvényjavaslat szerinti szabályok hatálybalépésekor mindkét per már folyamatban van.

(11.20)

A törvényjavaslat a fentiekén kívül a jogérvényesítés megkönnyítése érdekében egy, a bíróságok által nagy számban követett gyakorlatot ültet át jogszabályba. A végrehajtás megszüntetése arra való hivatkozással kérhető, hogy a végrehajtási jog a követelés teljes egészére megszűnt, míg a végrehajtás korlátozása arra való hivatkozással, hogy csak a követelés egy részére. A végrehajtási perekben gyakran előfordul, hogy a fél kizárólag végrehajtás megszüntetését kéri, de a per adatai alapján ennek nem lenne helye, ugyanakkor korlátozásnak igen. Azért, hogy a félnek a végrehajtás megszüntetésére irányuló keresete esetleges elutasítását követően ne kelljen újabb pert indítania a korlátozás iránt, a törvényjavaslat előírja a bíróság számára azt, hogy a korlátozás lehetőségére a feleket figyelmeztesse, és lehetőséget biztosítson a felperesnek a kérelme megváltoztatására és az alperesnek az azzal szembeni védekezésre. A bíróság figyelmeztetése természetesen a felek vonatkozásában nem bír kötelező erővel.

A törvényjavaslat a Pp.-nek az elektronikus okiratokra vonatkozó szabályait is kiegészíti. Az elektronikus okiratok esetében is fontos ugyanis a megőrzés módja és az, hogy a megőrzött elektronikus okiratok esetében milyen módon biztosítható, hogy az idő múlása ellenére az elektronikus okiratba foglalt adatok esetében is felállítható legyen a hamisítatlanság vélelme. Ennek érdekében a törvényjavaslat rögzíti azokat a feltételeket, amelyek teljesítése esetén az archivált elektronikus okirat aláírt vagy bélyegzővel ellátott adatai az ellenkező bizonyításáig meg nem hamisítottak tekintendők. A rendelkezés nem egyetlen konkrét archiválási módot szabályoz, hanem egy keretszabályt ad a részletes követelményeknek kormányrendeleti szinten való meghatározásához.

Végül a törvényjavaslat a Pp. módosításával egyszerűsíti az elektronikus kapcsolattartást is. A jogalkalmazói visszajelzések alapján ugyanis nincs igény az elektronikus igazolásoknak és tértivevények másolatainak folyamatos megküldésére. A törvényjavaslat tehát a módosítással az érintettek igényeinek való megfelelést kívánja biztosítani, a szabályozás így

nagyobb rugalmasságot enged, és kevesebb terhet jelent a felhasználók számára.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosítása kapcsán fontos kiemelni, hogy az egyrészt jogharmonizációs célú módosításokat tartalmaz az európai számlazárolási végzéssel kapcsolatban, másrészt a mező- és erdőgazdasági hasznosítású földek becsértékével kapcsolatos visszaélések lehetőségét igyekszik csökkenteni.

Az előbbi, jogharmonizációs rendelkezés a jogalkalmazók helyzetét igyekszik megkönnyíteni azáltal, hogy külön felhívja a figyelmet arra a körülményre, miszerint az európai számlazárolási végzéssel kapcsolatos eljárásokban a módosítás eredményeképpen megjelenítésre kerülő, az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés eljárásának létrehozásáról szóló 655/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben említett formanyomtatványok meghatározásáról szóló 2016/1823. bizottsági végrehajtási rendeletben meghatározott formanyomtatványokat kell alkalmazni.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény a mező- és erdőgazdasági hasznosítású földek becsértékével kapcsolatban annak érdekében módosul, hogy biztosítsa a jogorvoslat lehetőségét az említett földek esetében a Nemzeti Földalap számára a megállapításra került, illetve kerülő becsértékek kapcsán. Ezzel is elkerülve az esetleges visszaélések lehetőségét, azaz a végrehajtási eljárás során a földek becsértékének nem valós, irreálisan magas forgalmi értéken történő megállapítását.

A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény módosítása több célt kíván elérni. Egyrészt szintén tartalmaz jogharmonizációs rendelkezéseket, amelyek célja a jogalkalmazók segítése a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, továbbá az e területen folytatott együttműködésről szóló 2008. december 18-ai 4/2009/EK tanácsi rendeletre történő kifejezett utalással.

Emellett további jogharmonizációs rendelkezéseket tartalmaz a törvényjavaslat a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2012. október 25-ei 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel kapcsolatban. Ugyanis a büntetőeljárás törvénnyel összhangban megjeleníti a büntetőeljárások valamennyi lehetséges kimenetelét azzal, hogy az eddigi felsorolásokat kiegészíti a nyomozás részbeni mellőzésére, valamint a vádemelés elhalasztására utalással.

A jogi segítségnyújtásról szóló törvényt érintő módosítások emellett egyértelműsítik a törvény szövegét a tekintetben, hogy a jogi segítői névjegyzékbe a jogi segítő a jogi segítségnyújtó szolgálattal kötött szolgáltatási szerződéssel és nem hatósági aktussal kerülnek. Ténylegesen eddig is szolgáltatási szerződések kötésével lehetett a jogi segítői névjegyzékbe kerülni, ugyanakkor a törvény szövegezése félreért-

hető módon hatósági aktusra, illetőleg hatósági eljárásra is utalt. A módosítás ezt a félreérthető fogalmazást hivatott kiküszöbölni.

További, a jogi segítségnyújtás rendszerének működtetése szempontjából fontos módosítás, hogy a törvény módosítása lehetővé kívánja tenni a jogi segítségnyújtó szolgálatnak a jogi segítői névjegyzék osztott nyilvántartását a tekintetben, hogy az adott jogi segítő pártfogó ügyvédként eljárva képes-e a polgári peres eljárásokban 2016. július 1. napja óta hatályos szabályok szerinti elektronikus kapcsolattartásra. A jogi segítőik viszonylag alacsony számából kiindulva, illetőleg arra tekintettel, hogy jelenleg a jogi segítői névjegyzéket vezető hatóságnak nincsen módja annak kiszűrésére, hogy jelenleg mennyi jogi segítői névjegyzékben szereplő ügyvéd rendelkezik a fent említett szolgáltatáshoz szükséges háttérrel, fontos egyfajta átmeneti időszakot teremteni mind a kormányzatnak, mind a jogi segítőknél ahhoz, hogy felmérhető legyen, hogy az eljárások teljes elektronizálását követően hány fő lesz képes a peres jogi segítségnyújtási szolgáltatások nyújtására. A jogi segítői névjegyzék differenciálása e célt kívánja elérni.

A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosításáról szóló 2015. évi LX. törvény 2018. január 1-jei hatállyal az Érdi Járásbíróság felállításáról rendelkezik. Az Országos Bírósági Hivatal kezdeményezése alapján, tekintettel a bíróság elhelyezését szolgáló tervezési, kivitelezési folyamatokra, az illetékességi törvény és az ezt módosító 2015. évi LX. törvény módosítása vált szükségessé. A módosítás az Érdi Járásbíróság felállításához szükséges infrastruktúrális beruházás biztonságos megvalósíthatóságát szolgálja azáltal, hogy az Érdi Járásbíróság felállításának határidejét egy évvel, 2019. január 1-jére meghosszabbítja.

Az Érdi Járásbíróság illetékességi területe a hatálybalépést követően hét településre terjed majd ki, amelyek jelenleg a Budaörsi Járásbíróság illetékességi területéhez tartoznak. Ezek Diósd, Érd, Pusztázamor, Sósút, Százhalombatta, Tárnok, Törökbálint. Az Érdi Járásbíróság felállításával egyidejűleg a Budaörsi, a Budakörnyéki és a Szentendrei Járásbíróság illetékességi területét is módosítja a javaslat annak érdekében, hogy e járásbíróságok illetékességi területe a megfelelő járások településeire terjedjen ki. A módosítás eredményeként a Budaörsi Járásbíróság illetékességi területe megfelel a Budakeszi járás településeinek, a Budakörnyéki Járásbíróság illetékességi területe pedig a Pilisvörösvári járás valamennyi települését foglalja magában.

A fentiek miatt ajánlom a törvényjavaslatot a tisztelt képviselő hölgyek és urak figyelmébe, kérve ahhoz támogatásukat.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük az előterjesztést. Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőként meg-

adom a szót Vas Imrének, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VAS IMRE, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A Fidesz-frakció tagjaként, egyetértve a kormánnyal, szükségesnek tartjuk a bíróságokkal történő elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályok korrigálását annak érdekében, hogy a jogi segítői névjegyzék ne üresedhessen ki, vagyis támogatjuk a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény és egyes törvények eljárásjogi kérdésekkel összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat négy jelentős kérdéskörben indítványoz módosítást, amelyekről az alábbiakban beszélnék. Az első témakör: a törvényjavaslat a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításával rendezni kívánja a Pp. 369. § a) pontja alapján az érvénytelenségre alapított végrehajtás-megszüntetési, illetve végrehajtás-korlátozási perek, valamint a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt szerződés vagy végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat esetén annak alapjául szolgáló szerződés érvénytelensége tárgyában indított perek elbírálása kapcsán a joggyakorlatban felmerült problémákat.

(11.30)

Tudni kell, hogy a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perek esetében előfordul, hogy a felperes keresetét végrehajtás megszüntetése iránt terjeszti elő, ugyanakkor az eljárás során felmerül, hogy korlátozásnak is lehet helye. A törvény előírja, hogy ebben az esetben a bíróságnak a feleket figyelmeztetni kell erre a lehetőségre, és biztosítani kell, hogy a felek erre tekintettel megtegyék a szükséges nyilatkozatokat. Ez alapvetően a kereset kiegészítésére vonatkozik. Jelen törvényjavaslat szerint a hatálybalépést követően indult ügyekben előírja, hogy a végrehajtás-megszüntetési, illetve -korlátozási per érvénytelenségre alapítva indul, azaz ha a felperes arra hivatkozással kéri a végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, hogy a követelés alapjául szolgáló szerződés érvénytelen, akkor ebben a perben a követelés alapjául szolgáló szerződés érvénytelensége tárgyában is keresetet kell előterjeszteni. Ezt a keresetet pedig elő kell terjeszteni valamennyi érintett ellen, aki ellen egyébként a szerződés érvénytelensége tárgyában a pert meg kell indítani. E szabályozással egy speciális pertípus jön létre, amelyben a bíróság nemcsak a végrehajtás megszüntetéséről vagy korlátozásáról dönt, hanem a követelés alapjául szolgáló szerződés érvénytelenségéről is, illetve erre irányuló kérelem esetén az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonásáról is.

A második témakör a jogi segítségnyújtás szolgáltatását öleli fel, amely szolgáltatást az állam több közösségi jogi aktus alapján köteles nyújtani. Magát a jogi segítségnyújtásra való jogosultságot a jogi

segítségnyújtó szolgálat - jelenleg a fővárosi és megyei kormányhivatalok látják el ezt a feladatot, jövő évtől a járási hivatalok látják el ezt a feladatot - hatósági eljárás során bírálja el, és dönt a kérelmezőnek járó jogi segítségnyújtás formájáról, mértékéről, amelyről a szociális rászorultságra tekintettel dönt.

A Pp. 2016. július 1-jei módosítása óta a polgári peres eljárásban képviselőt csak olyan személy láthat el, aki rendelkezik az elektronikus kapcsolat-tartás szabályozott módjához szükséges feltételekkel. Az Igazságügyi Hivatal - mint a jogi segítő névjegyzéket vezető hatóság - tapasztalatai alapján a jogi segítő névjegyzékben szereplő jogi segítőket, pártfogó ügyvédek jellemzően az idősebb korosztályhoz tartoznak, akik nem feltétlenül rendelkeznek elektronikus kapcsolattartáshoz szükséges technikai feltételekkel. Amennyiben a jelenlegi jogi segítőket névjegyzékét illetően nem kerül sor olyan változtatásra, amely lehetővé teszi, hogy a névjegyzékben megkülönböztethető legyen az úrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás használatára képes pártfogó ügyvéd és a többi jogi segítő, úgy a szigorúbb előírás valamennyi jogi segítőre vetítése azzal a veszéllyel járna, hogy a jogi segítői névjegyzék kiüresedne, azaz kevesen lennének benne. Ezt lehet megakadályozni azzal, hogy lehetővé válik a jogi segítő névjegyzékbe felvett kérésre személyek választása - mármint hogy rendelkeznek-e ilyennel vagy nem -, illetve a névjegyzéket vezető Igazságügyi Hivatal ezt követően tudja felmérni, hogy hány fő rendelkezik a jelenlegi jogi segítőket közül elektronikus kapcsolattartáshoz szükséges feltételekkel, illetve kéri-e megfelelő számú jogi segítő a névjegyzékbe vételét.

A gyakorlati tapasztalatokat figyelembe véve, a jogi segítői névjegyzékbe történő bekerülés nem egy hatósági aktus, hanem a névjegyzéket vezető hatósággal kötött szolgáltatási szerződés eredménye. Ez jelenleg a hatályos szabályok alapján is így van, ugyanakkor a jogszabály jelenlegi szövege félreérthető, hatósági eljárásra, illetve hatósági döntésre utaló kifejezést használ, amelyet szükséges megfelelően módosítani.

A harmadik tárgykör a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosítását célozza. A végrehajtási eljárásban a végrehajtó a Nemzeti Földalapot is tájékoztatja a mező- és erdőgazdasági hasznosítású földek becsértékéről, a felek és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogok jogosultjai mellett, hogy a Nemzeti Földalapot a becsérték megállapításával szemben a becsérték bíróság általi megállapítására irányuló végrehajtási kifogás előterjesztésére lehetősége nyíljon.

Ez a lépés azzal magyarázható, hogy ezzel is elkerülhetővé válnak az esetleges visszaélések, azaz a végrehajtási eljárás során a földek becsértékének irreálisan magas forgalmi értéken történő megállapításának lehetősége csökken. Tudni kell, hogy a végrehajtási eljárásban a nem lakáscélú ingatlanoknál a becsértékhez képest 50 százalékra lehet lemenni, ha

ez irreálisan magas, akkor a földet nem lehet elérve-rezni.

Végül, de nem utolsósorban a negyedik az érdeki jogi bíróság felállításához szükséges feltételeket teremti meg. Tehát a bíróság felállítási határideje egy évvel későbbi időpontra tevődik, azaz 2019. január 1-jére módosul. Ez a rendelkezés azért szükséges, mert a bíróság elhelyezéséről szolgáló ingatlan vonatkozásában megoldandó feladatok merültek fel, amelyek rendezése időt vesz igénybe. Ennek megfelelően kerül módosításra a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről, illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXX. törvény módosításáról szóló 2015. évi LX. törvény, valamint a Magyarország 2017. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2016. évi LXVIII. törvény.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Jelen törvényjavaslat álláspontunk szerint pártpolitikai hovatarozás nélkül támogatható. Kérem, támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Megadom a szót Korózs Lajosnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

KORÓZS LAJOS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm. Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Az előtünk lévő törvény egy tipikus salátatörvény, egyes rendelkezéseit csak annyi kapcsolja össze, hogy mindegyik valamilyen Igazságügyi Minisztérium által kezelt törvény farigcsálásáról szól, ráadásul a címben megjelölt jogi segítségnyújtás módosításáról a javaslat 29 szakaszából mindössze 10 szakasz szól.

Azaz még a javaslat címe is megtévesztő, hiszen azt a benyomást kelti, mintha a jogi segítségnyújtásról szóló jelentősebb előterjesztés feküdne az Országgyűlés előtt, miközben csupán egy salátatörvényről van dolgunk. Holott a jogi segítségnyújtás nagy ívű módosítása nagyon is időszerű lett volna. Jelenleg az Országgyűlés előtt lévő, 2018. január 1-jén hatályba lépő új polgári perrendtartás ugyanis sokkal inkább megköveteli a jogi képviselő igénybevétele. Ez jelentősen rontja a szerényebb jövedelmű polgárok jogérvényesítésének lehetőségeit, ezért a jogegyenlőség és a társadalmi igazságosság megköveteli, hogy az új perrendtartási szabályok bevezetésével egyidejűleg a jogi segítségnyújtás rendszere is megújuljon, bővüljön.

Minderről, amiről most beszéltem, Bárándy Gergely képviselőtársam az alábbiakban fejtette ki a véleményét még a szeptember 12-i vitában. Idézem: „Ha valaki a perindításra kényszerül, vagy az eddigieknél várhatóan többet kell költenie jogi képviselőre, vagy hátrányosabb helyzetbe kerül.

Ha jogi képviselőt bíz meg, akkor a jelenleginél lényegesen magasabb költségekre számíthat, ugyanis a törvényjavaslat - némiképp szükségszerűen - a per hatékonyságát azáltal éri el, hogy sokkal előkészítet-

tebb, formalizáltabb beadványokat és perbeli cselekményeket vár el.

(11.40)

Szükséges hangsúlyozni, hogy ez önmagában helyes és logikus irány, viszont egyenes következménye a jogi képviselők költségeinek emelkedése, mivel nála keletkezik az érdemi többletmunka. Ha pedig jogi képviselő nélkül fog eljárni, bár kevésbé formalizáltabban, de maga kell ezeket elkészítse, illetve elvégezze, ráadásul egy olyan perben fog részt venni, ahol rá és a jogi képviselővel eljáró ellenérdekű félre eltérő szabályok vonatkoznak. Ez szükségszerűen szintén bonyolult eljáráshoz és várhatóan olyan eljárási vitákhoz fog vezetni, amelyekben jogi képviselő nélkül nem lesz egyenlő a fél a bíróság legjobb szándéka mellett sem.

Az új polgári perrendtartás tehát megint a gazdagoknak és a jómódúaknak kedvez, a szegényeket pedig rosszabb helyzetbe hozza. Másként fogalmazva: a környező jogszabályok hiányosságai miatt sok esetben nem szavatolja a valódi, a tényleges jogegyenlőséget. Ma akkor kaphat valaki alanyi jogon pártfogó ügyvédet, ha én ezt jól tudom - mondja képviselőtársam -, ha nagyjából havi 26 ezer forintnál nem él több pénzből." Persze tudjuk - ugye, ezt már Bárándy képviselő úr idézte be -, hogy fideszesek szerint 47 ezer forintból is meg lehet élni.

„Átgondolták, hogy ilyen szabályok mellett tényleg most van ideje annak, hogy az ügyvédkényszer kiterjesszék? Persze, ez a szemlélet pontosan összhangban van Kósa Lajos, a Fidesz frakcióvezetőjének szavaival - képviselőtársam itt idézte: - 'Egy bizonyos értékhatár alatt, aki akar, pereskedjen, de fizesse ki a teljes államigazgatási költséget, nincs illetékmentesség, nincsenek kedvezmények.' Tiszta beszéd, tisztelt képviselőtársaim: aki jómódú, érvényesítheti az igazát, aki nem, az nyugodjon bele a sorsába! És most mit látunk a Pp.-ben? Aki megengedheti magának, hogy megbíz egy ügyvédet, az pereskedhet, aki nem, az pedig nem.

Tudom, hogy volt eddig is ügyvédkényszer, de ahelyett, hogy akkor kezdenének az ügyvédkényszer kibővítésén gondolkodni, amikor a pártfogó ügyvédi rendszert már alkalmassá tették erre, fordítva állnak hozzá. Számunkra ez elfogadhatatlan. Apró eszközei ezek annak, ahogyan szétszakítható egy társadalom, ahogy a szociális olló egyre jobban szétnyitható. Hallom már erre válaszként: hiszen éppen ezt a problémát küszöböli ki a javaslat azzal, hogy eltérő jogi szabályozást határoz meg a perbeli jogi képviselőtől függően.

Ezzel azonban két probléma van: az egyik, hogy az ügyvédkényszeres ügyekben, amelyekből, hangsúlyozom, egyre több lesz az új Pp.-ben, ezek az eltérő szabályok értelemszerűen nem alkalmazhatók, hiszen ügyvédkényszer van. Ami azonban a legnagyobb probléma, hogy az állam által finanszírozott jogi képviselő helyett mintegy pótcselekvésként olyan

szabályozást alkalmaznak, amely a jogbiztonságot, a bírói függetlenséget és más vonatkozásban a jog előtti egyenlőséget veszélyezteti. A megoldás egyaránt rossz a jogi képviselő nélkül eljáró félnek, az ellenérdekű félnek, valamint az ítélkező bírónak is."

Tisztelt Ház! Ahogy látjuk, még az is kétséges, hogy a kitűzött jogalkotói célt, azaz az elektronikus ügyintézésre nem felkészült pártfogó ügyvédek megtartását eléri a javaslat. Az erről szóló 15. § ugyanis inkább látszik szigorításnak, mint könnyítésnek. Annak meg végképp nem látszik semmi jele, hogy az állam megpróbálja hozzásegíteni ezen ügyvédek az elektronikus ügyintézéshez szükséges ismeretek elsajátításához és a feltételek biztosításához.

Egészen megdöbbentő és a kormányzati jogalkotás szígyene, hogy a javaslat ismét az elektronikus ügyintézés szabályai miatt módosítja a Pp.-t. A javaslat benyújtásakor, október 28-án ugyanis még le sem zárult annak a 124 oldalból álló, 95 törvényt módosító csomagnak a parlamenti vitája, ez a T/12173. törvény volt, aminek a célja éppen az egységes elektronikus ügyintézési rendszer kialakításához szükséges szabályok megalkotása volt. Ez a törvénycsomag ugyancsak módosítja a Pp. elektronikus ügyintézésre vonatkozó szabályait. Ilyen perrendtartás-módosításra az elmúlt években minden ülészakon sor került. Mindez teljesen aláássa a jogbiztonságot, ellehetetleníti az ügyintézés, és még a gyakorló jogászokat is szinte lehetetlen kihívás elé állítja, nemhogy a jogkereső állampolgárokat. Az MSZP ezért az elektronikus ügyintézés szabályait toldozgató-foldozgató törvényeket következetesen elutasítja.

Tartalmilag sem támogatható a javaslat azon rendelkezése, amely szűkíti az elektronikus kézbesítés során megküldendő értesítések körét. Mindezt a felhasználók terheinek csökkentésével indokolja az előterjesztő. Valóban, bosszantóak lehetnek a tömegével érkező értesítések, ugyanakkor az olyan küldeményekről, eseményekről, amelyek jelentősen befolyásolhatják a peres felek jogérvényesítési lehetőségeit, igenis indokolt a sokszor bosszantónak ható értesítések megküldése.

Az Országgyűlés előtt fekvő új polgári perrendtartással összefüggésben a parlamenti frakciók felé több megkeresés is érkezett devizahitelesektől, amiben afölötti aggodalmukat fejezik ki, miszerint nem lehet a végrehajtás megszüntetése iránt pert indítani azon a jogcímen, hogy a követelés érvényesen nem jött létre. Ez az aggodalom azonban alaptalannak látszik, figyelemmel arra, hogy az új polgári perrendtartás szerint is lehet érvénytelenség iránt pert indítani, és ilyenkor fel lehet függeszteni a végrehajtást az új szabályok szerint. Ugyanezt a problémát rendezzi a javaslat a hatályos Pp.-ben is, láthatóan korrekt módon.

Summa summarum, bár a cím mást sugall, ez a törvényjavaslat nem a jogi segítségnyújtás rendszerének érdemi átalakításáról szól, hanem egy egyszerű salátatörvény, amelynek rendelkezéseit csak annyi kapcsolja össze, hogy mindegyik valamelyik, az Igaz-

ságügyi Minisztérium által kezelt törvény farigcsálásáról szól, ahogy utaltam rá az elején. Holott a jogi segítségnyújtás rendszerének nagy ívű módosítása nagyon is időszerű lenne és időszerű volna. A jelenleg az Országgyűlés előtt lévő, 2018. január 1-jén hatályba lépő új polgári perrendtartás ugyanis sokkal inkább megköveteli a jogi képviselő igénybevételét. Ez jelentősen ronthatja a szerényebb jövedelmű polgárok jogérvényesítésének lehetőségeit, ahogy szintén utaltam már rá, amikor idéztem Bárándy dr.-t. Ezért a jogegyenlőség és a társadalmi igazságosság megköveteli, hogy az új perrendtartási szabályok bevezetésével egyidejűleg a jogi segítségnyújtás rendszere is megújuljon, bővüljön. Mindennek azonban nyoma sincs a törvényjavaslatban, sajnos.

Ehelyett ismét módosítják a polgári perrendtartás elektronikus ügyintézésre vonatkozó szabályait. Ez annak fényében különösen megdöbbentő, hogy a javaslat benyújtásakor, ahogy említettem, október 28-án még le sem zárult az előbb már idézett, 124 oldalból álló törvényjavaslat-csomag parlamenti vitája, aminek célja éppen az egységes elektronikus ügyintézési rendszer kialakításához a szabályok kialakítása volt - ez egy kicsit magyartalan.

Ez a törvénycsomag ugyancsak módosítja az elektronikus ügyintézés szabályait. Az elmúlt években emlékeztünk szerint minden ülészakán sor került egy ilyen kezdeményezésre. Különösen ironikus, hogy ilyen módosításokat „jogi segítségnyújtás” cím alatt, salátatörvényként terjesztenek az Országgyűlés elé. Mindezekre figyelemmel a törvényjavaslat részünkről nem támogatható. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Rubovszky Györgynek, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. RUBOVSZKY GYÖRGY, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Engedtessék meg, hogy én ne ismétlem meg azokat, amiket Vas Imre képviselőtársam elmondott. A kereszténydemokraták is támogatják a jelen törvény elfogadását.

Korózs Lajos felszólalásával kapcsolatban a következőt szeretném elmondani. A Pp. vitája lezárult, már a szakbizottsági eljárásokon is túl van, és legjobb emlékezetem szerint a Törvényalkotási bizottság előtti eljárás van hátra, valamint az összegző módosítással és a zárószavazással kapcsolatos parlamenti munka.

A következőt kellett volna észrevenni. Amikor ez a törvényjavaslat a Pp.-módosításról, különösen az elektronikus eljárásról tárgyal, akkor azt az időszakot, azt az átmenetet kívánja rendezni, amely 2017. január 1-jétől a Pp. 2018. január 1-jén való hatálybalépéséig tart. Ez egy fokozatosságot vezet be, amit én helyesnek tartok.

Egy veszélyre azért szeretném felhívni a figyelmet, és ez tulajdonképpen a jogi segítségnyújtással kapcsolatos leglényegesebb kérdés. Én 1970 óta va-

gyok tagja a Budapesti Ügyvédi Kamarának, ami egy meglehetősen szép múlt, tekintettel arra, hogy túl vagyok a 46 éven. Az én korosztályom már nagyon nehezen fogja megtanulni az elektronikus eljárást.

(11.50)

Emlékszem arra, hogy nekem komoly szenvedést és komoly igénybevételt jelentett a cégeljárás. A saját korosztályom kétharmad része nem foglalkozik társasági joggal, mert a cégeljárás elektronikus dolgait nem képes és nem is hajlandó végigcsinálni. Ilyen körülmények között ez azért egy komoly veszélyt jelent.

Több szemlélete lehet ennek a dolognak. Az egyik szemlélete az igazságszolgáltatás gyorsítása. Ebből a szempontból minden további nélkül talán indokolt ez az elektronikus eljárás, de azért a következő törvényjavaslatnál ezzel kapcsolatban lesz egy-két megjegyzésem. Viszont van egy olyan szempontja is ennek a dolognak, hogy van egy olyan társadalmi réteg, amelyiknek a jövedelme abból áll, hogy nem azt mondom, hogy még mindig Erika írógépen, de azért a mai eljárási igényekhez képest meglehetősen fapados módon végzi a tevékenységét. Ezek az idős emberek egyre jobban kerülnek ki az ügyvédi gyakorlat lehetőségéből.

S szeretném egy nagyon igazságtalan döntésre felhívni a figyelmet. Addig, ameddig az átlagdolgozók és az átlagemberek jövedelmét a nyugdíjmegállapításnál úgy számolják ki, hogy a régebbi években keresett jövedelmeket valorizálják, addig az ügyvédeknl volt egy törvényt, hogy maximum 20 ezer forintig vehető figyelembe, azon túl nem. Ennek az a következménye, hogy az ügyvédek, akármennyi társadalombiztosítást is fizettek, rettenetesen alacsony nyugdíjjal mehetnek csak nyugdíjba. Ilyen körülmények között van egy olyan réteg, amelynek a megélhetése komoly veszélyben van.

Tisztelt Országgyűlés! Amire még szeretnék kitérni, az a bíróságok székhelyével és illetékességi területével kapcsolatos kérdéskör. Én támogatom azt, hogy egy évvel később, 2018. január 1-jétől legyen felállítva az Érdi Járásbíróság, de mi nagyon reménykedünk abban, hogy a közigazgatási bíróságok is valahogy létre fognak jönni, és ebben a kereszténydemokratáknak van egy olyan indítványuk, hogy Budaörs helyett a Pest megyei közigazgatási bíróság Érden legyen. Ilyen körülmények között nyilvánvalóan egy olyan beruházásra és olyan befektetésre kell kitérni, ami lehetőséget biztosít arra, hogy ha sikerül összehoznunk ezt a közigazgatási bíráskodást, ami gyakorlatilag a szakmaiság érdekeit mutatná - és az a lényege, hogy nem minden törvényszék mellett lenne, hanem emlékeim szerint hat darab lenne csak az országban -, ilyen körülmények között ez nyilvánvalóan Érdre mutat, annál is inkább, mert Pest megye területén a kiemelt fővároson kívül van még egy megyei jogú város, ez Érd. Az egy külön meglepetés, hogy egészen 1918-ig Érden nem volt járásbírósága.

Tisztelt Országgyűlés! A fentiek figyelembevételével csak azt szeretném megismételni, hogy a kereszténydemokraták az előterjesztett törvényjavaslatot támogatják. Egy kissé nagyobb figyelmet kérnék a jogi segítségnyújtásban szereplő, idősebb ügyvédek megítélésében. Ezzel együtt kérjük, hogy a törvényjavaslatot a tisztelt Ház megtárgyalás után szíveskedjen elfogadni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Staudt Gábornak, a Jobbik képviselőcsoportja vezér-szónokának.

DR. STAUDT GÁBOR, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Javarészt az előttünk fekvő javaslat valóban korrekciókat hajt végre, vannak fontos pontok benne, és vannak olyanok is, amelyek technikainak tekinthetők. Én általánosságban néhány szót, néhány gondolatot azért az elektronikus ügyintézésről ejtenék, hiszen egy állandó vita köztünk, hogy a törekvés megvan, de a gyakorlatba való átültetés miért akad el, vagy melyek azok a szervek vagy akár kik azok az akár ügyvédek mint önálló entitások, akik nem tudják felvenni a fordulatszámot.

Én a gyakorlatban utánakérdeztem, hogy mi az, amit az ügyvédkollégák tapasztalnak; itt most azokról a kollégákról beszélünk, akik egyébként már használják - és a legtöbbjük ilyen, hogy használniuk kell - az elektronikus rendszert, a cégeljárásban már jó régóta, és most újabban a bíróságok előtt is. Azt kell tapasztalni egyébként, hogy a bíróságok nincsenek felkészülve sok esetben erre, hogy fogadják ezeket az iratokat. Tehát arról van szó, hogy az ügyvédek próbálni átállni a rendszerre - nyilván más lehetőségük nem is nagyon van -, de a bíróságok mintha nem kapták volna meg a megfelelő infrastrukturális és anyagi támogatást arra, hogy ezt megfelelőképpen végrehajtsák.

Miről is beszélek? Hogy néhány konkrét példát mondjak: benyújtásra kerülnek ezek az iratok, sokszor van, hogy egész egyszerűen elvesznek, nem jutnak el. Higgyék el - és ezt nem egy ügyvéd visszajelzéséből mondom -, elküldik, megvan a visszaigazolás, és mégse jut el. És akkor indul a vita, hogy a bíróság nem kapta meg valami miatt, vagy megkapta esetleg és elkeverték; de szerintem nem kapja meg, valahol ott az elektronikus térben elvesznek ezek az iratok, és utána az ügyvéd meg bizonygathatja, hogy benyújtotta. Nyilván van a kezében bizonyítási lehetőség, de a bírósággal szemben mindig nehéz felülkerekedni, még ha az ügyvédnek ebben az esetben igaza is lenne, hiszen lehet, hogy a másik oldal meg azt tudja elmondani, hogy mi bizony ezt nem kaptuk meg.

Olyan is van - ilyet is hallottam, ez már egy kicsit azért hajmeresztőbb -, hogy sok esetben elvárják a bíróságok, hogy ettől függetlenül nyomtatott formában is benyújtásra kerüljenek ezek az iratok. Ennek az az oka, hogy nincs kapacitásuk - államtitkár

úr, képzelje el, ilyet is lehet hallani - akár még a fénymásolásra se. Egy nagy ügyben ez akár több száz vagy több ezer oldal is lehet, de kisebb esetekben is azt lehetett hallani, ügyvédkollégák ezt mondták, hogy felhívták a bíróságról őket, hogy hat példányban azért tessék benyújtani ezt a javaslatot. S amikor arra utaltak, hogy a Pp. alapján ezt már nem kell megtenni, akkor természetesen nem hivatalosan olyan tájékoztatást kaptak, hogy ez valóban így van, de ha azt szeretnék, hogy ki legyen tűzve a tárgyalás időben, akkor inkább tegyék meg ezt a kis szívességet a bíróságnak.

Igen, államtitkár úr, ez még akár komikus is lehet, de ha ez egy gyakori eset, akkor ennek valahogy gátat kellene szabni, és ha nem más módon, akkor úgy, hogy a megfelelő anyagi kapacitást a bíróságok rendelkezésére bocsátják, és utána nem engedünk kiskapukat, hogy ilyen kérésekkel lehessen az ügyvédek felé fordulni, nem hivatalos kérésekkel. És akkor ez még csak egy eset volt, jó pár ilyen eset bizonyítja, hogy azért az átállás nem egy könnyű dolog.

Persze lehet azt mondani, hogy minden kezdet nehéz, de én azt gondolom, hogy ami tapasztalatot a cégeljárásban már begyűjtöttek a bíróságok, a cégbíróságok, illetve az ügyfélkapu rendszere is egy ideje működik, ezt a tudást valahogy hatékonyabban a bíróságok felé implementálni kellett volna. Nincs rálátásom, hogy ezek mennyire összeérő szálak, tehát mondjuk, a cégbírósági rendszerben felhalmozódott tapasztalat mennyire tud a normál bírósági rendszerben megjeleníteni, vagy esetleg külön tendereket írtak ki, de az biztos, hogy fejleszteni kell a rendszert.

Egyébként apróság, de annak örültem - és ezt egyébként a múltkor már el is mondtam itt egy hasonló javaslatnál -, hogy az elektronikus kézbesítés során megküldendő - és ez az ügyfélkapura is igaz -, mármint az ügyfélnek megküldendő értesítések köre szűkül.

(12.00)

Ez jó, hiszen egy benyújtáshoz sokszor öt-hat értesítést is kap az ember, hogy benyújtásra került vagy archiváltak, megkapták, nem tudom, nem tudom végigcsorolni, tehát hogy egy benyújtáshoz tulajdonképpen fölösleges, hogy az ügyfél postafiókját terheljék mindenféle e-mailekkel, amit mondjuk, az ügyfélkapuról, ha egy igazolásra van szüksége, akkor le tud tölteni. De hát bízunk benne, hogy előre tudunk lépni ezekben a kérdésekben is.

Ami a szerződések érvénytelenségi pereit illeti, itt volt egy, illetve van is még mindig az új Pp.-vel kapcsolatosan elég nagy körben egy félreértés, ezt próbálni kell szerintem eloszlatni, lévén, és ezt bizottsági ülésen államtitkár úrnak is feltettem, hogy sok ügyvéd úgy értelmezte az új Pp.-t is, hogy a végrehajtás megszüntetésére indított perekből, az új Pp.-ből is kikerül az érvénytelenség, az alapszerződés érvénytelensége, illetve nem annál a passzusnál kerül meghatározásra. Ezért volt egy kavarodás,

mert sokan úgy vélték, hogy ez kikerül. Tulajdonképpen ugyanezzel az esetkörrel állunk szemben.

Most azt én megértem, hogy párhuzamosságok ne jöjjenek létre, államtitkár úr ezt mutatja és értem is, ebben van logika. Azt nem tudom vagy nem értem, hogy ez korábban miért nem merült fel. Tehát lehet, hogy a bíróságok, tán ön ezt mondta, így alkalmazták, vagy technikailag ez gyakorlatilag így történt, de akkor ez egy - hogy mondjam - súlyos joghézag volt, ami a jelenlegi Pp.-ben is megtalálható, illetve bizonytalanságokat okozott. Feltételezem, hogy az új Pp. kodifikációja során letek rá erre a problémára, és próbálják kiküszöbölni, még mielőtt hatályba lépne, már a hatályosban is, a hatályos Pp.-ben.

Én nem tudom, hogy erre milyen lehetőség volt az előzetes eljárásokban, de ezt, amit felvettem, és az interneten is ezek keringenek, hogy a jövőben már nem lehet majd megtámadni a szerződést egy végrehajtás alapján, és úgy tűnik, hogy ezt meg lehet, akkor lehet, hogy ezt valamilyen módon a szakmának jobban a tudomására kellett volna hozni. Itt nyilván a szakmának is van felelőssége, hogy eljár-e a konferenciára és felteszi-e a kérdéseit. Inkább azért mondom el itt az Országgyűlés előtt, hogy ez egy létező probléma, és úgy tűnik, ez nem kellőképpen jutott el még az ügyvédekhez, jogalkalmazókhoz sem, és akkor mit várhatunk el, mondjuk, egy átlag, devizahiteles állampolgártól, aki bízik és hisz az ügyvédjében. Tehát ezeket a kérdéseket jobb lett volna vagy jó lenne egyértelművé tenni, és az Országgyűlés is lehet egy ilyen terep erre.

Aztán, hogy ennél a témánál ne ragadjak le, a 7. §-ra átgörv, itt a Nemzeti Földalapot megillető tájékoztatási, illetve a becsértékről való tájékoztatási jog önmagában egy jó dolog. Én azt nem tudom, és valószínűleg államtitkár úr sem a földügyi kérdéseknek oly nagy tudója, hogy hány esetben van az, hogy a Földalap megvásárolja ezeket a területeket. Én azt látom így kívülről, hogy sajnos itt a földeladásokkal kapcsolatosan egy ellentétes tendencia van. Ez most egy kicsit idecsatlakozik, de nem jogi vagy ebben a tekintetben igazságügyi kérdés, de egyrészt ez egy jó szabályozás, csak azt látjuk, hogy nem biztos, hogy ezzel élni fognak, hiszen egy eladási tendencia valósult meg sajnos az elmúlt időszakban. Tehát jobb lenne, hogyha úgy kerülne ez be a törvénybe, hogy közben azt látjuk, hogy az állami földek gyarapodni tudnak. Ettől függetlenül ez a technikai módosítás támogatható. A földpolitikával már nem értünk egyet, de ahogy mondtam, ez inkább a másik minisztérium, a Földművelésügyi Minisztérium hatásköre.

Aztán itt van a jogi segítők névjegyzéke, illetve az eljárása. Itt egy kicsit az okozza a dilemmát, hogy Rubovszky képviselőtársam engedékenységet és megértést várt az öreg ügyvédkollégák nevében. Ez egy nehéz kérdés, mert az idősebb bírók számára se kérünk haladékot, már akiket, mondjuk, nem nyugdíjaztak, tehát akik aktív bírók, azok azért talán abba a korosztályba nem sorolhatók, amilyen korosztályban még ügyvédek elműködhetnek, hiszen egy ügy-

védnek, ha szellemileg úgy érzi, akkor gyakorlatilag nem muszáj nyugdíjba vonulnia, ugyanúgy, mint a bíróknak.

Azt viszont látni kell, hogy valamennyire mindenkinek kell a korrallal haladnia. Egyébként sok idősebb ügyvéd azért a jelöltjein vagy az alkalmazott ügyvédek keresztl, ha mondjuk, egy nagyobb irodája van vagy akár egy közepes irodája van, el tudja látni ezt a feladatot. Tudom persze, hogy vannak olyanok, akik egyszemélyes ügyvédek és dolgozni szeretnének. Ebben az esetben viszont mindig felmerül az, hogy hát akkor itt a jogszabályokból a naprakészisége is megvan-e ezeknek az ügyvédkollégáknak, hiszen azért a jogszabályok java része is a Közlönyben megjelenik, de... - nem tudom. Ha még vannak olyan ügyvédek, akik csak a Közlönyből tájékozódhatnak, az szerintem nagyon minimális kisebbsége az ügyvédtársadalomnak, és amilyen gyorsan jönnek az új jogszabályok, és ahogy keresni kell bennük sok esetben egy kulcsszóra, ezt egy közlönnyanyagban megtenni nagyon nehéz. Tehát azért sarkallni kellene az idősebb ügyvédek is, hogy erre álljanak át. Tehát én úgy érzem, hogy akkor se járunk jól, hogyha mondjuk, egy kiemelt csoport felé túlságos megengedéssel fordulunk, és egyébként más csoportok esetében meg elvárjuk, hogy haladjanak a korrallal.

Talán Rubovszky képviselőtársunk úgy mondta, hogy nem képes, nem hajlandó. Nehéz szavak, hiszen a nem képes az, hogy képtelen rá, meghaladja az erőfeszítéseit, a nem hajlandó meg egy dafke ellenállás, amikor valaki az írógéphez ragaszkodik, tehát hogy nem is hajlandó átállni. Tehát értem én, hogy van ebben egy morális dilemma is, de én azt várnám el, hogy azért próbáljanak meg alkalmazkodni ezek az ügyvédek is, amennyire lehet.

Illetőleg itt azért arról van szó, hogy ki az, aki jogi segítőként, pártfogó ügyvédként eljárhat vagy segítheti a rászoruló állampolgárokat. Lehet ennek egy olyan üzenete, én úgy érzem, hogy tulajdonképpen az állam a jogi segítséget, a pártfogói segítséget olyan ügyvédeken keresztül nyújtja, akik már nem annyira up to date-ek. Tehát - hogy mondjam - a nyugdíj előtt vagy már nyugdíj után dolgozó, most én nem akarom azt mondani, hogy írógépen dolgozó, mert lehet, hogy ez már egy kis populizmus lenne, de sok esetben még azért ilyet is lehet látni; tehát az állam mintha ezt az egész jogi segítő dolgot egy kicsit így is kezelné, hogy a szegény embernek jó lesz az írógépes ügyvéd is. Azért van ebben egy olyan üzenet, és persze vitatkozhatunk ezen, de azt hiszem, hogy van ebben egy olyan üzenet, ami a szegényebb állampolgárok felé egy kicsit fájó lehet.

Ami egyébként a normaszöveg és az indokolás összevetéséből számomra nem volt teljesen egyértelmű, hogy itt azt írják az egyik esetben, ami a normaszöveget illeti, hogy polgári eljárásokban nem, tehát ott ugyanúgy kell az elektronikus kapcsolattartásra való képesség, az indokolásban meg az szerepel, hogy nem kell hogy ez meglegyen a büntetőügyekben, peres, illetve peren kívüli, illetve a polgári

ügyekben peren kívüli szolgáltatások esetében. Tehát én a normaszövegben a polgári eljárást a peresre és a nemperesre is érteném, az indokolásban meg a nemperes ki van ebből véve. Ezt nem tudom, hogy esetleg az indokolás, illetve a 15. § és a kodifikáció között van egy eltérés, vagy esetleg én értelmeztem félre ezt a kitétel; esetleg, államtitkár úr, ha utána-kérdezne. Tehát számomra nem volt egyértelmű, hogy most a büntetőügyekre vonatkozik ez a kivétel, hogy eljárhatnak, ott a peres-nemperesben, illetve a polgári esetében a polgári eljárások mint egész van hozzákötve az elektronikus kapcsolattartáshoz, vagy ebből is ki van véve a nemperes. Apróság, de azért bizonyos esetekben fontos lehet.

És azt is el kell mondjam, hogy ez a felvezetés, már ami a jogi segítőkre, pártfogókra vonatkozott, megmutatta azt, hogy át kellene gondolni a rendszert, tehát azt gondolom, hogy most ez a minimum van, amit az Unió elvár, de azért az állam nem tud kellő hatékonysággal segíteni a rászoruló állampolgároknak, és az is igaz, amit hallhattunk, hogy ezek a pénzügyi határok, jövedelmi határok azért nagyon alacsonyak, és Magyarországon azért egy kiterjesztőbb körnek kellene biztosítani azt, hogy hozzáférjenek a jogi segítői szolgáltatásokhoz.

Bízom benne és bízunk benne, hogy ez meg fog történni. Ez még csak egy nagyon kicsi korrekció, és azért ezzel a rendszerrel nagyon elégedetlenek vagyunk, mármint az egész jogi segítői rendszerrel. Bízunk benne, hogy előbb-utóbb a parlament elé kerülhet egy modern, XXI. századi rendszer. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a Jobbik padsoraiból.)*

(12.10)

ELNÖK: Köszönjük. Az LMP frakciója nincs jelen, így a vezérszónoki felszólalásoknak a végére értünk, és most megadom a szót Rubovszky György képviselő úrnak kétperces időkeretben.

DR. RUBOVSZKY GYÖRGY (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Azért kértem szót, mert úgy látszik, félreérthető volt, amit elmondtam. Magából a törvényjavaslatból kiderül, hogy a jogi segítségnyújtás személyi kerete jelen pillanatban sincsen feltöltve, mert nincs elég jelentkező. A nagy ügyvédi irodák nem fognak ilyen munkát vállalni, és nem fognak leszerződni arra, hogy ezért a minimális anyagi juttatásért jogi segítséget nyújtsanak. Már hivatkoztam a pályám kezdetére, abban az időben én a 14-es ügyvédi munkaközösségben hat ügyvédhelyet láttam el, a kirendeléseket, mert akkor kötelezően az ügyvédi munkaközösségeket ki lehetett rendelni büntetőügyben, és ugyanúgy ki lehetett rendelni költségmentesség melletti pártfogói ügyvédi tevékenységre. Ezt annak idején az ügyvédjelöltekkel láttatták el a munkaközösségek.

Itt az a féltés, hogy manapság az idős korosztály, akik már nyugdíjasok, jövedelemkiegészítésként vállalják el - különös tekintettel a vidéki járásbírósa-

goknál - ezeket a jogi segítségnyújtási tevékenységeket. Hogyha ezeknek írunk elő olyan korlátot és ezeknek a száma fog csökkenni, akkor egyszerűen zátonyra futhat az egész jogi segítségnyújtás. Ezt kellene megérteni, s ezt kellene elfogadni. Itt nem az ügyvédek megélhetése a lényeg. Gyakorlatilag a mai napig sincs feltöltve a keret, és nem is fogják tudni feltölteni, és hogyha szigorítások jönnek be, akkor ez a létszám csak csökkenni fog *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)*, amit maga az indokolás is elismer, és mondja, hogy vigyázni kell ennek a keretnek a lehetőségeire. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most Staudt Gábor képviselő úrnak adom meg a szót két percben.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm. Igen, én ezt tökéletesen értem, hogy nincs feltöltve, és tovább csökkenne, ha szigorítanánk, de akkor a rendszert kell megváltoztatni. Vagy több pénzt kell erre biztosítani, ad egy, de mondok jobbat, ami nem kerül pénzbe. Mi lenne akkor - mert az ügyvéd az igazságszolgáltatás része, tehát nemcsak egy magánvállalkozó, aki biznisszel, hanem nélküle nincsenek büntetőeljárások vagy egy része nincs, a polgári perek is nehezen képzelhetők el egy bizonyos volumen fölött -, mi lenne akkor, hogyha előírnák - akár jövedelemhez vagy az ügyvédi irodák jövedelméhez arányosítva is lehetne -, hogy mekkora részt kell vállalni, mondjuk, akár ingyenesen egy jogi segítői szolgálatba való becsatolásra? Lehet, hogy a nagy ügyvédi irodák nekem fognak támadni, de szerintem nem ördögtől való, hogy azt mondjuk, hogy a kis ügyvéd ennyit, a nagy iroda viszont a kapacitásához mérten vállaljon egy előre meghatározott - vagy kötelezően kell akár vállalnia egy előre meghatározott kapacitás erejéig - és akár még az állam által nem is ellentételezett módon jogi segítségnyújtást azoknak, akiket, mondjuk, az állam a rendszeren keresztül kiközvetít hozzájuk.

Tehát azt hiszem, hogy ennek bele kell férnie, mert abban az esetben, ha valaki egy nagy ügyvédi irodát visz, vagy ha egy nagy irodáról beszélünk, ahol sok esetben nagyon nagy jövedelmek vannak, akkor ennyit azért visszasegíthet az igazságszolgáltatásnak a hatékony működése felé, illetve ha a mérleg egyik serpenyőjében, mondjuk, neki nagy cégek az ügyfelei, akiknek mondjuk, 50-100 ezer forintos órabérért ki tudja számlázni a dolgokat, akkor néhány rászoruló embernek is segíthet, és ezt jogszabályokban le lehetne fektetni. Tehát vannak ötleteim, hívjunk össze egy ötpártit, és meg fogom osztani önökkel. Köszönöm. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni a vitához. *(Nincs jelentkező.)* Nem látok jelentkezőt.

Így az általános vitát lezárom, és megadom a szót Völner Pál államtitkár úrnak.

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Néhány dologra reagálnék, ami elhangzott, bár úgy láttam, képviselőtársaim egymásra is reflektáltak, úgyhogy részben sikerült a kérdéseket így is megbeszélni.

Korózs Lajos képviselőtársam az új Pp. kapcsán említette, hogy a jogi segítségnyújtás rendszere nem kidolgozott. Magán azon a bizottsági ülésen is elhangzott miniszteri biztos asszonytól, hogy az elkövetkezendő egy évben a kiegészítő jogszabályok rendszere is kialakításra kerül a Pp.-n belül, tehát remélhetőleg ez a kérdés majd megnyugtatóan rendeződik. Persze, azokkal a problémákkal, amelyeket Rubovszky képviselőtársam és Staudt képviselőtársam említett, nyilván majd meg kell birkózni, hogy legyen elegendő jelentkező. Hogy ennek most anyagi vagy milyen kereteket kell biztosítani, hogy ez megoldódjon, ez az elkövetkezendő bő egy év feladata lesz.

Ami a 15. §-hoz kapcsolódó kérdés, a pártfogó ügyvéd, ez csak a peres eljárásban létezik, tehát a nemperes eljárások tekintetében nincs ilyen probléma, mert a jogi segítségnyújtás természetesen létezik, és azért nincs külön megemlítve, mert ott nem pártfogó ügyvédként szerepel a jogi segítségnyújtó.

Azt hiszem, még elhangzott, hogy itt egyfajta joghézag lenne a végrehajtási pereknél. Inkább én azt mondanám, egyfajta duplázódásról volt szó, tehát nem kezeletlenül hagyta a jog, hanem egy kettős megoldást alkalmazott, amit remélhetőleg sikerül most is és az új Pp.-ben is megnyugtató módon rendezni. Köszönöm. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **a civil szervezetek és a cégek nyilvántartásával összefüggő eljárások módosításáról és gyorsításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/12722. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót szintén Völner Pál úrnak, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárának.

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A civil nyilvántartást érintő kérdések szoros összefüggésben állnak az Alaptörvény szerinti egyesülési szabadsággal, ennek alapján mindenkinek joga van szervezetet létrehozni és joga van szervezetekhez csatlakozni.

Az egyesülési jog sajátos területe az egyesülési jog alapján létrejött szervezetek nyilvántartásba vétele. A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény megalkotása fontos mérföldköve volt annak a szabályozási útnak, amelynek végcélja, hogy az egyesülési jog alapján létrejövő jogi személyek bírósági nyilvántartásba vétele gördül-

kenyen, kiszámítható eljárás során és nem utolsósorban gyorsan menjen végbe. Az elmúlt évek jogalkalmazói visszajelzései azonban azt mutatták, hogy a civil nyilvántartási törvényben szabályozott eljárás a gyakorlatban nehézkes, kiszámíthatatlannak tűnő és meglehetősen hosszadalmas. Mindez már az Alaptörvényben is garantált egyesülési jog gyakorlását, a mindennapokban történő érvényesülését is veszélyeztette. Erre figyelemmel a jogalkotónak a tovább lépés lehetőségeit számba kellett vennie, s meg kellett találnia azokat az eszközöket, amelyek normatív módon, objektív alapon akadályozzák meg az eljárások elhúzódtását.

Akár civil szervezet tagjaként, akár civil szervezet jogi képviselőjeként nap mint nap érzékelhetjük, hogy a nyilvántartásba-vételi eljárások során a bíróságok jogértelmezése sokszor nem egységes, és ezért a civil szervezetek számára kiszámíthatatlan, hogy milyen bírósági döntés születik kérelmük ügyében. A civil szervezetek nyilvántartásba-vételi és változásbejegyzési eljárásában az ügyész részvétele tovább nehezíti a bíróságok ügyintézését, mert az ügyész az eljárásokban kvázi ellenérdekű félként viselkedik. A bírósági hiánypótlásokat sokszor a bíróság nem is saját szakmai meggyőződése alapján adja ki, hanem már figyelembe veszi az ügyészség jogértelmezését, az ügyészek által megkövetelt formai követelményeket. A későbbi ügyészi fellebbezést megelőzendő olyan feltételek teljesítését is megköveteli a bíróság, amelyeket egyébként szükségtelennek tart, illetve amelyek hiányában is elfogadhatónak tartaná a kérelmet vagy más okiratot. A bírósági bejegyző végzéssel szembeni ügyészi fellebbezés tovább bonyolítja ezeket az eljárásokat.

Ezen körülmények ezért azzal járnak, hogy sok esetben a civil szervezet létesítő okiratában foglaltak nem fedik a tagok valós szándékát, hiszen az a bíróság és közvetlenül az ügyészség álláspontját tartalmazza számos kérdésben. Ezáltal elválik egymástól a jogi személy tényleges működése és a létesítő okirat szerinti működése, és végső soron a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény III. Könyvének eltérést engedő fő szabályai, a felek magánautonómiájának a kibontakozása nem tud teret nyerni.

(12.20)

Mindenképpen indokolt tehát a nyilvántartó szerv szemléletén, a nyilvántartásba-vételi szabályokon változtatni annak érdekében, hogy a bejegyzési eljárás a közhiteles nyilvántartás vezetése szempontjából érdemi jelentőséggel bíró elemekre terjedjen ki, és a tagok kompetenciájában maradjanak azok a kérdések, amelyek a Ptk. alapján a tagok privát autonómiája körébe tartoznak.

Tisztelt Ház! Az előzőekben bemutatott problémák orvoslása érdekében került benyújtásra a jelen törvényjavaslat. A javaslat egyik célja annak biztosítása, hogy a civil szervezetek, egyesületek, alapítványok bejegyzési, illetve változásbejegyzési kérelmei-

nek elbírálásában az ügyész szerepe csökkenjen. A civil nyilvántartási eljárást szükséges racionalizálni annak érdekében, hogy az eljárás menete, időigénye kiszámíthatóvá váljon, továbbá hogy a törvény garantálja a nyilvántartott jogalanyok számára, hogy a szervezet döntéseinek nyilvántartási bejegyzése ne szenvedjen indokolatlan késedelmet.

A civil nyilvántartáshoz kapcsolódóan a törvényességi felügyelet területén a cél az, hogy a civil szervezetek feletti törvényességi felügyeleti eljárás egy egységes nemperes eljárásként kerüljön a nyilvántartó bíróság hatáskörébe. A javaslat a fenti céloknak megfelelően több ponton gyorsítja és módosítja a nyilvántartásba-vételi, illetve változásbejegyzési eljárásokat. Bővül az eljárásban használható mintaokiratok száma, többféle mintaokirat kerül rendszeresítésre. Az új okiratok a nyilvántartásba-vételi és a változásbejegyzési eljárásban is használhatók lesznek. Az új mintaokiratokat miniszteri rendelet fogja tartalmazni.

Nagyon fontos eleme a javaslatnak, hogy az egyesületek és a sportegyesületek esetében a bíróság csak a legszükségesebb törvényi feltételek meglétét vizsgálhatja a jövőben, jelentéktelen, apróbb hibák miatt bírósági hiánypótlásra már nem kerülhet sor. A bíróságnak a jövőben elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy a benyújtott nyilvántartásba-vételi kérelem adatai és a kérelem mellékletei megfelelnek-e az egyesület, a sportegyesület törvényi ismérveinek, továbbá a szervezetek vonatkozásában nyilvántartásba kerülő adatok megfelelnek-e a törvényi követelményeknek. Így például természetesen vizsgálni kell, hogy a vezető tisztségviselő nem eltiltott személy-e.

Az eljárás észszerűsítését és gyorsítását szolgálja a törvény erejénél fogva történő bejegyzés bevezetése is. A civil nyilvántartási törvény szerint a bíróságra előírt döntési határidő túllépése esetén az eljáró bírónak vagy titkárnak csupán be kell számolnia a bíróság elnökének arról, hogy mi volt a mulasztás oka. A kérelmező szervezetek érdekeire figyelemmel azonban a civil nyilvántartási eljárásban is indokolt fokozatosan bevezetni a cégjogban már ismert, a törvény erejénél fogva történő bejegyzés intézményét. Eszerint ha a bíróság az egyszerűsített, vagyis úgynevezett mintás eljárásban a rá irányadó határidőt elmulasztja, és további 30 napon belül sem történik bírósági intézkedés a kérelem elbírálása körében, akkor a bejegyzés a kérelemben foglalt adatokkal a törvény erejénél fogva megtörténik.

Fontos változás, hogy a javaslat, a cégeljáráshoz hasonlóan, az egyesület, az alapítvány és a sportegyesület esetén a nyilvántartásba-vételi, illetve a változásbejegyzési kérelemnek helyt adó, továbbá a közhasznú nyilvántartásba vételt elrendelő végzés ellen nem biztosít fellebbezési jogot. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kérelemnek helyt adó elsőfokú bírósági döntés azonnal jogerős lesz.

A fenti végzések vagy az azok meghozatala alapjául szolgáló iratok jogszabályba ütközése miatt, a cégeljáráshoz hasonlóan, azonban az ügyész, vala-

mint az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz, pert indíthat a szervezet ellen a végzés hatályon kívül helyezése iránt. A perben olyan jogszabálysértésre lehet csak hivatkozni, amit a nyilvántartásba-vételi eljárásban a bíróságnak észlelnie kellett volna. A nyilvántartásba-vételi, illetve változásbejegyzési kérelmet elutasító vagy részben elutasító döntéssel szemben továbbra is helye lesz fellebbezésnek.

A civil nyilvántartási törvény módosítása révén a kérelmező a változásbejegyzési eljárás alatt a változással érintett adatok körét nem bővítheti, vagyis az eljárás során kérelmét nem egészítheti ki új adatváltozással. Azonban a bíróság is csak egy alkalommal adhat ki hiánypótlásra felhívó végzést. A hiánypótlási végzésben a bíróságnak a kérelem minden hibáját meg kell jelölnie. A módosítás alapján átláthatóbbá válik a változásbejegyzési kérelem elbírálásának menete, mert nem lehet a kérelmet folyamatosan kiegészíteni, illetve a bíróság sem fog újra és újra hiánypótlási felhívást kiadni. A kérelem beadása után elhatározott további változást a jövőben a szervezeteknek új kérelemben kell bejelenteniük a bíróságnak.

A javaslat a változásbejegyzési eljárások gyakorlati tapasztalatai alapján egyértelműen kimondja, hogy az egyesülettag-jegyzéket a változásbejegyzési kérelemhez nem kell csatolni, továbbá azt is egyértelművé teszi, hogy a változásbejegyzési kérelemmel érintett körben vizsgálja csak a bíróság az iratokat. Ezzel elkerülhetővé válik, hogy a bíróság minden változásbejegyzés során újra és újra elbírálja az egyesületi alapszabály egészét, ami jelenleg az egyesület, illetve a sportegyesület által előre nem kiszámítható hiánypótlásokhoz vezet.

A javaslat újragondolja az ügyész szerepét a magánjogi alapokon létrejövő civil szervezetek működése körében, és ennek alapján az az elvi kiindulópontja, hogy az ügyész fellépését a civil szervezetek esetében a közérdek sérelmekor kell csak biztosítani. A bírósági nyilvántartásba vétel és a bíróság törvényességi felügyeleti jogköre kellő garanciát biztosít a magánjogi alapokon létrejövő szervezetek esetében, ezért az ügyész párhuzamos, ellenőrző funkciójára nincs szükség. A javaslat ezért a civil szervezetek, úgymint egyesületek, alapítványok feletti általános ügyészi törvényességi ellenőrzést megszünteti. A külön törvényekben, például a sportról szóló törvényben, a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvényben az ügyész részére biztosított törvényességi ellenőrzési jog továbbra is megmarad. Fontos kiemelni, hogy az új szabályozás megvalósításához az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény módosítása nem szükséges. Az ügyészi ellenőrzési jog megszüntetése azzal a következménnyel jár a nyilvántartásba-vételi és változásbejegyzési eljárásokban, hogy az ügyész a civil szervezetek esetében ezekben az eljárásokban már nem vesz részt, részére az iratokat nem kell kézbesíteni, önálló fellebbezési jog pedig nem illeti meg. Mint arra az előzőekben utaltam, a nyilvántartásba vételt elrendelő végzéssel szemben ugyanakkor keresetindítási jog megilleti az ügyészt

is, feltéve, hogy keresetét a civil nyilvántartásba bekerült adat jogellenességére, hibájára alapítja, vagy egyébként a közérdek sérelmét valószínűsíti.

A civil szervezetek törvényességi kontrollja ma két pilléren nyugszik: az ügyészség törvényességi ellenőrzési jogkörén és a bíróság törvényességi felügyeleti jogán. A bíróság a törvényességi felügyeleti tevékenységét ma aktívan ellátni nem tudja, mert annak előfeltétele, hogy az ügyészi törvényességi ellenőrzést követően az ügyészi intézkedés sikertelensége miatt az ügyész pert indítson a szervezet ellen. A bírósági törvényességi felügyelet tehát ma peres eljárásként szabályozott, holott az elérni kívánt jogi cél, vagyis a törvényes működés helyreállítása a nyilvántartó bíróság hatáskörébe tartozó nemperes eljárással is elérhető. Indokolt volt tehát e területnek a teljes átalakítása és a bírósági törvényességi felügyeleti eljárás teljes kidolgozása.

Fontos kiemelni, hogy az ügyésznek minden esetben megmarad a törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezéséhez való joga, amely szervezeti forma esetében az ügyészi törvényességi ellenőrzés külön törvények alapján továbbra is megmarad. Annyi változás történik, hogy a sikertelen törvényességi ellenőrzés után az ügyész nem pert, hanem törvényességi felügyeleti nemperes eljárást kezdeményezhet a bíróságnál.

A törvényességi felügyeleti eljárás kapcsán érdemes utalni arra, hogy a civil szervezetek feletti ügyészi törvényességi ellenőrzési jog megszüntetésével a civil szervezetek számviteli törvény szerinti beszámolója letétbe helyezésének és közzétételének szabályait is módosítani kellett. Az ügyész általános ellenőrzési joga megszűnik, így a szervezetet nyilvántartó bíróság számára kellett eszközt biztosítani arra az esetre, ha a letétbe helyezés és a közzététel elmaradását tapasztalja. Ezekben az esetekben nem törvényességi felügyeleti eljárásra kerül sor, hanem a bíróság bírságot szabhat a szervezetre.

A nyilvántartásba-vételi és a változásbejegyzési eljárások mellett a hatályos civil nyilvántartási törvényben és a civiltörvényben több olyan eljárást találunk, amelyek a civil szervezet működésével összefüggő rendellenesség vagy szabálytalanság megszüntetésére, a civil szervezet megszűnéséhez vezető eljárás kezdeményezésére irányulnak, és amelyek lefolytatása az ügyész aktív közreműködése nélkül nem lehetséges. Ezen eljárások jelenleg szükségtelen módon peres eljárások. A javaslat az alapítvány és az egyesület megszűnését megállapító peres eljárásokat nemperes eljárássá alakítja, és lehetővé teszi, hogy ne csak az ügyész, hanem maga a szervezet, továbbá akár az egyéb jogilag érdekelt, akár az egyesület tagja is megindíthassa. A javaslat az alapítvány kuratóriumi tagjának kijelölésére irányuló eljárást megindíthatóvá teszi a jövőben az ügyész mellett jogilag érdekelt személyek előtt is.

Mint arra a bevezetőben is utaltam, az eljárási szabályok módosítása akkor érheti el a célját, ha az anyagi jogi szabályok is egyértelműek.

(12.30)

A javaslat ezért a Ptk. egyesületi szabályait is módosítja. A Ptk. módosítását célzó rendelkezések egyértelművé kívánják tenni, hogy az egyesületre vonatkozó szabályok közül melyik kogens, illetve melyik diszpozitív.

A Ptk.-módosítás másik fontos célja, hogy az egyesületek alapítása egyszerűbbé váljon. Jelenleg ugyanis számos olyan kérdést kell az alapszabályban kötelezően szabályozni, amelyek megértése, megfogalmazása a jogban járatlan tagok számára nehézséget okoz. Ilyen kérdés például a közgyűlés lebonyolításának, a közgyűlés tisztségviselői megválasztásának részletes szabályai. A bírósági hiánypótlások jelentős része is ezen alapszabályi rendelkezések javítására, módosítására irányul.

A javaslat megoldása az, hogy a Ptk. minden olyan lényeges kérdést rendezzen, amely egy kis taglétszámú és nem specifikus tevékenységet végző egyesület működéséhez elegendő. Egy ilyen egyesület alapításánál a bírósági nyilvántartásba vételhez elegendő lesz a legalapvetőbb tartalmi elemek feltüntetése az alapszabályban, mint például a szervezet neve, székhelye, első vezető tisztségviselői. A többi tartalmi elemre az alapszabályban nem lesz szükség, mert azt a Ptk. fogja tartalmazni.

A Ptk. módosításának elmaradása azzal a veszéllyel járna, hogy a bíróságok továbbra hosszas hiánypótlásra felhívó végzések kiadására lennének kénytelenek. Ugyanis, ha a Ptk. nem módosulna, az egyesület alapszabályában továbbra is rendezni kellene a belső szervezeti és működési szabályait úgy, ahogy azokra a Ptk. modellszabályt továbbra sem fog felkínálni. Erre azonban kellő jogi és gyakorlati tudás hiányában az egyesületek nem képesek. A törvényi modellszabály ugyanakkor alkalmas arra, hogy helyettesítse az egyedi alapszabályi rendelkezést, mert az alapszabályban nem kell rendezni, megismételni azokat a kérdéseket, amelyeket a Ptk. szabályoz. Az alapszabályban rendelkezni csak akkor kell, ha az egyesület el kíván térni a Ptk. szabályaitól.

Röviden utalni szeretnék arra, hogy a javaslat módosítja a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvényt is. A módosítás pontot kíván tenni az egyesületek és az alapítványok Ptk.-ra történő áttérési folyamatának végére. A javaslat a 2017. január 1-jét követő első létesítő okirat módosításával köti egybe a létesítő okiratnak a Ptk. rendelkezéséhez való igazítását, és ezzel együtt megszűnik a törvényben jelenleg meghatározott véghatáridő, azaz 2017. március 15.

Végezetül meg kell említeni, hogy a javaslat új típusú bejegyzési eljárást honosít meg a cégeljárásban. A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXXVII. törvény 3. §-a módosította a Ptk. 218. §-ának (2) bekezdését. A zártkörűen működő részvénytársaság nyil-

vánosan működő részvénytársasággá alakulása egyidejűleg jelenti a jogi személy szervezeti, valamint pénzügyi és tőkepiaci változását is, azonban az érintett törvényi rendelkezések között nem állt fenn teljes összhang.

Magánjogi elemként a Ptk. a módosítás által normatív módon jeleníti meg, hogy a zártkörűen működő részvénytársaság részvényei nyilvános forgalomba akkor kerülhetnek, ha az a társaság működési formájának megváltoztatásához szükséges. Ugyanis a tőzsdei bevezetéshez szükséges nyilvános felhívást még a zártkörűen működő részvénytársaságnak kell megtennie. A javaslat ezen anyagi jogi szabály eljárásjogi részét rendezzi.

A zártkörűen működő részvénytársaságok tőzsdei céggé válása hosszú, összetett folyamat, ahol a pénzügyi-tőkepiaci folyamatok jelentősége sokkal nagyobb, mint a cégeljárás szakasz. A gyakorlatban mégis a cégeljárás a záróelem, amely azonban kihátással lehet az egyébként már teljesebbé ment tőkepiaci feltételekre is. E bizonytalanság kiküszöbölése érdekében a javaslat biztosítja, hogy a működési formáját változtató zrt. az új alapszabályát törvényességi vizsgálatra a cégbírósághoz előre benyújthassa.

Ha a cégbíróság az iratokat rendben találja, a nyilvános részvénytársaság adatait bejegyzik a cégjegyzékbe, azonban azok változási időpontjáról, hatályáról nem rendelkezik, vagyis azok függőben maradnak. A cégnek egy év áll rendelkezésére, hogy a részvényei tőzsdei bevezetéséről gondoskodjon. A tőzsdei igazolások bemutatásakor a cégbíróság igen rövid, 3 munkanapos határidővel gondoskodik a korábban már bejegyzett adatok véglegesítéséről, hatályának beállításáról.

A civil nyilvántartási törvény és a kapcsolódó törvények módosítása egységes rendszerben áll össze. A javaslat rendelkezései együttesen azzal járnak, hogy a civil nyilvántartási eljárások átláthatóbbá, kiszámíthatóbbá váljanak. A kérelmek sorrendisége, az egyszeri hiánypótlás, a bővülő mintaokiratok, a tisztuló anyagi jogi szabályok, az ügyész kikerülése az eljárásból és az azonnali jogerő mind azt szolgálják, hogy az egyesülési jog alapján létrejött egyesületek, civil szervezetek bírósági nyilvántartásukkal összefüggő ügyeiket gördülékenyebben tudják intézni.

A fentiek miatt ajánlom a törvényjavaslatot tisztelt képviselőtársaim figyelmébe, kérve ahhoz támogatásukat. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormányparti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Vas Imrének, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VAS IMRE, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A miniszterelnök és mi, fideszes képviselők is sokszor kifejtettük, hogy a magyar társadalom alapegységének a családot tekintjük. Az erős család biztonságot

ad az embernek, hátteret nyújt, segítséget a bajban, osztozik az örömben. Erős nemzet erős családok nélkül elképzelhetetlen. Ugyanakkor kevesebb szó esik a civil szerveződések, közösségek erejéről, a lokálpatriotizmusról, a kisközösségek identitásformáló szerepéről.

Nyugat-európában komoly hagyományai vannak az ilyesfajta egyleteknek. Elég csak az angol klubokra gondolnunk, vagy említhetném Németországot is, ahol nincs olyan falu, hogy ne szervezzenek a helyiek egy tekeegyesületet vagy településszépítő kört. A kisközösségek, csoportosulások fontossága elvitathatatlan, összekovácsolja a településen élőket vagy az azonos érdeklődési körrel rendelkezőket. Segíthet az esetekben, hogy valamilyen formában jobbá tegyék az ő helyzetüket. A polgári Magyarország sokszínű és nagyszámú civil szerveződés nélkül szintén elképzelhetetlen. Az 1 százalékos felajánlások számának folyamatos emelkedése pedig mutatja, hogy az állampolgárok nyitottak a tenni akaró egyesületek, alapítványok felé.

Alaptörvényünk VIII. cikkének (2) bekezdése kimondja: „Mindenkinek joga van szervezeteket létrehozni, és joga van szervezetekhez csatlakozni.” Az Országgyűlés képviselőjeként kötelességemnek érzem, hogy ezt az alapjogát mindenki a lehető legegyszerűbben, zökkenőmentesen gyakorolhassa. Az Igazságügyi bizottság tagjaként az Országos Bírósági Hivatal éves beszámolójából tájékozódhattam, hogy akik egyesületalapításra adják a fejüket, bizony igen csak meg kell szenvedniük az eljárással, annak időigényességével. Ez a helyzet pedig az elmondottak alapján, véleményem szerint tarthatatlan.

Eppen ezért az előtünk fekvő T/12722. számú törvényjavaslat fő célja, hogy a bejegyzési és változásbejegyzési eljárás a jövőben észszerű időn belül és hatékonyságot növelő jogi keretek között folyjon, továbbá, hogy egyszerűsödjön a civil szervezetek működése feletti állami kontroll. Az egyesület esetében a nyilvántartásba-vételi, illetve változásbejegyzési eljárás gyorsítását, racionalizálását szolgálja, hogy a bíróság a bejegyzés során csak a legszükségesebb törvényi feltételek meglétét vizsgálja. Így a létesítő okirat kötelező elemeit, az egyesület bejegyzéséhez szükséges kötelező törvényi feltételek teljesülését, továbbá a létesítő okirat azon rendelkezéseit, amelyek hibája esetén a bejegyzést követően a bíróságnak törvényességi felügyeleti eljárást kellene indítania. Felesleges ugyanis, hogy a nyilvántartó bíróság az egyesület létrejöttét, nyilvántartását nem akadályozó, ezért érdemben nem befolyásoló formai és kevésbé releváns jogi kérdésekre is kiterjedően vizsgálja az iratokat.

Az eljárás további egyszerűsítését és gyorsítását szolgálja a törvény erejénél fogva történő bejegyzés bevezetése, valamint az ismételt hiánypótlás kizárása. A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és azzal összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 32. §-a alapján a bíróságnak előírt döntési határidő túllépése esetén az eljáró bírónak

csupán be kell számolnia a bíróság elnökének arról, hogy mi volt a mulasztás oka.

(12.40)

Figyelemmel arra, hogy a kérelem elbírálására a bíróságnak jelentősen hosszabb ideje áll rendelkezésre, mint a cégeljárásban, a kérelmező érdekeire figyelemmel indokolt a törvényben is fokozatosan bevezetni a törvény erejénél fogva történő bejegyzés intézményét. Ha a bíróság egyszerűsített eljárásban a rá irányadó határidőt elmulasztja, és további 30 napon belül sem történik bírósági intézkedés, a kérelemben foglalt adatokkal a törvény erejénél fogva megtörténik a bejegyzés.

Nagyon jónak tartom, hogy a javaslat szerint a törvényt módosítással egyidejűleg önálló miniszteri rendeletben a jelenleginél jelentősebb, szélesebb körben kerülnek mintaokiratok meghatározásra. Ezek a mintaokiratok bejegyzési és változásbejegyzési eljárásban is használhatóak lesznek. Ez jelentősen megkönnyíti az egyesületalapítók életét.

Fontos és egyértelműsítő változás, hogy a Ptk. módosítását célzó rendelkezések egyértelművé kívánják tenni az egyesületekre vonatkozó rendelkezések kógens, illetve diszpozitív jellegét. A módosítás egyszerűsíteni kívánja az egyesület alapítását. Jelenleg számos olyan kérdést kell az alapszabályban kötelezően szabályozni, amelyek megértése, megfogalmazása a jogban járatlan tagok számára nehézséget okoz, illetve a bírósági hiánypótlások jelentős része is ezen alapszabályi rendelkezések javítására, módosítására irányul.

A javaslat a törvényben szabályozza ezeket a kérdéseket, ezzel mintát kínálva az egyesületek számára. Ha az egyesület működése a törvényi szabályoknak megfelel, vagyis azoktól nem kíván eltérni, az egyesület létrejöttékor elegendő lesz az alapszabályban a Ptk. Harmadik könyv (5) bekezdésében meghatározott minimális tartalmi elemeket rögzíteni. A módosítás elhagyja azon kérdéseknek az alapszabályba emelési kötelezettségét is, amelyekre a Ptk. nem nyújt szabályt, így azok alapszabályban való kötelező megismétlése feleslegessé válik.

Ami pedig az állami kontrollt illeti, a hatályos szabályok peres eljárásként szabályozzák a törvényességi felügyeleti eljárást; egy egységes, nemperes eljárást alakít ki az új törvény. Azokban az esetekben, amikor az ügyészi törvényességi ellenőrzés megszüntetésre kerül, ott az ügyész közérdekvédelmi feladata a törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezésében realizálódik. Ezen szervezetek tekintetében az ügyész akkor indíthat törvényességi felügyeleti eljárást, ha közérdek sérelmére alapítja és a közérdek sérelmének fennállását valószínűsíti. Azokban az esetekben, amikor az ügyészi törvényességi ellenőrzés külön törvények alapján továbbra is megmarad, annyi változás történik, hogy amennyiben az ügyészi ellenőrzés során foganatosított intézkedés nem vezet eredményre, az ügyész nem pert, hanem törvényes-

ségi felügyeleti nemperes eljárást kezdeményezhet a nyilvántartó bíróságnál. Ezekben az esetekben a törvényességi felügyeleti eljárás megindításához nem szükséges a közérdek sérelmét megjelölni és fennállását valószínűsíteni. Az ügyésznek tehát minden esetben megmarad a törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezéséhez való joga.

Rossz hír a Jobbiknak és a hozzájuk közel álló szerveződéseknek, hogy továbbra is megmarad az ügyész keresetindítási joga az egyesület feloszlata iránt (*Derültség a Jobbik soraiból. - Dr. Staudt Gábor: Ezt ki írta, Imre?*), ha az egyesület működése, tevékenysége törvény által meghatározottakba ütközik, azaz az egyesület működése vagy tevékenysége a hatalom erőszakos megszerzésére (*Dr. Staudt Gábor: Ki a beszédíró, Imre? - Szávay István: Te is röhögsz ezen, Imre!*) vagy gyakorlására, illetve kizárólagos birtoklására irányul, bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást valószínűsít meg, mások jogainak és szabadságának sérelmével jár, ha a tevékenysége nem áll összhangban az Alaptörvénnyel, ha tevékenységét törvény tiltja (*Moraj a Jobbik soraiból. - Dr. Staudt Gábor: Ki a beszédíró?*), fegyveres szervezetként jön létre, vagy tevékenysége törvény alapján kizárólag állami szerv saját hatáskörében ellátható közfeladat megvalósítására irányul.

Úgy vélem, hogy a benyújtott törvényjavaslatban megfogalmazottakkal valóban el tudjuk érni a kívánt célt. A jövőben gyorsabban, egyszerűbben lehet egyesületeket, alapítványokat alapítani, változásokat bejegyeztetni vagy akár egyesületeket megszüntetni. Az állam csak akkor és olyan mértékben szól bele a civil szerveződések dolgába, amennyire szükséges és amennyire a visszaélések kiszűréséhez elégséges.

Bízom benne, hogy a jövőben az adminisztratív terhek csökkenésével egyenesen arányosan még többen kapcsolódnak a civil élethez a köz javára. Kérem, támogassák a törvényjavaslat elfogadását. (*Taps a kormánypartii padsorokból.*)

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Korózs Lajosnak, az MSZP képviselőcsoportja vezetésének.

KORÓZS LAJOS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Néhány észrevételt szeretnék tenni a benyújtott törvényjavaslatához. A javaslatban szereplő módosítások valóban alkalmasnak tűnnek a jelenleg botrányosan elhúzódó bejegyzési eljárások felgyorsítására. A cégbíróságok működésének tapasztalatai alapján a civil szervezetek törvényességi felügyeletének egységes bírósági eljárás formájában történő meghatározása és ezzel egyidejűleg az ügyészség általános törvényességi ellenőrzési jogkörének megszüntetése észszerű jogalkotói lépésnek látszik.

A 10 ezer forinttól 900 ezer forintig terjedő pénzbírság kiszabásának lehetősége túlságosan tág

véleményem szerint, és megfelelő támpontot sem ad a javaslat. Nincs szempontrendszer, amely irányt mutatna ahhoz, hogy mi alapján döntsön a bíróság e tág határok között, milyen jogsértés esetén mekkora bírságot szabjon ki. Két nap mulasztás lehet 17 ezer forint, 20 nap pedig 170 ezer forint; ha iksz változás bejelentésében mulaszt, akkor 30 ezer, ha ipszilonban, akkor 300. Ezért a javaslat pénzbírságra vonatkozó szabályai jelen formában önkényesnek tekintendők.

További probléma, hogy még a bírságot viselő személy meghatározása tekintetében nem is következő a javaslat. A változtatásbejegyzési kérelem határidőben történő benyújtásának elmulasztása esetén a bírság a szervezetet, alapítvány esetén az alapítót terheli, ez a 17. §, majd a 37. § (2) bekezdése foglalkozik vele, míg a törvényességi felügyeleti eljárásban a bírságot a szervezet képviselőire kell kiszabni, ez pedig a 27. § 71. g) pont (2) bekezdése. Több százezer forintos bírság egy civil szervezet képviselőivel szemben, úgy gondolom, túlságosan nagy összegnek tűnik, de még a jellemzően csekély vagyonból gazdálkodó civil szervezetek számára is aránytalan terhet jelenthet.

Tisztelt Ház! Nem támogatható az a rendelkezés sem, miszerint a jövőben a civil szervezetek élére a bíróság ideiglenesen - legfeljebb 90 napra - felügyelőbiztos nevezhet ki. A civil szervezet nem elsődlegesen gazdasági tevékenységre jön létre. A gazdasági forgalom biztonsága nem követeli meg a szervezet stabilitásának mindenáron való fenntartását. Kétséges továbbá, hogy az egyesületek autonóm működésének, az egyesületek alapításának és működtetésének, önkéntességének elvével miként egyeztető össze az egyesület felett bábáskodó, bíróság által kirendelt felügyelőbiztos.

A forgalombiztonság és az átláthatóság szempontból észszerűnek tűnik a zártkörű részvénytársaságok működési formájának megváltoztatására vonatkozó új szabályozás. Ugyanakkor e tekintetben kritikaként említhető, hogy mindennek anyagi jogi alapjait a 2016 júniusában kihirdetett 2016. évi LXXVII. törvénnyel végrehajtott Ptk.-módosítás teremtette meg. Eszerint 2016. július 1-jétől hatályos az a szabály, miszerint a zártkörűen működő részvénytársaság részvényei, a részvénytársaság működési formájának megváltoztatásához kapcsolódó forgalomba hozatal kivéve, nyilvánosan nem hozhatók forgalomba.

(12.50)

E rendelkezés alkalmazásához nyilvánvalóan már július 1-jétől szükség lett volna a javaslat első három paragrafusában szereplő szabályokra is.

Tisztelt Ház! Üdvözlendő, hogy a kormány végre felismerte, hogy tarthatatlan a normális működést ellehetetlenítő és jogbiztonságot sértő, a civil szervezetek bejegyzési eljárásainak jelenleg jellemző elhúzódnása. Az eljárások felgyorsítására és észszerűsíté-

tésére vonatkozó szándék ezért kifejezetten támogatható. Ugyanakkor meg kell jegyeznem, a benyújtott törvényjavaslat több, önkényes jogalkalmazásnak utat nyitó, jogbiztonságot és az egyesületi autonómiát sértő rendelkezést is tartalmaz. Jelenlegi formájában nem támogatható az egyesületeket képviselő személyeket fenyegető, akár 900 ezer forintos bírság bevezetése, továbbá az egyesületek alapításának és működtetésének, önkéntességének elvével összeegyeztethetetlennek tartjuk a felügyelő biztos kirendelését lehetővé tevő törvényi szabályozás bevezetését. Ezért a törvényjavaslat jelenlegi formájában részünkről nem támogatható. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Rubovszky Györgynek, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. RUBOVSZKY GYÖRGY, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslatot a kereszténydemokraták támogatják, de azért szeretnénk leszögezni, hogy nem tartjuk elegendőnek. Van a kezünkben egy összehasonlítási alap. Nagyon furcsa lesz, de az Igazságügyi bizottság gyakorlatából vagyok kénytelen a példát venni.

Az Igazságügyi bizottság tárgyalta a Habsburg Alapítvány létrehozásáról és a bírósági bejegyzésről szóló törvényjavaslatot. Ez a törvényjavaslat arról győzött meg, hogy az Igazságügyi Minisztérium pontosan ismeri azokat a problémákat, amelyek a bíróságon vannak. Erre való tekintettel, szabad így mondani, egy önálló eljárási szabályt alkotott meg az alapítvány bejegyzésének. Ezzel én száz százalékgig egyetértek, a problémám ezzel kapcsolatban a következő: a jelen törvényjavaslat leglényegesebb része az, hogy az ügyészséget az eljárásból - ügyfélként tekintve - most kivesszük. Ezzel egyetértek, rendben van, korlátozódik az ügyészi tevékenység, csak nehogy az legyen már, hogy a civil szervezetek bejegyzési eljárása az ügyészek részvétele miatt húzódott el. Egyszerűen én személy szerint tudok olyan alapítványi ügyet, amit a Fővárosi Törvényszék négy éve nem tud elintézni.

Úgyhogy ilyen körülmények között azért egy picikét oda kell figyelni arra, hogy üdvözlendő ez a lépés, ami most megtörtént, csak én tisztelettel azt kérem, hogy ez ne az ügy befejezése, hanem az első lépése legyen, és ezt folytatni kellene, ezeket a gyorsító intézkedéseket.

Örülök annak, hogy nem lehet újabb hiánypótlással az eljárást tovább elhúzni. Egyetlenegy dolog, amit azért felvetnék, és ami bennem kétségeket vált ki, és pedig ez a törvény erejénél fogva történő bejegyzés. Egyszerűen ezt összekapcsolnám azzal, hogy ha a bírósági ügyintéző határidőt késik, akkor beszámol a főnökének, megmagyarázza, pont, az ügy be van fejezve. Ez nem megoldás; tisztelettel, nem megoldás. Valami olyat kell találni, ami a bíróságo-

kat sarkallja arra, hogy a bíróságok a munkájukat jól végezzék el. Mi lesz az eredménye annak, ha a törvény erejénél történő bejegyzés, azért, mert a bíróság határidőben nem intézte el... - és a bíróság felé semmilyen szankció nincs? Az lesz az eredménye, hogy - már elnézést kérek a kifejezésért - a civil szervezetek nyilvántartásába zöldegek kerülhetnek be, ami nem biztos, hogy a célunk lehet ebben az ügyben. Tehát ez egy nagyon-nagyon drasztikus lépés, de rettenetesen meggondolandó, hogy ennek teret adjunk, és megítélésem szerint inkább oda kell eljutni, hogy a bíróságot kell kényszeríteni arra, hogy az alkotmányban biztosított és önálló hatalmi ágként végző feladatát teljesítse is.

Ilyen körülmények között, ugye, mint az Igazságügyi bizottság tagja, én is részese voltam éveken keresztül a bírósági vezetők meghallgatásának, azt szeretném közölni a tisztelt Országgyűléssel, hogy e hónap 15-én kerül sor a '15. évről szóló beszámoló meghallgatására. Ott is szóba fogjuk hozni, és remélem, hogy a bíróság is aktív lesz azon a területen, hogy ezeket a civil szervezeti ügyeket gyorsítani tudjuk. Én örülök annak, hogy egyszerűsíti a polgári törvénykönyv az egyesületekkel kapcsolatos gondot. Itt ugye, volt egy olyan, hogy annak idején az jelent meg, hogy adatokkal, aláírással rendelkező tagjegyzéket kellett volna beadni, ami egy politikai párt tekintetében, azt hiszem, a naprakész állapot tekintetében szinte a lehetetlenséggel azonos. Ez nem ugyanaz, mint egy nyolctagú kft.; itt tizenezrekről van szó. (Dr. Vas Imre közbeszól.)

Tisztelt Országgyűlés! Szeretném lezárni a hozzászólásomat azzal, hogy a gyorsítás feltétlenül indokolt megítélésem szerint, tökéletesen ismeri az Igazságügyi Minisztérium a problémákat, az a kérés, hogy ezt első lépésként tekintve folytassuk. Ezt a lépést természetesen - mint első lépést - a kereszténydemokraták meg fogják szavazni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (Taps a kormánypártok sorából.)

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Szávay Istvánnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának, aki a pulpitusról fogja elmondani a vezérszónoki beszédét.

SZÁVAY ISTVÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Vezérszónoki felszólalásomban csak a javaslat civil szférát érintő részére kívánok reagálni, a cégjogot érintő kérdéssel kapcsolatban Staudt Gábor képviselőtársam egy külön felszólalás keretében fogja a Jobbik álláspontját ismertetni.

Tisztelt Országgyűlés! Az utóbbi években számos alkalommal foglalkoztunk már a Ház falai között a civil szervezeteket érintő kérdésekkel. A beadott jogszabálytervezetek azonban egytől egyig egyéni, fideszes politikai érdekeket szolgáltak. Gondolhatunk például Németh Szilárd tavalyi javaslatára, amely a volt rezsibiztos egyéni bosszújáról és a

Csepeli Munkásotthont működtető alapítvány fideszes lenyúlásáról szólt.

Idén a már említett Habsburg Ottó Közalapítvány létrehozásával kapcsolatban módosítottuk a civiltörvényt, csak azért, mert önök belátták, hogy a csigalassúságú adminisztráció, a túlburjánzó bürokrácia és a többszörösen túlterhelt bírósági rendszer Bermuda-háromszögében egyszerűen működésképtelen és élehetetlen a jelenlegi magyarországi civil keretrendszer. Ezért a kormány menekülőutat nyitott saját maga számára, hogy ne süljenek fel a Habsburg Ottó emlékét egyébként nagyon helyesen ápoló leendő alapítvány tervével, és azt sürgősséggel tudják létrehozni. A kormányra készülő, felelős civil szektor iránt messzemenőig elkötelezett nemzeti pártként mi mindkét alkalommal azt javasoltuk, hogy ne toldozgassuk-foldozgassuk a működésképtelen rendszert, hanem közösen, az érintettek bevonásával tekintsük át a szabályozást, és alkossunk jobb, élhetőbb magyarországi civil keretrendszert.

Örömmre szolgál, hogy legalább részben megfogadták rendszeres kritikáinkat, és most egy több területet is érintő javaslat fekszik az asztalon. Mindenképpen pozitív tehát, hogy az előttünk fekvő jogszabálytervezet jó néhány, általunk is többször tapasztalt, hozzánk eljutott és e Ház falai között is elmondott problémára próbál jól-rosszul, de választ találni, megoldani. Sajnáljuk ugyanakkor, hogy a kormány ez esetben is csak részletkérdésekkel foglalkozik, a szektort érintő jogszabályok alapos és átfogó felülvizsgálatára sajnos továbbra is várnunk kell; mint ahogyan arra is, hogy a kormány hasonló tervezet benyújtását megelőzően alapos konzultációt folytasson az érintettek legszélesebb körével. Mondanom sem kell, hogy erre ez esetben sem került sor.

(13.00)

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvénymódosítás részletezése előtt röviden tekintsük át, hogy milyen problémákkal küzd ma egy átlagos, nem a haverok, a norvég alap által vagy például Soros-támogatásokkal több mint 10 millió forinttal kistafirozott civil szervezet.

Csak az éves kötelező adminisztráció több tízezer forintra rúg, ami számos szervezet számára megfizethetetlen; például a könyvelő fizetése az idén márciusban módosított Ptk. szerint 2017. március 15-ig kötelező alapítóokirat-módosításának ügyvédi előkészítése, banki költségek s a többi. Arról nem is beszélve, hogy sokszor egy egyszerű változásbejegyzés is hónapokig, nemegyszer fél évig tart, mivel a jelenlegi rendelkezések szerint ez is alapszabálymódosításnak minősül, és azt botrányosan lassan dolgozzák fel, illetve hatályosítják a bíróságok. Ezt elfedendő a hatálybalépés dátumát nemegyszer több hónappal korábbra írják.

Ha a nonprofit civil szervezetek működésük és programjaik biztosítása érdekében pályázni szeretnének vagy esetleg bankot váltanának, a szükséges

igazolások kiállításának módja, határideje és ára nagyon változatos képet mutat.

Érdekes módon az ugyanabból a nyilvántartási rendszerből kinyomtatott, formailag ugyanúgy kinéző, a szervezet adatait hitelesítve tartalmazó kivonat a Fővárosi Törvényszéken 200 forintba kerül, míg Székesfehérváron ingyenes, Kecskeméten és Egerben pedig 100 forint. Persze, nem az összegek tűnnek nagynak, csupán az elképesztő kuszaságra és következetlenségre szeretném felhívni a figyelmüket.

(Az elnöki széklet dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Ugyanúgy elég furcsa, hogy a nyilvánosan elérhető adatok kiadásához szintén az előbb említett törvényszékek egymástól gyökeresen eltérő gyakorlatot alkalmaznak. Székesfehérváron elég egy meghatalmazást felmutatni, és sehol nem rögzítik az adatkérő személyét, míg Kecskeméten megszerkesztett formanyomtatványt kell az igénylőnek kitöltenie.

A Fővárosi Törvényszék viszont csak a törvényes képviselő felhatalmazása alapján hajlandó hitelesített igazolást kiadni azokról az adatokról, amelyek egyébként a birosag.hu oldalon elérhetőek. Bár a birosag.hu-n olvasható adatok és a kivonatok adatai ugyanabból a rendszerből származnak, jelen pillanatban a birosag.hu-t csak elméletben lehet használni közhiteles forrásként. Például egy-egy bankszámlajogot érintő átvezetéshez egy adott törvényszék által hitelesített kivonat kell, amihez a megyeszékhelyre kell elmenni.

Hiába működik egy szervezet például Cegléden, kivonatot nem a hozzá sokkal közelebb fekvő Szolnoki Törvényszéken, hanem csak a Budapest Környéki Törvényszéken kérhet, pedig ugyanabból a rendszerből nyomtatják ki az igazolást, amit ez alapján akár egy kormányablaknál is lehetne egyébként igényelni. Ez az értelmetlen ragaszkodás a bürokratikus előírásokhoz a XXI. században teljesen érthetetlen és elfogadhatatlan. Ezekre a gyakorlati kérdésekre a most tárgyalt módosítás sajnos nem ad választ. Nem teremt egyenlő feltételeket a civil szervezetek számára, ennek a javaslatnak pedig számos más problémája mellett ennek a kérdésnek az észszerű rendezésére is ki kellett volna térnie.

Tisztelt Képviselőtársaim! A továbbiakban tekintsük át a Ptk.-ra vonatkozó módosításokat! A 2013-ban elfogadott polgári törvénykönyv a korábbiaktól eltérően szinte mintaszerűen határozza meg az egyesületek alapszabályainak pontjait, ugyanakkor számos részlet még mindig kérdéses és nyitott volt, ezekre tartalmaz ez az előterjesztés javarészt támogatható előírásokat. Ezek megkönnyítik a szervezetek dolgát, hiszen csak mintát kell alkalmazniuk, és az egyszerűsített bejegyzéseknek hála, ezek a minta-alapszabályban is szerepelnek. Ezt tehát mindenképpen üdvözljük.

Ha már az egyszerűsített bejegyzésről esik szó - bár a javaslat célja a bejegyzési eljárás meg-

könnyítése -, azonban két, szintén gyakran felmerülő problémára nem ad választ. Az egyik részben jogi kérdés. Hogy lehetséges az, hogy a mintadokumentumokat egyes bíróságok elutasítják, mert nincs aláírva azok minden oldala, más bíróságoknak azonban ez nem okoz gondot? Ráadásul mindezt úgy, hogy az aláírási kötelezettség az úrlapon nincs jelezve.

A másik problémánk nem jogi, hanem anyagi természetű. A bíróságoknak ugyanis - mint ahogyan arra már számos alkalommal felhívtam a figyelmet - nincs kellő erőforrása arra, hogy e beadványokat kezeljék. A jogszabály tehát előírhatja a gyorsabb ügyintézési tempót, erre ebben az előterjesztésben is látunk példákat, többek között ilyen az, hogy az egyes elektronikus beadványok beérkezésétől és annak tudomásulvételétől, azaz a lajstromozástól kezdve számítják az elintézési határidőt.

De ha nincs elég bíró, bírósági titkár - márpedig a legtöbb esetben egyébként nincsen -, aki ezekkel az ügyekkel foglalkozzon, akkor úgy járunk, mint a Győri Törvényszéken például, ahol csak kedden és csütörtökön lehet a civil szervezetekre vonatkozó döntésekkel kapcsolatban telefonos felvilágosítást kérni, mert a bíró más részlegre is be van osztva. Egyértelmű tehát, hogy e problémák megoldása érdekében önmagában a törvényi szabályozás nem elegendő, ha nem áll rendelkezésre elégséges személyi állomány és megfelelő, rendszeresen fejlesztett informatikai háttér.

Tisztelt Országgyűlés! Visszatérve ismét a konkrét javaslatához, alapvető problémának tartom, hogy a jelenleg kormányzó pártok a szocialistákhoz hasonlóan - bár eltérő nézőpontból - megrekedtek egy-egy téves civil felfogásnál, bármit is mondott ezzel kapcsolatban, szép és nagyszerű szavakat Vas Imre képviselőtársam. Eszerint az ügynevezett rendszerváltásnál a kerekasztal-tárgyalások harmadik oldala a pártállami álcivilekből állt, és azóta sem bíznak az erős állam mellett vagy sok esetben helyette önként hasznos társadalmi munkát végző egyesületekben, alapítványokban, civil szervezetekben. Pedig a civil kezdeményezéseknek és szerveződéseknek pont ez lenne az értéke. Önkéntes munkájuk, anyagi és időbeli áldozatvállalásuk árán átvesznek olyan feladatokat, amelyeket az államnak vagy az önkormányzatoknak kellene megvalósítaniuk, de arra vagy nincs akaratuk, vagy nincs módjuk, vagy nincs pénzük.

A civilek azt várják önöktől, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, tisztelt államtitkár úr, akik magukat polgári és nemzeti pártként definiálják, hogy segíteni, támogatni és erősíteni fogják a civil szférát. Ez volt az elvárás 2010-ben az önök irányába.

Ehelyett elnyomják, gleichschaltolják a területet, az önöknek nem tetszőket megfojtják, és a többieket is meglehetősen rövid pórázon tartják, többek között azzal is, hogy polgári, nemzeti kormányként a szocialista kormányokhoz képest még feleannyi támogatást sem biztosítanak a civil szervezetek számára.

A civilek tevékenységét az állam és az önkormányzatok különböző pályázatokkal és pénzeszkö-

zökkel tudják támogatni, vagy annak lehetővé tételével, hogy az adózók dönthessenek adójuk 1 százalékanak vagy társasági adójuknak ilyen célokra való felajánlásáról. Ezeket tudják kiegészíteni a különböző uniós vagy unión kívüli források.

Mivel azonban a hazai források nagysága a civil szférában tevékenykedők egybehangzó véleménye szerint elégtelen, a magyarországi szervezetek jelentős része függ a Soros-féle támogatásoktól vagy akár a norvég alap pénzétől. Ezen szervezetek többsége saját mikroközössége érdekében cselekedve fordul ezekért a forrásokért, de közben - és ez nagyon fontos - természetesen fennáll annak veszélye is, hogy kiszolgáltatja magát, közösségét és ezáltal hazánkat is e forrásokat nyújtóknak.

Erre azonban nem lehet az a kormányzati válasz, amelyet az elmúlt évek során több alkalommal is láttunk, hogy a hatalom erőszakot alkalmaz a neki nem tetsző szervezetek ellen, és megpróbál ellehetetleníteni, de legalábbis lejártni egyeseket. A magyarországi civil szféra kielégítő működésének biztosítása érdekében ugyanis szakértőink felmérése és arra alapuló számítása szerint a jelenlegi NEA-források négy-öttszörösét kellene biztosítani a kormánynak. Ma már ott tartunk, hogy a civil szervezetek jelentős része visszasírja a Nemzeti Civil Alapprogramot, pedig az sem volt mintaszerű rendszer, jól tudjuk.

A másik kudarc a mostani kormánypártoknak, hogy a civil szervezetek bejegyzésével és nyilvántartásával kapcsolatos olyan szabályokat hozott, amelyek végrehajtását nem tudja számon kérni a bíróságokon, és amelyekre ez a hatalmi ág sem szervezettel, sem szakmailag, sem informatikailag nem volt és a mai napig sincs felkészülve; ezt a problémát pedig jelen törvényjavaslat sem oldja meg. E kérdéskört ugyanakkor nem lehet csupán jogi eszközökkel tehát megoldani, csupán az erőforrások átgondolt növelésével és az érintettek bevonásával lehet a problémát orvosolni.

Tisztelt Ház! A benyújtott javaslatot ugyanakkor mégiscsak olyan lépésnek látjuk, amely megkönnyíti a civil szervezetek életét. A legfontosabb változás az ügyészség szerepének átalakítása, azaz a törvényességi ellenőrzést bár nem e szervezet fogja ellátni, ugyanakkor a javaslat nem pontosan nevesíti, hogy végül is kiknek a dolga lesz ez a későbbiekben.

A határidők be nem tartása pedig bírságolást fog maga után vonni. Ennek kapcsán aggodalmunkat kell kifejeznünk. Jelen pillanatban is több ezer nem működő, de még számviteli beszámolót az Országos Bírósági Hivatalhoz be nem nyújtó szervezet létezik, amelyeket az ügyészség folyamatosan felszólít ezek pótlására. Mit történik akkor, ha ez nem lesz? A tárgyalt javaslat helyesen kimondja, hogy egyszerre több változtatásbejelentési eljárás nem lehet folyamatban. Azonban e körben, úgy vélem, kivételt kell tenni három adattípus esetében, amelyeket jelenleg szintén alapszabály-módosításként kezelnek, ez pedig a székhely és a vezető tisztségviselők, valamint a felügyelőbizottsági tagok bejelentése.

Ezen változtatásokkal kapcsolatban - amennyiben a tisztségviselők érvényes nyilatkozatot tesznek az összeférhetetlenség és az eltiltás tekintetében - a bíróságoknak nem lehet érdemi mérlegelési lehetőségük.

(13.10)

Mindhárom esetben formai ellenőrzés szükséges csupán. Az elsőben az, hogy a székhely használatának engedélyezésére volt-e jogosultsága az engedélyt adónak, a másodikban és a harmadikban pedig, hogy a tisztségviselők kitöltötték-e a szükséges, formailag rendben lévő nyilatkozatokat. Mégis ezek bejegyzésére is hónapokat kell várni, így előfordulhat, hogy egy beadvány már folyamatban van, így addig nem lehet beadni az említett változtatásokat, amelyek miatt a javaslat szerint akár büntethetőek is lennének a szervezetek vagy azok alapítói. Ennek okán javasoljuk e pont kiegészítését azzal, hogy a székhelyhasználati és személyi kérdéskörökre az egyidejű változásbejelentési eljárás tilalma ne vonatkozzék.

A törvényjavaslat további rendelkezése szerint, ha nem jelentik be időben a szervezetben bekövetkező változásokat, akkor az bírsággal sújtható. Kérdés persze: mi alapján fognak egy szervezetet vagy alapítót 10 ezer forintra, más esetben 900 ezer forintra büntetni, főleg úgy, hogy a szervezetek többségének éves költségvetése el sem éri ezt az összeget. A helyzet azért is furcsa, mert eddig inkább a bíróságokon múlt a változtatásbejegyzés hossza és nem a benyújtók, mégis most a kormányzat őket akarja büntetni. Mivel egy szervezet naprakésztsége a szervezetnek is érdeke, ezért értelmetlennek látjuk a büntetési tétel kilátásba helyezését, ezen pont törlésére teszek javaslatot.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Összességében tehát helyesnek tartjuk a törvényjavaslatban megfogalmazott változásokat, amelyek pozitív hatással lesznek a civil szervezetek működésére, és egyszerűsítik azok adminisztratív terheit. Azonban ezzel együtt sem tartjuk a javaslatot kellően átfogónak, számos területre ugyanis az nem tér ki. Elfogadhatatlannak tartjuk ugyanakkor, hogy a kormány nem konzultált érdemben és kellően széles alapon a civil szféra képviselőivel; róluk hoz döntést, de nélkülük. A Jobbik Magyarországért Mozgalom a független, sokszínű civil szféra elkötelezett támogatója, kormányra kerülve a területet kiemelt jelentőséggel fogjuk kezelni, a szférát érintő jogszabályokat pedig csakis az érintettek széles köre véleményének kikérésével fogjuk meghozni. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Köszöntöm képviselőtársaimat, és tájékoztatom önöket, hogy a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most Staudt Gábor képviselő úr felszólalása következik, illetve mindazon képviselőtársaimé, akik szót kérnek. Staudt Gábor képviselő úr a szó.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon röviden szeretnék szólni, hiszen Szávay képviselőtársam hosszasan kifejtette, miért nagyon fontos a civil szervezetek változásbejegyzésére vonatkozó szabályok módosítása. Gyakorlatilag azt láthattuk, de ezt nem most először mondjuk, és talán még valamiféle megegyezés is volt e tekintetben, hogy nem jól működnek ezek a változásbejegyzések, nagyon lassúak, és sokszor, azt kell mondanom, szakszerűtlenek. Nos, ebben hiába volt némi megegyezés, nem történt semmi. Most azonban, úgy tűnik, eljött az a pillanat, amikor valamit már tenni kellett. Jőmagam is elmondhatom önöknek, hiszen több egyesületben vagyok tag, így tapasztalhattam, hogy a változásbejegyzésre nemhogy hónapokat, hanem majdnemhogy éveket kell várni.

Történt olyan, hogy maga a cégbíróság hibázott, illetve bocsnat, civil ügyekben - a cégbíróságról is szó lesz - a bíróság hibázott, és úgy adta ki a változást bejegyző végzést, hogy mindent átvezetett, csak éppen a vezető tisztségviselő nevét nem. Az anyja nevét, lakcímét átvezette, csak magát a nevét nem. Tehát látszott, hogy elindultak és félig átjegyezték, de a másik felét, ami a lényeg lenne, hogy név szerint ki a vezető tisztségviselő, azt nem. Ráadásul így már a régi sem tudta képviselni, hiszen nem az volt az anyja neve, a születési dátuma, illetve a lakcíme nyilvánvalóan, mint az új vezető tisztségviselőnek. Ez is hosszú hónapokat vett igénybe, több mint fél évet ebben az esetben, ha jól emlékszem, hogy ezt az apró kis elírást sikerüljön tisztázni a bírósággal. Úgy gondolták első körben, hogy egy újabb kérvény benyújtására van szükség, és nem kellene ezt a hibát korrigálni, a sokadik levél megírására azonban sikerült megoldani. De azt kell mondanom, még ebben az esetben sem megnyugtatóan, mert ezt a hézagot, hogy elmaradt hónapokig, gyakorlatilag nem sikerült résmentesen megoldani.

Úgyhogy amíg ilyen dolgok történhetnek, nagyon nehéz helyzetben vannak a civil szervezetek. Sok esetben jogorvoslással sem feltétlenül tudnak élni, hiszen egy hosszú pereskedést nem tudnak vállalni, ügyvédre sincs pénzük, önmaguk nem bírnak ezzel a tudással, hogy egy bíróság elé vigyék az ügyüket; illetve reméljük, hogy az új Pp. alapján akkor is lehetőségük lesz erre, ha a jogi tudás megvan. Tehát nagyon nehéz helyzetben vannak, és a bíróságokkal nehéz vitatkozni, nehéz - hogy mondjam - még a jogilag megfelelő akaratot is érvényesíteni. Úgyhogy nagyon jó, hogy ezek az automatikus szabályok ide is áttemelésre kerülnek, amelyek egyébként a cégeljárásban már bebizonyították, hogy bizonyos körben működőképesek, vagyis ha egyébként nem mozdul meg a hatóság vagy nem megfelelőképpen végzi el az adott tevékenységét. Úgyhogy ezek mindenképpen előremutatók. Nagyon régóta vártuk ezeket.

Egy gondolattal reagálnom kell Vas Imre szavaira is. Képviselőtársam, rúgassa ki vagy rúgja ki a beszédíróját! Ugyanis idehozni témaként, hogy a Jobbik nem örül neki, hogy az eljárások gyorsabbá

válnak, illetve az ügyési törvényességi felügyelet szabályai változnak, ez egy öv alatti, gusztustalan beszólás volt, ezt kell mondanom. Öntől nem szokhattuk meg, hogy oda nem illő témákban ilyen politikai fércfelszólásokat tesz meg. *(Dr. Vas Imre: Figyelj oda!)* Azt kell mondanom, hogy mi örülünk neki, ha a szabályokat mindenkivel betartatják, annak is örülünk, ha az ügyész, ha nem indokolt, akkor nem kotnyeleskedik bele abba, amibe nem kellene; ha viszont be kell avatkozni, akkor igenis avatkozzanak be. Egyébként hozzáteszem: azzal együtt, hogy az ügyesség is tartsa be a törvényeket; ezt sok esetben nem mindig sikerül tökéletesen megoldani. De most ebbe ne is menjünk bele. Maradjunk annyiban, hogy ezek a szabályok alapvetően olyanok, amelyeket már nagyon régóta kértünk beletenni a civiltörvénybe, illetve az erre vonatkozó eljárási szabályokba. Illetve azt kell mondanom, hogy mi betartottunk és a jövőben is be fogunk tartani minden jogszabályt, és ez a megjegyzés ízléstelen volt.

A törvényjavaslat, ahogy Szávay István képviselőtársam is mondta, tartalmaz egy cégjogi rendelkezést is. Azt kell mondanom, hogy inkább technikai az a szabály - és jőmagam pozitívnak találtam -, amelyik a zártkörű részvénytársaság nyrt.-vé való átalakulása esetén a cégjogi szabályokat meghatározza. Ezek technikai, de sok szempontból fontos szabályok lehetnek. Ebben azért nem mennék bele részletesen, mert az érintett kör jogi védelemmel megfelelőképpen felruházott. Tehát egy olyan cég, amely zrt.-ből nyrt.-vé alakul át, eddig is jogászokkal és tőkével rendelkezett. Ezek a szabályok korrekciós szabályok, de nem tartom fontosnak, hogy ez részletesen kifejtésre kerüljön, lévén, hogy akiknek ezt tudniuk kell, a hatálybalépéskor már tudni is fogják, hiszen ezzel foglalkoznak az ügyvédek, ezzel a tudással felvérteződnek.

Talán egy megjegyzés még: az itt is tetszik, hogy ha az egyéves határidő eltelik, és nem történik meg a megfelelő mellékletek beadása, akkor törlésre kerül tulajdonképpen az egész eljárás, illetve azok az adatok, amelyek még hatályba nem lettek léptetve, de előzetesen be lettek jegyezve. Tehát nem alakul ki egy függő jogi helyzet, hanem ez automatikusan történik meg. Ezek mindig azért fontosak, mert nem egy ügyintézőnek vagy a különböző hatóságoknak a figyelmén múlik, hanem ezeket automatikusan a XXI. században be lehet állítani, és ezek a rendszerek önmaguktól el tudják látni a feladatukat. Tehát rá lesznek kényszerítve a beadványozók is, hogy ezt időben megtegyék.

Én ennyit szerettem volna hozzáfűzni, és bízom benne, hogy a módosító javaslatot, amelyet Szávay István képviselőtársam említett, be tudják fogadni. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Vas Imre képviselő úr jelentkezett ismételt felszólalásra. Parancsoljon!

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Staudt Gábor képviselőtársamnak

mondom, hogy nem az a rossz hír önöknek, hogy egyébként könnyebben be lehet az egyesületet jegyezni (*Szávay István: Értettük elsőre is!*), hanem az a rossz hír, hogy az ügyésznek bizonyos esetekben a keresetindítási joga továbbra is megmarad. Itt olyan tényállásokat soroltam fel, amelyek olyan egyesületeknél vetődtek fel az elmúlt 6-7-8 évben, amelyek a Jobbikhoz közel állnak. Erre próbáltam célozni. Köszönöm szépen.

(13.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Staudt Gábor képviselő úr kért szót. Parancsoljon!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Ebbe nem szeretnék mélyen belemenni, főleg nem az adott utalással, az adott egyesületre való utalással, amely egyébként véleményem szerint betartotta a szabályokat, de miután egyébként jogerősen megtörtént a feloszlátása, ezt annak ellenére, hogy jogilag nem értettünk vele egyet, elfogadtuk. Egyébként egy hatékony eljárást minden egyesülettel szemben, a hatályos törvények betartásával, tehát ezt aláhúznám, Vas Imre képviselőtársam, hogy a hatályos törvények betartását elvárnánk az ügyészségtől. Sok esetben ez nem sikerül, tehát néha nem tartatják be ott, ahol be kellene, más esetben meg eljárnak ott is, ahol nem kellene.

De ettől függetlenül egy jogerős bírósági döntést mindenkinek tiszteletben kell tartani. Ezt a Jobbik meg is tette, a jövőben is meg fogja tenni, úgyhogy azt kell mondjam, hogy a szakmához kellene visszatérni, képviselőtársam. Az meg külön jó, hogy még akkor ezt is megírták önnek ezek szerint, mert ezt is, ezt a viszonyválaszt is felolvasta. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdzem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki a vitában felszólalni. (*Jelzésre:*) Szávay István képviselő úr ismételt felszólalásra.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Csak szeretnék nyomatékosítani egy-két kérdést, mert jellemző szokott lenni főleg a hosszabb felszólalásokat követően, hogy a legfontosabb kérdéseink elsikkadnak, és azokra nem kapunk választ. Hadd forduljak államtitkár úrhoz és kérem azt, hogy két kérdésre szíveskedjen zárszavában kitérni. Mint mondtam, azzal együtt is, hogy kevésnek tartjuk vagy nem kellően átfogónak ezt a törvényjavaslatot, ezzel együtt is ezt elviekben támogatni tudjuk, viszont van két fontos módosító javaslatunk vagy majd lesz még a megfelelő határidőig. Ezekkel kapcsolatban kérem, hogy fejtse ki államtitkár úr az álláspontját, legyen szíves.

Az egyik az, hogy mi szükség van ennek a büntetésnek a bevezetésére. Valóban muszáj-e ehhez ragaszkodni, mi ennek az indoka? Ezt kellő alapossgal azért államtitkár nem fejtette ki az előterjesztésében.

A másik pedig, amit említettem: bizonyos változásbejelentések párhuzamosságának a tilalma, illetve az, amit javasoltam, hogy ez alól vegyük ki a székhelybejelentést, illetve a személyi kérdéseket. Helyesnek tartjuk azt, ami az előterjesztésben is elhangzott ezzel kapcsolatban, meg értjük is ennek a párhuzamosságnak a tilalmát, meg ez helyes is a hiánypótlások tekintetében, de úgy látjuk alapos mérlegelés után és sokaknak a véleményét kikérve, hogy ezt a két területet ez alól a kötelezettség alól ki lehetne venni, mert ez adott esetben indokolatlan fennakadást okozhat a civil szervezetek számára. Lát-e erre államtitkár úr lehetőséget? Köszönöm szépen. (*Taps a Jobbik soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. További felszólalásra senki sem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megkérem Völner Pál államtitkár urat, hogy válaszoljon a vitában elhangzott kérdésekre. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. VÖLNER PÁL, igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm egyrészt a vitában való aktív közreműködést. Korózs Lajos képviselőtársam is, Szávay képviselő úrhoz hasonlóan a bírságolás kérdését is említette. Ha figyelmesen elolvassuk a törvény szövegét, akkor látszik, hogy van a civil szervezeteknek bizonyos kötelezettsége, ha emögött nem lenne szankció, akkor a bíróság teljesen eszköztelen lenne, de maga a megfogalmazás úgy szól, hogy bírsággal sújthatja, tehát mérlegelheti a bíróság. Azt is mérlegelheti, hogy milyen keretek között, annak a szervezetnek milyen a mérete, milyenek az anyagi lehetőségei. Azért vannak országos szervezetek is sok száz milliós költségvetéssel, annál egy 5 ezer forintos bírság nem hiszem, hogy jelentős visszatartó erővel bírna attól, hogy ilyen mulasztásokba essenek. Szerintem a bíróság ennek a feladatnak meg tud felelni, és a jogorvoslati lehetőség is nyitva áll, hiszen fellebbezni lehet az ilyen döntések ellen. Talán ez kellő garanciát nyújthat.

Be nem nyújtott módosítókról nem tudok véleményt alkotni természetesen, de a változásbejelentéseknél az a fajta sorrendiség megvan. Tehát egyszerre be lehet adni többet, ha azok időben eltérnek, különböző határozatokat jelentenek. Magának a módosításnak a bővítésére nincs lehetőség. Tehát egy beadott módosítási kérelem, változásbejegyzési kérelem nem egészíthető ki utólag nyilvánvalóan. Itt így kell értelmezni, tehát szerintem itt is értelmezési kérdés merül fel, nem hiszem, hogy ebből komoly súrlódási felület lenne közöttünk.

Rubovszky képviselő úrnak, elnök úrnak volt olyan felvetése, hogy a törvény erejénél fogva beállójó bejegyzés. Itt felhívnám a figyelmet arra, hogy ez a mintaalapszabályok esetében, a mintabejegyzéseknél fordulhat csak elő, a többi esetben nem. Tehát ilyen értelemben megvan az a törvényi garanciális elem,

hogy egy leegyeztetett tartalmú alapszabály alapján történik meg csak a bejegyzés, illetve a változás.

Elhangzott még számtalan olyan kérdés, amire szerintem - miután jelen módosítás keretei között kicsit túlterjeszkednénk a tárgyon -, a civil szervezetek támogatására nyilván az EMMI jobban illetékes, és föl is merül mindig a költségvetési vitáknál. Én ennyire nem látom borúsán a helyzetet. A bíróságok szervezeti felépítése, tudjuk, ez egy kétharmados törvény. Ha az ellenzéki pártok részéről látnánk rugalmasságot bizonyos törvényjavaslatok tárgyalásakor, nyilván fel lehet vetni több kérdést. De magam csak az ítélezési helyek témájára emlékszem, ahol egy elfogadott szövegjavaslatunk volt, de szintén nevesíthetem, és a Jobbik is azok között a pártok között volt, akik egyéb kérdésekkel kívánták összekötni a módosítás átvezetését.

Így nagyon nehéz ezekben a kérdésekben előre lépni. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/12729. számon az informatikai hálózatunkon elérhető.

Elsőként megadom a szót a napirendi pont előadójának, Ónodi-Szűcs Zoltán Gusztáv úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárának. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. ÓNODI-SZÜCS ZOLTÁN GUSZTÁV, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Egy salátatörvénnyel vagyok most itt önök előtt, és legutoljára tavasszal voltam itt, hiszen évente kétszer van lehetőségem salátatörvényről önök előtt felszólalni. Hadd ragadjam meg az alkalmat - hiszen akkor éppen arról beszéltem, hogy az egészségügy egy bérfejlesztés előtt áll -, erről egypár szóban beszéljek, hiszen ritkán van lehetőségem önökhöz szólni.

Azt gondolom, hogy a nyár folyamán sikerült egy igen fontos megállapodást kötnünk az érdekvédőkkel és a kamarákkal, hiszen június 8-ával sikerült a bérfejlesztésben megállapodnunk. Ez azt jelenti, hogy ez év november 1-jétől már ez meg is indult, és a szakdolgozóknál négy ütemben, három éven keresztül folyik egy bérfejlesztési folyamat, aminek köszönhetően, ha azt nézzük, hogy '12-ben volt az első ilyen ütem, a ciklus végére a szakdolgozók bére meg fog duplázódni vagy több lesz.

Ugyanez másképpen néz ki az orvosoknál, hiszen ott november 1-jével 107 ezer forinttal emelkedtek a szakorvosok bérei, és jövő novemberben újabb 100 ezer forinttal fognak emelkedni az ő bé-

reik. Azt gondolom, hogy ez a nagyon fontos tétel, hiszen ha emlékeznek rá, akkor éppen az volt a tárgyatárgya, hogy mi csak hitegetjük a dolgozókat, és hogy nincs is forrás a Kincstárban, illetve a költségvetésben erre a dologra. De most már látszik mind a '16-os költségvetés, mind a '17-es költségvetés, és jól látszik, hogy mind a kettő meg fog valósulni, hiszen ez évben több mint 21 milliárd forintot fogunk tudni költeni béremelésre, bérfejlesztésre. Ugyanez a szám jövőre több mint 80 milliárd forint, tehát a két tétel meghaladja a 100 milliárd forintot. Nagyon remélem, hogy ezzel az a fajta munkabéke meg fog teremtni, ami ahhoz kell, hogy minden olyan fejlesztés, folyamat, amit szeretnénk az egészségügyben elkezdni és be is fejezni, az egy békés háttérben tudjon megtörténni.

Salátatörvénnyel vagyok most itt önök előtt, és nyilván, mint minden saláta, ez azt jelenti, hogy rengeteg jogszabály módosul, momentán most több mint 11 jogszabályt szeretnénk módosítani. Én most nem szeretném a tisztelt Házat azzal traktálni, hogy elkezdem szépen ilyen termelési jelentés címén felsorolni a jogszabályok összes fontos elemét, nem szeretnék foglalkozni sem az uniós jog miatti harmonizációs változásokkal, sem technikai dolgokkal, én csak néhány dolgot szeretnék kiemelni és meghagyni a vitában a képviselő urak számára azt, hogy miről akarják tematizálni a beszélgetésünket.

(13.30)

Azt gondolom, nagyon fontos, hogy a jó állam működjön Magyarországon, és én csak azokat sorolnám fel, ami azt tükrözi, hogy igenis szeretnénk gondoskodni a magyar állampolgárokról és jó államként gondoskodni az ő sorsukról.

Ennek megfelelően arról kell beszámolnom önöknek, hogy a korai fejlesztésben részt vevő családokat szeretnénk segíteni azzal, hogy akik korai fejlesztésben vesznek részt, mind a betegek, mind a hozzátartozók számára az utazási terheiket szeretnénk megtéríteni.

Ugyancsak az ő megsegítésükről szól az is, hogy az ombudsman kérésére szeretnénk arról törvényben gondoskodni, hogyan kell szabályozni egy intézményben a leletek kiadását. Azonban fontos az, hogy a polgárok attól függetlenül, hogy milyen intézménybe mentek be, ugyanazzal a folyamattal találkozzanak.

Azt gondolom, az is fontos és a betegek védelmét szolgálja, hogy ha esetleg valamelyik gyógyszer-gyártó cég kivonja a piacról a termékét, akkor az újonnan bejövő és kontingensengedélyt kapott gyógyszer azonnal megkaphassa a támogatási igényére a gyógyszer-támogatást, ezáltal az a fajta rés, ami korábban fennállhatott volna - mert egyébként erre korábban nem volt példa -, nulla napra fog csökkenni.

Azt gondolom, a jó államot szolgálja az is, hogy ezentúl szektorsemleges módon kerüljenek majd az egészség-

ségfejlesztési irodák finanszírozásra, hiszen most már attól függetlenül, hogy kórház vagy bárki más tartja fenn az irodát, ugyanazzal a finanszírozással fog majd szembesülni.

Azt gondolom, szintén a jó államot szolgálja az is, a nemdohányzók védelme kapcsán már sokszor csatáztunk itt ebben a teremben, hogy ezentűl a miniszter meghatározhatja azt is, hogy egy forgalmazási engedély fenntartásához milyen hatósági díjat szedhessen majd a hatóság.

Hangsúlyozom, hogy néhány hatósági funkciót szeretnénk erősíteni, de ezt nem azért tesszük, hogy a bürokráciát növeljük, hanem az állampolgárok védelmében szeretnénk egy-két intézkedés jogszerűségét alátámasztani. Ennek köszönhető az is, hogy szeretnénk a tiszti főorvos jogait járványügyi szempontból erősíteni. Ugyanígy szeretnénk az OEP részére adni egypár új jogosítványt, amely az elmúlt időben - hogy is mondjam csak - fellelhető, gyógyszeres patikákon keresztül történő manipulálása kapcsán kellene hogy működjön, hiszen nagyon nehéz volt ezekben az ügyekben hatásosan és időben intézkedni. Így az OEP-nek az a lehetősége, hogy ezeket felderítse, fel fog gyorsulni.

Azt gondolom, az is nagyon fontos, hogy az ENKK számára, amely vezeti azt, hogy ma Magyarországon kinek milyen nyilvántartási engedélye van, azok számára azt biztosítjuk, hogy ha valaki hamis adattal fordul a hatóság felé, akkor a következő egy évben nem kell befogadnia az ő engedélykérelmét.

Térjünk ki a végén még két ügyre, ami szerintem fontos lehet. Az egyik az, hogy Magyarországon ma az egyetemeken majdnem minden második végzős külföldi állampolgár. Jelenleg ahhoz, hogy ő külföldön tudjon majd munkát vállalni annak ellenére, hogy Magyarországon végzett, hatósági bizonyítványt kell kibocsátani, és ehhez neki be kellett lépnie korábban a kamarába.

Azt gondolom, hogy ennek a fellazítása mindenképpen csökkenti a bürokráciát. Illetve ugyanígy, ha valakinek működési engedélyhez, nyilvántartásba vételhez kellene kérnie hatósági engedélyt, akkor ezentűl nem kell csatolnia az erkölcsi bizonyítványt, ezt a hatóság hatósági úton rendezzi.

Most kaptam kézbe egyébként a jobbikos módosító indítványokat, úgyhogy nem tudok rá még pontosan reflektálni. Annyit szeretnék mondani, hogy az OGYÉI jogköreinek a megerősítése egyetlenség okból történik, az pedig az, hogy a patikaliberalizáció után van egy nagyon fontos célja, szerintem ez a Jobbiknak is célja, nem csak a Fidesz-frakciónak a célja, az pedig az, hogy szeretnénk, ha a patikai tulajdonosi szerkezetben megtörténnének azok az ügyek, amiket szeretünk volna, hogy megtörténjenek, azaz hogy a dolgozók tulajdonában legyen több mint 51 százaléka a patikának.

Ha valaki mégsem szeretné teljesíteni ezt a fajta célt, ezt a fajta elvárást, ezért szeretnénk az OGYÉI jogköreit ennek tekintetében megerősíteni. Hangsúlyozom, hogy azért a 2700 patikából már nagyon

kevesen vannak ebben a körben, de mégis szeretném, ha ez zökkenőmentesen megtörténne.

A legutolsó csoport, amiről szeretnék beszélni, a kollektív szerződés tárgyalása, hiszen ezzel kezdtem a mondókámat. Szeretnénk, hogyha az a tárgyalás, amit lefolytattunk, annak a hatálya nemcsak az állami intézményekre terjedne ki, hanem minden olyan intézményre, szervezetre, amely az E-Alapból bármilyen szolgáltatást végez, amelyet az E-Alap finanszíroz. Ezzel szeretnénk elérni, hogy a Magyarországon az ágazatban dolgozók túlnyomó többsége, jelentős része megkapja az ezzel járó előnyöket.

Hangsúlyozom, hogy a jogszabálytervezet rengeteg jogszabályt érint, és én most nem szeretném mind a 70 oldalt önöknek felolvasni, mert ennek a vitának ez nem tárgya, azonban nyilván a vita során lesz lehetőségem kitérni, ha van olyan pontja az ügynek, amelyet külön meg kell hogy beszéljünk.

Én ennyit szerettem volna elmondani nyitóként az expozémban. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Molnár Ágnes képviselő asszony - államtitkár úr, itt jelzem, hogy hölgy is van az ülésteremben. Parancsoljon!

DR. MOLNÁR ÁGNES, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Kapcsolódva államtitkár úr expozéjához, meggyőződésem, hogy mindig, amikor a parlament elé kerül egy nagyobb, egészségügyet érintő törvény-csomag, akkor célszerű nemcsak azt önmagában nézünk, hanem az egészségügyi rendszer egészét is érdemes megvizsgálni, hogy lássuk, hol tartunk.

Tudjuk azt, hogy az egészségügyi rendszerek mindenhol a világon számos problémával küzdenek. Finanszírozási problémák, a rendszer hatékonyságának, annak növelésének kérdése, az egészségügyben dolgozók problémái - ezek mind világszerte jelen lévő gondok, amelyekre a különböző egészségügyi kormányok különböző válaszokat próbálnak adni. Úgy gondolom, hogy a rendszer javításának az egyik kulcsa az, hogy képesek legyünk szembenézni ezekkel a problémákkal, és azt kell megvizsgálnunk, hogy van-e tudatos elképzelésünk, és ha igen, milyen forrásokból, milyen koncepció mentén szeretnénk azokat megvalósítani.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nyugodtan kijelenthetjük azt, hogy Magyarországnak ma olyan kormányzata van, amely igenis törődik az egészségügygel, amely szembe tudott és szembe tud nézni a kétségtelenül jelen lévő problémákkal, és ami ennél is fontosabb, hogy tudatos és valódi koncepció mentén teszi ezt. Engedjék meg, hogy néhány szót szóljak arról, miért gondolom, hogy 2010 óta a tudatosság jellemzi a kormány egészségpolitikáját.

Ma is érvényes két stratégiai dokumentum, amelyek mentén az elmúlt években haladtunk. Az egyik a Semmelweis-terv, a másik pedig az „Egészséges Magyarország” ágazati stratégia, amelyek kijelölik azokat az irányokat, amelyek mentén konkrét lépésekkel, intézkedésekkel sikerült valódi eredményeket felmutatni az elmúlt években. A teljesség igénye nélkül szeretnék ezek közül az intézkedések közül néhányat megemlíteni.

2010 után el tudtuk kezdeni az alapellátás megerősítését. Az alapellátásra, tehát többek között a háziorvosi és védőnői finanszírozásra ma 44 százalékkal több pénz jut, mint 2010-ben. Ha ezen belül a háziorvosokat nézzük, ez a növekedés még nagyobb: több mint másfélszer annyit költünk háziorvosi finanszírozásra, mint 2010-ben.

Az országoszerre elindult egészségügyi fejlesztési program során 500 milliárdnyi fejlesztés valósult meg kórházainkban, rendelőinkben. Többlépcsős béremelési program kezdődött el már 2012-ben, és a kormány elindította a rezidensösztöndíjak rendszerét is.

A kormányzat 2010-től sikeresen stabilizálta a közvetlen lakossági gyógyszerellátás rendszerét. Ennek köszönhetően a közvetlen lakossági gyógyszerellátás gazdasági helyzete javult.

2010 után Európa egyik legkomplexebb népegészségügyi intézkedési sorozatát hajtottuk végre. A közforgalmú zárt terekben történő dohányzás megtiltása a dohányzás visszaszorítására tett óriási jelentőségű lépés volt, amely komoly, hosszú távú jelentőséggel bír a szív- és érrendszeri halálozás és a kiemelkedően magas, tüdőrák okozta halálozás visszaszorítására.

A népegészségügyi termékadó bevezetésével látható, hogy már kevesebb egészségre káros élelmiszer fogyasztunk. A népegészségügyi termékadónak köszönhetően az egészségügyi ágazat több mint 110 milliárd forint bevételhez jutott, és ez teremtette meg a 2012-13-as egészségügyi béremelés alapját.

(13.40)

Elsők között voltunk Európában, akik felléptek az egészségre káros transzsírsavak visszaszorítása érdekében, és az is egy fontos és örömteli eredmény, hogy az elmúlt két évben 20 százalékkal csökkent a csecsemőhalandóság.

A várólista-csökkentési program kezdete, azaz 2012 óta a várólistán szereplő betegek száma kevesebb mint a felére csökkent, míg 2012-ben 70 ezer beteg neve szerepelt ezeken a listákon, addig ma körülbelül 33 ezer várázó van, és a program még nem ért véget.

Ha a költségvetési számokat nézzük, valódi többletforráshoz jutott az ágazat, gyógyító-megelőző ellátásra 2010-hez képest jövőre már 282 milliárd forinttal több pénz jut. Ha ehhez hozzá tesszük, hogy jövőre béremelésre és egyéb feladatokra közel 200 milliárd forint többletforrás van, vagy hogy 56 milliárd forintos uniós fejlesztés indul az ágazatban, azt

láthatjuk, hogy a kedvező folyamatok tovább folytatódnak.

Az ellátórendszerben azonban időről időre szükség van olyan szakmai változtatásokra, amelyet több törvényi szintű jogszabály mentén tudunk érvényesíteni. Ez történik most is. A most tárgyalt egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvényekről szóló T/12729. számú törvényjavaslat is összesen tíz törvény módosítását jelenti. Nézzük ezeket!

Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló törvény módosítása olyan jogosítványt ad a tisztí főorvos kezébe, ami lehetőséget biztosít számára, hogy országos szinten egységesen végrehajtandó intézkedéseket rendeljen el járványveszély esetén. Szakmailag indokolt és nagyon fontos módosítás ez, amely segíti járványügyi biztonságunk fenntartását és annak erősítését.

Az elektronikus egészségügyi szolgáltatások komplex fejlesztése bizonyos szempontból teljesen új alapokat ad a magyar egészségügynek. Az e-egészségügyi rendszer alapjainak a kiépítésével az eddigi legnagyobb mértékű egészségügyi informatikai beruházás indult el, amelynek egyik eredményeként megszűnik a bizonytalan dokumentáció, ami papíralapon közlekedett egyik intézményből a másikba - ráadásul nem egységesen megírt módon -, esetleírások, laborleletek; ezek a digitális térben fognak a jövőben mozogni. Gyakorlatból tudjuk, hogy ennek óriási jelentősége van a hatékony betegellátás szempontjából.

További eredmény, hogy a szakellátó intézmények számára biztosítottá válik a közeljövőben induló új központi informatikai rendszerhez, az EESZT-hez történő csatlakozás. Ehhez természetesen egy legmagasabb adat- és kibervédelem biztosítja az egészségügyi ágazaton belüli hatékony kommunikációt.

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolt személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló törvény módosítása teremt meg azt a háttérrel, amely az EESZT azonosítási és jogosultságkezelési nyilvántartásának pontosítására törekszik, és ennek pontos működését későbbiekben miniszteri rendeletben szükséges szabályozni.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény technikai módosítása mellett nagyon fontos, hogy egységes hatósági ellenőrzést megvalósító rendelkezéseket léptet életbe, például valótlán készletbeszerzések kiszűrése, egyes gyógyszerári mulasztások, ezekhez kapcsolódó visszafizetési kötelezettség érvényesítése érdekében.

Az egészségügyről szóló törvényben több változás is van. A hagyományos kínai gyógyászati tevékenységet végző személyek, a személyek neve és az engedélyezett tevékenység a jövőben mindenki számára megismerhető adattá válik. Az egészségügyi szolgáltató háziarendjének a jövőben kötelezően tartalmaznia kell a leletkiadás szabályait, úgy, ahogy államtitkár úr mondta. És kötelezővé válik a szövetátültetésben részt vevő donor és recipiens körbonc-

tani vizsgálata, ezáltal annak megállapítása, hogy a donáció szerepet játszott-e az esemény bekövetkezésében. Eddig szervátültetéseknel ez megvalósult, most kiterjesztjük szövetátültetésre is.

Az egy megyét érintő egészségügyi válsághelyzet kihirdetésére a továbbiakban kizárólag az egészségügyért felelős miniszter azonnali tájékoztatásával lesz lehetőség. Ezenkívül felhatalmazó rendelkezésre sor kerülhet, hogy a válsághelyzeti és vészhelyzeti ellátás finanszírozásának részletes szabályai is megalkotásra kerüljenek. Egészségfejlesztési irodák megalakítása után biztosítani kell ezek finanszírozását, úgy, ahogy államtitkár úr említette. E finanszírozás rendelkezésében történő szabályozása a jövőben ennek alapján biztosított lesz.

A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásnak forgalmazásáról s ezek szabályozásáról szóló törvény módosítása továbbra is megerősíti azt, hogy Magyarországon a dohányzás visszaszorításáért folytatott küzdelem továbbra is egy népegészségügyi és egészségpolitikai prioritás, és mindent ennek megfelelően kell hozzárendelni és szabályozni.

Az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló törvény megfelelő módosítása biztosítja az ágazati kollektív szerződés jogi hátterének rendezését. Fontos, hogy a kedvezőbb jogosultságok valamennyi jogviszonyban álló dolgozóra kiterjesztésre kerülhessenek. Köztudott az, hogy rendszeres érdekegyeztető megbeszélésekre kerül sor az egészségügyi kormányzat és az egészségügy reprezentatív szakszervezetei között annak érdekében, hogy az egészségügyi dolgozók méltó megbecsülésének lehetőségét közösen kialakítsák. Komoly siker az, hogy a nyár folyamán egy többlépcsős, kiszámítható mértékű bértárgyalás eredményesen lezárult. Több mint 97 ezer egészségügyi dolgozó részesül jelentős béremelésben, amelynek első ütemét 2016. szeptember 1-jétől indítottuk el. Az ápolók bére 2019-re átlagosan 65 százalékkal, a szakorvosok és a kórházi szakgyógyszerészek bére pedig két év alatt 207 ezer forinttal fog nőni. Senki nem fog kevesebb pénzt kapni. Az egészségügyi szakdolgozók számára emellett 2016. szeptember 1-jétől új egészségügyi szakdolgozói bértábla is bevezetésre került.

A gyógyszerpolitikát illetően két törvény módosítására is sor kerül. A korábbi törvénymódosításokhoz hasonlóan most újabb pszichoaktív anyagok, ezúttal 13 új anyag kerül felvételre a szigorúbb elbírálás alá tartozó veszélyes pszichotróp anyagok úgynevezett „A” jegyzékébe. A gyógyszerek forgalomba hozatali engedélye után fizetendő éves fenntartási díj megfizetésére irányuló kötelezettségek betartása érdekében szankciót vezetnének be, azaz a gyógyszer forgalmazását felfüggesztenék a teljesítésig; ez is a szabályok betartását segítő intézkedés.

Az engedélyezés előtti gyógyszerek esetében a gyártó köteles a készítményt térítésmentesen biztosítani a beteg részére a kezelés teljes időtartama alatt. Ha a kezelés alatt a hatóság engedélyezi a gyógyszer

forgalomba hozatalát, s az támogatással is rendelkezhetővé válik, akkor a jogszabály kimondja, hogy a gyártónak csak a befogadásig kelljen térítésmentesen biztosítani a gyógyszert. 2017. január 1-jétől életbe lép a többségi gyógyszerési tulajdoni hányadra vonatkozó korábbi jogszabály, amely szerint 2017. január 1-jétől minden magyarországi patikában gyógyszerésznek kell többségi tulajdonosnak lenni. Ehhez kapcsolódóan a mostani javaslat erősíti az OGYÉI hatósági ellenőrzési jogosítványait. Ezek a változtatások mind a hatékony és biztonságos közvetlen lakossági gyógyszerellátás rendszerének erősítését szolgálják.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ez a mostani törvénycsomag-módosítás az egészségügy számos területét érinti, előremutató szakmai változtatásokat tartalmaz, és én ennek megfelelően bízom benne, hogy ez lehetőséget ad arra, hogy egy szakmai vitát tudjunk lefolytatni a törvényjavaslat kapcsán. A törvényjavaslatot a Fidesz-frakció támogatja, erre biztatnám képviselőtársaimat is. Megköszönöm, hogy elmondhattam, és köszönöm figyelmüket. *(Taps a Fidesz soraiban.)*

(13.50)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Szakács László képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, óné a szó.

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Kicsit furcsa helyzetben vagyunk, hiszen ahogy államtitkár úr is elmondta, nem a termelési jelentésről kellene itt ma vitatkozni. Én már annak is örülök egyébként, hogy államtitkár úr azt mondja, hogy vita lesz, akkor bízom benne, hogy fog majd ránk reagálni, s nem csak akkor, amikor mi már nem mondhatunk semmit. A másik oldalon pedig azért csak meg kellett hallgassuk a Fidesz vezérszónokától egyesével végig a törvényeket. Nem tudom, hogy melyik a jobb, amikor relativizáljuk, vagy amikor türelmezzük, hogy micsoda előremutató változások vannak itt.

Kérem, ez így történik ebben a Házban minden egyes évben, behoznak év vége felé egy egészségügyi salátatörvényt, amire azt mondják, hogy ez most a legelőremutatóbb, leginnovatívabb, annyira fantasztikusan jó törvénycsomag, amitől rögtön meg fog változni az egészségügy. Ezt most államtitkár úr kevésbé gondolta így, mint a Fidesz vezérszónoka, de nagyjában-egészében minden évben így történik. Majd utána ezeket a technikai változtatásokat, amelyek tényleg egészen biztosan fontosak és a munkát könnyebbé teszik, sőt, amit államtitkár úr is kiemelt, hogy most akkor végre egy ágazatként kezelik az egészségügyi dolgozókat, sőt, mindenkit, aki az Ekasszából kap, és még lehet kötni kollektív szerződést is, tehát egy magasabb, a munkavállalókat vé-

dó - hogy mondjam - eszközrendszer fog majd rendelkezésükre állni.

Én úgy gondolom, hogy ezek tényleg lehetnek is előremutatóbbak, de kérdéses az, hogy ettől változik-e bármit az ellátás, az ellátás rendszere. Annak örülök, hogy államtitkár úr úgy tudja, hogy soha nem volt készlethiány. Volt, én kérdeztem, önök válaszoltak, csak akkor ön még nem volt államtitkár, el is ismerték. Örülök, hogy most nem lesz majd oltóanyagból készlethiány. Belátták, kellett hozzá egy év, módosították hozzá a törvényt, örülök, hogy ha lesz egy magasabb munkajogi védelem mindenkinél, aki az E-kasszából kap fizetést. S önök újra behoznak egy olyan fegyvert, amit majd a csuda tudja, hogy mire fognak használni. Ez az, amit ön is úgy írt le, hogy a forgalmazási engedély fenntartásához milyen díjat szedhessen a hatóság, hogy ezt hadd döntse el a miniszter.

Az a helyzet, államtitkár úr, hogy igazából önökben már senki nem bízik. Tehát az, amit ide leírnak, az, amit ez alapján ki kívánnak róni, és az, hogy ezt majd arra is fogják fordítani, amit gondolnak, én úgy gondolom, hogy azzal most ebben a pillanatban nincs semmi baj, csak önök ezt úgy szokták csinálni, hogy szépen suttyomban, fű alatt behoznak egy ilyet, utána majd kiterjesztik mindenre, amire eddig nem vonatkozott, teljesen kiforgatják annak a céljait, majd utána az ebből beszédett összegeket valami teljesen másra fogják fordítani. Ez mindig így volt. Ezt most is így hiszik önmagukról. Tőlünk azt kár várni, hogy majd mi fogjuk megmagyarázni bárkinek, hogy tessék önökben megbízni, hiszen eddig is mindig, ami különadó volt, azt kivezették, soha nem kellett az Európai Bíróságon önökkel pereskedni.

Én úgy gondolom, hogy ez a salátatörvény nagyjában-egészében ennyi. Tehát ezek a technikai módosítások azok, amikre mi korábban rámutattunk, hogy problémák. Minden évben idejön egy ilyen technikai módosító csomag. Ennek most vannak olyan lényegi elemei is, amelyekkel egyet is lehet érteni, de úgy gondolom, hogy önök nem ezt ígérték, és nem is ez a feladatuk.

Elmondom, hogy mit ígérték. Ígérték kancelláriai rendszert. Annak például örülünk, hogy nincs benne. Az volt benne államtitkár úr programjában, hogy majd közigazdászok fogják eldönteni, hogy melyik műtét lesz majd az, amelyik szükséges és melyik az, amelyik nem. Volt alapellátásról szó, annak a megerősítéséről, budapesti szuperkórházról is volt szó, az egészségügyi szociális ellátás szétválasztásáról volt szó, minimumfeltételekről volt szó, ezek voltak a program részei, amelyeket azóta sem látunk, és azt sem látjuk, hogy kormányon belül ádáz küzdelem folya azért - bár folyik ádáz küzdelem, csak nem azért -, hogy az egészségügy az őt megillető helyen egy külön minisztériumban legyen.

A mai magyar kormányban, tisztelt képviselő asszony, nem lehet azt mondani, hogy prioritás az egészségügy, a mai kormányban a propagandának

van minisztériuma, az egészségügynek meg nincs. Be van gyűrve egy nagy szervezetbe, ott egyébként küzdenek érte, hogy most sikerül-e majd begyűrni az egyetemek alá meg az egyetemi kórházak alá a teljes fekvőbeteg-ellátást és el lehet-e csaklítani azoknak a finanszírozását. Egy ilyen küzdelem van. Olyan küzdelem nincs, hogy legyen ez egy önálló minisztérium, egy olyan szakpolitikus által vezetve, amelyik egy rendes szakapparátust el tud vezetni, és akkor egy hatalmas költségvetéssel rendelkező, ámbár úgy gondolom, az egyik legfontosabb szolgáltatást nyújtó intézményrendszer ne marginálisan kerüljön kezelésre. Én abban biztos vagyok, hogy ez nagyon-nagyon fontos. Ezzel kellene foglalkozni. A kormányban ezért kellene egymással küzdeni, és nem azért, hogy átkerül-e majd az oktatás alá és az egyetemek alá be lehet-e gyűrni a kórházakat vagy nem lehet, és ezzel lehet egy nagyon jót szkanderozni.

Mosolyogni is lehet, államtitkár urak, csak tudják, ebben meg emberek dolgoznak, meg embereket látnak el benne, akik meg nem mosolyognak közben. Biztos, hogy hallani fogják majd most a fanfárokot, hogy mennyivel nőtt a fizetésük, aztán amikor kinyitják a tárcájukat, akkor meg nem ezt látják. Amikor én beszélek rezidensekkel, beszélek fiatal doktorokkal, pályakezdőkkel, akkor ők megértik azt, hogy nekik pályakezdőként alacsony a bérük, csak azt látják, hogy ha még tíz évet nagyon keményen, fegyelmezetten és jól fognak dolgozni, akkor a bérük maximum a duplájára fog nőni. Ezért ők motiválatlanok, ezért ők alulfizettek, és már készülnek a nyugat-európai meg az egyesült államokbeli versenyvizsgájukra, mert szeretnének innen elmenni azért, mert önök nem biztosítják azt az életpálya-lehetőséget, hogy nem kell neki 300 órát dolgozni egy hónapban ahhoz, hogy ki tudja fizetni az albérletét. Önök úgy megemelték ezeknek az embereknek a béreit, hogy közben elvették az ösztöndíjukat, és nem jártak vele jól.

A nővéreket alig-alig érintette, a gazdasági, illetve műszaki munkatársakat pedig egyáltalán nem érintette a béremelés. Mi ezért mondtuk azt és ezért fogunk behozni egy javaslatot ide, hogy az ő bérüket, a nővérek bérét, valamint a gazdasági és műszaki kollégák bérét azonnal 50 százalékkal meg kell emelni. Azonnal emeljék meg a fekvőbeteg-ellátás díját 30 százalékkal, és fogadjuk azt el, és kötelezze el magát a parlament, hogy az egészségügyre fordítandó költségvetési pénz minden évben GDP-arányosan fél százalékkal emelkedjen! Nem lehetünk sereghajtók, és azt nem lehet dicsőítő fanfárok elmondani, hogy a 28 európai uniós országból időnként elérjük a 26. meg a 25. helyet is. Államtitkár urak, erre nem lehet büszkének lenni, ezen pironkodni kell.

Én úgy gondolom, ha erre van egy jó javaslat - a miénk, úgy gondolom, hogy jó -, akkor azt el kell fogadni. Még mielőtt rákérdeznének, hogy ennek a költségvetési forrása honnan lenne, kérem szépen, hogy nézzék meg, hogy az elmúlt költségvetéseket,

amikor módosítottuk, akkor mennyi pénzt költöttünk el. Mennyi pénzt költött el a parlament, illetve a kormányzó pártok mennyit szavaztak meg? Csak a legutóbbi volt 450 milliárd forint. Egy fillér nem volt belőle az egészségügyre. Egy fillér sem, talán még az odavezető utakra sem.

Az nem lehet, hogy most már minden évben felhívjuk a figyelmet, hogy az Olimpiai Bizottságnak magasabb a költségvetése, mint a mentőszolgálatnak, és ez minden egyes esetben süket fülekre találjon. Az nem lehet, hogy süket fülekre találjon az, hogy a fiatal doktoroktól az idős mentőtisztekig mindenki annyit keres, hogy nagyjából 20-ától egymástól kérnek kölcsön, és tőlük azt várjuk el, hogy precízen, pontosan lássák el a feladatukat.

Arra kérem önöket, hogy ebben segítsenek nekem. Mindkettejüktől hallottam a „koncepció” szót. Melyik volt ebből az, amelyik illeszkedett a koncepcióba? És melyik koncepcióba? Én nagyon örülök annak, ha sokféle gondolkodás van, főleg egy ekkora területnél, mint az egészségügy, de a kormány ezt vehetné annyira komolyan, és állhatna ehhez a dologhoz annyira komolyan, és lehetne akkora prioritás, hogy legyen egy koncepció - de most sok van. Van államtitkár úrnak a koncepciója, van az a koncepció, amiről a vezérszónok beszélt, és van egy valóság, s ebben a valóságban, és úgy gondolom, hogy sem beteg, sem orvos a mai napon nem érzi jól magát.

A mai napon az esélyegyenlőtlenség az, ami az egészségügyet jellemzi, az jellemzi, hogy nem mindegy, hogy ha valaki beteg, hogy ő kicsoda, kit tud felhívni telefonon, és no pláne nem mindegy, hogy hol él. Ez a három dolog az, ami meghatározza egy ember sorsát akkor, ha beteg; föl tudja-e hívni valamelyik orvos ismerősét vagy kórházigazgató ismerősét, van-e elég pénze ahhoz, hogy az ellátást megfizesse magának, és oda tud-e jutni, ahol van ellátás, ha ott éppen nincs, ahol van.

Én úgy gondolom, hogy a XXI. században ennél sokkal többre kell minékünk gondolni akkor, amikor az igényeket megfogalmazzuk. Arra kell nekünk gondolni, hogy az orvosnak igenis jól kell magát éreznie, és érezze úgy, hogy meg van fizetve.

(14.00)

Igen, érezze azt a nővér is, hogy meg van fizetve, és tudja azt, hogy ha fegyelmezetten és normálisan dolgozik 5-10 éven keresztül, akkor 160 ezer forint helyett, mondjuk, 360 ezer forint lesz a bére. Én biztos vagyok benne, hogy van olyan kormánytag, aki egy nem tervezett plázalátogatáskor többet költ.

Nem jók ezek az arányok. Nem jók azok az arányok, amikor kiképezzük őket sok pénzért, majd utána mindenkinek az első gondolata az, aki megkapta az orvosi diplomáját, hogy hol tehetné le az első versenyvizsgát és mehetne el ebből az országból. Alulfizetett, elcsigázott, motiválatlan emberektől nagyon nehéz várni azt, hogy pontos, elérhető és biztonságos egészségügyi szolgáltatást nyújtsanak.

Önök most pillanatnyilag ezt várják el, és hogy ilyen salátatörvényektől lesz majd nekik jobb az életük. Úgy gondolom, hogy ez nagyon kevés.

És még egy dolog: az adósságállomány. Látszik, hogy ezzel egyetlenegy évben sem tudnak mit kezdeni. Most már ki tudják mutatni; volt, amikor ezt sem. Tavaly sem sikerült 110 milliárd forintot kifizetni 60 milliárd forintból. Az idén látszik, hogy mindenfajta strukturális átalakítás nélkül, ez egy szerkezeti finanszírozási hiány, de mindenfajta szerkezeti átalakítás nélkül ez most is megjelenik, hiszen 90 milliárd forintra rúg. Nem olyan régen kértük ki és összegeztük az összes egészségügyi intézmény adósságát. A helyzet az, hogy amit önök tavaly belepumpáltak ebbe a rendszerbe, aminek itt örvendezni kellett és örvendezni méltóztattak, az nem volt több, mint egy hó végi kölcsön, újrateremték, megint ki kell fizetni.

(Gelencsér Attila elfoglalja jegyzői helyét.)

Államtitkár Úr! A salátatörvénynek én kiemeltem a pozitívumait is, amit mi is annak gondolunk. Ha a salátatörvény mellett vonunk egy nagyon komoly egyenleget ebből a dologból, akkor azt kell lássuk, hogy van egy adósságban fuldokló egészségügy. Önök mindig elmondják, hogy milyen fantasztikusan jól megy. Nem! Nem megy jól, ami havi 3 és 5 milliárd forint körüli veszteséget termel, az nem megy jól, ott valaki nem jól számol. Az orvosaink alul vannak fizetve, nincs biztonságos és elérhető egészségügyi ellátás, annak van ilyen, aki meg tudja fizetni, van elegendő ismerőse, akit fel tud hívni, és nem mindenki számára egyenlő eséllyel elérhető. Ha ezt lehúzzuk, és az orvosok sem érzik benne jól magukat, a nővérek sem érzik benne jól magukat, meg a betegek sem érzik benne jól magukat, akkor úgy gondolom, erre nagyon nehéz büszkének lenni.

Azok a koncepciók, amiket olvasunk, egyáltalán nem errefelé hatnak. Ha most egy kancellár ott ülne minden egyes egészségügyi intézmény élén, és tényleg egy közigazdász fogja majd eldönteni, nem lebecsülve ezzel természetesen a közigazdászok orvosi képességeit - de ők fogják majd eldönteni, hogy akkor most valamelyik műtétre szükség van vagy nincs? Van pénz, nincs pénz? Budapesten az fogja megoldani a helyzetet, ha építenek még egy nagy szuperkórházat? Megvannak a minimumfeltételek? Sikerült feltölteni az alapellátást? Megvannak az új házi orvosok? Megszűnt az orvoselvárdorlás? Megszűnt a nővérelvárdorlás? Meg tudjuk őket fizetni?

Úgy gondolom, ezek lennének azok az eredmények, amelyekről érdemes volna beszámolni, meg ezek lennének azok a törekvések, amerre felé hajtani lehet, nem pedig annak kellene örülni, hogy most már csak 33 ezren várnak egyébként a várólistán arra, hogy valamilyen műtétet elvégezzenek rajtuk. Szerintem nyugodtan vigyük feljebb az elvárások szintjét. A legfontosabb, hogy a bérszínvonal szintjét vigyük minél feljebb azért, hogy meg tudjuk tartani a szakembereket, és ne alulfizetett, elcsigázott embe-

rektól várjuk azt, hogy pontosan végezzék el a munkájukat, mentsék meg az életünket, és vigyázzanak miránk.

Ezért javasoltuk azt, hogy a konszolidáció mellett azonnali 50 százalékos béremelés legyen a gazdasági, műszaki dolgozóknak, a nővéreknek, folytassák az orvosok béremelési programját, és mindenféleképpen minden évben fél százalékkal menjünk följebb a GDP-ben az egészségügy finanszírozása tekintetében. Nem fog menni másképp, ha nem tesznek bele több pénzt, és nem kezdik el az átalakításokat.

Azt gondolom, ezek most a legfontosabb kérdések, ezekről kellene tárgyalni. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Lukács László György képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az iménti percekben kétfajta álláspontot hallhattunk. A kincstári optimizmusnak Molnár képviselő asszony volt az egyik képviselője. Egyébként értem is ezt a helyzetet, hiszen a kormányban legyen azért talán annyi önérték, legyen annyi, a saját munkájára való büszkeség, hogy a saját eredményeit megpróbálja felmutatni úgy, mint érdemi vagy az egészségügyben nagyot szóló vagy jól hangzó segítséget.

A másik oldalról egy kincstári pesszimizmust hallhattunk, ebben az esetben az MSZP vezérszónokától. Egyébként nagyon sok mindenben igaza van. Úgy gondolom, ülünk a patkó minden oldalán olyan pozícióban, akik egyet is tudnak érteni ezekkel a kijelentésekkel, részben vagy teljes egészében. De talán a helyes megközelítés egy kincstári valóság lehetne, hiszen valójában itt mindannyian az optimizmussal, illetve a pesszimizmussal is saját magunknak hazudunk arról, hogy mi is az egészségügy jelenének valósága. A jelenlegi magyar egészségügy, amit sokan XXI. századnak tartanak, de valójában, úgy gondolom, még mindig a XX. századhoz tartozik, egyik fontos problémája, és mástól kölcsönöztem ezt a véleményt, talán ő is mástól kölcsönözte ezt a véleményt, hogy még nem történt meg a rendszerváltás ezen a területen.

Nem sikerült, tisztelt képviselőtársaim, felrúgni olyan tabukat, nem sikerült megszüntetni olyan tabukat, amiket 1990 előtről hordoztunk, hoztunk magunkkal, ami a szocializmusban berögződött, nemcsak betegekbe, hanem a dolgozóba is mélyen beivódott. Úgy gondolom, az lenne a legjobb hozzáállás, ha nem túlzott optimizmussal, ha nem teljes pesszimizmussal, hanem valamilyen szinten egy átfedő, egy mindent felölelő konszenzuskísérlettel állnánk hozzá az egészségüghöz, és abban akár jobb- és baloldal egyet tudna érteni, hogy mely tabu-

kat kellene ledönteni ahhoz, hogy utána esetleg mélyreható szakmai vitákat lehessen folytatni.

Teljesen nyilvánvaló, hogy az elmúlt 26 évnek és az elmúlt 26 év egészségügyének legfőbb kihívása az volt, amit egy konferencián nagyon szellemesen elmondott egy ezzel foglalkozó közgazdász, hogy három fő problémája van a jelen egészségügynek: az első az alulfinanszírozottság, a második az alulfinanszírozottság és a harmadik is az alulfinanszírozottság. Ez egyébként nemcsak az ellenzék, hanem a szakemberek vesszőparipája is. Hiszen nemcsak az ellenzék állítja azt, hogy nemzetünk gazdasági teljesítményéhez képest keveset költünk az egészségügyünkre, hanem a környező országokkal való összehasonlításunk, az európai uniós átlaggal való összehasonlításunk, de akár a világszínvonallal való összehasonlításunk, ha az OECD-átlagokat nézzük.

Ez egyetlenegy dolgot mutat: Magyarországon az elmúlt 26 évben, talán pontosan azért, mert nem sikerült a tabukat felborítani, ledönteni, nem sikerült a rendszerváltást elhozni az egészségügyben, senki nem merte kimondani azt, hogy az egészségügyre fokozottan költeni kell a pénzt. Márpedig közismert és a technológia, a növekvő életkor, az egyre jobban kitolódó életkor, az egyre hosszabb ápolási idő, egyre több, egészségügyben eltöltött év mind-mind azt irányozzák elő, hogy egy olyan nyomás, olyan finanszírozási nyomás, kényszer van minden költségvetésben, amelynek engedni kell; egyébként diszfunkciók, krízis-, válságjelenségek ütnek fel a fejüket az egészségügy rendszerében.

Így hát mindenképpen úgy gondoltam, hogy első gondolatokként ezeket lehetne fölvezetni, és bár egy egészségügyi salátatörvény, azaz egy részletekbe menő törvényi szabályozás törvényjavaslatának vitáján vagyunk itt, mégis fontos, hogy beszéljünk ilyenekről. Hiszen maga államtitkár úr mondta azt, hogy esetleg egy ilyen általános kitekintést is nyújthatunk, illetve az ellenzéki pártok vagy a kormánypártok elmondhatják egyes kérdéseiket, felvetéseiket. Így vettem én azt a bátorságot, hogy beszéljek a rendszerváltás szükségességéről, a mindent átfedő vagy lefedő - angol nyelven overlapping consensus, teljes konszenzus vagy sok területet lefedő, pártokon átvívelő - konszenzus szükségességének igényéről.

Úgy gondolom, ha felelősen állunk az egészségügygel szembeni gondolkodáshoz, és szóljon ez csak a dolgozók egyszerű finanszírozási problémáiról, az intézmények finanszírozási problémáiról, a nép-egészségügyi céljainkról, hiszen itt is azért tegyünk egy cezúrát benne: Magyarországon botrányosan rossz egészségügyi mutatók vannak. A magyar állampolgárok, nem tudom, hogy egyébként az egészségügyből fakadóan, vagy az egészségügyi hiányosságokból fakadóan vagy akár saját magunkból fakadóan, de rendkívül rossz egészségi állapotban vannak, csak a környező országokhoz viszonyítottan is. Ezekben mindenképpen lépni kell.

És ha ezeket a kérdéseket nem vitatjuk meg, és ha nem keresünk majd egy lehetőséget arra, hogy a

politikai lövészárkokból kilépve ezeket a tabukat, amelyek 26 éve vagy már régebb óta terhelik az egészségügyet, akkor szerintem jottányit nem fogunk előrehaladni az egészségügy helyes útra terelésében.

(14.10)

Ami magát a törvényjavaslatot illeti, én csak pár olyan pontot emelnék ki, ahol az élet bebizonyította, hogy igenis szükség van hozzányúlni, és igenis van értelme más, illetve jó irányba gondolkodni, és most egyes ilyen korábbi gondolatokat természetesen alátámaszt ez a törvényjavaslat.

Rögtön az első, az Elektronikus Szolgáltatási Térrel, az EESZT-vel kapcsolatosan. Amúgy ez egy olyan elektronikus rendszer, összekapcsolt adatbázis, amely lehetővé teszi - és itt próbálom lefordítani mindannyiunknak érthetően - az egészségügyben kezelt betegek valamennyi adatának, álljanak az ellátás bármelyik fokán, legyenek háziorvosnál, legyenek egyébként fekvőbeteg-ellátó intézményekben, vagy tényleg más ellátásban részesüljenek, a modern technikát kihasználva, az adatbázisok összekapcsolásával... - lehetőség legyen egy hatékony kezelést, egy hatékony ellátást megvalósítani a számukra. Ezen EESZT kapcsán én nem fogom kifogásolni azt, ami most a törvényjavaslatban benne van, bár adatvédelmi szempontból rengeteg aggályt elmondtak azzal kapcsolatosan, hogy milyen gond van az EESZT körül, hogy milyen kiterjesztően értelmezi és kezeli azokat az adatokat, amelyekkel a mai világban azért mindenki szenzitíven szokott bánni, ennek a kritikája mégsem az, hogy milyen adatokat von be, hanem az, hogy ez az EESZT-rendszer működik-e, vagy nem működik.

Hol áll jelenleg ez a projekt? Ugyanis arra, hogy kiépítsünk egy ilyen előremutató és egy ilyen rendkívül hasznos kezelőfelületet, az ehhez szükséges infrastruktúrát, a kormány egy nagy valag pénz elköltött. Egy nagyon komoly pályázati rendben egy multinacionális kommunikációs vállalat nagyon komoly pénzekben részesült azért, hogy ez a rendszer működjön, hogy ez a rendszer készen álljon és bevezethető legyen minél hamarabb. Jelenleg azonban nemcsak hogy médiacsend van, hanem úgy gondolom, minden szinten csend van akörül, hogy ez az EESZT-nek nevezett teremtmény egyáltalán életre keljen. Így hát én úgy gondolom, az államtitkár úr majd mindenképpen tud válaszolni arra, hogy hol tart jelenleg az EESZT, egyáltalán tudjuk-e tartani azokat a határidőket, amiket a kormány korábban kitűzött maga elé. És akkor nyugodtan ki kell mondani: a Magyar Telekom Zrt. van-e egyáltalán olyan helyzetben, hogy egy ütőképes és működőképes rendszert adott át az egészségügynek? Mert ha nem, akkor meg kell fontolni, hogy miként lehet ezt jobbra tenni, és miként lehet elszámolni ezzel a társasággal.

Az élet bebizonyította azt is, hogy a leletkiadások környékén nagyon sok probléma van (*Dr. Molnár Ágnes felé:*), és ezért is nézek fideszes képviselőtár-

sam felé, hiszen ő orvosigazgatóként, illetve intézményigazgatóként pontosan látta, hogy mennyire particionális, mennyire töredezett az a gyakorlat, hogy egyes intézmények hogyan adják ki a leleteiket. Rendkívül sokféle mód volt. Egy biztos volt, hogy ez rendkívül bosszantó volt a betegeknek, és sok esetben a betegek hozzátartozóinak, márpedig úgy gondolom, hogy aki az egészségügyi ellátás során az egészsége kezelésének a lehetőségét átadja az intézmény számára, és ezzel a privát szférájába enged egy betekintést, egy ráhatást, akkor az erre vonatkozó eredményeket is meg kell hogy ismerje. Az ombudsman talán helyesen fogalmazta meg, hogy az embereknek az egészséghöz és az egészséges környezethez fűződő jogának egyik részjoga az iratok megismerése.

Eppen ezért szükséges az, hogy a leletkiadás szabályozása nemcsak hogy egységes, hanem fair legyen. Ugyanis az elmúlt időszakban egyre több helyről lehetett azt hallani, hogy nemcsak hogy nem fair, hanem ezt a betegek és a hozzátartozók hátrányára gyakorolták. Voltak olyan intézmények, ahol száz forintnál is többet kértek egy lap kiadásáért. Elképzelhetik, hogy ha ez 20-30 oldalt érint, ez mekkora tehervállalás. Sokszor azt is megnehezítették, hogy ezekről egyáltalán ki lehessen kérni másolatokat. Egy nem is olyan régi ügy: az ombudsman előző évi beszámolójánál éppen Bangóné képviselőtársam hozta fel azt az ügyet, ami a karcagi kórházban történt, ahol a hozzátartozók folyamatosan keresik, keresték a beteg - egyébként a pszichiátrián kezelt, rossz állapotú beteg - hollétét. Már lassan egy éve semmit nem tudnak arról, hogy hol van, hova távozott, egyáltalán eltávozott-e. És ebben nem ez a felháborító, valójában az is felháborító, hogy erről nem tudnak a hatóságok semmit, hanem az a felháborító, hogy a kórház semmilyen iratot nem volt hajlandó a részükre kiadni. Ezt csak azért mondom el, mert egyébként én magam is Karcagon élek, és én nem erről az oldaláról ismertem meg az intézményt. Ez is mutatja, hogy nagy gond van ezeknek az iratoknak a kezelése körül, tehát mindenképpen indokolt egy szabályzat.

Nagyon röviden érintem azt is, hogy a kötelező pszichiátriai gyógykezelésekre vonatkozó eljárásnál egy olyan - ezt viszont meg a jogász mondhatja velem, kollégáknak üzenve -, régebbi szabály is tisztázásra kerül, ami a fellebbezésre vonatkozott, hiszen itt is voltak ellentmondó vagy nem teljesen tiszta rendelkezések. A fellebbezésnél végső soron nemcsak az lett meghatározva, hogy a fellebbezésnél ki jár el, hanem az is, hogy soron kívül jár el, hiszen magának az egész beavatkozásnak és az egész jogintézménynek a tulajdonsága indokolja azt, hogy mindenképpen soron kívül járjanak el.

Ami az egészségfejlesztési irodákat illeti: az egészségfejlesztési irodáknál szintén nem az a kérdés, hogy hogyan módosul a törvényjavaslat, hanem hogy mi lesz velük, milyen szerepet tudunk szánni az egészségfejlesztési irodáknak, amelyek egyébként szintén nagyon töredezetten vannak jelen az egészség-

ségügyi ellátórendszerben, hiszen vannak olyan helyek, ahol egyáltalán nem hoztak létre, és vannak olyan helyek, ahol létrehoztak belőlük elég sokat, viszont nagyon nehezen, nem könnyen állapítható meg, hogy milyen eredménnyel dolgoznak. Jelenleg egyébként a finanszírozásuk a költségvetés szempontjából nem is egetverően nagy, viszont ha kicsit komolyabban vennék őket, akkor nagyobb teljesítményre lennének képesek. De ha nem szeretnénk őket komolyan venni, akkor majd el kell dönteni, hogy mi lesz az ő sorsuk, és mihez kezdünk az ott felhalmozott tudással meg az ott felhalmozott, egyébként korábban uniós pénzekből futtatott programokkal.

A nemdohányzók védelmével kapcsolatosan valóban nagyon régi a vitánk, és talán nem is kellene annyira mélyen belemenni. Én úgy gondolom, hogy a kormány továbbra is fordítva ül ezen a lovon, hiszen a sokszor egyébként elektronikusnak, de valójában elektromosnak hívott eszközöknek a mindenfajta büntetése, a trafikokba való beteretése, én úgy gondolom, egy teljesen hibás lépés. Legutoljára Csepreghy Nándor államtitkár úrnak adtunk át egy 200 oldalas tanulmányt, Szávay István képviselőtársam jóvoltából, a brit Royal College of Physicians jóvoltából, amely egyébként tényekkel és ha úgy tetszik, bizonyítékokkal támasztotta alá, hogy az egészséghez több köze van az elektromos cigarettáknak, hiszen a rászokás ezek által az eszközök által, hiszen a kormány mindig azt mondja, hogy azért kell tiltani, mert a rászokás lehetőségét adja: 1,5 százalék a használók közül az, aki ezáltal szokott rá a dohányzásra. Ehhez képest bebizonyították, hogy mindenki, tehát az összes többi rész a leszokáshoz használja, és egyébként eredményesen használja. Tehát a nemdohányzók védelmével és az ehhez fűződő népegészségügyi céljainkkal pont az ellenkezőjét próbálja a kormány tenni, hiszen gazdasági kérdésként kezeli ezt. Én úgy gondolom, ezt a piacot nagyjából békén kellene hagyni, és egyébként figyelni, hogy hogyan működik, de önmagába a piacba nem beleszólni, hiszen én úgy gondolom, hogy ezek a tanulmányok, akár az Eurobarometer tanulmánya és kimutatásai is egyöntetűen azt támasztják alá, hogy sokkal több köze van a leszokáshoz, mint a rászokáshoz.

Ami a Jobbik által benyújtott módosító javaslatokat illeti, és erre megpróbálok 1 perc 40 másodperc alatt kitérni, és aztán természetesen folytatom, ha van még olyan kérdés, amire válaszolni kell: a Jobbik koncepciója ezzel kapcsolatosan az volt, hogy a tulajdonlással, illetve a tulajdonrészek megszerzésével kapcsolatos vita talán egy helyes mederben halad.

Nagyon helyes egyébként a kormányának az a célkitűzése, hogy nemzeti érdekkörben és tulajdonosi érdekkörben próbálja tartani a közforgalmú gyógyszeráraknál a tulajdonlás kérdését, azonban a jelenlegi rendelkezés álláspontom szerint, és ezt jogászai szemmel néztem, talán túl nagy jogköröket és hatásköröket ad az OGYÉI-nek. Tehát én azért javasoltam, hogy ezt a részt teljes egészében töröljük, mert talán

nem ebben a salátatörvényben kellene, vagy más módon, más törvények módosításával is lehetne sokkal finomabbra hangolni az itt alkalmazott lehetőségeket. Hiszen nagyon sok olyan nyomozatira hajazó, büntetőeljárászerű eljárásra hajazó jogköröket kap a hatóság, ami, úgy gondolom, azért túlmegy már egy picit azon a határon, amit mindenképpen célozni kívánt a kormányzat ezzel az intézkedéssel. Ezt szerintem sokkal finomabban kellene megoldani, pláne úgy, hogy egyébként a tulajdonrészek ellenőrzésére közhiteles nyilvántartások is rendelkezésre állnak. Tehát egy cégnyilvántartás, illetve a korábban bekért szerződések alapján azért el lehet dönteni, hogy hol van esetleg valami kihívás, hol kell közbelépnie a hatóságnak és hol nem. Én úgy gondolom, hogy a gazdálkodók privát szférájába túl nagy beavatkozási lehetőséget adna egy-egy ilyen ellenőrzés.

Így nem volt más mód arra, mint hogy egy olyan irányú módosítót adjunk be ebben, amelyik ezt most kiveszi ebből, és egy későbbi jogszabályra hagyja ennek a rendezését. Én úgy gondolom, a vita további részében kérdésekkel, kérésekkel továbbra is elő fogok állni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

(14.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki felszólalni a vitában. *(Jelzésre:)* Ismételt felszólalásra Lukács László György képviselő úrnak adok szót. Parancsoljon!

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik): A parlamenti házszabály egy rövid pihenésre készített, azonban mindenképpen ott folytatnám; és higgyék el, nem a saját hangomat szeretem hallgatni, nem olyan jó visszahallani egyébként, nem vagyok megelégedve a saját hangommal, de ezt csak zárójelben jegyzem meg, ez a jelen törvényjavaslatnak se nem tárgya, se nem része, és remélem, sose lesz része.

Mindenesetre a kérdéseken továbbhaladva: fontos - és ezt érdemes akkor tisztázni, hogy jól értem-e -, ami a kollektív szerződésekre vonatkozó kiterjesztést jelenti. Ha jól értem, az államtitkárság ezzel kívánja megoldani azokat a bérfeszültségben kicsúcsosodó különbségeket, amelyek azt eredményezték, illetve a béremelésnél abban mutatkoztak meg, hogy voltak területek és voltak dolgozók, akiket a béremelés nem ért el, akiknek nem jutott béremelés. Ha igen, akkor ezen el kell gondolkodni, hogy például ez egy jó szabály-e vagy helyes szabály-e. Őszintén megmondom, hogy itt a vitában szembe-sültem ezzel a ténnyel. Elsőnek úgy tűnik, hogy jó, természetesen úgy, hogy megnézzük, hogy melyek azok a szervezetek, amelyeknek a reprezentativitásuk folytán az egyes munkahelyeken például ezeknek a kollektív szerződéseknél a megkötésére egyáltalán

objektív lehetőségük van, vagy van-e egyáltalán ilyen szervezet. Tehát ez lenne inkább az elsődleges kérdés, hogy az egészségügyi intézmények vonatkozásában - és akkor beszélünk a teljes egészségügyről és valamennyi egészségügyi ágazati alapellátás, szakellátás vonatkozásában - vannak-e olyan szervezetek, amelyek tudnak ezzel a jogszabállyal élni úgy, hogy az egészben a kollektív szerződés hatálya alá belépő, illetve tartozó munkavállalók tényleg részesüljenek ebből a béremelésből.

Ha már a béremelésnél vagyunk, akkor egy nagyon fontos kérdésre szintén választ szeretnék várni, és bocsánat, hogy itt ilyen azonnali kérdések órájává változtatom át a törvényjavaslat vitáját, viszont a tematizálás lehetőségét maga államtitkár úr adta meg nekünk, és dobtá fel ezt a magas labdát, amit mi most készségesen le is ütünk. Tehát, ami a béremeléssel kapcsolatos: még mindig az az érzésem, hogy vannak olyan kis területek - és a megérzésem talán jó is, hiszen erre bizonyíték is van -, például az alapellátásban dolgozók, illetve nem is tudjuk, hogy ez alapellátás vagy nem alapellátás ebben az esetben; a körzeti gyermekfogászati, illetve a körzeti gyermekfogorvosok problémája.

Én úgy gondolom, hogy államtitkár úr szembeült ezzel a problémával, ha jól emlékszem, talán 3-4 héttel ezelőtt egy fogászati expón, amikor egy hölgy megközelítette önt, és ő mondta el, hogy valójában van Magyarországon közel 180-200 olyan dolgozó, akik körzeti gyermekfogorvosi, -fogászati munkát végeznek, fogorvosok, illetve azoknak az asszisztensei, akiknek egyébként nagyon vegyes lehet a munkavégzésre irányuló jogviszonyuk, tehát nagyon nehéz megállapítani, hogy milyen feltételek között dolgoznak, viszont egy teljesen biztos: rájuk teljes egészében nem vonatkozik a béremelés. Az ő követelésük az volt, és ők azt szeretnék eljuttatni minden csatornán önhöz, illetve önhöz, hogy ők szeretnék, hogy a béremelésből részesüljenek, ők szeretnék ebből úgy részesülni, hogy ne fordulhasson elő az a helyzet, ami, ha jól emlékszem, például a XVI. kerületben előfordul, hogy két ajtóval odébb közel 400 ezer forintot keres fogorvoskollégájuk, ők pedig, akik egyébként nagyon fontos feladatot, gyermekfogorvosi, gyermekfogászati feladatot látnak, ők viszont 180 ezret keresnek ugyanazzal a tapasztalattal. Én úgy gondolom, hogy ez egy olyan probléma, amivel foglalkozni kell. Talán nem is ismeretlen már államtitkár úr előtt ez a probléma. Ha esetleg erre tud választ adni, azt megköszönöm.

A másik nagy probléma, hogy mi van a minimumrendelettel. Tudom, hogy az rendelet, tudom, hogy nem a törvényhozás feladata és nem a mi feladatunk, viszont én Szentés Tamást is megkerestem ezzel kapcsolatosan, hogy hogyan áll a minimumrendelet előkészítése, hiszen, ha jól emlékszem, akkor pont Balatonfüreden mondta ő el - illetve lehet, hogy államtitkár úr mondta el -, hogy ő kapott megbízást ennek az előkészítésére. Szentés Tamás - önnel ellentétben - kevésbé volt készséges az

információk megadására, úgyhogy ily módon próbálom kérdezni, hogy hogyan is áll végre a minimumrendelet. Van-e valami előrelépés? Egyáltalán mikor ismerhetjük már meg? Mert én értem, hogy döntés-előkészítő dokumentum, de azért jó lenne legalább a tervezetét látni, ha nem is én, legalább a szakma hadd lássa, illetve valami szakmai egyeztetésen hadd vegyen részt, mert ha jól emlékszem, illetve jól tudom, akkor talán ezen még nem vett részt.

A másik neuralgikus pont: az elmúlt időszakban forrong, lázong a mentőszolgálat körül szinte minden. Itt az a helyzet, hogy egy olyan kényelmetlen dologra kell most rákérdeznem, ami talán az elmúlt napoknak, talán óráknak is az eseménye, hogy tudtommal volt egy mentőszolgálat-vezetői pályázat, amely pályázatnak talán van egy eredménye is. Ezt szeretnénk megismerni itt az Országgyűlés nyilvánossága előtt, hogy mi lett az eredménye, illetve mi folyik egyébként a mentőszolgálatnál, hiszen az elmúlt időszakban nagyon sok torzskodás hallatszódot a szolgálat háza tájáról, ami nyilván nem tesz jót az ő teljesítményüknek. Mindig, amikor egy szervnek saját magával vagy a saját problémáival kell foglalkoznia, akkor fennáll annak a veszélye, hogy nem a tényleges munkáját látja el, hanem a saját szervezeti problémáival foglalkozik. Tehát ebben is az államtitkár úrtól szeretném kérdezni, hogy miként állunk.

Lényegében körülbelül ennyivel készültem. Még talán egy tucat olyan dolog van felírva, amit érdemes lenne elmondani, azonban úgy gondolom, amit az elején elmondtam nagy általánosságban, illetve ami kérdések elhangzottak a törvényjavaslattal kapcsolatosan, bőséges lehetőséget biztosítanak arra az államtitkár úrnak, hogy ha módjában áll és kíván, akkor itt válaszoljon. Ígérjük, hogy a vitában önmérsékletet tanúsítva fogunk eljárni, és nem élünk vissza képviselőtársaink türelmével. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ónodi-Szűcs Zoltán Gusztáv államtitkár úr kért szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. ÓNODI-SZŰCS ZOLTÁN GUSZTÁV, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Ez nem egy vitán, azért ezt szögezzük le, hiszen arra volt módjuk a képviselő uraknak, hogy engem vegzáljanak 8 óra hosszan keresztül nem is olyan régen ebben a teremben, tehát én azt gondoltam, hogy ez a mostani vita a törvényről fog szólni, de igyekszem válaszolni a kérdésekre, természetesen azért vagyok itt. Azonban szeretném kérni, hogy a továbbiakban a kérdések szorítkozzanak a törvényre, mert ez nem ennek a helye.

Az EESZT kapcsán - hiszen az EESZT szerepel a jogszabályban - mégiscsak reagálnék. Az EESZT implementációi lezárultak, azok készen vannak. Ahhoz, hogy a pilóták elindulhassanak, kellett a törvényi felhatalmazás a működéshez. Ha ez elkezdődik, ha végre hatályba lép, akkor még van egy miniszteri rendelet, ami szintén meg kell jelenjen, és vé-

leményem szerint jövő év harmadik-negyedik negyede környékére mindenkinek csatlakoznia kéne ahhoz, hogy ez működőképes legyen. Nagyon bízom benne, hogy tudjuk majd tartani a határidőket. Hangsúlyozom, hogy a pilotokban tizenegynéhány intézmény fog részt venni, szerintem már annak kapcsán lesznek érdekes eredményeink. Igyekszem erről beszámolni. Nyilván, ha az EESZT beindul, azt gondolom, hogy a leletkiadás rendje is sokkal formalizáltabb és sokkal könnyebben kezelhető lesz mind a háziorvosok, mind pedig a betegek számára.

A következő kérdés az EFI-kről szólt. Igen, az EFI-k kapcsán azt gondolom, meg kell hozni egy-két döntést, ami arról szól, hogy hogyan legyen az EFI-k sorsa, hiszen igaza van, nem teljes körű volt, az országnak nem teljes területen és nem ugyanazzal a portfólióval működtek. Mi azt szeretnénk, hogy ez egységes koncepcióban legyen kiterjesztve, és első lépésként minden olyan terület kerüljön bele, amely valamilyen szempontból hátrányos helyzetű, hiszen korábban még ez sem nagyon volt szempont.

A harmadik kérdése a nemdohányzók védelme. Én nem vagyok jogász, de a jogász barátaim mondták, hogy unus testis nullus testis, hadd fordítsam le: egy tanulmány nem tanulmány. Emlékezzen vissza képviselő úr, hogy mondjuk, 20-30-50 évvel ezelőtt hány olyan tanulmányt láttunk, amiből azt jött ki, hogy a cigaretta mennyire jó dolog. Én hadd kérjem a türelmét abban, hogy derüljön már ki, teljen el 10-20-30 év, mire a szakma meg tudja mondani ennek az igazságtartalmát. Rengeteg tanulmány van pró és kontra. Az én dolgom az, hogy mindenkit megvédjek, és számomra az a másfél százalék is sok, aki emiatt rászokik.

A mentőszolgálat kérdésköre. Sajnos, ez itt most nem a saláta része, de hadd válaszoljak rá! Ez megy a saját maga útján. December 11-ig kell megnevezni a pályázat végén, hogy ki lesz a mentőszolgálat vezetője. Úgyhogy ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Ismételt felszólalásra Szakács László képviselő úr kért szót. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Először én csak szeretném arról biztosítani államtitkár urat, hogy szerintem nem értettük mi félre, hogy miről kérdezzük, hiszen ön is úgy vezette föl a törvényjavaslatot, hogy nem egy termelési értekezletet szeretne most elmondani a 70 oldalas anyagból. Bérfejlesztésről, az érdekvédőkkel való tárgyalásról, kamaráról, hároméves bérfejlesztési programról beszélt, hogy a szakdolgozók bére hányszorosára emelkedik, és hogy önök valójában nem is hitegetik a dolgozókat, és ebben az évben 21, jövőre pedig 80 milliárd forint fog bérre jutni.

Mi ezeket kérjük számon, amiket ön mondott, illetve az ön programjában szereplő dolgokat kértünk

énszerintem számon, szerintem realitásérzékkel, a jelen helyzetről beszélve; való igaz, hogy pesszimistán, mert én úgy érzem, hogy nincs okunk optimizmusra.

(14.30)

Azt is mondta államtitkár úr, hogy ritkán van lehetősége bejönni a parlamentbe, hát ilyenkor teszszük fel a kérdéseinket. *(Korózs Lajos közbeszól.)* Hiába teszünk fel más parlamenti műfajokban kérdéseket, interpellációban, kérdésben, azonnali kérdésben, Rétvári Bencének a kérdéseit szerintem már mi magunk... *(Közbeszólás: A válaszait!)*, bocsánat, a válaszait már mi magunk is meg tudnánk írni *(Dr. Varga László: Kívülről tudjuk.)*: egy hosszabb történeti kitekintés után egy jó elmúltnyolcévés, és utána pedig valószínűleg aki kérdez, az meg szégyellje magát - nagyjából-egészében ennyiben merül ki a szakmaiság ebben a tekintetben. Mi tehát nagyon örülünk annak, hogyha az államtitkár úr itt van, és kérem, hogy ezt ne vegye annak, hogy mi vegzáljuk, egész egyszerűen csak szeretnénk ezeket megkérdezni. *(Bangóné Borbély Ildikó: Nem vegzáljuk!)*

Ami miatt szót kértem, még egy dolog inspirált erre, a nemdohányzók védelmében hozott törvény kapcsán. Nem azzal van ám baj - azzal is van -, hogy 42 ezer hely helyett önök 9 ezer helyre kiosztották, hogy hol lehet dohányárut venni; nagyon sok ember elveszítette a munkáját. Az is baj, ahogyan nagyjában-egészében a közbeszédbe átment, hogy hogyan sikerült elosztani ezeket, hogy kik árulhatnak a jövőben dohányt, azzal van a legnagyobb problémánk, mert az egy olyan intézményesített, a maffiaállamhoz nagyon-nagyon közel álló, olyan kérdéskör volt, ami bizony nagyon-nagyon sok, mondjuk így, hogy: a polgárjogon túlmutató kérdést is felvetett. Ha jól emlékszem rá, akkor még született is róla egy hangfelvétel. Tehát én erre még mindig nem volnék büszke.

Én örülök annak, hogyha van hosszú távú gondolkodás az egészségügyben, ne ebben várjunk 10-20-30 évet, inkább gondolkozzunk előre! Szerintem ennek a hatásvizsgálata mostanra elérkezhetett, de tudom, hogy erről nem ma fogunk dönteni. Itt én továbbra is fenntartom azt a véleményt, amit mondtam, hogy persze jó az, hogyha van forgalmazási engedély, jó az, hogyha többletbevételhez jut egyébként ebből a magyar állam, és szerintem mindenki örül annak, hogyha előkerül egy olyan fogalom, amit már mindenki úgy gondolt, hogy egy kicsit mélyebbre temettek, hogy lesz népegészségügy, és esetleg lesznek ennek felügyelői, és azt finanszírozni kell valamiből; szerintem ennek örül mindenki. Abban nem hisz senki, hogy ez így fog maradni. Önök becsempésznek valahol, itt a föld alatt megint egy titkos fegyvert, ami később majd kiterjesztődik mindenhova, megemelődik a mértéke, aztán előbb-utóbb, hogyha önök kormányoznak tovább, akkor stadion lesz belőle - általában ez az elmúlt hat évnek a tapasztalata - vagy kormányzati kommunikáció.

Na, ettől a kettőtől még nem gyógyult meg senki sem. Tehát nagyjában-egészében ez az, ami miatt nem az intézménybe vetett hit, az önökbe vetett hit vagy annak a hiánya az, ami miatt ezt a kérdéskört nekünk folyamatosan, úgy gondolom, figyelniük is kell, meg fel kell rá hívni a figyelmet.

De ha már ilyen azonnali kérdések órájává vált egy kicsit a mai vita, és ez talán nem baj, azért én megkérdezném: mi be fogjuk terjeszteni a mi javaslatunkat, hogy emelkedjen meg 180 ezer forintról 234 ezer forintra a finanszírozás, emelkedjen meg a nővéreknek és a gazdasági és műszaki dolgozóknak a bére 50 százalékkal, folytassák az orvosoknak a béremelését, és évente fél százalékkal GDP-arányosan költsünk többet a GDP-re... (Dr. Varga László: *Az egészségügyre!*) vagy az egészségügyre. Akkor tudja-e ezt támogatni, államtitkár úr? És fogják-e támogatni ezt a határozati javaslatot? (*Közbeszólások az MSZP soraiból.*) Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet. (*Taps az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kétperces felszólalásra Lukács László György képviselő úr kért szót. Parancsoljon!

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik): Megihletett a nemdohányzók védelméről szóló törvénnyel kapcsolatos felvetés (*Derültség.*), miszerint egy tanú nem tanú - unus testis, nullus testis helyesen, természetesen ennek az egészségügyi értelmű kijelentése baljósabb -, de azt kell hogy mondjam, hogy egyébként nem egyetlenegy bizonyítékot adtunk át, hiszen az Eurobarometer, illetve az imént említett RCP-kutatás 200 oldalas, és egyébként szakmailag szerintem a Royal College of Physicians hozzáértéséhez nem hiszem, hogy bármilyen kritika férhet. Jól mutatja, és ezt szeretném leszögezni, és valószínűleg betemetetlen árok van közöttünk ebben a kérdésben, hogy én továbbra is úgy gondolom, hogy az államtitkárságnak inkább egy ténytagadó struccpolitikája van ebben a helyzetben. És higgyék el, itt senki nem áll semmilyen lobbialdalan, itt az ellenzék nem vásárolta fel senki a szerencsétlen, egyébként szerintem nem túl jó állapotban lévő e-cigis bizniszből; szerintem se erejük, se pénzük, se kedvük nem lenne ilyenre. Ők szimplán a saját kis üzletüket, a saját részüket szerették volna, hogyha legalább nem álévekkel lehetetlenítik el. Mondjuk, álljunk oda, és mondjuk azt, hogy kell gazdaságilag ez a terület, és mondjuk, ne csomagoljuk be ezt egy nemdohányzók védelméről szóló törvénybe, hanem mondjuk azt - ahogy egyébként A Pál utcai fiúkban volt -, hogy: einstand, és akkor ők odaadják, aztán majd vagy pereskednek érte, vagy nem. Tehát én igazából ebből a kellemetlen feladatból szerettem volna kivonni az államtitkár urat. Egyébként jól tették, hogy egy részét lepasszolták a Miniszterelnökségnek, hiszen ők azért mégis másképpen védik ezt a problémát.

Még egy olyan kérdés volt, amit talán érdemes megvitatni, hiszen az egésznek, az egészségügynek

akár az alfája és az ómegája is lehet: a kórházak adósságállománya. Lesz-e a kórházi adósságállományban bármilyen tisztázás, egyösszegű tehermentesítés; ha lesz, akkor mikor lesz? És ezért kell-e valamit cserébe az intézményigazgatóknak tenniük? Hogyha esetleg erről hallhatnánk pár szót, akkor az is megtisztelő lenne. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki felszólalni. (*Senki nem jelentkezik.*) Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Ónodi-Szűcs Zoltán Gusztáv államtitkár urat, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. (Dr. Ónodi-Szűcs Zoltán Gusztáv jelzésére:) Parancsoljon!

DR. ÓNODI-SZŰCS ZOLTÁN GUSZTÁV, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr. Akkor csak azért, hogy végigmenjünk egy-két tételes dolgon: azt én nem vitatom tehát, hogy vannak tanulmányok, amelyek ez irányba mutatnak, de van, ami nem ezt mutatja, tehát én erre utaltam, hogy meg kellene várni, míg ez a vita leülepedik, és kiderül az igazság. Én ez ügyben továbbra is konzervatív álláspontot képviselek, és az önök pártja is egy konzervatív párt, én remélem, hogy ez ügyben meg tudunk egyezni.

Egyet elfelejtettem, és ne haragudjon, hogy nem reflektáltam rá, kérdezte, hogy van-e olyan szervezet, amely tudja képviselni a munkavállalókat. Az én tudomásom szerint ötévente van felülvizsgálata annak, hogy egy-egy ágazatban ki az, aki reprezentatív, és én úgy tudom, hogy jelenleg egy ilyen van, az pedig az EDDSZ. És úgy tudom, hogy jövőre kell talán újrazvizgálni azt, hogy ez a dolog fennáll-e vagy sem, de nem vagyok jogász, majd erről beszélgesünk el külön, nagyon szívesen utánaézek én is, hogy mi ezzel a történet.

Itt rengeteg minden elhangzott, és én azért szeretnék egy-két dolgot a helyére tenni, amiről most én nem gondolom, hogy hazugság, legfeljebb azt gondolhatom, hogy tévhit, és emiatt hangzottak el ezek a teremben. Először is azt szeretném mondani, hogy az ösztöndíját senkinek nem vontuk el, ez téves dolog; mindenkinek a bérét megemeltük. Az ösztöndíj és a bér két különböző kategória, nem kellene összemossni, szerintem az gáz, ha itt ezzel kell foglalkoznunk.

Azon kívül megint azzal kell szembesülni ebben a teremben, ami egyébként a vitanapon is állandóan előkerült, és szerintem le kellene már erről a lóról szállnunk, és inkább tényleg arról kellene vitatkoznunk, ami egyébként szakmai és előrevisz, ez pedig a pénz kérdése. Tehát ha valaki megnézi az OECD-számokat, akkor a GDP-arányos csökkenés nem most történt, hanem 2009-ben. Azt lehet rajtunk számonkérni, hogy miért nem emeltük vissza és milyen sebességgel a korábbi szintekre, ezt számon lehet kérni, de a csökkenést, azt szerintem nem rajtunk kell számonkérni, képviselő úr; egyszer.

Kettő: ha megnézi azt, hogy az intézményrendszernek hogyan ment a finanszírozása, akkor - egyszer már elhangzott, de megismételelem még egyszer: - a 2015. évben 211 milliárd forinttal többet kapott az intézményrendszer, mint 2009-ben, ez majdnem 40 százalékos bővülés. Tehát ha azt mondja erre, hogy ez gáz, akkor nem tudom, mi volt 2009-ben.

Menjünk tovább a számokkal, és én nem szeretnék számháborúzni, de sajnos ebben vagyok jobb, mert én egy mérnökemberként csinálom ezt és nem politikusként, de igyekszem ezt mégis viszonylag jól csinálni. Menjünk tovább!

A bérek kapcsán: tehát hogyha arról beszélgetünk, hogy emelni kell a költségvetésen belül az E-Alap kiadásait több mint fél százalékkal, akkor azt kell mondjam, hogy jó úton járunk, hiszen ha megnézi a jövő évi számokat, akkor csak az E-Alapban 170 milliárd forint szerepel, és ezen kívül még van a Budapest-program miatt 40 milliárd forint saját forrás. Ha összeadja, ez 210 milliárd forint. Én arra szeretném kérni, hogy ha kiszámolja, hogy mennyi a magyar GDP, az olyan 34 ezer milliárd forint, a fél százalék, az valahol 170 környékén van. Én a 210-ról nem szeretnék visszamenni 170-re. És ha már itt tartunk, akkor a számtan megint nem ér össze, mert amiket ön kér béremelésben, azok nagyon jól hangzanak, csak az a GDP fél százalékaival nincs szinkronban.

Úgyhogy én azt remélem, hogy mindenki érti ebben az országban, hogy az egészségügyi kormányzat 96 ezer dolgozónál emelt bért. Nagyon hosszú ideig tartott a tárgyalás, rendkívül izzasztó volt, azonban van egy munkabéke.

(14.40)

Én azt szeretném kérni, hogy ilyen rövid politikai érdekek mentén nem kellene szétverni ezt a munkabékét, merthogy a magyar kormány csak a következő évben több mint 100 milliárdot fog költeni bérekre. Köszönöm szépen a figyelmüket, és köszönöm a szót.

Bocsánatot kérek, sajnos nem erről szolt ez a vita, sajnálom, hogy idáig fajult a dolog, azt szeretném kérni, hogy ha van bármilyen javaslat, én nagyon szívesen állok elébe továbbra is, ha a törvényről van szó. Én arra szeretném kérni önöket, hogy ebben az aktív vitában vegyenek részt, és igyekezzünk mindent befogadni, és kérem, hogy támogassák a törvénynek az összes módosítását. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **az oktatás szabályozására vonatkozó egyes törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/12731. számon a parlament informatikai hálózatán elérhető. Tájékoz-

tatom önöket, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Palkovics László úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Köszöntöm önöket az oktatás szabályozására vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló T/12731. számú törvényjavaslat általános vitája alkalmából. Kérem, engedjék meg, hogy néhány mondatban ismertessem a tisztelt Országgyűlés előtt lévő törvényjavaslat főbb tartalmi elemeit.

A törvényjavaslat öt törvény módosítását tartalmazza. Ezek közül az első a külföldi oklevelek és bizonyítványok elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény módosítása. A külföldi oklevelek és bizonyítványok elismeréséről szóló törvény határozza meg valamely külföldi állam joga szerint kiállított bizonyítványnak és oklevélnek a Magyarországon megszerzhető bizonyítvánnyal és oklevéllel egyenértékűként történő elismerésére és honosítására, a résztanulmányok beszámítására, valamint a szakmai gyakorlat elismerésére vonatkozó rendelkezéseket.

A központi hivatalok és a költségvetési szervek formában működő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálata érintette a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismerésére kijelölt hatóságokat is. A központi hivatalok felülvizsgálatával és a járási, kerületi hivatalok megerősítésével összefüggő egyes törvények módosításáról, valamint egyes költségvetési szervek feladatainak átadásáról szóló 2016. évi CIV. törvény 2017. január 1-jétől hatályba lépő rendelkezésére tekintettel szükséges az eddig kormányrendeleti szinten biztosított jogorvoslati jog törvényi szinten történő rendezése az Etv.-ben.

Az elismerési hatósági feladatok ellátásához kapcsolódóan az elismerési és honosítási ügyekben a szakértői eljárások felülvizsgálata is időszzerűvé vált: a javaslat a jelenleg hatályos szabályozást oly módon egyszerűsíti, hogy a módosuló rendelkezése alapján szakértői bizottságok helyett egyedi szakértőket is ki lehet rendelni.

A következő törvény a felsőoktatásról szóló törvény módosítása. A magyar felsőoktatás működését, oktatási és képzési feladatait a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény határozza meg. Az Nftv. az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése által meghatározott keretek között a felsőoktatás színvonalának emelését, a versenyképes tudás megszerzéséhez szükséges feltételrendszer megteremtését, illetve az intézményrendszer működésének biztosítását tűzte ki célul. A kormány 2014 decemberében fogadta el a felsőoktatási stratégiát, a Fokozatváltás a felsőoktatásban című dokumentumot, amely meghatározza azokat a feladatokat, amelyek a teljesítmény-

elvű hazai felsőoktatás kialakítása érdekében szükségesek. Az Nftv. módosítása tartalmazza a felsőoktatásban megkezdett folyamatok továbbvitelét elősegítő szabályokat, illetve a jogalkalmazási tapasztalatok alapján szükségessé vált módosításokat.

Ezek közül első a felsőoktatás finanszírozási rendszerének az átalakítása. A felsőoktatási stratégia a finanszírozási rendszer átalakítására célul tűzte ki, hogy a képzések finanszírozásában meg kell teremteni egy stabil, kiszámítható, a munkaerőpiaci követelményekhez, illetve a mindenkori költségvetési forrásokhoz igazodni képes, valós, elismert önköltségen alapuló feladat- és teljesítményfinanszírozási rendszert. A jelenlegi szabályozással a fenti célkitűzés nem valósítható meg teljes mértékben, az áttéréshez szükséges felkészülés megkezdődött. Viszont a jelenlegi - 2011-től alkalmazott - finanszírozási rendszer módosítása, a felsőoktatás támogatását szolgáló szabályrendszer megújítása elkerülhetetlené vált.

Jelen törvényjavaslat célja, hogy a megváltoztatott szabályok biztosítsák a felsőoktatási intézmények alaptervékenységének egységes - a fenntartó által elismert önköltségen alapuló - finanszírozását már a 2017/2018-as tanévtől kezdődően. E támogatási rendben az egyes sajátos finanszírozási igények is kezelhetővé válnak.

Az állami támogatás célja a felsőoktatási intézmények alaptervékenységének végzéséhez szükséges forrás biztosítása, mellyel a központi költségvetés a felsőoktatási intézmény alaptervékenységének biztosítását szolgáló támogatás nyújtásával járul hozzá a felsőoktatás működéséhez. Az egyes speciális felsőoktatási feladatok, a kulturális és fejlesztési támogatások, valamint a határon túli kihelyezett magyar nyelvű képzések, a kis létszámú szak indításához, fenntartásához, a felsőoktatási intézmények könyvtári feladatainak ellátásához, szakkollégiumi feladatok ellátásához, a kutatási-fejlesztési feladatok végrehajtásához, a kutatási eredmények hasznosításához, a hallgatók elhelyezését szolgáló szervezetek működéséhez, a hallgatói sport és sportlétesítmények fejlesztéséhez, szervezéséhez, működtetéséhez, az esélyegyenlőség előmozdítására egyedi támogatások nyújthatóak ezentúl.

E speciális feladatok végzéséhez nyújtott támogatások biztosítása különösen külön megállapodás alapján, illetve pályázati úton történhet. Az ilyen módon rendelkezésre álló, illetve elnyert támogatásokat a felsőoktatási intézmények alaptervékenysége biztosítását szolgáló támogatástól a felsőoktatási intézményben elkülönítetten kell kezelni. Az állami fenntartású felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési intézmény támogatását a felsőoktatási intézmény költségvetésében szintén elkülönítve kell meghatározni, megtervezni, arra az egyedi feladatok támogatása körében további támogatás biztosítható. A felsőoktatási intézmény esetében az alaptervékenység biztosítását szolgáló támogatás rendszerét a kormány külön rendeletben állapítja meg.

A szabályozás során figyelembe kellett venni, hogy a megújított finanszírozási rendet a 2017/2018. tanév első félévétől kezdődően kell alkalmazni azzal, hogy az ezt megelőzően megkezdett képzés tekintetében a magyar állami ösztöndíj összege a képzés megkezdésekor meghatározott költség összegét nem haladhatja meg, valamint a folyósított támogatás összege nem lehet kevesebb a korábban a képzési támogatás címén folyósított támogatások összegénél.

Van több módosítás, ami a felsőoktatási intézményhálózat átalakítására vonatkozik. Ezek közül kiemelném azt, hogy 2017. február 1-jétől a törvénytervezet az állami felsőoktatási intézmények közé sorolja a Magyar Táncművészeti Egyetemet, és meghatározza a Magyar Táncművészeti Főiskola bázisán tovább működő felsőoktatási intézmény művészeti felsőoktatási intézményként történő egyetemi működésének és az Nftv. egyetemre vonatkozó általános szabályainak az összhangjára vonatkozó rendelkezéseket. Szintén átvezet egy javaslatot, amely a Kodolányi János Főiskola székhelyének Székesfehérvárról Orosházára való áthelyezését jelenti.

Néhány pontosító módosítás az intézményirányításra vonatkozóan. A konzisztórium működés tapasztalatai olyan további részletszabályok törvényi rögzítését indokolják, amely a tagok tájékozódáshoz való jogának a megállapítását célozza. A betekintési, tájékoztatási jog biztosítása olyan módon kell hogy megtörténjen, hogy az igazodjon a konzisztórium működési rendjéhez, erre tekintettel indokolt az eljárási határidő törvényi meghatározása is.

A felsőoktatási intézmények működtetéséhez tartozik még néhány, eljárásra vonatkozó módosító javaslat. Az egyes felsőoktatási intézmények szervezeti átalakítása - az intézményrendszer feladatellátásával összhangban - olyan módon kell hogy megtörténjen, hogy a felsőoktatási információs rendszer folyamatosan figyelemmel tudja kísérni nemcsak a működési engedélyben rögzített szervezeti jogosultsági adatokat, hanem az egyéni jelentkezői, hallgatói, oktatói adatok változását is. Mindez különös jelentőséget kap a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének és teljesülésének vizsgálata során. A hallgatók félévhez kötött tanulmányi rendjének figyelembevétele is életszerű követelményeket kíván, ennek érdekében a szervezeti változások hatályosulásának félévhez tartozó időpontja - február 1-je vagy augusztus 1-je - kerül rögzítésre.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvénynek 2017. január 1-jétől hatályba lépő rendelkezésére tekintettel szükséges az Oktatási Hivatal által hozott elsőfokú hatósági döntések ellen eddig kormányrendeleti szinten biztosított jogorvoslati jog törvényi szintű rendezése.

A diákotthonok nyilvántartásba vételét, a működési engedélyezési eljárást szintén az Oktatási Hivatal folytathatja le. Az Nftv. felhatalmazása alapján a kormány rendeletben határozza meg a diákotthon minimális létesítési és működési feltételeit,

amelyek ellenőrzésére és határidejére vonatkozóan tettünk javaslatot az Nftv. kiegészítésére.

Az oktatás rendszerével kapcsolatosan a megváltozott rendszerű doktori képzés bevezetésére a 2016/2017. tanév első félévétől került sor. A törvényjavaslat szerint pontosításra kerül az új típusú doktori képzésben az egyéni felkészülés alapján jogviszonyt létesítők jogviszony-keletkeztető aktusa, a hallgatói jogviszony a komplex vizsgára történő jelentkezés és annak elfogadása helyett a komplex vizsga teljesítésével jön létre.

(14.50)

A doktori képzés esetén indokolt az alap- és mesterképzési szakokra irányadó minimális óraszámotól kevesebb óraszám megállapítása. Itt tekintettel voltunk a képzés sajátosságaira. Az Nftv.-nek a hallgató támogatási idejét szabályozó szakaszai meghatározzák, hogy egy személy fő szabály szerint 12, speciális esetben 14 féléven át folytathat felsőoktatásban tanulmányokat a magyar állami rész- vagy a teljes ösztöndíjas képzésben. A törvényjavaslat a hallgatónak a fogyatékosra való tekintettel biztosítható négy félévvel hosszabb támogatási időre vonatkozó rendelkezést is tartalmaz. Ezek voltak eddig a felsőoktatásra vonatkozó módosítások.

A törvényben van több javaslatunk, amely a köznevelési ágazathoz kapcsolódóan tesz javaslatot a törvények módosítására. Ezeknek a célja a hatékony, a köznevelési rendszer minden szereplőjének megelégedésére szolgáló jobb működés biztosítása, egyes gyakorlati tapasztalatokra való reagálás a jogalkalmazás egységesítése és egyszerűsítése érdekében.

A törvények módosítására alapvetően két okból van szükség. Az egyik a tankerületi központok létrehozásával kapcsolatos, a másik pedig, hogy gyakorlati tapasztalatok, jogalkalmazóktól kapott visszajelzések alapján szövegpontosítások szükségesek, amelyek joghézagot jelentő rendelkezések pótlását, illetve időközben bekövetkezett egyéb törvénymódosításokkal kapcsolatos koherencia megteremtését tűzik ki célul.

Annak érdekében, hogy a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ átalakulását és 58 tankerületi központra történő szétválását, valamint az ezzel összefüggő fenntartóváltást az érintett köznevelési intézmények tekintetében, továbbá a települési önkormányzati működési feladatok megszűnésével együtt járó, az ebbe a körbe tartozó feladatok, a feladatokat ellátó személyek és tárgyi eszközök átvételét biztonságosan végre lehessen hajtani, indokolt, hogy a tankerületi központokat mint központi költségvetési szerveket már 2017. január 1-je előtt, 2016. november 30-ával létrehozzuk.

Ezzel függ össze a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény és az oktatás szabályozására vonatkozó és az egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi LXXX. törvény módosítása, mivel a fentiek érdekében előre kell hozni a tankerületi központokban dolgozóknak a

közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény hatálya alá tartozására vonatkozó rendelkezés hatálybalépését is 2017. január 1-jéről 2016. november 30-ára.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény kisebb horderejű, ám a mindennapi gyakorlat számára reményeink szerint sok segítséget jelentő módosításai közül néhányat szeretnék kiemelni. Az egyik: az egyenlő bánásmód érvényre juttatása, az iskolai szegregáció megelőzése és felszámolása érdekében kulcsfontosságú, hogy az oktatásért felelős miniszter hatáskörébe kerüljenek azok az esetek, amikor az iskolai körzethatárok megállapítása a kormányhivatal és a tankerületi központ szintjén nem volt sikeres. Pontosítjuk a fegyelmi eljárással kapcsolatos szabályokat, a tanköteles tanulók jogainak érvényre juttatása, a legsúlyosabb fegyelmi büntetés, az iskolából való kizárás alkalmazása esetén az új intézményben történő mielőbbi elhelyezés érdekében.

Az alapvető jogok biztosának korábbi ajánlása szerint az intézményi tanácsban nemzetiségi önkormányzati delegált részvétele is megvalósul, ha az intézmény nemzetiségi nevelési-oktatási feladatot lát el. A módosítást egyébként a biztos üdvözölte, és a nemzetiségi szószólók is egyetértettek vele.

A tankötelezettség teljesítése érdekében egyértelműsítjük, hogy a Magyarországon élő magyar állampolgár gyermekek csak egy hazai iskolában vagy Magyarországon engedélyezett, Magyarországon működő külföldi vagy nemzetközi iskolákban teljesíthetik a tankötelezettségüket, és nem lehetséges az, hogy Magyarországon el nem ismert, külföldön működő iskolával vagy adott esetben iskolának nem is minősülő szervezettel magántanulói jogviszonyban, távoktatásban tanuljon, illetve végezzen nem ellenőrizhető tevékenységet egy tanköteles gyermek. Ennek megakadályozása szolgálja a gyermek mindennekfelett álló érdekét.

Szintén a módosításokban megteremtjük az összhangot a gyermekek jogairól szóló New York-i egyezményrel olyan módon, hogy a Magyarországon jogszerűen tartózkodó kiskorúak nemcsak a Magyarországon hatályos tankötelezettségi korhatárig, azaz 16 éves korig, hanem 18 éves korig vehetnek részt a magyar állampolgárokkal azonos feltételek mellett ingyenes köznevelésben.

Az utolsó módosításunk: a pedagógus munkakörben történő alkalmazás képesítési feltételeit bővítjük, illetve egyrészt a hiányzó munkaerő pótlása, másrészt a felsőoktatási rendszerben bekövetkezett változásokhoz történő igazodás miatt pontosítjuk.

Nagyon röviden az előttünk álló módosításokról ennyit szeretnék mondani. Kérem önöket, hogy támogassák ezeket. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Mielőtt a vezérszónoki felszólalásokat megkezdenénk, ülésvezetési kérdésben kell döntenünk. Hiller István, az Országgyűlés alelnöke jelezte, hogy fel kíván szólalni

az általános vita során. Aelnök úr képviselői felszólalás esetén az önálló indítvány további tárgyalása során csak akkor vezetheti az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárul.

Kérdezem tehát a tisztelt Országgyűlést, hozzájárul-e ahhoz, hogy Hiller István aelnök úr az előterjesztés további tárgyalása során, amennyiben felszólal, utána még vezethesse az ülést. Kérem, hogy aki ezzel egyetért, kézfelemeléssel szavazzon! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Megállapítom, hogy az Országgyűlés látható többsége indítványomat elfogadta, így minden elhárult annak érdekében, hogy aelnök úr felszólalhasson.

Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Vinnai György képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. VINNAI GYÖZŐ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Szeretném előrebocsátani, hogy frakciónk támogatja az oktatás szabályozására vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot. Ezt a véleményünket itt, az általános vitában a következő érvekkel támasztjuk alá, hiszen az exposé is tartalmazta azt, hogy a gyakorlati életre reagál. Sok technikai módosítás van, szövegponosítás, joghézagot megszüntető vagy egyes más, időközben más törvényekkel koherenciát megteremtő törvényjavaslatról van szó.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor, az Országgyűlés aelnöke foglalja el.)

Véleményünk szerint egyfelől a törvénymódosítás célja a színvonalas oktatási hozzáférés biztosítása minden tanköteles gyermek számára, másfelől - legalábbis én ezt olvastam ki a törvényjavaslatból - fontos cél a hatékonyság és a jobb működés elérése, valamint - ahogy az előbb jeleztem - egyes gyakorlati tapasztalatokra való reagálás, vagy fogalmazhatok úgy is, hogy életszerű legyen az oktatási rendszer működése. Aláhúznám ezt a szót, hogy működése, hiszen tartalmi kérdésekről is szó van, de alapvetően a jogalkalmazás egységesítése, a joghézagok megszüntetése, szövegponosítás és koherencia megteremtése jellemzi a törvényjavaslatot.

A most tárgyalandó törvényjavaslat érinti a köznevelési ágazatot, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt, érinti a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvényt, és érinti az idén elfogadott, az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi LXXX. törvényt, és természetesen - ahogy az államtitkári előterjesztésben hallottuk - érinti a felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényt.

Mi a törvénymódosítás lényege? Az egyik lényeges mozzanata, pontosabban a módosítás egyik alapvető oka a tankerületi központok létrehozásával kapcsolatos. Közismert, hogy önálló költségvetési szerként 58 tankerületi központ jön létre, és ezt

korábban 2017. január 1-jére tettük, most ez a törvénymódosítás előrébb hozza, 2016. november 30-ával kell vagy célszerű létrehozni. Azt gondolom, azért van erre szükség, hogy a működés még biztonságosabb legyen, és az a fenntartóváltás is zökkenőmentes legyen, amely azt jelenti, hogy az állami fenntartás mellett a működést is az önkormányzatoktól átveszi az állam.

Tisztelt Képviselőtársaim! A forrásokról, az oktatásra fordítandó forrásokról, támogatásokról sok vita folyik e Ház falain belül is. Véleményem szerint az új tankerületi központi rendszer gyorsabb kifizetésekhez fog vezetni, az adósságállomány megszűnéséhez, reméljük, nem fog ez újratermelődni, és megfelelő ráfordításokat fogunk vagy fog alkalmazni az oktatási kormányzat a rendszerre.

(15.00)

Hadd mondjam el egy közelmúltbeli élményemet, vagy pontosabban egy cikket olvastam. Az Eurostat adata szerint Magyarországon nőtt az oktatásra fordított támogatás az elmúlt években, ez egy 2015-ös adat, az elmúlt 3 év átlagát vette alapul, csekély mértékben, de nőtt, míg az EU-ban az EU átlaga csökkent 0,2 százalékkal. Tehát Magyarország a középmezőnyben található, és ezen adatok szerint a közkiadások 10,3 százalékát fordítja az oktatásra és mintegy 5 százalékát GDP-arányosan. Tehát azt gondolom, hogy jó ez az irány, és fontos, hogy a tankerületi központok november 30-ával létrejönnek.

Emellett a tankerületekben dolgozók, ahogy államtitkár úrtól hallottuk, a közszolgálati törvény hatálya alá fognak tartozni szintén november 30-ától. Ez egy fontos mozzanat, az ott dolgozók tudják azt, hogy milyen besorolás, milyen hatály alá tartoznak.

Tisztelt Ház! A módosítás néhány lényegi eleméről én is szólnék. Én a nemzeti köznevelési törvény irányából kezdeném, és talán azokra koncentrálnék, amelyek az exposéban nem hangzottak el. Az egyik nagyon fontos dolog az új érettségi vizsgatárgyról szól. Új érettségi vizsgatárgyat vagy az érettségi vizsgatárgy új vizsgaszintjének vizsgakövetelményeit nem rövid időn belül vagy nem azonnal lehet létrehozni, hanem felmenő rendszerben kell bevezetni. Véleményem szerint ez egy nagyon észszerű javaslat.

Ugyanígy a kiegészítő nemzetinyelv-oktatás mint alapfeladat és az ilyen tevékenységet végző iskola megjelenítése a törvényben szintén fontos, hiszen ez hiánypótló rendelkezés. Létező feladatról és intézménytípusról van szó, tehát meg kell jeleníteni a köznevelési rendszerben.

Emellett államtitkár úr szólt az iskolai körzethatárokról. Személy szerint is támogatom, de a frakciónk is támogatja - a hátrányos helyzetű gyerekek javára szolgál, és az iskolai szegregációt csökkentheti -, hogy amennyiben a kormányhivatal és a tankerületi központ nem jut egyetértésre az iskolai körzethatárok esetében, annak megállapítása az oktatásért

felelős miniszter hatáskörébe kerül, indokolt esetben. Tehát ennek véleményem szerint ez a lényegi eleme, és ez fontos.

A fegyelmi eljárással kapcsolatos szabályok pontosítása bekerült a törvényjavaslatba. Itt alapvetően az lehet a cél, hogy ha egy iskolában alkalmazzák a legsúlyosabb büntetést, mondjuk, az iskolától való eltanácsolást, ez az új intézményben történő mielőbbi elhelyezést szolgálja. Tehát a lényeg, hogy minél kevesebb idő legyen, hogyha a szülők felelősége nem terjed ki, ha finoman akarok fogalmazni, hogy ne iskola nélkül legyen a gyerek, hanem egy másik intézményben mielőbb elhelyezzék. Tehát az iskola-nélküliséget csökkenti, ha fogalmazhatok így.

Hallottuk a tankötelezettség teljesítéséről is azt, hogy a törvénymódosítás szabályozza a tankötelezettség teljesítése érdekében annak egyértelműsítését, hogy Magyarországon élő magyar állampolgár gyermekei vagy egy hazai iskolában, vagy egy Magyarországon engedélyezett, Magyarországon működő külföldi vagy nemzetközi iskolában teljesíthetik a tankötelezettségüket. Magyarul, arról van szó, hogy ne olyan iskolákban, amelyek nem elismert iskolák, vagy adott esetben iskolának nem is minősülő szervezettel kerülnek kapcsolatba, magántanulói kapcsolatba, és így tulajdonképpen a lényege az, hogy az intézményi nevelés-oktatás alól kivonják magukat. Ez is szerintem egy helyes irány.

Néhány szót a felsőoktatásról. Államtitkár úr itt részletezte. Én csak megerősíteném azt, hogy lényeges eleme a módosításnak a felsőoktatás támogatását szolgáló szabályrendszer megújítása, itt az alaptevékenységek egységes szemléletű finanszírozása, de úgy, hogy ebben a rendszerben az egyes sajátos finanszírozási igények is kezelhetővé váljanak.

Az intézményhálózatról volt szó.

Talán kiemelném még a támogatási időt. Fő szabály szerint, ahogy hallottuk, a nemzeti felsőoktatási törvény 47. §-a meghatározza, hogy egy személy 12, illetve 14 féléven át folytathat tanulmányokat állami ösztöndíjas vagy részösztöndíjas képzésben. Ez négy félévvel hosszabb lehet olyan hallgatók esetében, akik fogyatékossgal élnek, tehát a fogyatékossgukra való tekintettel.

Tisztelt Képviselőtársaim! Összegezve: fontos törvényjavaslatot tárgyalunk, biztos jogszabályi környezet, színvonalas oktatás elérése érdekében a gyakorlati életre alapozott szabályozás van előttünk, amelyben a gyermekek, a tanulók érdeke kiemelt figyelmet kap. Ezért támogatjuk a betervezett törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vinnai képviselő úr. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat.

Megadom a szót Hiller István alelnök úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. HILLER ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Elnök Úr! Képviselő Asszonyok és

Képviselő Urak! Tisztelt Országgyűlés! A betervezett törvénymódosítási javaslat az államtitkár úr korrekt bevezetőjével alkot egy egészet. Érdemes volt meghallgatni, és nemcsak a paragrafusok nyelvén, hanem szóban értékelve tudomásul venni mindazt, ami a kormány jelenlegi szándéka, ami jelenlegi szándékot egyáltalán nem akarnám kicsinyelni, különösen nem a jelzőjét, mert hogy az valóban a jelenlegi szándék. Nem volt ez a szándékuk két évvel ezelőtt, öt évvel ezelőtt meg különösen nem, amikor átvették a kormányzást, akkor pedig végképp teljesen másról beszéltek.

Vinnai képviselő úr vezérszónoki hozzászólásában, felszólalásában annyira tételesen mondta el a mechanikus módosításokat, hogy azt megismételni fölösleges, ez úgy van, ahogy ön elmondta. Időről időre különböző körülmények változása miatt valóban a jogszabályokat igazítani kell, ebben szerintem kivétel nélkül nincs, ez minden kormánynak lehetősége, feladata. Aki korábban ébred, az korábban tudja megtenni.

De van néhány ügy, amiről érdemes valóban az ország házában különböző gondolatokat összemérni, és mivel mégiscsak egy módosítás, tehát valamiféle változás a korábbihoz képest, nemcsak megtudni a kormány szándékát, hanem valós megközelítéseket egymás mellé, nem kell tartani ettől, egymással szembeszegezni.

Szögezzük le, hogy a tankerületi központok elnevezés, ez az 58 egység sem a magyar közigazgatás történetében, sem a magyar tanügyigazgatás történetében ez az egység és ilyen számú egység nem szerepelt. Ez lehet előny és lehet hátrány. Hátrány, mert semmilyen tapasztalattal nem rendelkezünk, hogy ez mégis hogyan működik. Előny, mert annál, amit fölvalt, csak jobb lehet, ez ugyanis az egy budapesti irodaépületből irányított magyar közigazgatás már papíron is hamvába holt, a gyakorlatban pedig botrányos körülmények között kimúlt, szegény Klebelsberggről elnevezett intézményfenntartó központnak a felváltása.

Abban egyetértünk és örülök, hogy miután ezt a szakma először kérte, aztán követelte, aztán tüntetett érte, a legkülönbözőbb helyeken, itt az ország házában és számos szakmai fórumon vagy éppen nyílt téren, Miskolctól a budapesti Kossuth térig emberek tízezrei követelték azt a változást, amelyet végre belátva megszüntették ezt a szerencsétlen Klebelsberg Intézményfenntartó Központot - csak hogy a fogalmazás világos legyen: a „szerencsétlen” jelző nem a személynévre, hanem az intézményre vonatkozott -, előállnak azzal, hogy legyen 58 egység. Világos, hogy ha ennek a működését január 1-jére előírják, akkor az egyik pillanatról a másikra nem fog életre kelni.

Tehát még azt is mondhatnánk, hogy a november 30-i létrehozatal nem egyszerűen egy formális változás, hanem egy olyan tartalmi kezdeményezés, ami legalább néhány nap, néhány hét felfutási időt hagy, bár nem gondolom, hogy szentestétől szilvesz-

terig tömegek foglalkoznának majd ezen tankerületi központok kiépítésével.

(15.10)

De ha már itt tartunk, mégiscsak az államtitkár úr felvezetőjében elhangoztak olyan dolgok, kifejezések, szóhasználatok, amelyek engem arra visznek, hogy itt mélyebb változások készülődnek, mint egyszerűen az, hogy január 1-je vagy november 30-a, szövegponthoz és a szóközi különböző megjegyzések változtatásai, hanem azt látom, hogy intelligens, csendes beismerése történik annak, amit 2010 - törvény szerint 2011 - óta műveltek, hogy tarthatatlan, színvonalatlan; aminek eredményeként azt a kijelentést teszem, hogy jelenleg, 2016 őszén, 6 évvel a kormányzás átvétele után a magyar oktatásügy, ezen belül a magyar közoktatás rosszabb állapotban van, rosszabb színvonalon áll, mint a kormány átadásának pillanatában.

Ez a fél évtizedről elég szomorú bizonyítvány, és a kijelentés mögött nem egyszerűen politikai nézeteink különbsége áll, hanem pedagógusok ezreinek, diákok és szülők tízezeinek és százezeinek a tapasztalata, hiszen olyan véleménnyel és olyan tömegben egy szakpolitikával kapcsolatban emberek nem fejezték ki véleményüket, mint azt az elmúlt fél évtizedben, az elmúlt két vagy három évben.

De hogy a vitánk - őszintén remélem, hogy szakmai és politikai vitánk; mégiscsak az ország házában vagyunk, ahol nem egy szakmai konferencia keretében, hanem szakmai véleményeket felhasználva, politikai nézetkülönbségeket is érdemes megmérteni -, mondom önöknek, hogy azt gondolom, amikor államtitkár úr arról beszél, hogy megteremtik a harmóniát, a harmonizációt a jelenlegi valóság és a New York-i egyezmény, az ENSZ gyermekjogi egyezménye azon nevezetes ajánlása között, miszerint a gyermekek mindenekfelett álló érdeke az, ami meghatározó, ez közöttünk egy szimbolikussá lett vita, tartalmi. Az a szóhasználat és az a mondat, amit államtitkár úr korrekt módon használt, ez a 2011 decemberéig érvényben lévő közoktatási törvény első mondata, történetesen a gyermekek mindenekfelett álló érdekére való szakmai hivatkozás, amit méltóztattak úgy kivágni a törvényből, hogy nyoma nem maradt.

Öt év után először halljuk, hogy a kormány oktatással foglalkozó államtitkára ebben a kérdésben a magyar oktatási törekvések és az előbb említett, egyébként valóban tartalmi és szimbolikussá vált vitában arra az álláspontra helyezkedik, hogy meg kell teremteni az együttműködést.

Öt évig teljesen mást mondtak, teljesen mást csináltak. Egymást követő, különböző színű és különböző gondolkodású miniszterek által vezetett, már hogy oktatási miniszterek által fémjelzett oktatási kormányok egymásnak adták, vitáik ellenére, ezt a tartalmi és szakmai szempontot. Önök ezt felszámolták 2011-ben, majd majdnem kerekén öt év elteltével egy fontos hivatkozásban itt, a Magyar Ország-

gyűlésben ezt visszahozták a magyar szakmai és közpolitikai gondolkodásba, ami számomra egyértelműen változás, az eddigi kudarc beismerése és az új utak keresése, amit ez a látszólag döntő többségben csak mechanikus változtatásokat tartalmazó törvénymódosítás apropóján most hallhattunk.

Szeretném jelezni önöknek, hogy több pontban módosító indítványokat adtunk be az Országgyűlésnek. Kérem ezeknek majd a megtárgyalását és támogatását. Értelemszerűen a véleményünk elfogadásától vagy el nem fogadásától tesszük függővé a végleges törvénymódosítással kapcsolatos álláspontunkat.

De amikor az előbb változásról beszéltem, talán csak érvelhetnek azzal, hogy egyetlen mondatba kötök bele. Lehet, hogy ez csak hasonló gondolkodás, szóhasználat, mégiscsak helyes egy ENSZ gyermekjogi egyezményi ajánlást figyelembe venni, nem szép dolog ezt törvényből kidobni, hát, most akkor teremtjük ezt meg.

Szerintem nem erről van szó. Arról van szó, hogy sokkal mélyebb változások vitáját érzékelem, amiről a Házban még nem volt szó, ezért, minthogy oktatásról is szerepel számos gondolat, érdemes most fölvetni. Hasonlóan a törvényjavaslat szellemiségéhez, ezzel szinte egyidejűleg, néhány nappal korábban egy új politikai-szakmai, kormánykörhöz kötődő elképzelés látja meg a napvilágot, kormánypárti és nem kormánypárti újságokban ennek elemzése megkezdődik; értelemszerűen az elmúlt napok fontos eseményei ezt leveszik a napirendről, de ettől még mégiscsak itt van előttünk.

Arról szólnak a hírek, hogy önök új, Széll Kálmánról elnevezett tervvel fognak előrukkolni; hogy a versenyléptétele és az oktatáspolitikai közösségét új megvilágításba helyezik; hogy a Magyar Nemzeti Bank környékén - ott aztán van alapítvány bőven, tehát akár még válogatni is lehet, hogy melyik team állítja ezt össze szövegszerűen - a humán tőke fontosságáról beszélnek, és beszámolóik szerint a következőt mondják. Van tehát egy törvénymódosítás a változásról, és ezzel egyidejűleg van egy másik, szintén az oktatásról szóló, nem jogi forma. Kérem szépen, hogy hallgassák, ez miről szól, idézem: „A munkapiaci igényekhez igazodva erősíteni kell a kompetencia- és készség alapú tananyagot.”

Kérem, 2010-ig a mi közoktatás-politikánknak ez volt a középpontjában. Számos vita, millió jegyzőkönyv, bizottsági ülés, parlamenti ülés vitájának tanúsága szerint önök ez ellen léptek fel 2010-ben, 2011-ben ennek az ellenkezőjét foglalták törvénybe, elmondták, hogy ez mindenféle közoktatásbeli vad-ságnak az eredője; most meg azt olvasom itt öt év elteltével, hogy erősíteni kell a kompetencia- és készség alapú tananyagot. Sőt, egy sorral följebb azt mondja: „Meg kell vizsgálni annak a lehetőségeit, hogy hogyan lehet tovább növelni az oktatási rendszerben - elsősorban a felsőoktatásban - a magánforrások arányát.” Tisztelettel fölhívom a figyelmet, hogy 2008-ban többek között ezért népszavazást kezdeményeztek.

Aztán azt írja még az önök terve, hogy a nyelvtudás javítását a középfokú oktatásban növelni kell, a felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányának további növelését tartják szem előtt. Kérem, ezt akár mi is írhattuk volna! De az elmúlt öt év arról szólt, hogy úgynevezett munkaalapú társadalmat építenek, hogy nem a felsőoktatási irányultság, hanem a szakképzés a jövő. Miniszterek, miniszterelnök úr erről részletesen, a legkülönbözőbb konferenciákon beszélt. Önök megszüntették a szakközépiszkolát, csökkentve a felsőoktatási intézménybe való bejutás lehetőségét, a gimnáziumokra való figyelmet csökkentették; majd azt olvasom, hogy most meg arról beszélnek, hogy tovább akarják növelni a felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányát.

Arról már nem is beszélék idő hiányában, hogy a felsőoktatási K+F kiadások növelése külön tétel, amely egyik eszköze lehet az egyetemek és vállalatok közötti kiválósági központok létrehozásának, ami úgy igaz, ahogy ide le van írva. Milyen kár, hogy a 2009-ben erről szóló törvényt gyakorlatilag kidobták az ablakon!

(15.20)

Úgyhogy azt kell mondjam, hogy a jelenlegi törvénymódosításban - amely egyes oktatásra vonatkozó törvények módosítása - megjelennek szóhasználatban is, gondolatban is olyan változások, amelyek egy sikertelen, egy kudarcos fél évtizedes oktatáspolitikát mintha felváltani akarnának. Nem tartom véletlennek, hogy a kormány szándéka szerint mégiscsak a kormány, illetve a kormány szakminisztere által beterjesztett törvénymódosítással egyidejűleg a legkülönbözőbb orgánumokban igencsak hitelesnek tűnő kormányközeli, illetve a Magyar Nemzeti Bank különböző gondolatkörébe tartozó vélemények az oktatásról a teljes ellenkezőjét mondják, mint ami az önök fél évtizedes gyakorlata.

A változás tehát érzékelhető. Én annak drukkolok, hogy ezt a változást még bátrabban hangsúlyozzák, és akkor a magyar oktatásban nagyobb lehet az egyetértés, mert az elmúlt fél évtized csak kudarc volt. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hiller alelnök úr. Megadom a szót Hoffmann Rózsa képviselő asszonynak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. HOFFMANN RÓZSA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Közhelyszámba megy, de annál igazabb az a kijelentés, hogy rendkívül gyorsan változó világban élünk, változnak a külső és belső körülmények, a szabályok, új eszközök jelennek meg, és ezt a gyorsuló változást a törvényalkotásban, a szabályozásban is követni kell, különösen az oktatásról szóló törvényekben, hiszen az oktatásnak hosszú idők óta megvan az a kettős feladata, hogy nemcsak

követni kell az eseményeket, hanem a jövőt is elő kell készíteni.

A Kereszténydemokrata Néppárt álláspontja szerint ez a beterjesztett törvénymódosítás ezeknek az időközben bekövetkezett változásoknak a visszhangját tartalmazza, szemben az előttem szóló ellenzéki képviselő úrral, aki igyekezett úgy beállítani, de ez nem sikerült neki, mert tényekkel nem tudja bizonyítani, hogy egy ötéves kudarcos oktatáspolitikai korrekciójának a kezdete. *(Zaj az MSZP soraiban.)* Rá fogok mutatni egy-két ilyen pontra. Amikor ilyen zaj követi egy képviselő szavait, akkor már sejtjük, hogy egyetértenek vele, csak éppenséggel így adnak hangot az ellenvéleményüknek. Kérem, hallgassanak végig csendben, én is ezt fogom tenni. Rámutatnék néhány olyan pontra, ami az elmúlt években bekövetkezett változásokra adott helyes válasz ebben a törvénymódosításban.

A magyar politikának talán a legfontosabb eleme az a nemzetpolitika, amely mintegy szimbolikusan megjelent 2010-ben az egységesen megszavazott állampolgársági törvényben és egyéb mozzanatokban. Hiszen ahhoz, hogy Magyarország erős legyen, erősödjék és erős maradjon, elengedhetetlen az, hogy a Magyarországon kívül élő magyarok is erősödjenek, és ugyanezt a jogot, lehetőséget, bizalmat megadjuk a Magyarországon rekedt vagy más módon itt élő nemzetiségeinknek. Ezért ez a törvénymódosítás nagyon helyesen reagál azokra a hiányokra, amelyek eddig valamilyen oknál fogva kimaradtak a törvényből, hogy tudniillik bevezeti a kiegészítő nemzetiségi nyelvoktatást mint alapfeladatot azokban az intézményekben, ahol ezt végzik, hogy rendelkezik arról, hogy az ilyen intézmények intézményi tanácsába meg kell hívni a nemzetiségi önkormányzatok képviselőit, és az is nagyon helyes, hogy részben a felsőoktatásra kacsintva a 20. §-ban, ahol nem létezik vagy nem elégséges az a hazai szakképzés, amely biztosítaná a nemzetiségi iskolákban a megfelelő pedagógus-utánpótlást, lehetővé teszi, hogy határon túli pedagógusok is végezhesék a munkát.

A második ilyen fontos csomag a gyermekekről szól. Való igaz, hogy szó szerint az a fogalom, hogy a gyermekek mindenekfelett való érdeke kimaradt a 2011-es törvényből, de meglátásom szerint ez rágódás a szavakon. Hiszen aki veszi a fáradságot, hogy nemcsak ilyen szövegeket hangoztat, hanem végigolvassa figyelmesen a törvényt, és annak egyes paragrafusait értelmezi a maga számára, annak pontosan látnia kell, hogy az egész 2011-ben megalkotott, köznevelésről szóló törvény a gyermekek érdekeit szolgálja, hiszen éppen azért neveztük át köznevelési törvénynek a korábbi közoktatási törvénnyel szemben, mert a gyermek, a kisgyermek és az ifjú bizony olyan, még fejlődésben lévő egyén, akinek a nevelése állami feladat. És semmi olyat nem tudnak kimutatni a '11-es törvényből, ami ez ellen szól. Most azon lovagolnak, hogy a miniszteri vagy államtitkári expozéban előkerült ez a kifejezés. Megértem persze az ellenzéki képviselők görcsös igyekezetét, hogy min-

denáron azt bizonyítsák be, hogy kudarcot vallott a korábbi oktatáspolitiká, de ez nem igaz, ezt tudja tanúsítani az ország sok ezer iskolájának sok tízezer pedagógusa és sok százezer gyermeke.

A gyerekek érdekeit szolgálja ebben a törvény-módosításban, és az időközben bekövetkezett változásokra adott jó válaszáról szól a 16. §, amelyből kiolvasható az, hogy a nem magyar állampolgárságú - értsd alatta: akár a migráns gyerekek - iskoláztatását is biztosítani kell. Jó érzéssel olvashatjuk ezt a szöveget. Az Európa Tanácsban éppen most tárgyalunk egy olyan jelentést, amely a kíséret nélkül maradt migráns gyerekek jogainak biztosításáról, így oktatási jogairól is szól. Büszkén kihúzhatjuk majd magunkat Strasbourgban, amikor beszámolhatunk arról - egyébként már én is jeleztem a strasbourg-i parlamentben -, hogy Magyarország fölkészül arra, bármilyen kevés számú migráns gyerek van is itt az országban, hogy minden jogot és minden lehetőséget megkapjanak.

Ugyancsak a gyermekek mindenekfelett való érdekét szolgálja az, hogy a magántanulói státuszt rendezte a törvényjavaslat a 15. §-ban, igyekezvén kikerülni azt a helyzetet, hogy ellenőrizetlen, esetleg nem megfelelő szakmai színvonalú intézményekben teljesítsék a tankötelezettségüket azok a magyar gyerekek, akiket a szüleik valahová külföldre visznek. Tehát ez is megnyugtató.

Nagyon helyeselhető a 12. § azon rendelkezése is, hogy a fegyelmi eljárásokban hogyan kell segítenie a kormányhivatalnak azokat a családokat, ahol a szülő esetleg nem tud egy iskolaváltásról szóló döntés után más iskolát keresni a gyermeknek, hiszen a tankötelezettséget teljesítenie kell, ez nemcsak kötelessége, hanem joga is minden gyereknek, még akkor is, ha olyan súlyos fegyelmi vétséget követett el, ami miatt más iskolába helyezik.

Ugyancsak a gyermekek mindenekfelett való érdekéről szól a 4. §, amely határozottan kimondja azt az evidenciát, amit évek vagy évtizedek óta betartott vagy mindig is igyekezett betartani a mindenkori oktatási kormányzat, azt tudniillik, hogy az érettségi szabályok változásának időben kell megtörténnie, legalább két évvel az előtt, hogy a gyerekeknek, a fiataloknak joguk, módjuk legyen felkészülni az új követelményekre, elvárásokra. Ami persze nem zárja ki, hogy akár négy évvel korábban is meg lehet hozni a rendelkezéseket. Ez azt jelenti, hogy ha mondjuk, a napokban dönt az oktatási kormányzat egy érettségiszabály-változásról, akkor - most 2016-ot írunk, 2017-ben kell jelentkezni az érettségire - legközelebb a '19-es érettségiben lehet érvényesíteni ezeket a változásokat. Igen, ez is a gyerekek minde- nekfelett való érdekét szolgálja.

Én biztosan állíthatom azt, hogy egy törvény sokkal inkább szolgálja a gyermekek mindenekfelett való érdekét akkor, ha a részletszabályokban olyan megállapításokat tesz, olyan döntéseket hoz, amelyek valóban a gyermekek érdekét szolgálják, mintha szépen deklarálja ezt a mondatot, de olyan intézke-

déseket tesz a törvényben, amelyek a gyerekek érdekei ellen szólnak. Erre számos példát láttunk az előzőekben, de most nem az a dolgom, hogy a korábbi oktatáspolitiká kritikáját elmondjam.

(15.30)

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ átszervezését másképp látjuk természetesen, mint az ellenzéki képviselők. 2013-ban döntött úgy az Országgyűlés és a kormány meg az oktatáspolitiká, hogy az állami fenntartásba vételhez szükséges létrehozni egy olyan intézményt, amely a feladatokat ellátja. Ez tény, ez 2013 nyarán történt meg. 2014. január 1-jén már működőképes volt a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Vagyis pár hónap leforgása alatt állt fel az a nagy szervezet, amelynek az évtizedes berögződéseket megmászta az állami fenntartásba vétel feladatait el kellett látnia. Ilyen gyors munka eredményeképpen működőképes volt már januárban a szervezet.

Sosem állítottuk, én magam sem állítottam, hogy a működés hibátlan volt. Hiszen rendkívül gyorsan kellett lépni, hogy időben elkészüljön. Az elkövetkezett hónapok megmutatták a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ működésének hiányosságait. Erre rárakódott egy költségvetési hiány. Erről szólt a 2016. január 1-jével kezdődött tiltakozássorozat. Ez is tény.

Az viszont nem tény, hogy tízezrek vonultak többször az utcára. De ne vitatkozzunk utólag a számokon. Azok a pedagógusok, azoknak a sokasága, akik akkor a nemtetszésüknek ilyen módon adtak hangot, ma békében és nyugodtan tanítanak az iskolákban. Csöndben vannak, mert tudják, hogy sok tízezer forint fizetésemelést kaptak, és azt is tudják, hogy a köznevelési kerekasztalon, amit államtitkár úr vezet, módjuk, lehetőségük van arra különböző szervezetek révén, hogy a véleményüknek hangot adjanak, és nemcsak hogy hangot adjanak, hanem azokat meghallgassák.

Az, amit most ebben a törvénytervezetben olvashatunk, hogy tudniillik november 30-ra majd föláll, januártól pedig működik a KLIK és a dolgozóinak mi lesz a jogállása, éppen ezeknek a tárgyalásoknak az eredményeképpen került be a törvénybe. Az ellenzéki pártoknak kezdettől fogva nem tetszett az állami intézményfenntartó, és nem tudok elképzelni olyan szervezeti felállást, és nevű intézetet, amely az állami fenntartás feladatait elvállalja, végzi, és amelyet ne illetnének kritikával. Mert eleve attól a szótól, hogy állam, és az állam gondoskodik és felelősséget vállal, és segít, valamilyen reflex folytán egyes ellenzéki politikusoknak és pártoknak már mindjárt viszket a tenyerük, és akkor elkezdnek csúnyákat vagy olyan dolgokat mondani, amik nem felelnek meg a valóságnak.

Azt kívánom, hogy ez a mostani átszervezés történjék meg sikeresen. Tudok róla, hogy már hónapokkal ezelőtt elkezdődött, hiszen a tavaszi közneve-

lési kerekasztali tárgyalásokon már kirajzolódottak a körvonalak. Ez nem tegnap pattant ki az államtitkár úr fejéből vagy a kormány fejéből, és ahhoz, hogy január 1-jétől valóban gördülékenyen, jól működjék az új KLIK, ami örömmel megőrizte Klebelsberg Kunó kultuszminiszter nevét, teljes erővel és kapacitással kell ezt a munkát végezni. Szeretném remélni, hogy az új KLIK-ben nagyobb hangsúlyt helyeznek majd a munkatársak és a vezetés is a szakmai feladatokra, mert azért ne felejtjük, hogy a gyerekek mindenekfelett való érdeke nemcsak azt kívánja, hogy elegendő pénz legyen a feladatokra, hanem arra is, hogy a pedagógiai munka megfelelő szakmai színvonalon folyjék.

A felsőoktatási törvény módosításáról is szól, hasonlóképpen olyan változásokat vezetne be, amelyeket az idő produkált. Itt is a gyermekek, a fiatalok érdekeinek képviseletét érhetjük tetten, a 30. §-ban például, amelyet, ha jól emlékszem, Vinnai Győző képviselőtársam is említett. Nagyon helyes, hogy a fogyatékkal élő fiatalok támogatási idejét meghosszabbította ez a törvényjavaslat, és bízom benne, hogy ebből valóban törvény lesz és így is lesz. Mert a társadalmunkban nagy örömeinkre erősödik az a szemlélet, és ez visszatükröződik a jogalkotásban is, a mindennapi életben is, hogy a fogyatékkal élő emberek különös gondoskodást, segítséget, az átlagtól eltérő támogatást igényelnek, hiszen neheztelt körülmények között élnek. Erre van szükségük ahhoz, hogy teljes jogú állampolgárként élhessék meg az életüket.

Üdvözljük a két új egyetemet, amelyek nem újak, csak az elnevezésben és bizonyos szerkezeti változásban nyilvánul meg, a Magyar Táncművészeti Egyetemet és a Soproni Egyetemet. A Kereszténydemokrata Néppárt értelemszerűen támogatja a törvénymódosítást. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Most megadom a szót Staudt Gábor képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. STAUDT GÁBOR, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Elnök Úr! Tisztelt Ház! Néhány pontot szeretnék kiemelni az előttünk fekvő javaslatból. Én nem fogok ilyen nagy ívű hozzászólást tenni, mint az előttem szólók, és nem fogok időben annyira visszamenni az alapokhoz. Én ezzel a javaslattal szeretnék foglalkozni, és bár nagyon sok támogatható pont van benne, egy-kettőt ki szeretnék emelni, amelyeket szeretnék, ha újragondolna a kormány és államtitkár úr, esetleg megfontolná azoknak a módosító javaslatoknak a támogatását, amelyeket a Jobbik benyújt az ügyben.

In medias res, szeretném azzal kezdeni, ami egy kicsit az oktatással is összefügg, de az iskolai biztonság, közbiztonság, ha szabad így fogalmaznom, kérdését is érinti, lévén, hogy el szeretnék törölni, illetve szeretnék pontosabban a módosítóval eltörölni azt

a meghatározást, hogy 10 év alatti tanulóval szemben nem lenne indítható fegyelmi eljárás. A törvényjavaslat ezt behozná. Mi úgy gondoljuk, hogy ez nem feltétlenül indokolt. Itt nem egy büntetőeljárásról beszélünk természetesen, és a XXI. századi viszonyokat ismerve a 10 év alatti tanulók is be tudják látni, hogy cselekményüknek milyen hatása lehet. Azt kell mondjam, hogy legalább egy fegyelmi eljárás lehetőségét fenn kellene tartani a 10 év alatti tanulók esetében is.

Azt láthatjuk, és azzal is alá lehet ezt támasztani, államtitkár úr, hogy sok esetben 8-9 éves diákok akár olyan cselekményeket, sok esetben akár még bűncselekményeket is elkövetnek egyes iskolákban. És a magyar büntetőjog vagy bármiféle egyéb jogszabály nem tudja ezt szankcionálni, lévén, hogy bizonyos esetekben a leszállított 12 éves büntethetőségi korhatár is csak a legsúlyosabb esetekben kerülhet alkalmazásra, tehát alapvetően 14 éves korig nem nagyon lehet mit tenni. Sok esetben már azt is lehetett látni, hogy 8-9 évesek akár szexuális jellegű zaklatásokat is elkövettek osztálytársaikkal szemben. Ebben az esetben nagyon nehéz tenni valamit, ha még a fegyelmi eljárás lehetősége sincs fenntartva.

Úgy gondoljuk, hogy ezt mindenképpen át kellene gondolni. Ez egy olyan javaslat, amit önök be-terjesztettek, ami szépnek tűnhet, de a gyakorlatban, a magyar életviszonyokat ismerve, a vidéki életviszonyokat ismerve újragondolást igényel, mert sok esetben teljesen eszköztelenné teszi az iskolákat. Egyébként azt kell mondjam, hogy sokszor még a fegyelmi eljárás sem túl hatékony eszköz, de ezt legalább meg kellene hagyni.

Ugyanezen ponttal kapcsolatosan felmerülhet az a kérdés, hogy ameddig át nem vették egy másik iskolába az egyik iskolából kirúgott, eltávolított diákot, addig neki ott kell maradni, míg nincs kijelölve a hely, ahová átmegegy, amíg az új jogviszonya nem jön létre. Ez is jól hangozhat, hogy ne legyen néhány nap sem, amikor ezek a diákok úgymond a levegőben lebegnek, viszont sok esetben lehet az, és itt megint csak a sértetti oldalra kell állni, hogy nem véletlenül távolították el egy adott iskolából azt a diákot. Lehet, hogy egy adott személy, személyek vagy a csoport, az osztály érdekeit oly mértékben sértette, hogy sokkal kisebb sérelem lenne, ha ő, mondjuk, öt napig, amíg esetleg valóban megtörténik az áthelyezése, a „levegőben lóg”, mintha ott hagynák, vagy egyéb módon kell megoldani az ő oktatását, elhelyezését, mint az, hogy benne hagyjuk abban a közösségben, ahonnan az eltávolítása megtörtént.

(15.40)

Megint úgy érzem, hogy nem a sértetti oldalra állunk, és az egy renitens diák érdekeit az osztály vagy akár egy-két sértett fölé helyezzük, ez nem feltétlenül jó. Ez egyébként nemcsak ebben az esetben nem jó, hanem egyéb büntetőjogi szabályok esetében is azt hangsúlyozzuk, hogy elsődleges a sértetti oldal

védelve, és utána természetesen lehet azzal foglalkozni, hogy mi van az elkövetővel - megint kicsit eltávolodtam, ez nem az oktatási témákra értendő -, az elkövető megbüntetésén túl a jobb útra terelése a következő kérdés. Ugyanígy az oktatásban is elsődlegesen a sértetteket kellene megvédeni. Erre is egyébként egy módosító javaslatot benyújtottunk.

Ami még egy fontos pont és visszajelzés szakmai körökből, az nem más, mint a nemzetiségi oktatás témaköre. Egy-két problémát szeretnék kiemelni, államtitkár úr figyelmébe ajánlani. Egyrészt üdvözlendő és a magyarországi nemzetiségek örülnek neki, hogy a nemzetiségi önkormányzatok fenntartóként közreműködhetnek az oktatási intézményeknél. Ez a kulturális autonómiának egy fontos kifejeződése, tehát ez rendben is van. Azt kell mondanom, hogy ez üdvözlendő. Viszont az a visszajelzés, hogy sok esetben esetleges, hogy ez a fenntartói működés vagy fenntartás hogy szállhat át. A visszajelzések szerint volt már olyan eset, hogy indoklás nélkül utasították el az ilyen igényeket. Ez egy jobban kidolgozott taxatív kritériumrendszer esetén sokkal beláthatóbb lenne és a visszaéléseket, a hibákat jobban ki lehetne szűrni.

Egyébként azt kell mondanom, hogy például a német nemzetiség ennek egy nagy haszonélvezője a tekintetben, hogy nagyon sok oktatási intézményt átvettek. Jómagam is a XXII. kerületben annak idején, akkor még nem nemzetiségi, hanem kisebbségi önkormányzatnak tagja voltam nyolc éven keresztül; tehát tudjuk, hogy ezek a lehetőségek jók, ezekkel nemcsak az önkormányzatok élnek, hanem a helyben lakók is. Nemcsak XXII. kerületi példa volt, hanem máshol is a helyben lakó és adott esetben a nemzetiséghez nem tartozó diákok szülei is nagyon sok esetben szívesen íratják ilyen intézményekbe a gyerekeiket.

Tehát ennek a támogatása és előrevitele kiváló lehetőség arra is, hogy a kultúrákat, a nemzetiségeket, illetve az anyatársadalmat közelebb vigyük egymáshoz. Ha a kapacitásbővítés meglenne, akkor - azt kell mondanom - akár nyelvoktatási feladatokat is el lehetne végezni, mert Magyarországon a nyelvtudás szintje sajnos eléggé alacsony európai összehasonlításban, több német nemzetiségű iskolában, de ez egyébként másokra is igaz. Most azért beszélek a németről, mert arra van nagyobb rálátásom. Azt is elősegítené, hogy nem csak a német nemzetiségű gyermekek tudnák a nyelvet elsajátítani, nagyon sokan íratnák be a gyermekeiket. Egyébként sok esetben sajnos még a nemzetiségiek sem mindig jutnak be, mert nagyon nagyok az igények.

Ami viszont nem mindig megoldott, az az, hogy a KLIK által fenntartott nemzetiségi oktatási intézmények különös igényeit, itt a nemzetiséget húzنام alá, nem mindig tudja a rendszer kezelni, ez is egy visszajelzés a nemzetiségek részéről. Tehát nyilvánvalóan az igények nagyobbak lennének, mint a lehetőségek. Bár pozitív módon kiemelték a nemzetiségi pótlék létét a nemzetiségek köréből, nagyon örülnek, hogy van, de egy olyan probléma merül fel, hogy a

lekötött munkaidőt a tanár munkaidejének 50 százalékában határozza meg, tehát ilyen nemzetiségi nyelven kell oktatni, hogy erre jogosult legyen. A visszajelzések alapján intézményenként, tankerületenként változik, hogy mennyi az 50 százalék. Jobb lenne ezt olyan módon meghatározni, hogy egy fixebb, könnyen beláthatóbb számot tűzünk ki, hogy jobban tudjanak számolni ezzel az ilyen tanárok. Az is egy nagy probléma, ha mondjuk, egy óra hiányzik ehhez az 50 százalékhoz, mert akkor gyakorlatilag semmilyen pótlékban nem részesül az adott tanár. Ennek is a juttatási szabályzatát egy pontosabb és életszerűbb meghatározásban kellene meghatározni. Ez lenne az, ami odavezetne, hogy talán el kellene ismerni az 50 százalék alatti óraszámú tanított nemzetiségi órákat is. Azt hiszem, hogy megérdemelnék ezt a tanárok. Az tényleg lélekromboló dolog, hogy ha csak egy-két óra hiányzik, akkor semmi pótlék nincs.

Még kérdésként merült fel az idegennyelvtudási pótlékkal kapcsolatosan, hogy bár az 1992. évi XXXIII. törvény ismeri, ha egy meghatározott idegen nyelv rendszeres használata indokolt és ezzel rendelkezik az adott tanár, akkor jogosult erre a pótlékra, viszont a 2011. évi CXC. törvény 8. mellékletében nem szerepel ez a pótlék. Felmerülhet a joghézag lehetősége. Tisztázni kellene azt a kérdést, hogy a különböző nemzetiségi nyelven való oktatás, ami, ahogy elmondtam, nem esik bele a nemzetiségi pótlékba, hogyan kerülhet pontosan kompenzációra, megilleti-e azt a pedagógust, aki nem éri el az 50 százalékos szintet, viszont elméletileg az idegennyelvtudási pótlékra jogosult lenne.

Ez annál is inkább igaz, mivel, ahogy mondtam, Magyarországon a nyelvtudást mindenképpen akár a nemzetiségek felhasználásával, akár máshogy növelni kell. Ennek a legjobb módja egyébként az, ha már az oktatásban nemcsak egy nyelvóráként, hanem adott tárgyak oktatásaként is bevezetésre kerülhet. Nyilván ez jó tanárok nélkül nem fog menni, ne legyenek illúzióink, és úgy sem megy, ha csak egy-két órában letudjuk a nyelvórákat. Ez mindenképpen Magyarország gazdasági lehetőségeit is meg fogja határozni a jövőben.

Még egy dolgot szeretnék elmondani. Apróság-nak tűnhet, de ha már jogalkotásról beszélünk, a hatálybalépés november 30-ai időpontja esetleg korai lesz, nem csak a felkészülés miatt. Nem tudjuk, hogy addig végigfut-e az Országgyűlésen a törvény. Persze, értem én, hogy mondjuk, egy TAB-módosítóval ezt még ki lehet küszöbölni, de lehet, hogy hatékonyabb lenne, és erre is egy módosító javaslatot nyújtott be Dúró Dóra képviselőtársam, ha a kihirdetés utáni nyolcadik napot határoznánk meg, vagy hasonló módon tennénk meg a hatályba léptető rendelkezést.

Ezzel együtt, ha a benyújtott módosító javaslatokat megfontolják, akkor mi is megnézzük, hogy ezekkel együtt a javaslatot tudjuk-e támogatni. Azt tudom mondani, államtitkár úr, hogy ha ezek az egyrészt érdemi, másrészt technikai módosító javas-

latok, amelyeket benyújtottunk, támogatásra lelnének, akkor meg fogjuk fontolni, mert ez a javaslat egyébként alapvetően még támogatható is lenne. De természetesen várjuk, hogy miként alakul még a javaslat, illetve hogy fognak hozzáállni ezekhez a módosító javaslatokhoz. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Jelenkezőt nem látok vezérszónoki felszólalásra, ezért a végére értünk. Elsőként jelentkezett független képviselőt nem látok.

Tisztelt Országgyűlés! Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólalása következik. Megadom a szót Kissné Köles Erika követő nemzetiségi szószólónak, aki anyanyelvén ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarul folytatja. Öné a szó, 15 perces időkeretben.

(15.50)

KISSNÉ KÖLES ERIKA nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Spoštovani Gospod Predsednik! Poslanke in Poslanci! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Képviselő Urak! A 2016. év a köznevelés kérdésében érintett köznevelési intézmények, fenntartók, települési önkormányzatok, nemzetiségi és egyházi közösségek, szülők, tanulók, praktikusán a köznevelés szolgáltatásait igénybe vevők teljes körében intenzív érdeklődést váltott ki. Nem véletlen! Az ugyanis, hogy egy társadalomban milyen színvonalú, mennyire korszerű és hiteles, a továbbtanulást és az emberi élet minden területén mennyire használható tartalmi elemeket közvetítő, mennyire tervszerűen és tudatosan építkező és átjárható, mennyire eredményes az oktatás színvonala, fokmérője annak, hogy az adott társadalom, a kormány, a szaktárca és annak intézményei mennyire tudatosan építik, kvázi biztosítják az ország gyermekeinek, fiataljainak, ezáltal az ország lakosságának a jövőjét.

A Magyarországon élő nemzetiségi közösségek, mi szószólók - jómagam középiskolai tanárként is - kiemelt érdeklődéssel fordulunk az állami köznevelési közfeladat-ellátás változásai, az intézményfenntartás új rendszerének a kialakítása, a tartalmi fejlesztések, a tanulók és tanárok életpályáját befolyásoló változások irányába.

A kormány és az emberi erőforrások minisztere által a T/12731. számon benyújtott törvényjavaslat több paragrafusa kiemelten is a nemzetiségi köznevelési kérdéseket, azoknak jogszabályi hátterét érinti, tisztázza, egyértelműsíti. A törvényjavaslat első pontja, a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény módosítása a magyarországi nemzetiségek gyakorlatában azon okból is érdekes, hogy egyes nemzetiségekhez tartozó fiatalok közül anyaországai és Magyarország között kötött oktatási, kulturális és további kétoldali

megállapodások okán az anyaországban szereznek szakmai végzettséget, diplomát. Ezek elismeretése a hatályos nemzetközi egyezmények, az uniós irányelvek, a lisszaboni elismerési egyezmény alapján lehetséges a nemzeti jog által szabályozott formában.

A hivatkozott törvény 5. §-a értelmében: „Az eljáró hatóság az elismeréssel vagy honosítással kapcsolatos szakértői feladatok ellátására szakértői bizottságot vagy szakértői bizottságokat hozhat létre.” Jelen tárgyalt javaslat a következőképpen módosít: „Az eljáró hatóság az elismeréssel vagy honosítással kapcsolatos szakértői feladatok ellátására szakértőt rendelhet ki. Szakértő az a személy lehet, aki oktatási intézményben foglalkoztatásra irányuló jogviszonyral és legalább tízéves oktatási vagy oktatásigazgatási szakmai tapasztalattal rendelkezik.” A módosítás a hatályban lévő szabályozást jelentősen egyszerűsíti. A nemzetiségi közösségek számára előnyt jelentene, ha a szakértő személye is közülük kerülhetne ki, különösen a köznevelés területén elhelyezkedni kívánó, leendő nemzetiségi nevelők, tanárok esetében.

A külföldön - az anyaországgal rendelkező nemzetiségek esetében az anyaországban - bizonyítványokat, diplomát szerzett szakemberekre a nemzetiségi közösségek minden területen számítanak, így a törvénytervezet tervezett módosítását megnyugtató változtatásnak tartjuk.

A T/12731. számú törvényjavaslat 2. pontja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi törvény módosítása. A törvényjavaslat 3. §-a a nemzeti köznevelésről szóló törvény 4. § 1. pont módosításait tartalmazza az intézmények alapfeladatai, tehát a köznevelési intézmény alapító okiratában, szakmai alapidokumentumában foglalt köznevelési feladatok definiálásával. A nemzetiségi köznevelés érintettsége több ponton átvezetés a jelen hatályos törvényből.

Nem volt jelen ez ideig azonban az alapfeladatok között a törvényjavaslat 3. §-ának az 1.15. pontjába került fogalom, a kiegészítő nemzetiségnyelv-oktatás. A 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról - hivatkozva a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényre - egyértelműen megfogalmazza a kiegészítő nemzetiségnyelv-oktatásra vonatkozó jogszabályi körülményeket. A 8. § (1) bekezdése meghatározza, hogy a nemzetiségi nevelés-oktatást milyen oktatási formák szerint lehet megszervezni. Ennek az e) pontja a kiegészítő nemzetiségi nevelés-oktatást is megnevezi. Az alapfeladatok közé kerülése tehát indokolt és a számunkra megnyugtató.

A Magyarország Kormányá által 2015-ben közzétett és e ház falai között is tárgyalt B/6626. számú „Beszámoló a Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről 2013 februárja és 2015 februárja között” ugyanis hiteles adatok alapján bizonyítja e nemzetiségnyelv-oktatási forma működését. A beszámoló 6. számú melléklete tartalmazza ezen adatokat: e nevelési évben 35 intézményben 1284 gyermeket érintett.

E kérdéskörhöz sorolom a 8. § tartalmi elemét is, amely a nemzeti köznevelésről szóló törvényt 14/A. alcímmel egészíti ki. E paragrafus törvénybe iktatja a 17/2007. (III. 1.) EMMI rendelet kiegészítő nemzetiségnyelv-oktatásra vonatkozó rendelkezéseinek a lehetőségeit. Az EMMI-rendelet 2. pontja foglalja egybe a nemzetiségi óvodai nevelést, megfogalmazza ennek feladat- és hatáskörét. A T/12731. számú törvényjavaslat 8. §-a tartalmát a Magyarországi nemzetiségek bizottsága örömmel üdvözl. Kérjük a tisztelt képviselőket a törvényjavaslat támogató elfogadására.

A nemzetiségeket érintő változást foglal egybe a törvényjavaslat 14. §-a is. Eszerint: „Az iskolában a helyi közösségek érdekeinek képviseletére a szülők, a tanulók, a nevelőtestület, az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat, egyházi jogi személyek, a helyi gazdasági kamarák azonos számú képviselőjéből és a fenntartó delegáltjából álló intézményi tanács hozható létre.” Az intézményi tanács feladatait a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 121. §-a rögzíti. A paragrafus tartalmazza az intézményi tanács létrehozásával és működésével kapcsolatos szabályokat is, eszerint az intézményi tanács létrehozásának kezdeményezésére jogosult a nemzetiségi önkormányzat is. A nemzeti köznevelésről szóló törvény 73. § (3) bekezdése ugyanakkor a nemzetiségi önkormányzatok számára tag delegálásának lehetőségét a tanácsba nem tartalmazza.

E jogszabályi ellentmondásra egy szekszárdi német nemzetiségi önkormányzat hívta fel az alapvető jogok biztosa és a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes figyelmét. A nemzetiségi ombudsmanhelyettes a jogbiztonság és a nemzetiségi jogok érvényesülésének céljából vizsgálatot kezdeményezett. Az ellentmondás feltárása nyomán az AJB-3090/2016. számú ügyben megállapították, hogy nincs összhangban a köznevelésről szóló törvény és a nemzetiségi önkormányzatok által az iskolai intézményi tanácsba történő tag delegálásának módját szabályozó miniszteri rendelet.

Az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága és annak a Köznevelési és kulturális albizottsága az ügyet október 19-ei ülésén tárgyalta, az alapvető jogok biztosa és a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes közös jelentése nyomán üdvözl. a szaktárca módosító indítványát.

Szeretném hangsúlyozni, mert még a köreinkben is ellentmondások, illetve félreértések fogalmazódtak meg, hogy a jogszabály kifejezetten a nem nemzetiségi önkormányzatok által, hanem az állami intézményfenntartó fenntartásában működő és az alapító okiratában rögzítetteknek megfelelően nemzetiségi nevelést is ellátó intézményekre vonatkozik.

A törvényjavaslat 16. §-át is üdvözl. a Magyarországi nemzetiségek bizottsága, hiszen magyaror-

szági nemzetiségek esetében is előfordulhat, hogy nemzetársainkat érintő kérdés a nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermekek ingyenes óvodai ellátása.

(16.00)

Jelentős segítséget jelent a nemzetiségi közösségek számára a 20. § tartalma, amely kisebb lélekszámú nemzetiségek esetében segíti a nemzetiségi nevelés-oktatás megszervezését azzal, hogy meghatározott feltételek érvényesülése mentén határon túli pedagógusok számára is lehetővé teszi a nemzetiségi iskolában történő tanítást, anélkül, hogy diplomájukat honosítani kellene.

Nagy örömmre szolgál, hogy az előttem szólók, tehát valamennyi vezérszónok érintette azt a kérdést, hogy a jelen törvényjavaslat nagymértékben érinti a nemzetiségi köznevelést, és nagyon bízom abban, hogy a törvényjavaslat elfogadásra kerül. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. Hvala za pozornost! (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces hozzászólásra nem jelentkezett senki, ezért további képviselői felszólalások következnek. Először megadom a szót Kucsák László képviselő úrnak, Fidesz.

KUCSÁK LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az oktatás szabályozására vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló javaslat fekszik előttünk, és ebben a javaslatban a köznevelési ágazatot érintően három törvényjavaslat érintett: egyrészt a nemzeti köznevelésről szóló, másrészt a közszolgálati tisztviselőkről szóló, harmadrészt pedig az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvény. Elhangzott már az expozében és a vezérszónokiban is, hogy mi az a két ok, amire visszavezethetően sort kell keríteni ezekre a módosításokra: az egyik a tankerületi központok létrehozásával kapcsolatos ok, a másik pedig a gyakorlati tapasztalatok, a jogalkalmazóktól kapott visszajelzések alapján szövegpontosítások szükségessége, joghézagot jelentő rendelkezések pótlása, időközben bekövetkezett egyéb törvénymódosításokkal történő koherencia megteremtése.

Annak érdekében, hogy a KLIK, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ átalakulását, 58 tankerületi központra történő szétválását meg lehessen valósítani, az ezzel összefüggő fenntartóváltást az érintett köznevelési intézmények tekintetében meg lehessen valósítani, továbbá hogy a települési önkormányzati működtetési feladatok megszűnésével együtt járó, az ebbe a körbe tartozó feladatok, a feladatokat ellátó személyek és tárgyi eszközök átvételét biztonsággal végre lehessen hajtani, mindezek indokolták, hogy a tankerületi központokat mint központi költségvetési szerveket már 2017. január

1-je előtt, egészen pontosan 2016. november 30-ával létre lehessen hozni. Mint ahogy mondtam, erre már történt utalás.

Engedtesse meg, hogy röviden reagáljak arra, amit ezzel is összefüggésben Hiller István képviselő úr megfogalmazott! Tett néhány pozitív tartalmú kijelentést, ami azt jelenti, hogy mégiscsak vannak találkozási pontok is, és természetesen vannak olyan elemek, amelyeket még mindig másként látunk, de ez a dolog természetéből fakad. Hiller képviselő úr azt mondta, hogy az expozé korrekt volt, hogy nem kicsinyelhető a szándék, ami vezérelte az előterjesztőket, hogy nincs kivetnivaló abban, hogy időnként jogszabályokat módosítani kell, ez is a dolog természetéből fakad, és az 58 tankerületi központtal kapcsolatban pedig az hangzott el, ha jól idézem vissza, hogy ahhoz képest a képviselő úr szerint is mindenképpen előrelépés ez (*Dr. Hiller István közbeszól.*), hogy egy nagy szervezet volt, némiképp van még most is a KLIK megjelenésével, és hogy ehhez képest az az 58 területi egység olyan (*Bangóné Borbély Ildikó közbeszól.*), amire még nem volt eddig példa; sok ilyen van a világtörténelemben, de éppen önnek ezt nem kell magyaráznom. Ön is utalt rá, hogy ez lehet előny és lehet hátrány. Bízunk benne, és legyünk azon, hogy ennek az előnyös elemeit tudjuk majd kibontani!

Szerintem mindenképpen egy komoly előrelépés, már ha csak arra gondolunk is, hogy ez az 58 tankerületi központ mind-mind önálló költségvetési szervként fog működni, tehát önálló költségvetéssel bírnak, és akkora területeket foglalnak magukba, amelyek megítélésem szerint még jól behatárolhatók és jól láthatóak. Tudjuk nagyon jól, hiszen a képviselő úr szomszéd vármegyéjében tevékenykedem egyéni országgyűlési képviselőként, ott három kerület oktatási intézményeit fogja össze az ott létrejött tankerületi központ; legyünk azon, hogy minél jobban, minél hatékonyabban tudja kifejteni a tevékenységét a továbbiakban!

Visszakanyarodva a javaslatához: elhangzott már utalás arra, hogy mik a fontosabb elemei, néhányat én is hadd vázoljak fel röviden a köznevelés területével összefüggésben! Az imént hallhattuk szószóló asszonyt, és éppen ezért is elsőként hadd említsem meg jómagam is a kiegészítő nemzetiségi nyelvoktatás mint alapfeladat és az ilyen tevékenységet végző iskola megjelenítését a törvényben! Ez hiánypótló rendelkezés, létező feladatról és intézménytípusról van szó, amelyet a nemzetiségek jogairól szóló törvény ismer és szabályoz, de a nemzeti köznevelés rendszerében is meg kell jeleníteni. A szószóló asszony is utalt rá, hogy több más tervezett intézkedés mellett ezt önök is támogatják, mi nagyon bízunk benne, hogy a parlamenti többség is meg fogja ezt szavazni.

A javaslat előírja, hogy új érettségi vizsgatantárgyat vagy az érettségi vizsgatantárgy új vizsgaszintjének vizsgakövetelményeit felmenő rendszerben kell bevezetni, az érettségi vizsgatárgy vizsgakövetelmé-

nyeinek érdemi megváltoztatására irányuló rendelkezést az érettségi vizsgára jelentkezés előtt legalább két évvel kell kiadni. A javaslat fő indoka az, hogy a szakmai érettségi vizsgatantárgyakkal kapcsolatos idejű helyzet: az életbelépés előtt pár hónappal sincs még kihirdetve a részletes követelmény, ne állhasson többé elő. A módosítást az Igazságügyi Minisztérium és a Miniszterelnökség kezdeményezte.

A Honvédelmi Minisztérium által kezdeményezett módosítás, hogy a honvédelemért és rendvédelemért felelős miniszter által fenntartott iskolák számára további felmentéseket és kivételi szabályokat, ezek alkalmazási lehetőségét adja meg a törvény. Ilyen például, hogy ezen intézményekben ne kelljen létrehozni intézményi tanácsot.

Része a javaslatnak az, hogy az iskolai körzethatárok megállapításának az oktatásért felelős miniszter hatáskörébe utalása indokolt abban az esetben, ha a kormányhivatal és a tankerületi központ nem jut egyetértésre, erre szintén utalt az államtitkár úr az expozéjában; csakúgy, mint arra, hogy a fegyelmi eljárással kapcsolatos szabályok pontosítása a tanköteles tanulók jogainak érvényre juttatását, a legsúlyosabb fegyelmi büntetés, az iskolából való kizárás alkalmazása esetén az új intézményben történő mielőbbi elhelyezést szolgálja. Az új szabályok gyakorlati problémákra reagálnak.

Az alapvető jogok biztosának korábbi ajánlása szerint az intézményi tanácsban nemzetiségi önkormányzati delegált részvételét is biztosítani kell - erről is hallhattunk az imént a szószóló asszonytól is -, tehát egy biztosítani kell ezt a részvételt, amely módosítást egyébként a biztos maga is üdvözölte, és ahogy hallhattuk, a nemzetiségi szószóló asszony is és a többi szószóló is egyetért ezzel a módosítási szándékkal.

A tankötelezettség teljesítése érdekében annak egyértelműsítését is magában foglalja a javaslat, hogy a Magyarországon élő magyar állampolgár gyermekek vagy egy hazai iskolában, vagy egy Magyarországon engedélyezett, Magyarországon működő külföldi vagy nemzetközi iskolában teljesíthetik a tankötelezettségüket, és nem lehetséges az, hogy Magyarországon el nem ismert, külföldön működő iskolával vagy adott esetben iskolának nem is minősülő szervezettel magántanulói jogviszonyban, távoktatásban tanuljon, illetve végezzen nem ellenőrizhető tevékenységet egy tanköteles gyermek. Ennek megakadályozása szolgálja a gyermek mindenekfeletti álló érdekét, erről is esett már szó. A javaslat egy olyan, terjedőben lévő gyakorlatra reagál egyébként, hogy külföldi, jellemzően amerikai, iskolának nem is minősülő szervezettel létesítenek jogviszonyt magyar állampolgárok, Magyarországon élő kiskorú, tanköteles gyermekek, így az intézményi nevelés-oktatás alól kivonják magukat.

Itt megint csak hadd utaljak vissza arra, amire szintén Hiller István tett utalást a felszólalásában, ez pedig a gyerek mindenekfeletti álló vagy mindenekfeletti való érdeke és az ezzel kapcsolatos álláspontok.

Én nem szeretném újra megnyitni ezt a polémiát, csak emlékeztetnék arra, hogy az a megállapítás szerintem takarékosan bánik az igazsággal - hogy finoman fogalmazzak én is, hiszen ön is higgadtan érvelt -, hogy ezt a kifejezést mi fél évtizede egyáltalán nem is szerepeltettük volna.

Emlékeztetnék arra, hogy korábban is egy parlamenti bizottságban tevékenykedtünk, és ott a parlamenti bizottságban éppen a nemzeti köznevelési törvény vitája kapcsán igen sokszor előkerült ez a témakör, mi magunk többször használtuk ezt a kifejezést, és többször megfogalmaztuk azt is - ezt a jegyzőkönyvek is alá tudják támasztani -, hogy annak ellenére, hogy ilyen megfogalmazással konkrétan szövetszerűen a törvényben nem szerepelt ez a megfogalmazás, de hogy a törvény célja, a törvény fókuszában, középpontjában, mint ahogy a pedagógia tevékenység fókuszában is, nyilván a gyermeknek, a gyermekeknek kell lenniük; mint ahogy azt is hozzátettük mindig, jómagam is, hogy a pedagógiai tevékenység kulcsa pedig a pedagógus.

(16.10)

Tehát csak azt szerettem volna jelezni, hogy az véleményem szerint nem állja meg a helyét, hogy ezt a kifejezést, ezt a fogalmat, ennek a fontosságát mi a magunk részéről kidobtuk volna, ahogy képviselő úr fogalmazott.

Része továbbá a köznevelés területén a javaslatnak, hogy megteremtse az összhangot a gyermekek jogairól szóló New York-i egyezményvel oly módon, hogy a Magyarországon jogszerűen tartózkodó kis-korúak nemcsak a Magyarországon hatályos tankötelezettségi korhatárig, 16 éves korig, hanem 18 éves korig vehessenek részt - a magyar állampolgárokkal azonos feltételek mellett - ingyenesen a köznevelésben. Továbbá a pedagógus munkakörben történő alkalmazás képesítési feltételeinek bővítése, illetve módosítása, egyrészt a hiányzó munkaerők pótlása, másrészt a felsőoktatási rendszerben bekövetkezett változásokhoz történő igazodás miatt szükséges, ezért is szerepel a javaslatban.

Végül annak biztosítása is része ennek az előterjesztésnek, hogy az alapfokú művészeti iskolában mindenképpen elengedje az általános iskola igazgatója, intézményvezetője az igazoltan tanulói jogviszonyban álló tanulót a 16 óráig tartó foglalkozásokról. Ez utóbbi módosítás a szövegcsere módosítások között található.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem, hogy az általam elmondottakat, illetve a korábban elhangzottakat is mérlegeljék, és a mérlegelés után, ha lehetőségük engedi, akkor támogassák a javaslatot. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, Kucsák képviselő úr. Most megadom a szót Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak, Magyar Szocialista Párt.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Ehhez a napirendhez nem kívántam hozzászólni, csak Hoffmann képviselő asszony inspirált erre. Én azt gondolom, hogy mondhatok olyet, hogy örülhet képviselő asszony, hogy az ön gyermekei az elmúlt rendszerben jártak oktatási intézménybe, mert én személy szerint most szülőként nem mondhatom el.

Nagyon sokat elhangzott az ön szájából, hogy a gyermekek mindenekfeletti érdekei. Hát, az elmúlt hat évben ez a kormányzat pontosan ezt felejtette el: a gyermekek mindenekfeletti érdekeit. Azt is mondta, hogy az állam nevelje a gyerekeket. Hát, ne haragudjon, ne nevelje a gyerekeket az állam! Az államnak nem kell ezt a feladatot ellátnia. Bízunk rá a szülőkre, és bízunk rá az oktatási intézményekre! Az államnak nem kell erőszakosan beavatkoznia, mint ahogy az elmúlt hat évben ez megtörtént.

Hadd mondjak néhány dolgot államtitkár úrnak és képviselőtársaimnak, hogy mi mindenben sérültek a gyermekeknek a mindenekfeletti érdekei az elmúlt hat évben, hogyha a közoktatásról vagy köznevelésről beszélünk! Ugyebár, a KLIK-nek a létrehozása; én a mai napig nem tudom megérteni, amikor ezt a törvénytervezetet most elolvassuk, hogy miért nem lehet beismerni, hogy ez megbukott, hogy ez a rendszer csak problémát okozott, csak botrányokat okozott és megbukott. És most egy KLIK helyett létrehozunk 58 rossz intézményt. Bár képviselő asszony azt mondta, hogy bízunk abban, hogy ez jól fog működni. Nem bízni kell benne, hanem végre egy jól működő rendszert kellene már egy kormányzatnak létrehoznia. Vagy mondanék jobbat: vissza kellene adni az intézményeket az önkormányzatoknak.

Biztosan a gyermekek mindenekfeletti érdekeit szolgálták az elmúlt évek erőszakos iskolaigazgatóválasztásai, kinevezései. Biztosan minden a gyermekek, a szülők és a pedagógusok érdekében történt. Millióegy botrányt tudnánk az elmúlt évekből felsorolni.

A tankönyveknek az államosítása, a tankönyvpiac államosítása, új tankönyveknek a megírása biztosan a gyermekek mindenekfeletti érdekét szolgálta, képviselő asszony. Hány évig volt, amikor szeptember 1-jén nem tudták a tankönyveket biztosítani a gyermekek számára! Persze, ilyenkor majd el fogják mondani, hogy már az idén ez jól működött, most már ingyen tartós tankönyvekből tanulnak a gyermekek, csak tudja, képviselő asszony, nem tudom, millió esetben van, amikor egy hét után megvesszük az új tankönyveket, mert annyira jók ezek a tankönyvek, hogy széthullanak az első héten.

Vagy nem tudom, képviselő asszony, hogy ön hogy venné azt, amikor szeptemberben egy hónapig csak rádiózunk a gyerekeknek, és még lehetőségem sincsen, hogy megvásároljam az adott tankönyveket, hozzáteszem: már nem is próbálkozok vele, hogy rádiózzak, mert ezt már fel is adtam.

Biztosan a gyermekek mindenekfeletti érdekét szolgálta az az erőszakos beavatkozás - hozzáteszem:

milliószor elmondtam a Parlament falai között, hogy egyetértünk azzal, hogy a gyerekek egészségesek legyenek - a mindennapos testneveléssel. Bevezették felmenő rendszerben, csak nem biztosítottak hozzá tornatermeket, uszodákat és sporteszközöket és még pedagógusokat sem. A mai napig probléma van. Mióta elindították a tanuszoda- és tornaterem-építési programot, 72 darab tornatermet ítéltek oda, ebből 13 épült fel. Tizenhárom! A stadionok gomba módra nőnek ki az országban a földből, de a tornatermeket valamilyen úton-módon nem sikerül ma felépíteni, még azt a 72-t sem, bár sokkal többre lenne szükség az országban.

Azt is elmondtam nagyon sokat, hogy sikerült a hat év alatt elérni, hogy az egyik leggyűlöltebb tantárggyá tették a testnevelést a gyermekek körében, és nem azért, mert a gyerekek nem szeretnek mozogni, hanem magát a feltételeket nem biztosították hozzá. Biztos, hogy a gyermekek mindenekfeletti érdekeit szolgálta az az erőszakosan bevezetett hittan és erkölcsstan.

Én szó szerint mondom, képviselő asszony, hogy generációkat tettek tönkre az elmúlt hat évben az oktatási rendszer átalakításával, és mindent figyelembe vettek, csak a gyermekek mindenekfeletti érdekeit nem. És mosolyoghatnak államtitkár asszonnyal egymásra, csak akik gyerekeket nevelnek és általános iskolába járnak (*Veresné Novák Katalin: Ön szerint a mi gyerekeink nem járnak általános iskolába?*), mondják már el nekem, hogy fordulhat az elő, hogy úgy kezdjük el a tanévet, hogy nincs matematika szakos tanár, irodalom szakos tanár, történelem szakos tanár, testnevelés szakos tanár és angol szakos tanár!? Vidéken több iskolát tudok felsorolni, hogy így kezdtük el a tanévet. Vagy úgy kezdjük el a tanévet, hogy hónapokon keresztül nincsen órarendünk, mert hiányoznak ezek a szakos tanárok, mert a fiatalok már pedagógusnak sem mennek, mert nem kívánják ezt a szép szakmát folytatni Magyarországon, sőt már fiatalok sem lesznek lassan ebben az országban.

És még van egy borzasztó dolog: leszállították a tankötelezettséget 16 évre. Azóta kiderült, hogy 43 500 gyermek lóg a levegőben, aki semmilyen rendszerben nincs nyilvántartva, mert kiesett az oktatási rendszerből, és semmilyen más rendszerben nincs benne. Ez a kormány volt az, aki legalizálta Magyarországon a gyermekmunkát, azért, mert szegénységi okoknál fogva kiveszik a gyerekeket az oktatási intézményből, mert lehetőségük van elmenni közmunkára, és a családi pótlék és a közmunkabér között pontosan annyi a különbség, hogy a családnak a megélhetését valamilyen fokban jobban tudja biztosítani.

Ez a kormány az, aki legalizálta Magyarországon a gyermekmunkát, és néhány év múlva meg rájönnek, hogy valamit majd tenni kell, hogy ezt ne tudják megcsinálni ma?! Könyörgöm, ezt elmondtuk előtte, hogy ez az egyik legnagyobb hiba! És akkor beszélnek arról, hogy a gyermekek mindenekfeletti érdekei

és ez az átalakítás is, hogy az egy nagy KLIK-ből csinálunk 58 kicsit, ez is a gyermekek mindenekfeletti érdekeit fogja szolgálni. Hallgassák meg az önkormányzatokat, hallgassák meg a szülőket, a pedagógusokat, és néha nem ártana magukat a gyerekeket is meghallgatni, hogy nekik mi lenne a jó, mert istenigazából a köznevelési törvény a gyerekekről kellene hogy szóljon!

Hát, ez az, ami az elmúlt hat évben kimaradt a köznevelési törvényből, nem a gyerekekről szól; egy erőszakos átalakításról, és maguk még most is ennek az erőszakos átalakításnak az elhibázott rendszerét tovább bonyolítják. Képviselő asszony szavaival élve én is csak kívánni tudom, hogy hat év után valami működőképes rendszert tudjanak működtetni ebben az országban a gyermekek érdekében, és sorolhatnánk még millióegy problémát, ami ma a köznevelésben felvetődik abban, aki gyermeket nevel. Akkor csak reménykedjünk, hogy november 30-ától valami új és jobb rendszer fog Magyarországon működni. Köszönöm szépen, elnök úr. (*Taps az MSZP soraiban.*)

(16.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kétperces hozzászólás következik. Megadom a szót Hoffmann Rózsa képviselő asszonynak, KDNP.

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselő Asszony! Sohasem szerettem és ma sem szeretem, ha a szavaimat kiforgatják. Majd a jegyzőkönyvben ellenőrizze: nem azt állítottam, hogy az állam neveli a gyerekeket, nem is az állam feladata; de az az állam feladata, hogy gondoskodjék a gyerekek nevelésének lehetőségéről, biztosítsa azokat a körülményeket, hogy a gyerekeket neveljék.

Tulajdonképpen ezért jelentkeztem szólásra, hogy ezt az igazságtalanságot, amelyet ön itt mondott, helyre tegyem, de ha már van még másfél percem, akkor azért elmondom azt a véleményemet is, hogy meggyőződésem szerint, hogyha valamit állítunk, akkor azt nem árt bizonyítani.

Ön állandóan azt hangoztatja, hogy ez nem a gyerekek érdekét szolgálja, mi több, a gyerek érdekeivel ellentétes. Kérdezem, hol ellentétes a gyerek érdekével az, hogy hittant vagy erkölcsant tanulhat; ha az iskolában szembesül azzal, hogy a tetteinek, a szavainak és az elmulasztott tetteinek erkölcsi következménye van; ha megtanulja az iskolában azt, hogy segítsen másokon, ami az állampolgári nevelésnek is része. Hogyan függ össze a gyerekek érdekeinek szolgálatával vagy nem szolgálatával az, hogy a fenntartó, amely magasan a gyerek fölött van, azért alakul át, hogy gyorsabban intézzék az iskola dolgait? Ezek bizony nagyon levegőből kapott állítások, és az érveket ön indulattal helyettesítette, de ettől még nincsen igaza.

A dolgokat nem egyformán látjuk, ez rendben van - ezért még nem kell valótlanságokat állítani.

Ilyen valótlanág például az, hogy a fiatalok már nem mennek pedagógusnak. Az államtitkár úr majd pontos számokat tud mondani, hogy évről évre hogyan változik a pedagóguspályára jelentkezők száma.

Képviselő asszony, nem fogok még egyszer szó-lásra jelentkezni, akármit is mond, mert nekem ez nem stílusom, de azért ezt nem akartam hagyni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kettő percre meg-adom a szót Vinnai Győző képviselő úrnak, Fidesz.

DR. VINNAI GYŐZŐ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Én nem a képviselő asszonyra szeretnék reagálni, hanem Hiller István hozzászólására. Sajná-dos, hogy kiment, mert Hiller István a törvénymó-dosítás kapcsán beszélt a változásról, beszélt arról, hogy az oktatásban változás érzékelhető, vagy leg-alábbis ebben az anyagban ezt éri a sorok között tetten. Szerintem ez így helyes, akár lesz új Széll Kálmán-terv, akár nem lesz ilyen a sajtóinformációk alapján, hogy ezt a nagy rendszert mindig változtatni kell, mindig egy kicsit jobba kell tenni, de én egy konkrét dologra szeretnék reagálni úgy, mint aki a felsőoktatásban három évtizedet eltöltöttem. Igazta-lannak tartom azt, amit ő mond, hogy a felsőokta-tásba jelentkezők számát csökkentettük vagy bezár-tuk volna a kapukat azzal, hogy a szakképzést átala-kítottuk, módosítottuk, és azt szeretnénk, hogy le-gyen szakképzett munkaerő.

Szeretném elmondani, hogy Magyarországon a szakközépiskola még az új szakképzési törvény előtt egy nagyon népszerű iskolatípus volt, többen jelent-keztek, mint a gimnáziumba, és a mostani módosítás kapcsán a szakgimnáziumokból ugyanúgy van lehe-tőség egyetemre és főiskolára menni, emelt szintű érettségit tenni vagy akár most már középszintű érettségit tenni. Tehát én azt gondolom, hogy a csa-ládok dönthetik el a gyerekek tehetsége, szorgalma alapján, hogy hová mennek, de az nem kérdés, hogy az egyetemi és főiskolai végzettség mellett, ami kívá-natos egy társadalom számára - én ott voltam, de ha mondjuk, nem a munkaerőpiac igényeinek megfele-lően képzünk, hanem száz olyan szakos hallgatót, akiből csak tíz tud a munkaerőpiacon elhelyezkedni, akkor lehet azon gondolkodni, hogy azokat a diáko-kat vagy más egyetemre, főiskolára orientáljuk, vagy éppen a szakképzésbe vonjuk be. Mert az, hogy ma szakképzettmunkaerő-hiány van, az, hogy a szakma-tanulásnak vissza kell adni a becsületét, véleményem szerint nem lehet kérdés, akár ellenzéki padsorok-ban, akár kormánypárti padsorokban ülünk. Köszö-nöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kö-vetkező 15 perces időkeretben történő felszólalásra következik Varga László képviselő úr, MSZP.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szé-pen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Talán megszokhatták, hogy néha

kicsit távolabbról közelítek meg egy-egy ilyen előter-jesztést, és az is talán egy érdekes helyzet és szimbo-likus, hogy egy egészségügyi előterjesztés után tár-gyaljuk ezt az oktatásit. Mind a kettő salátatörvény egyébként, és két olyan nagy rendszerrel foglalkozik, amelyekkel szemmel láthatóan az elmúlt hat év kor-mányszásának nagyon is meggyűlt a baja.

De hogy miért, ennek az alapokairól nem beszél-tünk, pedig szerintem, nem vitatva azt, hogy lehet ezeken a rendszereken javítani, változtatni, 2010 előtt is nyilván voltak olyan jelenségek, amin érde-mes túllépni, az önök alapállítása mégiscsak az volt, hogy ezek nagy pazarló rendszerek, itt rengeteg pénz folyik el, központosítani kell mind a kettőben, egész-ségügyben, oktatásban, meg kell fogni a gyeplőt, és akkor nagyon sok forrás takarítható meg. Ez egyéb-ként, mondjuk, az önök kormányzásának ideológiai alapvetéséből is fakad, építik le az újraelosztást, építik le az alapvető szolgáltatásokat, amelyekben az állampolgárok részesülhetnek.

Az oktatással ráadásul volt egy alternatív céljuk is, ez egyébként a terminológiából, a szóhasznála-tukból is kiderül: nevelésnek hívják, most már köz-nevelésnek, nem közoktatásnak. Úgy érzékelhető ez a mi szemszögünkéből, hogy kifejezetten az új generá-ció számára nagyon komoly nevelést szeretnének itt jogszabályokon és bizony átalakított tankönyvrend-szeren keresztül folytatni. Olyan generációkat sze-retnének a következőkben kinevelni, amelyek már sokkal inkább tükrözik az önök világvégét. Na, ezt nyilván vissza kell utasítani, efelől nincs is vita.

Az összes átalakításukat, központosításukat, fenntartóváltást, mindent-mindent, pedagógusokat érintő lépéseiket úgy tették, hogy nem megfelelően egyeztettek az érintettekkel, és ennek kapcsán nőttön-nőtt az elégedetlenség az oktatás minden egyes szereplőjében, pedagógusban, szülőben, egyébként sajnos a gyermekekben is, én ezt látom. Ennek volt köszönhető tulajdonképpen az a helyzet, amit önök úgy írnak le, hogy változik a világ, és a változó világ miatt van szükség ilyen típusú módosít-ásra. A legszebb kormánypárti szóhasználat talán ebben az volt, hogy intenzív érdeklődés követte az oktatás ügyét. Hát, intenzív érdeklődés természet-e-sen, több tízezres tömegtüntetések is voltak. Ha erre gondoltak, akkor azt szeretném mondani, hogy való-ban, ezeken az intenzív tüntetéseken, intenzív érdekl-ődés mellett zajló demonstrációkon elég egyértel-műen elmondták az oktatásügy szereplői, hogy nekik mi a problémájuk.

Miskolcra indult ez a követeléssorozat, és azt tudom mondani, hogy Miskolc országgyűlési képvise-lőjeként fontosnak tartom, hogy eredményes le-gyen. Ötezer ember demonstrált Miskolcon az év elején és több tízezer a Kossuth téren. Én azt láttam, hogy akkor azért komolyabb ígéretek fogalmazódtak meg annál, mint amit most ebben az előterjesztésben látunk; komolyabb ígéretek, és ebből nagyon kevés minden valósul meg, tulajdonképpen csak a felszint karcolatja az előterjesztés. Olyan részeredmény-en-

gedményeket és látszatengedményeket tesz, amelyek még a kormány eredeti politikáját érdemben nem változtatják meg.

A fenntartás kapcsán még egyszer hadd tegyem egyértelművé a személyes álláspontomat, és azt gondolom, nagyon sok miskolci álláspontja is az, amit én most elmondok. Miskolc is és nyilván, természetesen a nagyobb iskolavárosok is saját fenntartásba vennék az iskoláikat. Ez a helyi közéletben egy többségi álláspont, még akkor is, ha a kormánypárti politikusok nem ezt képviselik. Képes lenne a város megfelelő módon ellátni ezt a szerepét, természetesen a megfelelő normatívával, de azt gondolom, több olyan vidéki nagyváros nevében is, talán budapesti kerület nevében is beszélhetek, ahol ez egy olyan kérdés, amivel egyetértenek.

De ez nem jelenti azt, hogy bizonyos településcsoportoknál ne értenénk egyet az állami intézményfenntartás szerepével és rendszerével, főként kisebb településeken, ahol eddig sem tudtak vagy korábban sem tudtak olyan forrásokat fordítani az intézmények fenntartására. Természetesen túlmutat a helyi önkormányzat szerepvállalásán adott esetben egy-egy térségben megszervezni ilyen tekintetben az oktatást, természetesen lehet és kell is, hogy legyen állami feladat. Ez világos tehát: lehetőséget kell adni azoknak az önkormányzatoknak, amelyek élni kívánnak ezzel az intézményfenntartói szereppel.

Nem tudom nem szóba hozni, hogy amíg önök általános propagandát nyomnak a pedagógusbér-emelésekről, addig az A1 kategóriából sunyiban azért azt kivették, hogy kövesse a mindenkori minimálbért ez a kategória, és tulajdonképpen az a béremelés, amit egyszer kiharcoltak, folyamatosan, évről évre nőjön a minimálbér összegével; ezt érzik a pedagógusok, el is mondják, hogy ezzel probléma van.

(16.30)

Nem tudom nem megemlíteni akkor, amikor egy ilyen előterjesztést tárgyalunk, hogy a tankönyvellátásban milyen zavarok vannak. Nemcsak a tartalom, arra már utaltam, hanem egyáltalán, hogy van-e tankönyv adott esetben. Heteket kell várni, tényleg, tehát államtitkár úr, tényleg. Miskolcra is tudok ilyen példát mondani, alsó tagozatos általános iskolákról tudok példát mondani. Hetekig nem volt meg adott esetben olvasókönyv a gyerekeknek, jó iskolákban egyébként, olyan iskolákban, ahol a pedagógusok heroikus munkát folytatnak a gyermekek nevelése érdekében. Ilyen probléma ennek a tanévnek a kezdetén is volt a választókerületemben. Nem az indulatok keltése érdekében mondom ezt, nem azért, hanem mert nem szabad, hogy még egyszer előforduljon hasonló, ez az én alapállásom.

Az iskolaigazgató-választások botrányait is ide szeretném hozni. Számtalan ilyen volt a városunkban. Olyan is, hogy egyhangúlag támogatott, tantsület, a dolgozók, szülők, tulajdonképpen a gyerme-

kek is közfelkiáltással, nagyon régi, nagyon megbecsült, a közéletben is ismert igazgatók voltak, és bizony politikai kérdéssé vált egy-egy igazgatóválasztás, amit önök eltávolítottak a helyi közélettől, mert hogy ebben érdemi befolyásoló szerepe az önkormányzati testületeknek már nincs. Véleményt mondhatnak, de nem tudnak dönteni. Ezért mivel jó távolra került ez a döntés, a kockázat is jó távolra került. Úgyhogy nagyon sok olyan méltatlan lecserélés történt, méltatlan vegzálása nagy múltú igazgatóknak, ami elfogadhatatlan.

Tegnap a Lyukóban voltam egy fórumon, nagyon sokan eljöttek, és itt is felhoztam, de egyébként az emberek is ezt mondják, hogy a 16 évre leszállított tankötelezettségi határ elképesztő egy olyan helyzetben, amikor ilyen komoly szakképzettmunkaerőhiány van az országban. Határozottan állítom, hogy minden gyermeknek legalább egy szakmát a kezébe kell tudni adni egy ilyen helyzetben, hogy megfelelően tudjon nekiindulni az életnek.

Az a helyzet, hogy különösen egy ilyen területen, mint például Miskolcra a lyukóvölgyi része, tömegével nőnek fel úgy fiatalok, hogy semmiféle perspektívájuk nincs egy ilyen megváltozott munkaerőpiaci helyzetben, amikor 500-600 ezer ember sajnálatos elvándorlása miatt komoly munkaerő-problémák vannak és szakképzettmunkaerő-hiány. Ezen tehát változtatni kell, egyértelműen vissza kell állítani 18 évre a tankötelezettség korhatárát, számtalanszor elmondtuk, és mindenkinek szakmát kell legalább biztosítani.

Az oktatást segítő technikai dolgozókról kevés szó esik, az ő bérüket rendezni kell. Volt egy ígéret arra, hogy ha egyébként idén nem is kerül átfogó rendezésre a bérük, de kétszer 35 ezer forint bérkiegészítést kaphatnak. Az oktatást segítő technikai dolgozók közül sokan épphogy nettó 70 ezer forint fölött keresnek. Ők azok, akik nagyon sokszor kimaradtak a mindenkori béremelésekből. Hogy igazságos legyek, ez nyilván egy általános és hosszú ideje fennálló probléma.

Itt is azonban csak az állami intézményfenntartás alá tartozó dolgozók kapták meg ezeket a béremeléseket, bérkiegészítést pontosabban, az önkormányzati intézményfenntartás alá tartozók pedig nem, vagy esetleg akkor, ha az önkormányzatnak olyan pluszlehetőségei, forrásai vannak, ami kapcsán ezt megtehették. Tehát megint a leghátrányosabb helyzetű településeken élők, az ilyen munkakörökben dolgozók kerültek rossz helyzetbe. Miskolcon is ez történt, ezt szeretném mondani, pedig számtalanszor elmondtuk és követeltük, hogy rendezésre kerüljön ez a helyzet, javaslatunk is volt, személyes javaslatom is volt, hogy a központi költségvetés biztosítsa az önkormányzatok és egyébként a nem állami fenntartású iskolák számára teljes körben ezeket a forrásokat. Nem kerültek biztosításra.

Egy dajkának, egy konyhai dolgozónak, akinek, mondjuk, nettó 72 ezer forint a bére, ez a kétszer 35 ezer forint majdnem egyhavi bért jelent, és nem

kapták meg a legtöbb helyen az országban. Ez szégyen, azt szeretném mondani.

Azt szeretném mondani, hogy szemmel láthatólag önök üldözik valamiért a magániskolákat, alapítványi fenntartású iskolákat, pedig egyébként sokszor hiánypótló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy azért, mert olyan gyerekekkel foglalkoznak, akiket az állami fenntartású intézmények nem igazán tudnak megfelelően oktatni, képezni, vagy nem pont megfelelő a profiljuk számukra, vagy egyéb okokból. Nyilván itt a különösen tehetséges gyermekekre is gondolok, meg egyébként a problémákkal küszködő fiatalokra is.

Kicsi normatívával dolgoznak, de mondjuk, még éppen van normatívájuk - ez is kész csoda az elmúlt évek politikai vitái után -, és ráadásul nem egy információ van Miskolcra is, hogy késve kapják meg az ott dolgozók a béreiket. Ez most fedezethiányra hivatkozva történt itt legutoljára. Most is van olyan alapítványi iskola Miskolcon, ahol a mai napig nem kapták meg a hónapra esedékes bérüket. 10-e van. Tehát ez egy probléma. Mindenhol egyébként a Kincstárra mutogatnak ebben a tekintetben. Kérdés, mi a valóság ebben.

Tehát nagyon összetett az a helyzet, ami előtt vagyunk. Én úgy értékelem, hogy önök a felszín karcogatják, amikor a problémát kezelik. Próbálják kezelni; azért próbálják kezelni, mert látják a nagyfokú elégedetlenséget az oktatás szereplőit, szülőket, pedagógusokat, oktatást segítő technikai dolgozókat, gyermekek kapcsán, és nem azért, mert egyébként alapvetően változna meg a világképük ebben a tekintetben, pedig azt gondolom, hogy valódi és érdemi változásra, több forrásra van szüksége az oktatásnak azért, hogy valóban a gyermekek érdekében, hogy a gyermekeink mindenhol egyenlő eséllyel a lehető legjobb szakmai színvonalú oktatást kapják meg. Köszönöm, elnök úr. *(Szórványos taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megadom a szót az MSZP képviselőjének, Szabó Sándor képviselő úrnak, 15 perces időkeretben.

SZABÓ SÁNDOR (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Talán ott folytatnám, ahol Miskolc egyéni országgyűlési képviselője abbahagyta, én Szeged országgyűlési képviselőjeként.

Államtitkár úr pontosan tudja, hogy Szeged iskolaváros, több mint húsz általános iskolával, valamint húsz középfokú intézménnyel rendelkezünk, és azt is tudja biztosan államtitkár úr, hogy Szeged város vezetése igen élesen harcolt 2013-at megelőzően, mikor kiderült, hogy az iskolák fenntartóságát el fogja tenni az állam, és egyfajta központosítás indul be. Akkor még meghagyták azt a lehetőséget az önkormányzatoknak, hogy talán a működtetést ellássák, természetesen Szeged városa ezt vállalta, és mi azt is mondtuk, hogy az utolsó pillanatig fogunk küzdeni az iskoláin-

kért. Tettük ezt azért, államtitkár úr, mert az elmúlt évtizedben több mint 10 milliárd forintot költött Szeged városa az intézményeinkre, beleértve az általános iskolákat, középiskolákat egyaránt.

Látva az elmúlt évek oktatáspolitikáját, a KLIK működését, őszintén szólva, ahogy Varga László képviselőtársam is elmondta, nem igazán tudjuk elhinni, hogy egyébként a következő időszakban az általunk megtett fejlesztések folytatódna, rosszabb esetben esetleg azoknál a fejlesztéseknél, amiket eszközöltünk is, valószínűleg egyfajta romlás irányába fog elindulni az intézmények infrastruktúrája és az eszközök állaga.

Azt, hogy mennyire működik rosszul a rendszer, engedje meg, államtitkár úr, hogy jó néhány szegedi példán keresztül illusztráljam önnek. Ebben egyébként engem is Hoffmann Rózsa képviselő asszony ihletett meg. Mindenképpen szerettem volna hozzászólni, mert tényleg azt gondolom, hogy nagyon fontos kérdés az oktatás kérdése, különösen egy ekkora városnak, mint Szeged. De hogy az elmúlt időszakokban hogyan és miként zajlottak ügyek, konkrét példákon keresztül szeretném érzékeltetni, államtitkár úr, hogy miért gondoljuk mi azt, hogy nem látjuk, hogy olcsóbb, nem látjuk, hogy hatékonyabb, és nem látjuk azt, hogy jobb lenne az oktatás, mint korábban az az önkormányzatoknál volt.

Például egy tornaterem beüvegezése négy hónapig tartott, államtitkár úr, azért, mert egész egyszerűen oda-vissza mentek a telefonok a KLIK központtól egészen az iskoláig, míg végre valaki hajlandó volt megmondani annak idején, hogy ez fenntartói feladat vagy működtetői feladat. Ez az első időszakban volt még, 2014 elején. Addig azért nyilván finomult a rendszer, és addigra kiderült, hogy mégis mi a fenntartói feladat, mi a működtetői feladat.

(16.40)

De azt gondolom, hogy amikor egy rendszer átalakul, azért ilyen alapvető napi problémákra gondolnia kellett volna a kormánynak, amikor a központosítás mellett döntött, hiszen ezek olyan jellegű problémák, amelyek napi szinten megtörténhettek volna bármelyik iskolában.

Ennél azért nagyobb probléma, hogy például egy gázszivárgás miatt az egyik iskolában leszereltek egy gázórát az egyik év tavaszán, és egészen őszig ez a gázóraprobléma nem oldódott meg, holott az intézmény vezetője többször jelezte a tankerület felé, hogy ez problémát fog jelenteni. És még majdnem az intézményvezető felelősségét kezdte el firtatni a tankerület. Hála istennek, azért papírokkal tudta igazolni, hogy egyébként nem ő a hibás. Aztán azóta nagy nehezen megoldódott ez a kérdés, de azt gondolom, fél évet várni arra, hogy egy gázórát kicseréljünk vagy megoldjuk ezt, azt gondolom, ez azért elég hosszú időszak.

Olyan is történt, államtitkár úr, hogy megrendeltek egy buszt egy iskolakirándulásra, de a busz

valamiért nem jelent meg, aztán utána kiderült, hogy miért nem jelent meg. Azért nem jelent meg a busz, mert egész egyszerűen nem fizették ki a megrendelőnek a pénzt. Ennél rosszabb eset is történt, hogy elindult a busz, majd megállt út közben - ez egy másik iskolában történt -, mert a buszsofőr véletlenül kapott egy telefont, hogy a busz tulajdonképpen itt sem lett kifizetve, és gyorsan kell, hogy intézkedjenek, mert akkor tulajdonképpen vissza kell fordulnia az iskolásokkal.

Olyan is előfordult, államtitkár úr, hogy elmaradt a tanulók pályázaton elnyert külföldi tanulmányútja, mert a KLIK egész egyszerűen nem fizette ki a repülőjegyeket. Egyébként ez a Leonardo-program keretében történt. És olyan is előfordult, államtitkár úr, hogy nagy értékű informatikaeszközbeszerzés történt még korábban a KLIK keretén belül, de senki nem vizsgálta azt, hogy adott esetben a korábbi beruházásoknál, amelyek pályázat útján valósultak meg egyes intézményekben, egyfajta fenntartási időszak van, és oda is informatikai eszközöket kívántak helyezni.

Ennél egyébként érdekesebb kérdés volt például, amikor interaktív táblákat akartak felszerelni Szegeden az egyik iskolában, és miután nem egyeztettek arról, hogy a működtető bemutassa a tantermet, majdnem nem a terem elejére, hanem hátra akarták felszerelni ezt az informatikai táblát, mert egész egyszerűen nem tájékozódtak. Tehát amellet, hogy kommunikáció sem volt a működtető meg az interaktív táblákat szolgáltató között, azt gondolom, ez egy komoly probléma. Ez főként azért volt probléma, olvasva itt a jegyzeteimet, mert egyébként ott pont egy erősáramú vezeték volt, és éppen azt akarták megfúrni. Azt gondolom, ott elég nagy probléma lehetett volna szerintem. Azért ilyen esetben, azt gondolom, azt a korábbi működtetőt, amelyik az önkormányzat, és tudja, hogy mi hol helyezkedik el, talán illetet volna megkérdezni.

És erről is volt már szó: több esetben nyilvánítottak eredménytelenek egypályázós, egyébként minden véleményezésre jogosult testület által támogatott vezetői pályázatokat, több iskolában, nem sorolom, Tisza-parti Iskola, Vasvári s a többi, és bizony több jelölt esetén viszont elutasították azokat a szakmailag képzett vezetőket, akik egyébként, azt gondolom, a korábbi években bizonyítottak és teljesítettek, ami szintén nem szerencsés.

És akkor arról még nem is beszélek, hogy a működtést rendszeresen a kézi vezérlés jellemezte, a telefonos utasítások, a gyakori, felesleges, rendkívüli határidős adatbekérések, amiknek egyébként sokszor az intézményvezetők sem látták a fontosságát, a jelentőségét, de meg kellett tenni, mert a KLIK egyébként ezt elvárta tőlük. Fordított esetben azonban, ha az intézményvezetők kértek valamit, akkor bizony azt lehetett tapasztalni, hogy a levelekre hónapokig nem jöttek válaszok.

Pontosan ez volt az az ügy, ami miatt, azt gondolom, Szeged városa az utolsó pillanatig kíván harcol-

ni az iskoláiért. Nem lehetne egyébként, hogy a működtetést vállaltuk, de most már sajnálva tapasztaljuk azt, hogy innentől kezdve most már ez sem lesz lehetőség az önkormányzatok számára, hiszen januártól teljes egészében elveszik az önkormányzatoktól az iskolák fenntartása mellett a működtetést is.

Azt gondolom, azt többször, többen elmondtuk már, hogy biztosan van abban valami, hogy nagyon sok önkormányzat ezt amúgy sem tudná megoldani, de nem tudom, azt miért kell erőltetni, hogy azon önkormányzatoknak, például egy akkora városnál, mint Szeged vagy Miskolc, vagy van még jó pár város, miért nem lehet megadni azt a lehetőséget, azt az esélyt, hogy ezek az önkormányzatok vállalhassák azt, hogy fenntartják az iskolájukat. Vállalhassák azt, hogy működtetik az iskolájukat! Higgye el, államtitkár úr, hogy vannak olyan speciális helyi dolgok, amelyeket csak helyben, az ottani intézményvezetők, az ottani szülők, pedagógusok munkájával, azok együttműködésében lehet jól kezelni, lehet jól megoldani.

Tehát ez a „mindent erővel központosítunk az oktatásban” nem biztos, hogy szerencsés. Ezt azért mondom, az előbb elmondott példák egyébként igazolják azt, hogy maga a rendszer nem jó, hanem egész egyszerűen azért mondom, mert egyébként a szülőknek, a pedagógusoknak és a gyerekeknek is sokkal jobb lenne, ha egyébként ezeknek az önkormányzatoknak, amelyek ezt meg tudnák tenni, hogy mind a fenntartást, mind a működtetést tudnák vállalni, akkor azt megengednék nekik.

Azt gondolom, hogy a mindent elsőprő központosítás nem áll be, államtitkár úr. Zárva azzal, amivel kezdtem is, miután sem olcsóbb, sem hatékonyabb, sem jobb nem lett az oktatásügy, én azt tapasztalom és azt látjuk, éppen ezért most itt is el szeretném még egyszer mondani, azt gondolom, Szeged városa első lesz azok között, ha egyszer megnyílik a lehetőség, hogy ismét visszavegye az iskoláit. Köszönöm. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Dunai Mónika képviselő asszonynak, Fidesz.

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy látom, a mai parlamenti vitában két vita is folyik egyszerre. Az egyik az, amelyik az előterjesztésről szól, arról a törvényjavaslatról, amely valójában a tárgya a mai parlamenti vitának. A másik pedig egy olyan jellegű politikai vita, ami maximum a nevében vagy a témájában, nagyon távolról hozható összefüggésbe - történetesen abban, hogy oktatásról vagy nevelésről van szó - az eredeti előterjesztéssel.

Nyilván azokat a kérdéseket, azokat a felvetéseket, amelyek szakmai jellegűek és amelyek az előterjesztéshez kapcsolódnak, meg fogja válaszolni az államtitkár úr. A mi részünkről, a Fidesz és a KDNP részéről azért azt gondolom, nem lehet szó nélkül

hagynunk a másik vita felvetését, amelyet az MSZP padsoraiból hallhattunk az elmúlt percekben, és én ezekre kívánok most reagálni.

Bangóné Borbély Ildikó jelezte, hogy nem kíván hozzászólni a mai vitához, de valószínűleg mégiscsak nagyon felzaklatta a vezérszónoki kör, mert rögtön szót kért, és abból, amit elmondott képviselőtársam, egyet mindenféleképpen szeretnék középpontba állítani. Ha jól értettem a szavait, azt mondta, amikor Hoffmann Rózsa gyermekére vagy gyermekeire célt, hogy milyen jó nekik, hogy ők még az előző időszakban, az előző rendszerben járhattak iskolába; bezzeg milyen rossz most a képviselő asszonynak, hogy az ön gyermekei meg most járnak iskolába.

Én azt gondolom, hogy 1990 előtt azért nem azt tanulták a gyermekek, ami a valóság, ami az igazság, és ami nagyon sok esetben a magyarok érdekeit szolgálta. Most ha csak a történelmet nézzük, akkor olyan sorsfordító történelmi eseményeinkről szó sem esett, vagy éppen az ellentétét tanították akkoriban az iskolákban, ha Trianonról beszélünk vagy 1956-ról. *(Bangóné Borbély Ildikó: Most teljesen úgy tanítják, ahogy van, ugye?)* Én ezt az időszakot semmiféleképpen nem állítanám most a magyar oktatási rendszer példaképévé, vagy nem venném úgy, hogy vissza kellene sírni ezeket az időket. *(Bangóné Borbély Ildikó közbeszól.)*

Egyébként megjegyzem, tisztelt képviselő asszony, hogy ön a következő valamelyik mondatában pedig azt mondta, hogy milyen rossz, hogy most csak egy-két könyv közül választhatnak a pedagógusok, amiből legjobb tudásuk szerint tudnak majd tanítani. 1990 előtt egy tankönyvből lehetett választani, tehát azt az egyet lehetett választani, ami volt. Tehát akkor most el kellene döntenie, hogy most rossz az a régi, '90 előtti időszak, amikor egy tankönyvből tanultak, vagy éppenséggel jó, mert az egyik hozzászólásukban azt mondják, hogy nem jó az egy tankönyv, a másikban meg visszasírják azokat az időket.

(16.50)

Több képviselőtársam elmondta, hogy több pénzt kellene az oktatásba tenni. Hát több pénzt teszünk az oktatásba. 455 milliárd forinttal több pénzt fordítunk a közoktatás céljára, mint amennyi volt 2010-ben az utolsó szocialisták által tervezett költségvetésben. Ez lényegesen több pénz.

Ha már politikai síkon is folyik az egyik vita, akkor nem állhatom meg, hogy ne jegyezzem meg, önök iskolákat zártak be, pedagógusok ezrei kerültek utcára, lettek munkanélküliek, és folyamatosan pénzeket vontak el az oktatásból. Akkor valóban minden tanév úgy kezdődött, hogy spóroltak a szülők, hogy meg tudják venni az év elején a tankönyvcsomagokat, hisz a tankönyvek árai akkor az egekbe szöktek. Mi ezen akartunk változtatni, és változtattunk is. *(Dr. Varga László: Most meg nincsenek tankönyvek!)* Gondolom, hogy államtitkár úr erre pontosan fog válaszolni. Az idén a tájékoztatások szerint min-

denki határidőben megkapta azokat a tankönyveket, amelyeket rendeltek. *(Dr. Varga László: Több hónapos csúszással!)* Megkapták az iskolák, ha időben megrendelték, mert ennek is van egy rendje. Jó előre, már tavasszal meg kell rendelni a tankönyveket.

Tehát nem voltak ingyenesek a tankönyvek, sőt nagyon drágák voltak.

A köztétetést mi tettük ilyen szélesre nyitottnak támogatottá. Ez az első év az - ezt is érdemes megjegyezni -, amikor január 1-jétől a kormány és a Fidesz-KDNP támogatásával a rászoruló gyerekeknek nemcsak tanítási időben, hanem az összes szünidőben is tudunk meleg ételt biztosítani. Ez egy olyan fontos feladatcsokor, amit az iskolák elvégeznek, hogy igenis, most nemcsak az oktatást, tehát a szakmai tudás átadását végzik a pedagógusok, hanem - bár ön cáfolta, de én azt gondolom, nagyon fontos ez is - neveléssel is foglalkoznak. Én pedagógus vagyok, és a kollégáimmal együtt azt gondolom, hogy oktatunk is, de nevelünk is. A pedagógusok közül nagyon sokan nagy szaktekintéllyel, de minden esetben nagy szaktudással rendelkező kollégák, akik erre tették fel az életüket. Egyébként megjegyzem, a világon egyedülálló színvonalon oktatják ma a felsőoktatásban a pedagógusokat. Ha összehasonlítjuk azt a szakmai és pedagógiai tudást, amivel a magyar pedagógusok rendelkeznek, arra bátran lehetünk büszkék, és bizakodhatunk abban, hogy amikor a kollégák bemennek az osztályterembe, a tananyagot a legjobb tudásuk szerint fogják átadni, egyben a gyermekek lelkét is formálják, és nevelik is a gyermekeket.

De az oktatáson és a nevelésen kívül a pedagógusoknak és az iskoláknak, főleg kisebb településeken mindenféle kulturális missziójuk is van. Ezeket is végzik.

Ezen túl a kistélepüléseken az iskolák, de a fővárosban is, nálunk a XVII. kerületben is nagy gondot fordítanak a gyerekek szociális megsegítésére, a jelzőrendszerre. Az étkezésről pedig már korábban beszéltem.

Azokat az összegeket tehát, amelyeket a korábbi szocialista vezetés alatt elvettek az oktatástól, mi pótoljuk. Ezek nem szólások és nemcsak szavak, meg lehet nézni, ezek számok. Az, hogy 455 milliárd forinttal több vagy kevesebb, egyáltalán nem mindegy.

Varga László képviselőtársam említette - s ez is politikai felvetés volt -, hogy a pedagógusok nem lettek megkérdezve, vagy valami hasonlót mondott, nem szó szerint idézem. Amióta én pedagógus vagyok - azt nem tudom, hogy 1990 előtt mi volt -, ilyen részletes véleménykérés még nem volt az országban *(Zaj, közbeszólások az ellenzéki oldalon.)*, amikor az ország összes pedagógusát megkérdezte a miniszter úr, államtitkár úr, hogy mi a véleménye az oktatási rendszerről. És nemcsak pozitív véleményeket kért! Én jelen voltam a választókerületemben, Rákosmentén az ottani megbeszélésen, tele volt a tornaterem, szép számmal jöttek a kollégák, és elmondták azokat a jobbtó szándékú kritikákat is,

amelyek bennük voltak, nem tartották magukban. Ezeket összegyűjtötte az államtitkárság, és a kerekasztal-tárgyalásokon a jó részét ütemezve cselekvési tervvé formálta, s ennek egy jó része mára be is ért és életbe lépett, más része most fog majd, és lesznek olyanok, amelyek egy kicsit hosszabb távon fognak majd beérni.

Tudom, mert én is láttam, hogy voltak olyanok, akik nem mentek el a kerekasztal-tárgyalásokra, hanem kimentek az utcára. Ez az ő döntésük volt. Vannak olyan emberek, voltak is és mindig lesznek is, akik nem akkor állnak oda, amikor a feladat ott van az asztaluk előtt, és meg kell oldani, mert akkor kimennek az utcára. (Dr. Varga László: *Ennyi a válasz arra, hogy demonstrációk voltak?*) Ez probléma, mert ha van egy kérdés, és azt mondjuk, hogy jöjjenek ide, beszéljük meg, mondja el, hogy mit szeretne, mi a javaslata, de ehelyett néhány ezer ember - mert ez csak néhány ezer ember volt, és nem az összes pedagógus, mert a többség a munkáját végezte a munkahelyén -, szóval, ezek az emberek nem vették a fáradságot, hogy elmondják, mit szeretnének, hanem nem szakszerűen, szölamokban hangulatot keltettek az utcán. Én azt gondolom, hogy ez nem méltó egy pedagógushoz. Ez akkor lenne méltó, ha nem kérdezték volna meg a véleményüket. Ha nem tudják hol elmondani, akkor nyilván kimennek az utcára, és különféle megmozdulásokat szerveznek. Demokrácia van; ha bejelentik és jogszerűen járnak el, megtehetik. Megteheték most is, senki nem akadályozta őket ebben. Én nem azt a jogukat vitatom el, hogy kimehetnek az utcára, hanem azt, hogy hatékony-e ez a módszer. Azt gondolom, hogy ők a nem hatékony módszert választották, és ha nem a hatékony módszert választják, azt valószínűleg azért teszik, mert politikai kérdést akarnak ebből csinálni, és nem érdekük, hogy megoldása legyen a felvetett kérdéseknek, és nem érdekük az oktatás megjavítása és tökéletesítése.

Most ennyit szerettem volna így hirtelen a politikai síkról beszélni. Nagyon sajnálom, hogy nem a szakmai kérdésekről beszéltek a hozzászólók, én pedig mindenkitől, aki a szakmai véleményemre volt kíváncsi, elnézést kérek, hogy én sem a szakmai véleményem mondtam el, de azt gondoltam, hogy a politikai felvetések ne maradjanak itt a levegőben, ezért muszáj volt rájuk reagálnom. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kétperces hozzászólások következnek. Elsőként Szél Bernadett képviselő asszony, LMP.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Tisztelt Képviselőtársaim! Én egy számot szeretnék egész pontosan tisztán látni, ezt a 450 milliárdot, amit önök beraktak az oktatásba. Én tudok egy 450 milliárdról, csak hogy azt kivették, 200 milliárdot a szocialista kormányok, mielőtt önök elkezdtek kormányozni, 250 milliárdot pedig a Fidesz-KDNP. Én erről a 450

milliárd mínuszról tudok beszámolni, és nem értem, hogy ez hogyan lett hirtelen plusz. Legyenek kedvesek, ezt fejtsek ki, mert őszintén érdekelne engem, hogy ezt hogyan számolták ki, és ki számolta ki önöknek.

A másik: még egy dolgot szeretnék itt letisztázni. Ha bárki megkérdezi Magyarországon, hogy a Fidesz-kormány hogyan bánik a gyerekekkel és a pedagógusokkal úgy en bloc, akkor egy eklatáns példát tudok mondani. Nemrég tettem szóvá azt és nyújtottam be törvényjavaslatot annak érdekében, hogy 16 éves gyerekeket ne lehessen közmunkára elvinni, merthogy Magyarországon gyermekmunka van közmunkában, a Fidesz-KDNP találta ki, kodifikálta és csinálja. Önök letartózkodták, leszavazták ezt a javaslatot, és kijelentették, hogy akkor önök fogják ezt benyújtani, mert valóban probléma az, hogy a gyerekeket ilyen módon gyakorlatilag a szegénység pályájára állítják rá, hiszen ahelyett, hogy tanulnának, közmunkán dolgoznak 52 ezer forintokért. Ezt követően pedig a törvényből kivették. Ez benne szerepelt a törvényben, még ezt küldték társadalmi egyeztetésre, majd pedig fogták és kivették belőle, és továbbra is úgy tűnik, az az önök álláspontja, hogy 16 éves gyerekek nyugodtan mehetnek közmunkára ahelyett, hogy iskolában ülnének. Mert ez az ország körülbelül ilyen állapotban van, hogy családok sora nem tudja megfinanszírozni, nemcsak hogy taníttassa a gyereket, de még ki is veszi az iskolából azért, hogy ne haljon éhen az összes többi testvér!

(17.00)

Ezek után önök nekem ne álljanak föl a magyar parlamentben, és ne kezdjenek el arról beszélni, hogy 450 milliárdot toltak az oktatásba, amikor gyerekeket küldenek közmunkába! Vegyük már le egy kicsit az álarcot, tisztelt képviselő asszony, meg tisztelt képviselőtársaim, államtitkár úr, és mondják el, hogy meddig nézi még a Fidesz-KDNP a gyermekmunkát Magyarországon! (Közbeszólások az MSZP soraiból: *Így van. - Taps ugyanott.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Két percre megadom a szót Kucsák László képviselő úrnak, Fidesz.

KUCSÁK LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Bízom benne, hogy Szél Bernadett képviselő asszony nem fog neheztelni rám, hogy én mégis szólásra emelkedtem. Azért is bátorkodom megtenni, mert nem vettem magamra mindazt, amit megfogalmazott, lévén, hogy legalább 7 perce tartózkodik már bent az ülésteremben. Tájékoztatom, hogy most az oktatással összefüggő törvényjavaslat általános vitáján vagyunk itt bent a Parlamentben.

Azt szeretném felidézni, hogy rendes felszólalásban volt szerencsém már utalni Hiller képviselő úr néhány megfogalmazására. Bízom abban, hogy ahogy a népszerű főzőműsorokban el szokták mondani, hogy végy egy Maggi-kockát, ez legyen az alap,

talán valóban egy szakmai-szakmapolitikai vonalon lehet ebben a kérdéskörben haladni. Ez részben sikerült, részben nem, kicsit a lakossági fórum, kicsit a szakmai konferencia eleyét élhettük meg eddig. *(Közbeszólások az MSZP soraiból.)*

Ami miatt mégis kétperces szólásra jelentkeztem, és ebből még egy picit időm van, egyrészt Varga László képviselő úr, másrészt pedig Szabó Sándor képviselő úr által elősorolt dolgok kapcsán fogalmazódott meg bennem. Afféle idézőjeles költői kérdés-ként fogalmaznám meg, hogy amikor az önkormányzati intézményfenntartás dolgát idézték vissza, ennek szükségességét fogalmazták meg a továbbiakra vonatkozóan, akkor azért ugye magukban kalkuláltak azzal, szívükre tevén a kezüket, hogy 2010-ben milyen helyzet alakult ki, az egyre csökkenő állami normatíváknak is köszönhetően, és abból adódóan, hogy az önkormányzatok túlvállalták magukat, például az oktatási intézményeik finanszírozásának vonatkozásában is, és direkt vagy indirekt módon ez mind-mind hozzájárult ahhoz, hogy az önkormányzatok jelentős többsége nagy adósságot halmozott fel, hogy közel 1300 milliárdnyi adósságot kellett átvállalnia a kormánynak az önkormányzatoktól.

(Az elnöki széket Jakab István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

2010-re tehát az a helyzet állt elő a finanszírozás-fenntartás-működtetés kérdésében, hogy lépni kellett. Hogy ez a lépés hogyan sikerült, és hogyan kell alakítani a továbbiakban, erről szól többek között ez a javaslat. Köszönöm szépen a türelmet és a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Köszöntöm képviselőtársaimat.

Tisztelt Országgyűlés! Folytatjuk a kétperces felszólalásokat. Megadom a szót Varga László képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Kucsák Lászlóra szeretnék röviden reagálni. Ez valóban egy olyan kérdés, amiben, közről látva az önkormányzatok működését, mind a ketten meg tudunk alapozni egy-egy véleményt. Én azt állítom, hogy eltávolodott a helyi közélettől az oktatás kérdéseinek befolyásolása mindenféle szempontból, akár igazgató megválasztása, akár annak a kérdése, hogy mi történjen egy-egy iskola fejlesztése kapcsán, milyen irányba mozduljon el a közéletnek, a helyi igényeknek megfelelően egy-egy iskola a szülők, a gyermekek, a pedagógusok, az oktatásban dolgozók érdekében. Nem tudja elvitatni ennek a problémáját, mert szerintem részben ennek a reakciója az, hogy valamelyest elismerve azt, hogy az egy KLIK, az egy nagy vízfej, az egyetlen intézményfenntartó, amit egyébként állandóan újabb és újabb forrásokkal kellett feltölteni, mert alul lett becsülve az, hogy mennyibe kerül az

ilyen típusú intézményfenntartás, szóval, ez így nem működött. Tehát ez látszik, erre egy reakció a sok kis KLIK létrehozatala országszerte.

Szerintünk ez nem elég. Ennél szabadabban kellene ezt a kérdést megközelíteni. Ezért mondtam azt, hogy vannak olyan iskolavárosok vagy adott esetben olyan kerületek, ahol nagyon komoly hagyománya van az intézményfenntartásnak. Ennek megvan a szakmai háttere adott esetben az önkormányzatoknál, és azt gondolom, hogy finanszírozni is tudnák adott esetben ezek az önkormányzatok, ha megkapják persze a megfelelő normatívát ehhez kiegészítésképpen. Azt tudom mondani, hogy ezek a települések, ezek a kerületek ezt el tudnák vállalni. Máshol meg nem tudják ezt elvállalni.

A döntést kéne visszaadni a helyi lakosoknak, a helyi közéletnek arról, hogy mi történjen egy-egy ilyen oktatási intézménnyel. Ez lenne fontos. Megpróbálok igazságos lenni, most léptek egyet, ez szerintem még kevés. Arra kapacitálnám önöket, hogy lépjenek ebben tovább. Jöjjön még egy előterjesztés, és mérlegeljük azt, hogy legyen lehetőség az önkormányzatoknak újra intézményfenntartóvá válni. Köszönöm. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem, kíván-e még valaki felszólalni az adott napirend keretében. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Palkovics László államtitkár úrnak, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Államtitkár úr, öné a szó.

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Ez a mai vita sokkal parázssabbra sikeredett, mint amit egyébként az előterjesztés indokolt volna. Hiller képviselő úrra mindig szerettem volna hivatkozni. Van egy mondása, most szeretném pontosan idézni, hogy ami úgy repül, mint egy liba, úgy néz ki, mint egy liba, az valószínűleg liba is. *(Közbeszólás az MSZP soraiból.)* No, hát ez az előterjesztés valóban az, ami. Ez semmifajta olyan tartalmat... Igen, holnap 11-e van, ez Márton napi megjegyzés volt.

Ez valóban az, ami. Tehát ezek olyan technikai módosítások - és erről szólt volna ez a mai vita, aztán ez kerekedett belőle -, ami valóban annak a rendszernek a működését segíti, amit építünk közösen elég hosszú idő óta. De miután nagyon sok kérdés fölmerült ennek kapcsán, ezért szeretnék reagálni, nem minden egyes kérdésre, hanem megpróbálom valamilyen módon ezeket összefogni.

Generálisan mindig azt gondoljuk, hogy amikor mi jártunk iskolába, akkor minden jobb volt. Ennek többnyire egy indoka van: hogy akkor fiatalok voltunk. Nem igaz, hogy minden jobb volt. Ez nem igaz az egyetemi éveinkre. Az én esetemben biztos, hogy nem igaz az általános iskolai éveimre. Ellentétben

másokkal, én egy zalai faluban jártam iskolába, és nem tudtam, mik azok a relatív prímszámok, mert ezt nem tanították meg, '81-ben talán. Ezért aztán a közös gimnáziumunkban az első félévben hármass lettem matematikából, de később ezt rendbe hoztam. Tehát nem igaz, hogy jobb volt.

Azt gondolom, hogy azok a lehetőségek és azok a folyamatok, amik azóta eltelték, valóban egy jobb iskolarendszerhez vezettek. Nem osztom képviselő asszonynak azt a véleményét, hogy a gyerekeinknek sokkal rosszabb lenne. Azt gondolom, egyre jobb lesz a gyerekeinknek.

Egy dolog viszont biztos, és azt, hogy a világ változik körülöttünk, azért vegyük komolyan. Azért is vegyük komolyan, mert az amerikai munkaügyi hivatalnak van egy előrejelzése, amellyel megnézték azt, hogy az elkövetkező 20 évben milyen új szakmák jelennek meg. Ebből azt a következtetést vonták le, hogy gyakorlatilag azok a gyerekek, akik most kezdik az általános iskolát, olyan munkakörben fognak dolgozni, ami ma nem létezik, kétharmad részben. Tehát olyan munkakörök jelennek meg, pont a világ változása miatt. Így fel kell tenni azt a kérdést, hogy ilyen esetben viszont eretnek dolog-e esetleg azt kijelenteni, hogy ellentétben a 25-30 évvel ezelőtti állapottal, amikor meghatároztunk egy rendszert, annak a rendszernek a működését, és ezt élvezhettük sok éven keresztül, ez lesz-e a világ jövő sorsa. Valószínűleg nem. Valószínűleg nem, azért, mert sokkal gyorsabban változik a környezetünk, gazdasági, társadalmi, technológiai környezetünk, hogy ezt nem fogjuk tudni megtenni.

Az iskolarendszer pedig ennek egy nagyon fontos eleme. Nem lehet olyan dolgokhoz ragaszkodni, ami mondjuk, öt évvel ezelőtt érvényes volt, most meg nem érvényes, mert változott a világ. Nézzük meg azokat a folyamatokat! Emeljük ki például a migráció kérdését: két évvel ezelőtt nem tudtuk, hogy mi az, ma meg tematizálja az életünket, életünk minden részét. De ugyanez igaz, mondjuk, a mobiltelefonra; két évvel ezelőtt nem volt minden második gyerek kezében egy számítógép, ma meg van.

Azt hiszem, az nem helyes megközelítés, hogy nem lehet változtatni. Változtatni lehet, sőt, azt gondolom, kell is változtatni. Az, hogy hogyan kell megfogalmazni az oktatási rendszerrel kapcsolatos elvárásokat, valószínűleg át kell alakítanunk ezt is. Amikor én végeztem az egyetemen, tíz évig biztosan jó volt a tudásom; aki most végez az egyetemen, annak már akkor elévül a tudása, amikor kikerül, és utána újra kell tanulni. Emiatt át kell alakítani azt, hogy mit várunk el az iskolarendszerünktől. Valószínűleg azt várjuk el, hogy az a tudás, amit elfogadnak a gyerekeink, hogy meg tudnak tanulni dolgokat, ezt a tudást tudják alkalmazni, utána pedig ezt életük során bármikor meg tudják ismételni, hiszen nem lehet ezt csak egy pillanatban megtenni.

És itt szeretnék arra kitérni, amit Hiller képviselő úr mondott, mintha mi itt kompetenciáról, készségfejlesztésről beszélünk. Én nem gondolom, hogy

bárki bármi mást mondott volna. Itt igazán arról szól a történet, hogy a lexikális tudás és a készség - ugye, ez a kettő együtt képezi a kompetenciát - milyen arányban van jelen az iskolában. Azt hinni, hogy csak készségfejlesztéssel jó iskolát lehet működtetni, az sem jó, meg az sem igaz, hogy csak lexikális tudás kell, tehát valahol a kettőnek az arányát kell meghatározni. Hogy milyen ez az arány, ezt meg az adott helyzet és adott követelmények határozzák meg.

(17.10)

Ami a képviselő úr által említett vélemezésre vonatkozik, hogy valószínűleg készül egy másik Széll Kálmán-terv, és azok az elemek, amiket képviselő úr kiemelt: ennek azért örültem, mert ezek így szerepelnek szó szerint a felsőoktatási stratégiában. Azt gondolom, hogy a 2014-ben elfogadott felsőoktatási stratégia volt az első olyan papír, amely megfogalmazott célt arra vonatkozóan, hogy a diplomások aránya a magyar társadalomban körülbelül milyen kell hogy legyen. Ez nem egy tetszőleges szám, amit meghatározunk valahonnan, hanem ezt abból lehet levezetni, hogy mit igényel ez a társadalom, mit igényel a technológia, mit igényel a gazdaság, és ebből jön ki valamifajta szám. De nem mondta senki soha, hogy bárkit el kellene zárni a felsőoktatástól, sőt azt sem mondtuk, nem írtuk le, pont az ellenkezőjét tettük, azt tűztük ki célul, hogy össztársadalmi szinten valahol a társadalom egyharmada kell rendelkezzen diplomával. Ma a 18-65 éves korosztályban ez 22 százalék, amihez képest a harmincegynéhány százaléknak lényegesen magasabb szám, odáig kell valamilyen módon eljutnunk. Tehát ezek megjelentek a felsőoktatási stratégiában.

Az pedig, hogy a magánforrások arányát növelni kell a felsőoktatásban, ez szintén a stratégiában egyértelműen szerepel. Többször beszéltünk erről, ha képviselő úr emlékszik, ott mutattunk egy ilyen kis ábrát, hogy jelen pillanatban az állam több mint 50 százalékban finanszírozza a felsőoktatási rendszert. Az egészséges az lenne, hogy nyilván a szám maradjon, csak az aránya azoknak, amik egyébként saját bevételek, például kutatás-fejlesztés, vagy ne adj' isten, donáció, ami Magyarországon nem nagyon értelmezhető, nincs ebben a pillanatban, mint egy amerikai egyetemen, ez növekedjen-növekedjen hozzá. Tehát ezek szerepelnek, pont erről szól a stratégia finanszírozási része.

Staudt képviselő úr, bár elment, két nagyon fontos pontot említett. Az egyik a nemzetiségi oktatás kérdése. Ebben abszolút egyetértünk, én azt gondolom, hogy a kormány szándéka itt a szabályozáson keresztül is, illetve egyáltalán a nemzetiségi iskolák tekintetében teljesen egyértelmű, ez egy nagyon értékes, nagyon jó intézményforma. Azon kívül, ami az eredeti célja, hogy a nemzetiségek identitását, nyelvét megőrizze, a közösséget megőrizze, azon túl valóban lehetőséget teremt arra is, hogy ebbe mások is járjanak. Például a német nyelv ilyen értelemben

nyilván világnyelv, van egy ilyen funkciója. Én azt hiszem, hogy a kormány erőteljesen támogatja ezeket az iskolákat, nem emlékszem most arra, hogy bármilyen ilyenfajta nemzetiségi kérés elutasításra került volna, hogyha egy nemzetiségi önkormányzat át akart venni egy iskolát; azt csak abban az esetben nem támogattuk, amikor a működtetés feltételei nem látszóttak, de egyébként magát az elvet teljes mértékben támogatjuk. Úgyhogy képviselő úr módosító javaslatait mindenképpen meg fogjuk fontolni.

A másik kérdés, amiben nem biztos, hogy egyetértünk, az iskolai biztonság kérdéseként vetette fel, a tíz év alatti gyerekek fegyelmi felelősségre vonását, és sajátos módon, én értem persze a mögöttes szándékot, de ő alapvetően áldozatról és elkövetőről beszélt. Én azt hiszem, hogy a tíz év alatti gyerekek esetében igazán a tudatos elkövetés, annak, ha van egy áldozat az iskolában, az azért nehezen értelmezhető. Meg nemcsak olyanfajta ügyek vannak, ami miatt valószínűleg azért egy kicsit máshogy kell ehhez viszonyulnunk. Úgyhogy ezért jelenítettük meg a törvényben ezt. Én azt hiszem, hogy ezeknél a fiatal tanulóknál az iskolának, a tanárnak, a családnak a szerepe sokkal fontosabb, mint hogy őket egyébként bűnbakként kiállítsuk, és más módon kezeljük. Ezzel vissza is lehet élni, és ez volt az indoka egyébként ennek, hogy vannak olyan típusú visszaélések, amelyek pont erre hivatkozva távolítanak el tanulókat iskolákból, mert nem akarunk velük foglalkozni. Tehát ezért szeretnénk ezt mindenképpen szabályozni.

A KLIK létrehozására többször megjelent, itt Bangóné képviselő asszony azt mondta, hogy a KLIK megbukott. Utána többször elhangzott az önök részéről is, hogy az önkormányzatok jelentős része nem tudta működtetni az iskoláit - akkor megbuktak az önkormányzatok is? Azt gondolom, hogy nem. Itt van egy olyan helyzet, amihez valamilyen formában, de alkalmazkodnunk kellett.

Az, hogy a Klebelsberg Központot közelebb vittük az iskolákhoz, tehát 58 önálló költségvetési szerv jött létre önálló jogi személyként, ami egyébként nagyon közel van az iskolához - ugye, Varga László képviselő úr Miskolcot említette példaként, Miskolc az egyetlen olyan város az országban, ami egyben egy tankerületi központot is jelent. Tehát én azt gondolom, hogy ennél közelebb nem lehet vinni a miskolci iskolákhoz a döntéseket. Olyannyira nem, hogy említette azt is, hogy a közösségtől elszakadtak az iskolák. Én azt gondolom, ha a közösség és az iskola között a viszony csak az, hogy az önkormányzat fizeti a működtetés költségét, az egy rossz viszony. Pont ezt szeretnénk erősíteni, ezért jelent meg a törvényben a tankerületi tanács; a közösség tagjait, többek között például az önkormányzatokat kívánjuk ebbe meghívni, hogy az iskolával kapcsolatos ügyeiket mondják el. De nem csak az önkormányzatokat, idetartoznak az egyéb fenntartású iskolák, idetartoznak az egyházak, idetartoznak egyébként azok a gazdasági szereplők, amelyeknek az az iskola fontos abban a környezetben.

Itt Szabó Sándor képviselő úr említett néhány példát. Ilyen példákat tudunk mondani minden oldalról, önkormányzati működtetés, önkormányzati fenntartás, másik oldalról. Azt gondolom, ezek jelentős része megszűnt.

Az pedig, hogy a digitális táblát nem tudjuk hogyan felszerelni: van digitális tábla - ezt én inkább kicsit a vicces kategóriába sorolnám. Nyilvánvalóan egy iskolában, mondjuk, az igazgató tudja, hogy melyik a tanteremnek az a része, ahová a táblát föl kell szerelni.

De ha már a digitális táblánál tartunk. Az önkormányzati működtetés kiválóságára vagy nem kiválóságára vonatkoztatva, miután Varga képviselő úr említette a Herman Ottó Gimnáziumot: én voltam a Herman Ottó Gimnáziumban, egy jó ötórás beszélgetést folytattunk, megértendő azt, hogy mi is okozta ott a gondot. Nem akarom ezt sem tipizálni, sem általánosítani; speciel pont az okozta a gondot, hogy nem sikerült eldönteni, hogy a fenntartó által felszerelt digitális tábla mögötti 20 centis csíkot kinek kell lefesteni, ez most működtetői feladat, tehát önkormányzat, vagy pedig... (Dr. Varga László: Ez volt a legnagyobb probléma?) - a Herman Ottó Gimnáziumban. Meg az okozta a gondot, hogy a Herman Ottó Gimnázium udvarában összedől egy színpad, és ezt nem javította meg senki; meg volt egy sor másik dolog. Én csak arra akartam kitérni, hogy ha ezeket a problémákat emlegetjük, akkor ezt ezen a szinten is lehet, de valószínűleg nem ez a lényege a dolognak.

Egy dolog biztos, hogy az osztott felelősség nem jó, ezért született az a döntés, hogy január 1-jétől a működtetést is átveszi az állam. Így egyértelmű lesz a felelősség, tehát így pontosan tudjuk azt, hogy ki a felelős azért, hogy lefessük ezt a csíkot, pontosan tudjuk, hogy ki a felelős azért, hogy legyen vécepapír meg kréta az iskolában, nem kell egymásra mutogatni. Ami fontos, hogy viszont működjön az iskola, és én ennek ebben a pillanatban olyan nagyon nagy akadályát nem látom.

Egy rövid tájékoztatás a képviselő hölgyek, urak részére: az iskolák működésének az átvétele kifejezetten szervezeten zajlik a tankerületi központok szakemberei által, ebben a pillanatban nem látunk olyan nagyon nagy problémát, amit ne tudnánk kezelni. Az önkormányzatok cégei továbbra is részt vesznek ebben a folyamatban, zajlik az önkormányzati alkalmazottak átvétele. Tehát azt hiszem, hogy itt igazán nem kell olyanra számítani, hogy az iskola működése január 1-jétől bármilyen módon változna. Ha igen, akkor inkább csak pozitív irányban.

Miután magáról az előterjesztésről viszonylag kevés megjegyzés született, ezért még néhány dologra reagálnék. Tankönyvek kérdése. Kérem képviselő urat, mondja meg majd pontosan, hogy tanuljunk a dologból, tehát hogy hol, melyik iskolába nem értek oda néhány héten belül a tankönyvek. Itt a mi visszajelzésünk az iskolákból is az volt, hogy valóban volt néhány kisebb kiadónak olyan tankönyve, ami né-

hány hetes késést szenvedett. De ez nem az állami kiadó, tehát nem a KELLO-, nem az OFI-kiadású könyvekről volt szó, hanem néhány kisebb kiadó, amelyik nem tudott időben szállítani, ezek magánkiadók voltak jelentős részben; ezeket egyébként néhány héten belül pótolták. Tehát én remélem, hogy ez nem okozott túlzottan nagy gondot. Tehát nem célszerű összemosni a KELLO, illetve az állami kiadó működését, hiszen azok a könyvek viszont biztosan ott voltak az iskolákban.

És hogy nem esnek szét, és hogy nem kell radirozni: ezt Bangóné képviselő asszonynak szeretném mondani, hogy 1., 2. osztályban a tankönyvek a tanulóknál maradnak, és nem kell visszaadni. És ezt fogjuk a többivel is tenni. Tehát nem kell radirozni 1., 2. osztályban, ez egyébként valószínűleg kérdéses lenne.

A 16 éves tankötelezettségi korhatár egy olyan dolog, amit meg majd elemezni kell, hogy mi ennek a hatása. Európában egy sor országban 16 év a tankötelezettségi korhatár. Ez is működőképes, meg a 18 év is. Én azt gondolom, nem az a lényeg, hogy ez mennyi, hanem az, hogy mit teszünk valóban azokkal, akik 16 év fölött kikerülnek az iskolából, hogyan kerülnek a munkaerőpiacra, ez pedig egy lényegesen összetettebb kérdés.

Én azt hiszem, hogy nagyon röviden ezek voltak azok a kérdések, amire itt képviselő hölgyek, urak nem reagáltak, és ezt szerettem volna hozzátenni.

A NOKS-osok kérdése, még egy kérdés. Január 1-jétől - csak azért, hogy ezt a dolgot lezárjuk - minden oktatást segítő kolléga, függetlenül attól, hogy önkormányzati működtetésű intézményben vagy állami működtetésű intézményben dolgozik, a 10 százalékos bérnövekedésből részesülni fog, ennek a költségvetési fedezete létezik. *(Dr. Varga László: És aki nem részesült ebből?)* Tessék?

(17.20)

A kétszer 35 ezer forintosból azért nem, mert egy költségvetési éven belül az önkormányzatnak kellett volna kigazdálkodnia, és erre ezt a forrást nem tudtuk biztosítani. Más szervezetek kigazdálkodták. Jövő januártól viszont mindenki részesül ebből.

Egyébként az oktatást segítőik helyzetét illetően az elkövetkező időszakban további változások lesznek, pozitív változások lesznek várhatóak. Ők nagyon fontos elemei az iskolai oktatásnak. Az OECD-s tapasztalatok azt mutatják, hogy rájuk sokkal nagyobb mértékben kell építeni, mint ahogy ezt most tesszük. Jelen pillanatban 41 ezer azon kollégák létszáma, akik oktatást segítőként működnek, és százhetven-egynéhányezer azon pedagógusok száma, akik tanítanak köznevelési intézményekben. Célszerű lenne, ha ez az arány javulna az oktatást segítőik számára.

Ez egyébként része annak a folyamatnak, ami az elmúlt időszakban felgyorsult: az új nemzeti alaptanterv kialakítása, a kerettantervek kialakítása, a mód-

szertani ügyek rendezése, egyáltalán a tanárképzés, tanár-továbbképzés rendszerének ezek nagyon fontos elemei.

Úgyhogy köszönöm, hogy meghallgattak, és kérem, hogy támogassák a javaslatot. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény és egyéb törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/12728. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Veresné Novák Katalin asszonynak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár asszony, ön é a szó.

VERESNÉ NOVÁK KATALIN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Egy törvénymódosító javaslatról van szó, amely több törvény módosításáról is szól. Ennek az apropója, oka az, hogy 2017. január 1-jétől megváltozik a bölcsődei ellátás rendszere, egy teljesen új típusú bölcsődei ellátást vezetünk be Magyarországon. Ez azt jelenti, hogy a korábban, a mostaninál is lényegesen rugalmasabb, többszereplős és nagyobb hozzáférést biztosító bölcsődei ellátás lesz Magyarországon.

Ez a törvény, amit tavaly decemberben fogadtunk itt el az Országgyűlésben, január 1-jétől lép hatályba, és ennek a törvénynek a hatálybalépéséhez kapcsolódóan kell módosítanunk, illetve néhány technikai módosítást is átvezetnünk, és ehhez kapcsolódóan még van néhány olyan pont, amihez javasoltunk hozzányúlni, ezeket fogom röviden ismertetni önökkel.

Az új bölcsődei rendszerben négy típusú bölcsőde fog működni a jelenlegi bölcsődékhez képest. Lesznek a hagyományos bölcsődék, amelyek olyanok, mint a mostani településeken működtetett, nagyobb csoportos, nagyobb fizikai és személyi állományt igénylő bölcsődék; lesznek a minibölcsődék, lesznek a családi bölcsődék és a munkahelyi bölcsődék. Ez a négy bölcsődetípus fog működni január 1-jétől.

Komoly változás lesz, hogy míg most a 10 ezer fő feletti településeken kell csak biztosítani a bölcsődei ellátást, '17. január 1-jétől minden olyan településen, ahol legalább 40 három év alatti gyermek él, vagy ahol 5 olyan három év alatti gyermek van, akinek a szülei igénylik a bölcsődei ellátást, ott az önkormányzat kötelező feladata lesz ennek a bölcsődei ellátásnak a megvalósítása.

A vonatkozó jogszabályt hosszán egyeztetettük, a vonatkozó kormányrendeletet úgyszintén. Ezt már tavaly elfogadta az Országgyűlés, mármint a törvényi lábát.

Ehhez kapcsolódóan bevezettük a pedagógus-életpályát a felsőfokú végzettségű bölcsődei kisgyermeknevelőknek. A közelmúltban döntött a kormány arról, hogy a középfokú bölcsődei gondozóknak, bölcsődei kisgyermeknevelőknek hogyan fogja emelni a bérét másfél milliárd forintból az elkövetkező évben. Ebben a mostani törvénymódosításban rendelkezünk arról, hogy a bölcsődék mellett az új típusú minibölcsődei intézményekben is a kisgyermeknevelők számára megteremtjük a közalkalmazotti törvényben szereplő 25 napnyi pótszabadságra való jogosultságot, ami tehát most a bölcsődében dolgozókat illeti meg; és arról is rendelkezünk ebben a törvénymódosításban, hogy a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottnak szintén hasonló időtartamú, tehát 25 napnyi pótszabadságot ad a törvény, erről rendelkezik.

Ezenkívül a bölcsődei felvételi eljáráshoz kapcsolódóan bővítjük a kedvezményezettek körét, ugyanis a jelenlegi rendszerhez képest, a jelenlegi gyakorlathoz képest mostantól azt is lehetővé tesszük, hogy előnyt élvezzenek a bölcsődei felvételi eljárás során a nagycsaládos szülők gyermekei, illetve azok a gyermekek is, akik védelemben vett gyermekeknek minősülnek.

Ezenkívül a védelemben vett gyermekek esetén még egy további kedvezményt vagy további lehetőséget vezetünk be azáltal, hogy a bölcsődei ellátás után fizethető vagy kérhető térítési díjat, amit az önkormányzatok megállapíthatnak, mostantól vagy ennek a törvénynek a szellemében, ha ezt a törvényt elfogadja az Országgyűlés, akkor mostantól a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, a nagycsaládos, az átmeneti gondozásban élő és az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett és nevelésbe vett gyermekek mellett majd a védelemben vett gyermekek számára is ingyenesen kell biztosítani a bölcsődei ellátást, tehát nem lehet tőlük bölcsődei térítési díjat kérni.

Ezenkívül az örökbefogadást is érinti ez a törvénymódosítási javaslat. Itt is megnéztük azt, hogy az örökbefogadásnál milyen gyakorlatok vannak, és a szakmából érkező észrevételeket, illetve az örökbefogadó családok részéről is érkező észrevételeket figyelembe véve tesszük javaslatot a törvény módosítására. Ez azért történik meg, mert már bevezettük az örökbefogadások utánkötését, ugyanakkor az a gyakorlat, vagy azt tapasztaltuk és a szakmából is ezek az észrevételek érkeztek, hogy ha az örökbefogadás utánkötése nem rögtön vagy nem röviddel az örökbefogadást követően zajlik le, hanem kicsit később, ez hasznosabb mind az örökbefogadó család, mind az örökbefogadott gyermek, mind az örökbefogadási szakemberek számára. Tehát ez azt jelenti, hogy az első ilyen utánkötési gyakorlat mostantól nem két hónapon belül zajlik, hanem később, hat hónap múlva történik meg, illetve a második időpontra egy év felett, másfél év múlva kerül majd sor. Ez azt jelenti, hogy az a figyelem, amit az örökbefo-

gadott gyermek sorsának követése tekintetében folytatnak az örökbefogadási szakemberek, meghosszabbodik, és ezáltal is több segítséget tudunk nyújtani az érintett családoknak. Az is fontos, hogy akik később igénylik azt, hogy ez az utánkötés folytatódjon, önkéntes alapon ezt a továbbiakban is igényelni tudják. Ez is egy új lehetőség, amit a jelenlegi törvénymódosítás teremt majd meg.

Ami szintén az örökbefogadáshoz kapcsolódó további módosítás, hogy abban az esetben, ha a gyermek örökbefogadását felbontják - tehát ez azt jelenti, hogy egy örökbefogadott gyermek esetén ezt a gyermeket kvázi visszaadják az örökbefogadó szülők, mert meggondolták magukat, vagy ilyen gyakorlat valósul meg, a bíróság vagy a gyámhatóság által felbontják ezt az örökbefogadást -, ebben az esetben azonnal kerüljön sor ennek a gyermeknek az örökbefogadhatóságának a megállapítására, éppen azért, hogy a lehető legkorábbi időpontban tudjon ez a gyermek örökbefogadó családhoz kerülni. Évente 10-20 gyermeket érinthet ez a változtatás. Szeretnénk, ha ezzel tudnánk segíteni azt, hogy ezek a gyermekek minél előbb szerető örökbefogadó családba kerülhessenek.

Van néhány olyan módosítási javaslat a törvényjavaslatban, ami az ügyfélbarát ügyintézését szolgálja, illetve az adminisztratív terheket enyhíti a nyugdíjbiztosítási szabályoknál. Innen is jön a törvényjavaslat címe. Ez tulajdonképpen arról szól, hogy a nyugdíjnövelésre jogosultak adminisztrációs terheit úgy csökkentjük, hogy a saját jogú nyugellátás mellett dolgozók számára a nyugdíjnövelést a következő évtől ne kérelemre, hanem hivatalból állapítsák meg. Ez az egyik ilyen adminisztratívteher-könnyítés.

A másik az, hogy ha elhunyt a jogosult úgy, hogy nem kapta még meg az esedékes nyugdíjmelést vagy ezt a nyugdíjnövekedést, akkor amikor az özvegyi nyugdíjat megállapítják, akkor lehessen kérni még ezt a nyugdíjnövelés-megállapítást, és ennek megfelelően az özvegyi nyugdíjat már ennek az emelt összegnek az alapján lehessen megállapítani.

Szintén egy ilyen könnyítés, ami adminisztratív könnyítésnek tűnik, ugyanakkor pénzbeli többletet jelenthet az érintetteknek, hogy az árvaellátásnál a jelenlegi szabályozás úgy néz ki, hogy amikor már megállapítják az árvaellátásra való jogosultságot, akkor ott csak 6 hónapra visszamenőleg lehet ezt az árvaellátást igényelni. Mi most ezt a módosító javaslatban úgy javasoljuk módosítani, hogy amennyiben benyújtotta az árvaellátást az érintett, akkor, ha később megállapítják ezt a jogosultságot, függetlenül attól, hogy mennyi idő telt el a két időpont között, a benyújtás időpontjától kapja meg az árvaellátást az érintett.

Szintén egy ilyen adminisztratív módosítás az, hogy a jogellenesen felvett nyugdíjat csak akkor kelljen visszafizetni, hogyha annak megállapítása, annak a folyósítása vagy felvétele az érintettnek felróható okból történt meg. A pontos nyilvántartás, a nyugdíjrendszerhez szükséges pontos nyilvántartás érdeké-

ben megtörtént az adategyeztetés az érintettekkel, ez folyamatosan zajlott, és úgy gondolom, hogy zökkenőmentesen is zajlott, de azért, hogy ez az adategyeztetés folyamatos adatbiztonságot garantáljon, az ügyfelek két évente ismét értesítést fognak kapni az időközben elért további jogosultságokról, tehát folytatódik ilyen értelemben a velük való egyeztetés.

(17.30)

Nem fogok minden egyes részleten végigmenni, én azt hiszem, hogy mindenkinek lehetőségében állt megismerni a törvénymódosítási javaslat tartalmát. Talán még egyetlen pontot emelnék ki, amely a családi pótlék megosztásának a könnyítését szolgálja, ez a pont pedig arról szól, hogy ne a bíróságnak a döntése legyen kizárólagosan az irányadó akkor, amikor elvált szülőknek a családpótlék-megosztásáról van szó, hanem ebben az esetben, amennyiben a szülők megállapodnak abban, hogy ők hogyan szeretnék megosztani a családi pótléknak a felvételét, akár hogyha csak az édesanya vagy csak az édesapa, vagy csak a gyermeket elvált szülőként, egyedülállóként nevelő szülő szeretné, vagy úgy döntenek, hogy egy összegben ő kapja meg a teljes családi pótlékot, akkor a bíróság ez irányú döntése ne írhasa ezt felül, tehát a szülők együttes akarata legyen alapvetően ebben a tekintetben a meghatározó.

Én ezeket a pontokat tartom a legfontosabbaknak a törvénymódosítási javaslat kapcsán, és kérem a képviselőtársaktól is a törvénymódosító javaslat támogatását. Köszönöm szépen. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Dunai Mónika képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő asszony!

DUNAI MÓNIKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Ház! A Fidesz képviselőcsoportja egyetért a most benyújtott törvényjavaslattal, egyetértünk azokkal a célokkal, amelyeket a törvényjavaslat megcéláz, történetesen azt, hogy a törvénymódosítással érintett törvények pontosító jellegű módosításával segítse a hatékony, ügyfélbarát jogalkalmazást.

A javaslat tartalmazza a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény kis terjedelmű módosítását a gyermekek napközbeni ellátása és az örökbefogadás tekintetében. A bölcsődei térítési díj vonatkozásában egyértelműen rögzíteni szükséges, és ezzel teljes mértékben egyetértünk, hogy azt a munkáltató, ha úgy dönt, akkor a munkavállaló részéről átvállalhatja; továbbá azt is tartalmazza a törvényjavaslat, hogy a gondozásért kérhető térítési díj megfizetése alóli mentességet élvezők köre is kiegészüljön a védelemben vett gyermekekkel. Utób-

biak, vagyis a védelemben vett gyermekek, valamint a nagycsaládos háztartásban nevelkedő gyermekek a javaslatban foglaltak szerint a következő nevelési év kezdetétől a bölcsődei felvételnél is előnyben részesülnek majd a törvényjavaslat elfogadása után. Ezen túl a módosítással az örökbefogadás kötelező utánkövetésének időpontjai is módosulnak a gyakorlati tapasztalatok és visszajelzések alapján.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy önök is olvashatták, és ahogyan az államtitkár asszony is ismertette, a jelen törvényjavaslat tíz különböző törvénynek a módosítását tartalmazza. Ezek közül a frakció részéről azokat ismertetem, amelyek talán a leglényegesebbek, elsőként azt, hogy ha a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény módosítását figyeljük, akkor itt a 2017. január 1-jétől új bölcsődei ellátást nyújtó intézményként bevezetett úgynevezett minibölcsődékről van szó, és ennek tekintetében rendelkezik.

A minibölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében a bölcsődei nevelés-gondozás országos alaprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a klasszikus bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést. A minibölcsődék közalkalmazottaira is ki kell terjeszteni a közalkalmazotti törvényben foglaltakat, ami a bölcsődékben, a nevelési-oktatási és a pedagógiai szakszolgálati intézményekben, a felsőfokú oktatás keretében, valamint az egészségügyi ágazatban a nevelő, nevelő-oktató, oktató munkát, pedagógiai szakszolgálati tevékenységet végző közalkalmazottak pótszabadságáról rendelkezik, ez évi 25 nap. A gyermekvédelmi szakellátási intézményekben, javítóintézetekben pedagógus munkakörben foglalkoztatott közalkalmazottak pótszabadsága meghatározásához hasonlóan szükséges rendezni a bölcsődében és a minibölcsődében pedagógus munkakörben dolgozókat illető pótszabadságot.

A másik jelentős törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény módosítása. Ez - amint azt az államtitkár asszony is részletesen taglalta - a bölcsődei térítési díj munkáltató általi átvállalásának a lehetősége. A személyi jövedelemadóról szóló törvény a nem pénzben kapott juttatások közül adómentesnek minősíti az ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott bölcsődei szolgáltatást. E rendelkezés érvényesülése érdekében indokolt a törvényben a térítési díjra vonatkozó szabályok között rögzíteni, hogy a foglalkoztató részben vagy egészben átvállalhatja a szülőktől a bölcsődei térítési díj megfizetését mindegyik bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatónál, intézménynél, bölcsődében, minibölcsődében, munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődékben is.

További fontos eleme e törvénymódosításnak a nagycsaládos szülők gyermekének, valamint a védelemben vett gyermekeknek az előnyben részesítése a

bölcsődei felvétel során. Teljesen indokoltnak és méltányolandónak tartjuk a Fidesz-frakció részéről a nagycsaládos szülők munkavállalását, illetve munkába, állásukba történő visszatérését elősegíteni azzal a célzott intézkedéssel, hogy a gyermekek bölcsődei, minibölcsődei felvétele során az ő gyermekeiket előnyben kell részesíteni, feltéve természetesen, hogy a szülők igazolni tudják, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló jogviszonyban állnak. Emellett teljesen indokoltnak és támogatódnak tartjuk, hogy a védelembe vett gyermekek is előnyben részesüljenek a bölcsődei felvétel során. A védelembe vétellel egyidejűleg ugyanis a gyámhatóság a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében, a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében kötelezheti a szülőt arra, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását; ehhez, azt gondolom, hathatós segítség, ha valóban fel is tudják venni a bölcsődék az ő gyermekeiket.

További lényeges eleme a törvényt módosításnak a bölcsődében a térítésmentes gondozás kedvezményezett körének a kibővítése a jelen törvényjavaslat szerint. A bölcsődében, a minibölcsődében a fenntartó döntése alapján állapítható meg a gondozásért a térítési díj. Ingyenesen kell biztosítani a gondozást a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a tartósan beteg vagy fogyatékos, a három- vagy többgyermekes családban élő, az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, valamint a nevelésbe vett gyermek esetében. A védelembe vett gyermek esetében is indokolt kiterjeszteni a térítésmentesség lehetőségét azon bölcsődék, minibölcsődék esetében, ahol bevezetésre került a gondozásért kérhető térítési díj. Tudjuk jól, tisztelt képviselőtársaim, hogy nem minden bölcsődében vezették be ezt a térítési díjat, ez, amint elmondottuk, a fenntartó döntése alapján történt.

A következő fontos elem az örökbefogadás utánkövetésének időpontját érintő módosítás, ezt a módosítást is támogatjuk. Az örökbefogadást követően a gyermek helyzetét, életkörülményeinek alakulását jogszabályban meghatározott szervezet, örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezet vagy a területi gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbefogadást engedélyező határozat jogerőre emelkedésétől számított legfeljebb öt évig figyelemmel kíséri és segíti. A törvény szabályozza az ötéves időtartamon belül a kötelező és az örökbe fogadni szándékozó kérelmére történő önkéntes utánkövetés időtartamát.

(17.40)

Az örökbe fogadó családoknak nyújtható hatékonyabb segítség érdekében indokoltnak tartjuk a kötelező utánkövetés első időpontjának meghatározását a korábbi két hónap helyett a törvényjavaslat

szerint fél évben, a második időpontot pedig egy év helyett másfél évben meghatározni. Emellett szükséges rögzíteni azt is, hogy ezen időtartamokon belül az örökbefogadók kérelmükre bármikor részesülhetnek utánkövetésben.

A következő javaslat, amely, azt gondolom, hogy szintén meggyorsítja és könnyebbé teszi azoknak a gyermekeknek a helyzetét, akik örökbefogadásra szorulnak, az örökbefogadhatóság megállapítása szabályainak törvény szerinti kiegészítése. A hatályos gyermekvédelmi törvény nem írja elő, hogy a nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának felbontása esetén a gyámhatóságnak minden esetben meg kell állapítani a gyermek örökbefogadhatóságának tényét. Emiatt fennáll a veszélye annak, hogy bár a gyermek örökbe fogadható, annak megállapítása hiányában örökbefogadásának előmozdítása nem történik meg. Erre tekintettel egyértelműen rögzítésre kerül jelen törvényjavaslat alapján, hogy a gyámhatóságnak a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét soron kívül felül kell vizsgálnia, ha a korábbi örökbefogadást felbontották a további örökbefogadhatóság miatt.

A harmadik nagy törvény, amelyet módosítunk jelen törvényjavaslattal, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény. A nyugdíjnövelésre jogosultak adminisztrációs terheit csökkenti a javasolt törvényt módosítás, amely szerint a saját jogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenység alapján a nyugdíjnövelés megállapítása ezentúl a törvény elfogadása esetén hivatalból történne a jelenleg hatályos szabályozás szerint, amikor kérelemre kell ezt elindítani.

Tisztelt Képviselőtársaim! A nyugdíjakat érintően a tervezet további könnyítést tartalmaz. A tervezet szerint a jogellenesen felvett nyugdíjat a továbbiakban csak akkor kell majd visszafizetni, ha annak megállapítása, folyósítása vagy felvétele az érintettnek felróható. Erre tekintettel a megtérítés és a visszafizetés teljeskörűen újra lesz szabályozva. Ezzel függ össze a tervezet azon rendelkezése, amely előírja bizonyos ügyekben a határozatok azonnali végrehajtását. A jövőben ugyanis nem lehet a jóhiszeműen felvett ellátást visszafizettetni, ezért a jogalap nélkül folyósított nyugdíj folyósítását mihamarabb be kell szüntetni.

Azt gondolom, képviselőtársaim, hogy ezzel a törvényt módosítással, ennek a nyugdíjszabályozásnak a pontosításával végre pontot tehetünk annak a panasznak a végére, amely szerint nagyon sokszor a megítélt folyósítást valóban az a személy jóhiszeműen veszi fel, és utána vissza kell fizetni, nagyon sokszor volt olyan probléma, hogy hogyan fizesse vissza, miből fizesse vissza. Azt gondolom, hogy ez megoldást kínál ezen személyek számára.

Az egészségügyről szóló törvény módosítása szintén része ennek a törvényjavaslat-csomagnak. 2017. január 1-jével átalakul a gyermekek napközbeni ellátásának rendszere, a bölcsődei ellátás keretében többféle intézmény- és szolgáltatástípus jelenik

meg, amint már többször említettük, de talán nem árt ezt ismételni: bölcsőde, minibölcsőde, családi bölcsőde és munkahelyi bölcsőde. Az új ellátási formákra vonatkozó főbb egészségügyi és ételmezésügyi szabályokat is ehhez a módosításhoz kell igazítani. Ez történik meg a jelen törvénymódosítással.

Az utolsó kiemelendő törvény a családok támogatásáról szóló törvény módosítása. A tervezetben foglalt módosítási javaslat alapján az iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnését követően külön jogcímen szerezhethet újra nevelési ellátásra jogosultságot a szülő azon gyermekére tekintettel, aki azért nem tudja a tankötelezettség lejártát követően a tanulmányait folytatni, mert arra önálló életvitelre való és önkiszolgálási képességének valamely betegségéből vagy fogyatékosságából adódó hiányára figyelemmel sajnos nem képes.

A Ptk. 2016. évi módosítása következtében a külön élő szülők felügyeleti jogának a tartalma megváltozott, hiszen a szülői felügyeleti jog magában foglalja a gyermekről való gondoskodás, nevelés lehetőségét is. A bírói gyakorlatban jelzések alapján előfordul, hogy ha a szülők közös megegyezéssel válnak el és mindkét szülő szülői felügyeleti joga megmarad, a bíróság nem hoz külön döntést, és erre irányuló egyezséget sem feltétlenül hagy jóvá arról, hogy a szülők milyen időszakokban gondoskodnak közös gyermekükről a saját háztartásukban.

Ennek következtében a családi pótlék megosztásához feltételül eddig előírt bírósági döntés vagy egyezség megkövetelése nem minden esetben tartható. Ezért sokkal létszerűbb a szabályozásban a szülők megegyezéséhez kötni az ellátás, vagyis a családi pótlék folyósítása megosztásának a lehetőségét. Ezt is tartalmazza a jelen törvényjavaslat, amely még számos más pontot is érint, amelyekről nem szóltam, azokat is természetesen a Fidesz képviselőcsoportja messzemenőig támogatja. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Korózs Lajos képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

KORÓZS LAJOS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Az idő előrehaladtával engedjék meg, hogy röviden, hiszen az előttem szóló részletekbe menően ismertette a fejezeteket, én csupán azokra a dolgokra szeretnék kitérni, amelyek a nyugdíjbiztosítási ügyekkel foglalkoznak, az ügyfélbarát kezelésekké.

Tekintettel arra, hogy már minden jog- és hatáskör a kormányhivataloknál van, annak egy főosztályán, én úgy látom, hogy az egy kicsit anakronizmus, hogy egy főosztályt nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek neveznek. Kedves képviselőtársaim, Magyarországon hivatalosan nincs már társadalombiztosítás és nincs Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság. Világosan kellene beszélni, államtitkár asz-

szony, kinyírták a nyugdíjbiztosítás igazgatási rendszerét, talán azért, mert akkor szint kellene vallani, ráirányítani a figyelmet arra, hogy a társadalombiztosítás, annak szervezeti, igazgatási rendszerét felszámolták.

A személyes adategyeztetésnél nem elég egy rendkívül nagy számú hátralék, egyes információk szerint a fővárosban közel százezres azoknak a száma, akikkel nem tudták az egyeztetéseket lebonyolítani. Erre rátesznek még egy lapáttal, hogy egy adott időszak lezárását követően, két év múlva újabb egyeztetést kell végrehajtani. Bár mindez felfogható a be nem tartandó határidők kitolásának is, hiszen végső soron így két évvel később is elég befejezni az adategyeztetéseket. Az adott korosztály esetében ehhez érdemes hozzátenni, hogy minden olyan lépés, amely naprakészséget jelent, helyes, de csak akkor, ha az ügyviteli, a szakmai és az informatikai feltételek adottak. Én úgy tudom, hogy ezek nem adóttak, egyik fejezete sem; sem az informatikai háttér, sem a szakmbergárda, sem az ügyviteli rendszer.

Az adategyeztetési eljárásról szóló módosításokhoz érdemes megjegyezni, hogy a korábban a tárca honlapján kitett tervezethez készített hatásvizsgálati lap szerint 2017-18-ban 1,3 millió embert, 2019-20-ban 1,8 millió embert és '21-22-ben 2,3 millió főt érint az adategyeztetés. Hát, meg fogom emelni a kalapomat, hogyha ezzel végeznek határidőre!

Ügyfélbarát intézkedésként minősítik az öregségi nyugdíj mellett foglalkoztatással szerzett úgynevezett nyugdíjnövelést. Többnyire ez rendben van, a gond csak az, hogy az arra jogot szerzettnek adott esetben több mint egy évet kell várnia a hivatalbéli eljárásra, vagyis nem jut időben hozzá az emelt összeghez, még ha később visszamenőlegesen meg is emelik az ellátását. Az is kérdés, hogy valóban tud-e ellenőrizni, hiteles adatokat adni a nemzeti adóhivatal mindehhez. Szeretném azt előrebocsátani, hogy a mai nap folyamán módosító indítványokat nyújtottunk be ehhez a fejezethez is.

Summa summarum, a kormány ezzel a salátatörvénnyel újabb bizonyítékát adja annak, hogy képtelen az átlátható, követhető jogalkotásra. A gyermekvédelmi törvényt párhuzamosan legalább három törvényjavaslatban is módosítják, az itt szereplő változások egy része a már korábban elfogadott, de még hatályba nem lépett új bölcsődei rendszert érinti.

(17.50)

Ez is azt mutatja, hogy a koncepció alapján kívül számos részlet kidolgozatlan volt korábban, ahogy most is vannak még hiányosságok. Magamnak írtam fel néhányat. Hiányzik a bölcsődei dolgozók, a kisgyermeket nevelők bérrendezése a javaslatból. Az örökbefogadási eljárások gyermekek érdekében való könnyítése terén javasolt módosítások ugyan nem teljes körűek, de legalább ezek kedvezőek. A továbbiakban a családi támogatásokat érintő változások támogatandóak, különösen a súlyosan beteg, illetve

fogyatékos gyermeket érintő változás, amely szerint 16 éves koruk után nevelési ellátásra jogosultak 18 éves korukig, amennyiben önálló életvitelre képtelen és önkiszolgálási képessége hiányzik. Sajnos, a családi pótlék kilenc éve változatlan, ezt számtalanszor szóba hoztuk már.

A nyugdíjtörvényt érintő változások főként adminisztratív jellegűek, amelyek esetenként kedvezőnek tűnnek az ügyfelek számára, ám kérdés, hogy a szétvert társadalombiztosítás és a szétvert igazgatási rendszer mindezt hogyan fogja tudni teljesíteni, ahogy az előbb utaltam rá. Az alacsonyabb nyugdíjban részesülők számára semmilyen kedvező döntést nem hoz a módosítás az ellátásukra nézve. Múlt évben is kétszer próbálkoztunk, szeretném előre jelezni, hogy ebben az évben is be fogjuk nyújtani az indítványunkat.

Az MSZP kiemelten fontosnak tartja a gyermekek napközbeni ellátásának fejlesztését, bölcsődei férőhelyek hozzáféréseinek javítását, természetesen a szülők munkába állítását, a családtámogatások erősítését, és szeretnénk azt is, ha a bürokrácia minél hatékonyabban működne. Előrebocsátom, hogy elégedetlenek vagyunk a javaslat tartalmával, ezért módosító indítványokat fogunk benyújtani és ettől tesszük függővé a támogatását. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Vágó Sebestyén képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

VÁGÓ SEBESTYÉN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: *(A mikrofonja nem működik.)* Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Asszony! Nem értem, főleg, hogy ilyen érdekes helyzet... *(Megigazítja a mikrofonját.)* Most már jó.

Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Asszony! Először egy olyan dolognak szeretnék hangot adni, amit nem értek; főleg, hogy a helyzet iróniája az, hogy a mai napon két egymást követő napirendi pont közül az egyik a nyugdíjbiztosítással foglalkozó, a másik az egyes szociális és gyermekvédelmi törvények módosítása. Ehhez képest az első rész, amivel a nyugdíjbiztosítással foglalkozó törvényjavaslat, salátatörvény foglalkozik, az a bölcsődei ellátás, ami egy gyermekvédelmi rendszerbe tartozó intézményhálózat. Nem értem, hogy ezt miért kellett így, miért nem egyeztettek előtte. Már tudom, hogy nincs jelentősége, mert salátatörvény és több törvényt is módosít, csak az elegancia kedvéért lehet, hogy érdemes lett volna kicsit átfésülni és a bölcsődére és az örökbe fogadásra vonatkozó részeket inkább a következő napirendi pontban kellett volna tárgyalni. De ez csak egy zárójeles megjegyzés volt.

A bölcsődei ellátással kapcsolatban, mint már sokszor hangoztattuk, a jelenlegi térítésszám-

szárral nem értünk egyet. Úgy gondoljuk, hogy ezen változtatni kell, nagymértékben csökkenteni kell. Ugyanis nagyon sok esetben kialakult olyan helyzet, hogy a szülőnek mérlegelnie kellett. Mérlegelnie kellett, hogy ha vissza kíván térni a munka világába, munkát kíván vállalni, a megemelt bölcsődei térítési díjjal - bár ebben most már szabadsága van az intézménynek vagy akár a településnek, tehát nagyon sok esetben mérlegelnie kellett, hogy a megemelt térítési díjjal - akkora veszteséget okoz, amiért már nem érdemes visszatérni a munka világába. Főleg, ha olyan emberről beszélünk, aki a szociális területről érkezett, középfokú végzettséggel, meggondolja, hogy egy 70-80 ezer forintos fizetés érdekében kifizesse-e azt a magas térítési díjat vagy nem. Nagyon sok esetben sajnos nem így dönt.

Azzal, hogy bevezetjük annak a lehetőségét, hogy előnyt élvezzenek bizonyos csoportok, még valamilyen formában egyet is lehet érteni. Egyet lehet érteni azzal, hogy a nagycsaládosok beletartozzanak ebbe körbe. Még egyet lehet érteni azzal is, hogy a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek is beletartozzanak ebbe a körbe, ugyanis szakmailag indokolható és megmagyarázható, hogy ennél a csoportnál, ezeknél a gyerekeknél sokat számít az, hogy egy óvó-védő környezetben legyenek, hogy rendes napi ellátást kapjanak, illetve még azt is el lehet mondani, hogy a gyermekvédelmi rendszer, a gyermekvédelmi szolgáltatás látókörében legyenek ezek a gyermekek. Mindezt meg lehet érteni. Csak ha a jelenlegi bölcsődei férőhelyszámokat nézzük, kevés lesz. Tudom, hogy átalakítási folyamat van éppen, átalakulóban van a rendszer, de még így is nagyon kevés lesz a bölcsődei férőhelyek száma. Ha a bölcsődei férőhelyek számát, illetve a várólistákat figyelembe vesszük a bölcsődei ellátás igénylésénél, akkor azt mondhatjuk, hogy ez az intézkedés nagyon sokszor olyan szülőket fog kiszorítani a bölcsődéztetés lehetőségéből, akik munkavállalás céljából szeretnék ezt az ellátást igénybe venni a gyermekeik számára. Tehát mindez jó és jóra vezető intézkedés lehet, de csak abban az esetben, ha egy drasztikus férőhelyszám-növelés párhuzamosan beindul, akkor támogatható, sőt szorgalmazható ez az intézkedés.

A másik az, hogy a védelemben vett gyermekek is előnyt élvezzenek a bölcsődei felvételnél. Ezen már lehet vitatkozni szerintem. Ugyanis értem, hogy ez egyfajta motiváció is lehet a védelemben vett gyermek szüleinek, hogy bölcsődébe adják a gyermeket, csak azt gondolom, hogy őket nem motiválni kell, hanem valamiféle kényszerítő eszközöket kell alkalmazni, hogy akár egy ilyen gyermekvédelmi intézkedést is igénybe vegyenek. Úgy gondolom, hogy ha már egy gyermek eljut arra a szintre, hogy védelemben kellett venni, akkor ott már kitapintható a gyerek veszélyeztetettsége és úgy gondolom, hogy őt nem ilyen előnyökkel meg nem a térítési díj alóli mentességgel kell motiválni, hanem egyéb eszközökkel kell rávenni arra, hogy akár a bölcsődei szolgáltatást is igénybe vegye. Ezért ebben a formában vitatkoznék ezzel.

Az örökbefogadás utánkövetésével kapcsolatos változtatásokkal egyetértek. Úgy gondolom, hogy az örökbe adott gyermekek biztonsága, megfelelő szociális és egészségügyi, illetve pszichés fejlődése érdekében erre szükség van. Ki lehet szűrni olyan eseteket, amikor az örökbefogadásnál a döntés nem volt eléggé megalapozott vagy rossz döntés született.

A nyugdíjrendszert érintő változtatásokkal kapcsolatban előttem szóló képviselőtársam elmondta, hogy ezek nagy része adminisztratív jellegű intézkedés. Foglalkozik külön a nyugdíj mellett munkát vállalók helyzetével, illetve egyértelműsít bizonyos dolgot, hogy a szolgálati időbe nem számít bele az az időszak, amit nyugdíjfolyósítása mellett munkavégzéssel töltöttek. Ezzel még egyet is lehet érteni, viszont ez megnyit egy olyan kérdést, amit a változtatások során többször emlegettünk, hogy bizonyos szakmákban a kizárás alkalmazása, tehát hogy a munkavállalónak döntenie kell, hogy vagy a nyugdíját kéri, vagy a bérét, a kettő együtt nem folyósítható, nagyon tragikus állapotokat idézett elő, és vannak olyan intézmények, vagy olyan területek, ahol ennek az orvoslása még mindig nem történhetett meg.

Konkrétan arra gondolok, hogy érintette ez a szociális ágazatban dolgozó embereket is. Nagyon jól tudjuk, mint már az előbb említettem, hogy milyen bérhelyzet van a szociális ágazatban. Nagyon jól tudjuk azt, hogy még akár intézményvezetői szinten is a nyugdíja magasabb lett egy ilyen dolgozónak, mint amit munkabéréként kapott volna. Így egyértelmű, hogy ha kettő közül választania kellett, akkor ő inkább a nyugdíjat választotta. Csak itt kerültünk egy olyan helyzetbe, mivel mondtam, hogy ez az intézményvezetőket is érinthette akár, hogy nagyon sok esetben megfelelő utód nélkül lett az az intézmény, nem volt idő arra, hogy kinevelje akár az utódját, betanítsa azt, aki továbbiakban az intézményvezetés feladatait el fogja látni. Ezek voltak majdnem hogy a legsúlyosabb esetek, de nagyon sok esetben nemcsak a vezetői szinten, hanem egyéb dolgozói szinten is pótolhatatlan munkatársakat veszítettek el. Ez is nagyon sok esetben, ha szociális ágazatról beszélünk, visszavezethető a rossz bérkörülményekre, ugyanis sok helyen - csúnya szóval élve - majdnem halázhálóval kell fogni azokat, akik hajlandóak a szociális területen dolgozni.

Nagyon kevesen vállalják azt, hogy ilyen bérkörülmények mellett, ilyen életszínvonal mellett ezt a megterhelő, mind fizikailag, mind szellemileg, mind pszichésen megterhelő munkát végezzék. Tehát nagyon sok esetben választás elé állították ezeket az embereket, és már mondtam az előbb, a bérhelyzet miatt a nyugdíjuk sok esetben magasabb volt, mint a munkabérük lett volna, inkább nyugdíjba mentek, és így ez az ágazatban nagyon sok betöltetlen státuszt okozott. Vannak olyan területek, akár földrajzi, akár szakmai területek is, ahol a mai napig nem tudták ezt pótolni.

Úgy gondolom, hogy ez egy elhamarkodott lépés volt, és úgy gondolom, hogy ezt a kizárást nem kellett

volna megtenni, vagy legalábbis azt mondom, hogy többnek kellett volna lenni annak a területnek, és nemcsak az egészségügynek, hanem más területeknek is, ahol mentességet élveztek volna a nyugdíjasok, akiknek most jelen helyzetben választaniuk kell. Az, hogy automatikussá válik az emelés, és nem kell kérényezni ezen emberek számára, akik egyidejűleg munkát is végeznek és nyugdíjban is részesülnek, üdvözlendő, ugyanis egy nagyon nagy adminisztrációs terhet vesz le ezeknek az embereknek a válláról.

(18.00)

A nyugdíjmelés kérdésében, úgy gondolom, hogy ugyanúgy, mint számtalan más kérdésben, radikális változásokra lenne szükség. Mi egészen máshogy képzeljük el a nyugdíjmelés rendszerét, mint ahogy a mai rendszerben működik. Az egy kérdés, hogy a nyugdíjmelés mértékének valóban van-e köze a tényleges inflációhoz. Én úgy gondolom, hogy nagyon alulfinanszírozott, és a százalék mindig nagyon alacsony ahhoz képest, ami a tényleges infláció volt abban az évben, a bőrön tapasztalható, nem a statisztikai adatok alapján kiszámolt infláció, hanem a mindennapi életben tapasztalható infláció mértékéhez képest.

Egy másik igazságtalanságot is tartalmaz ma a rendszer, ez pedig konkrétan az, hogy százalékban határozza meg a nyugdíjmelést, tehát ugyanazt a százalékot kapja egy több százézes nyugdíjjal rendelkező ember, aki akár kommunista luxusnyugdíjat is kaphat, ezt csak úgy zárójelben jegyezném meg, mint az az ember, aki kis nyugdíjból tengeti az életét és próbál talpon maradni, mondhatnám azt is, hogy próbál életben maradni.

Ezzel kapcsolatban a mi javaslatunk az, és kormányra kerülésünk során ezt meg is fogjuk valósítani, ez pedig nem más, mint a sávós nyugdíjmelés bevezetése. Tehát az, aki forint szempontjából, forintra átfordítva kis nyugdíjjal rendelkezik, nagyobb összegű emelést kapjon, mint az, aki akár több száz ezer forintos nyugdíjjal is rendelkezik, mert ez azt 1-2 százalékos emelést, majdnem hogy azt is mondhatnánk, hogy aki nagyon magas nyugdíjjal, kiemelt nyugdíjjal rendelkezik, meg sem érzi, és azt is mondhatjuk, hogy aki nagyon kis nyugdíjjal rendelkezik, számára nagyon sok esetben ez csak pár száz forintos emelést jelent, ő sem érzi meg, az ő életszínvonalán, az ő élethelyzetén sem változtat pozitívan igazán nagy mértékben.

Ezért mondjuk azt, hogy az egyetlen jó megoldás lenne az, hogy a jelenlegi, központilag meghatározott százalékos nyugdíjmelés helyett be kellene vezetni a sávós nyugdíjmelést, és ez nagyon sok emberen, kis nyugdíjból élő emberen segíthetne.

Köszönöm, hogy meghallgattak. (Dr. Lukács László György tapsol.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szél Bernadett

képviselő asszonynak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. SZÉL BERNADETT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Országgyűlés! Én ott szeretném kezdeni ezt a beszédet, és erről is fogok a következő 15 percben beszélni, hogy nekünk azzal van problémánk, ami ebből a javaslatból kimaradt, és erre fogok koncentrálni. Erről egyébként senki nem beszélt még az itt felszólaló képviselőtársaim közül, holott azt gondolom, hogy egy nagyon jelentős problémával állunk szemben.

Láttam a társadalmi vitára bocsátott változatot, és ez a változat tartalmazott kedvezményeket az egyszülős családoknak a bölcsődei ellátásban, viszont ezeket a kedvezményeket, támogatásokat valakik gondosan kigyomlázták a szövegből, holott nagyon vártam, hogy ez a felszólalásom arról szóljon, hogy végre meghallotta a kormány az LMP javaslatait, és 800 ezer, egyszülős családban élő gyermek érdekében végre hajlandóak lépni. Most azt kell hogy mondjam, hogy úgy látszik, hogy önök megértették, hogy ez egy probléma, bele is írták az első változatba, utána azonban kiszedték belőle, és most itt állunk megint a magyar parlamentben, és megint arról kell beszélnem, hogy a Fidesz-KDNP gyakorlatilag minden tizedik családról megfeledeznek.

Ez nagyon komoly probléma, 800 ezer gyermekről beszélünk. Azt gondolom, hogy nem halogatható tovább az, hogy ezeknek a családoknak megadjunk minden olyan segítséget, ami számukra nélkülözhetetlen. Egyszülős családokról van szó, tehát azokról a családokról, ahol a gyermeket vagy az édesanya, vagy az édesapa egyedül neveli. Az esetek túlnyomó többségében, tízből kilenc esetben édesanyák maradnak egyedül a gyermekükkel, és ezek a nőtársaink hatalmas problémával szembesülnek reggeltől estig és estétől reggelig.

Itt az alkalom, hogy végre segítsünk ezeknek a családoknak, végre segítsünk ezeknek az édesanyáknak - édesapák is vannak köztük - és ezeknek a gyermeknek. A társadalmi vitára bocsátott változatban ott volt, és utána meg hopp, eltűnt. Én ezt nagyon erősen szeretném bírálni, és szeretném kérni a kormányt, tisztelt államtitkár asszony, tisztelt államtitkár úr, hogy ezt a javaslatot vigyék vissza, írják bele, jó volt az, amit beleírtak, történjen meg. Módosító javaslatokat beadtam délután 4 óráig, ahogy kellett. Szeretném, hogyha visszatérnének ahhoz a gondolkodáshoz, ami még akkor volt a kormány háza táján, amikor a társadalmi egyeztetésen volt ez a törvény.

Hogy miről is beszélünk konkrétan? A hatályos gyermekvédelmi törvény kimondja, hogy a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azokat a gyermekeket, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, akiknek szülője, törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll. Most önök

kibővítenék az előnyben részesítettek körét egyrészt a nagycsaládban nevelkedő gyermekekkel és a védelemben vett gyermekekkel. Önöknek igaza van, helyes lépés, meg kell csinálni, ez rendben van.

Ami viszont nem helyes és ami a probléma, hogy itt voltak az egyedülálló szülők által nevelt gyermekek is, ők is előnyt kaptak volna, ez viszont kikerült a törvényjavaslatból. Szeretném, ha visszakerülne. Mert gondolkodjunk egy kicsit együtt! Mire is való az előnyben részesítés? Miért kell alkalmaznunk ezt a módszert? Nyilván azoknak a családoknak szeretnénk segíteni, ahol magas a szegénységi kockázat. Most ez lehet nyilván a gyermekek magas száma miatt is vagy éppen azért, mert egy kereső kiesik, az édesanya vagy az édesapa, és a gyermeknevelés melletti munkavállalás az ilyen családokban az átlagnál is sokkal nagyobb terhet jelent. Az egyszülős családokban ez nagyon is helytálló, hogy ott egy hatalmas probléma megoldani egyszerre egy szülőnek a gyermeknevelést és mellette azt, hogy dolgozzon.

Én szeretném önöknek néhány statisztikát is mondani, hogy alátámasszam azt, amit az előbbiekben mondtam. Minden hatályos statisztika szerint, azt megnéztük, az egyszülős családok között az egyik legmagasabb a szegénységi arány, konkrétan az átlag kétszerese. Minden második család ki van téve a szegénység és a társadalmi kirekesztettség kockázatának, és minden harmadik egyszülős család szegénységben él. Tehát egy ilyen csoportról beszélünk, és mint mondtam önöknek, ha a gyermekeket nézzük, 800 ezer gyermek él Magyarországon egyszülős családban, gyakorlatilag a családok ötöde egyszülős. Tehát ha önök azt mondják, hogy önök a családok kedvére szeretnének kormányozni, ami egyébként szerintem egy nagyon helyénvaló vállalás, akkor ezt viszont meg is kell csinálni, és nem lehet a családok ötödét kizárni ebből a gondolkodásból.

Az egyszülős családokkal kapcsolatban még azt hozzá kell tennem, hogy itt ráadásul tényleg kulcskérdés az, hogy a gyermek bölcsődébe tudjon kerülni, mert ha nem kerül, akkor az édesanya vagy az édesapa nem fog tudni dolgozni, és a szegénységi kockázat emelkedni fog, és ezek a családok még nehezebb helyzetben lesznek. Ezért kérem önöket arra, hiába tudjuk azt, hogy kevés a bölcsődei férőhely, tudom, hogy önöknek most vannak 2018-ra ígéretei ezzel kapcsolatban, bár teljesülnének, ezt most tényleg nem pártpolitikai szempontból mondom, hanem tényleg nagyon fontosnak gondolom, hogy ezek teljesüljenek, viszont azt is látni kell, hogy drága a bölcsődei ellátás.

Szeretném, ha ezt leszögeznénk, ugyanis itt lesz a másik pont, amit meg kell említenem, ugyanis az eredeti verzióban még benne voltak az egyszülős családok a térítésmentes bölcsődei ellátásban részesülők körében, és itt is kikerültek az egyszülős családok. Bent vannak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, tartósan beteg vagy fogyatékos, három- vagy többgyermekes, vagyis nagycsaládban élők, átmeneti gondozásban lévők, az

ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, illetve a nevelésbe vett gyermekeken túl a védelembe vett gyermekek. Ez is rendben van, tehát ezzel nincs semmi probléma. Ide kellene az egyszülős családban nevelkedő gyermekeket is beírni, mert itt 10-15 ezer forintokról is beszélünk, ha a bölcsődei díjról beszélünk, és ezeknek a családoknak ez hatalmas teher. Adjuk meg nekik azt a könnyebbséget, én azt gondolom, hogy ezt ne kelljen befizetniük.

Ami számomra fontos, és amit mindig leszögeznek, hogy család és család között nem lehet ideológiai alapon különbséget tenni, gyermek és gyermek között sem lehet. Én azt gondolom, hogy minden olyan gondolkodás, ami ezt megteszi, helytelen és rossz politizálást eredményez, és minden olyan gondolkodás, ami elfogadja, hogy gyermek és gyermek között nincs és nem lehet különbség, az pedig helyes.

(18.10)

Szeretném önökkel megosztani egy szürreális élményemet. Beadtam egy elég szép csomag módosítást az egyszülős családok védelmében, és ez bizottsági ülésre is került. A képlet az volt, hogy a Fidesz-KDNP részéről többen elismerték a problémát, elmondták, hogy igen, az egyszülős családok nehéz helyzetben vannak, és segíteni kell rajtuk, és aztán amikor a konkrét javaslatok tárgyalására sor került, akkor az volt a reakció a kormánypártok részéről, hogy visszaélésekhez és látszatváltásokhoz vezetne, ha egyes olyan javaslatok, amelyeket például itt most is tárgyalunk, megváltoznának.

Tehát konkrétan olyan képviselőkkel vagyok együtt a magyar parlamentben, akik azt gondolják, hogy szülők azért elválnak egymástól, hogy a gyermekük ingyen bekerülhessen a bölcsődébe előbb, mint a többi gyermek. Szerintem ez abszurd, a magyar családkról nem lehet így gondolkodni, és azt gondolom, hogy aki ilyen kijelentéseket tesz, nagyon rosszhiszemű a magyar családokkal kapcsolatban. Most nincs itt egyébként az a képviselőtársunk, de azt gondolom, önöknek sürgősen tisztázni kéne azt, hogyan gondolkodnak a magyar családkról, nem ragadtathatják magukat ilyen kijelentésekre semmilyen szinten sem.

Nem, a magyar családok nem olyanok, hogy papíron elválnak azért, hogy a gyerekük bekerüljön a bölcsődébe, és ne kelljen kifizetni a 10-15 ezer forintot, hanem sokkal inkább életszerű az, hogy édesanyák tömege marad egyedül a gyermekkel, és utána egyedül kell megoldania azokat a nehézségeket, amelyeket alapban két emberre méreteztek vagy néha még többre is, mert a családi élettel nagyon sok felelősség és nagyon sok megoldani való élethelyzet jár. Úgyhogy azt gondolom, hogy itt őszintén kéne beszélni erről a problémáról.

Ez is egy olyan dolog, amiről most beszélek, ami nem függhet attól, hogy éppen ki hol ül a patkóban, melyik frakcióban ül, vagy éppen frakción kívül ül.

Azt gondolom, le kell szögeznie a magyar parlamentnek, hogy szükséges az egyszülős családok nagyobb támogatása, és szeretném azt is megjelölni, hogy az alanyi jogon járó támogatások, tehát a családi pótlék differenciált emelésére és a gyás emelésére szükség lenne, mert ezeket nyolcadik éve nem emelték, tehát most már a kilencedik év jön el úgy, hogy ezek a támogatások változatlanok maradtak.

Hadd hivatkozzak itt is kutatásokra, hogy tényleg ne politikai adok-kapokba menjen át ez az egész beszélgetés vagy vita. Kutatások mutatták ki, tehát független, nem politikával átitatódott emberek számolták ki, hogy az alanyi jogon járó univerzális családtámogatásoknak nagyon komoly szegénységcsökkentő hatása van, és a gyermekszegénység csökkenésében játszanak nagyon komoly szerepet. Innentől kezdve, azt gondolom, ezeket a támogatásokat növelni kell, és a teherviseléssel arányosan magasabb támogatást kell adni az egyszülős családoknak.

Na most, ha a visszaélésektől fél valaki, arra is van megoldás: akkor viszont ellenőrzéseket kell végezni. Például arra is van módszer, most is alkalmazták, hogy elmennek a családhoz, és megnézik, hogy valóban elvált-e, valóban fennáll-e az az élethelyzet, amire felveszi a támogatást. Tehát hogy úgy mondjam némi képzavarral, ne öntsük ki a gyermeket a fürdővízzel, ne azért ne csináljunk meg egy új intézkedést, mert attól félünk, hogy majd jól visszaélnék vele, hanem találjuk ki a garanciákat arra, hogy hogyan lehet valóban azt garantálni, hogy ezek a támogatások az arra illetékes családokhoz tudjanak eljutni.

Szeretném akkor még itt megjelölni azt is, hogy nagyon fontos lenne a tartásdíjak megállapításában és behajtásában is lépni, ez nagyon sok magyar ember problémája. Ez irányban az LMP már tett javaslatokat, a bizottsági ülésen kaptunk arra reakciót, ezt is elismerik a kormánypártok, hogy ez probléma. Arra kérem önöket, használják az apparátusukat arra, hogy valamilyen módon ebben próbáljanak eredményt elérni. Nem tartható ez a mostani rendszer, hogy a tartásdíjakért úgy kell küzdeni azoknak a szülőknek, akik amúgy is a gyermekkel maradtak. Azt gondolom, önöknek ezzel kapcsolatban is kell hogy legyen megoldása vagy legalábbis megoldási javaslata, én is, illetve mi is azon vagyunk, hogy ez ügyben előrelépést tudjunk tenni.

Még egyszer mondom, hogy én a törvénynek erről a részéről szerettem volna beszélni, mert benne volt, kimaradt, és nem látom helyesnek azt, hogy ez kimaradt, sőt kifejezetten rossznak tartom. Szeretném önöket arra kérni, hogy írják vissza azokat, amiket kivettek. Egy olyan megjegyzés volt azon a bizottsági ülésen, arra tudok támaszkodni, ami miatt nem támogatták az akkori LMP-s javaslatokat, hogy az alanyi jogon járó többlettámogatásokat nem támogatják, helyette a rászorultsági elvet érvényesítik. Azért azt szeretném leszögezni, hogy például a nagycsaládosoknál nem, ott mindenki megkapja nagyon helyesen, ott sem rászorultsági elv van, hanem alanyi jogon a nagycsaládos megkapja. Azt gondolom,

ugyanaz kellene hogy legyen, hogy az egyszülős is megkapja. Egyébként a nagy részük nagyon problémás helyzetben van, úgyhogy azt gondolom, hatékony lenne az a szociálpolitika, amely így próbálná ezt a problémát kezelni, mert a számok magukért beszélnek, ezek a családok pedig igazán megérdemlik azt, hogy megkapják azt a támogatást, amivel a vízfelszín felett tudnak maradni.

Úgyhogy én a magam részéről kérdezem is, hogy miért maradt ez ki a törvény szövegéből, miért maradtak ki ezek a számomra és nagyon sok ember számára fontos pontok, és szeretnék arra is garanciát kapni, hogy a Fidesz-KDNP, amely deklarálta a családok érdekében kezdett anno hat évvel ezelőtt kormányozni, legalábbis ez volt a kormányzati propaganda, fog olyan intézkedéseket tenni, amik segítik az egyszülős családokat. Mondom, nem kevés emberről van szó, a 2011-es népszámlálás adatai szerint a családok ötöde egyszülős, tehát önök nem lehetnek úgymond a családok négyötödének a kormánya, az egyötödről meg elfeledkeznek.

Tehát kérem, vagy ne használják azt, hogy a családok érdekében kormányoznak, vagy pedig akkor adják meg a támogatásokat az egyszülős családoknak is. Köszönöm. *(Taps az LMP és az MSZP padsorai-ban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk, független képviselők nem tartózkodnak az ülésteremben, tehát nem vesznek részt a vitában, kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett, írásban előre senki nem jelentkezett.

Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki felszólalni az adott napirend keretében. *(Senki sem jelentkezik. - Korózs Lajos: Éhesek vagyunk és álmosak!)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az államtitkár asszonyt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Az államtitkár asszony jelzi, hogy igen. Államtitkár asszony, ön é a szó.

VERESNÉ NOVÁK KATALIN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Asszonyok, Képviselő Urak! Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Igyekszem röviden reagálni azokra, amik elhangzottak, mert önök is éhesek és álmosak, azt hiszem, sokaknak van családja, aki talán várná önöket otthon, úgyhogy igyekszem ehhez a saját eszközeimmel hozzájárulni, hogy minél gyorsabban megkaphasson mindenkit a saját családja. Úgyhogy igyekszem az elhangzottakra reagálni.

Korózs képviselő úr szavaihoz: szeretném, ha annyit mindenképpen leszögeznénk, hogy az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság él és virul, működik, ne temessük, sőt nem tudom, hogy miről beszél, nem tudom, hogy mire gondol, szívesen veszem, ha tényszerűen ismerteti ezeket a panaszokat vagy ezeket a problémákat, amelyek a működésével

kapcsolatban ön szerint jelentkeztek. Ha vannak ilyenek, akkor tényleg szívesen veszem, ha ezeket jelzi, én ilyen típusú problémáról nem tudok, amit ön ismertett. Illetve az az átalakítás, ami a kormányhivatalokhoz rendelt számos feladatot, éppen arról szól, hogy vigyük közelebb az emberekhez az ügyfélkezelést, az ügykezelést, legyen emberközelibb, legyen hozzájuk közelebb bizonyos ügyek kezelése, adminisztrációja. Tehát ez az átszervezés éppen ezt célozta, és én nem tudok arról, amit ön ebben a tekintetben jelzett, ezt szerettem volna ebben a tekintetben is leszögezni.

Ami pedig a bölcsődei rendszer bevezetéséről szólt vagy ezzel kapcsolatosan is voltak észrevételei, itt kifogásolta azt, hogy nincsen a bérrendezés benne ebben a törvénymódosítási csomagban. Azt másik törvénymódosítással kellett kezelni, tehát tulajdonképpen ennek a jogszabályi lába ugyanígy megvan, a bölcsődei dolgozóknál a felsőfokú végzettséggel rendelkezőket beemeltük a pedagógus-életpályába. Ez bruttó 80 ezer forintos átlagos béremelkedést jelentett nekik havi szinten, azt gondolom, ez bizonyára az önök számára is egy nagyon fontos emelkedés és egy nagyon fontos lépés, hogy jobban megbecsüljük az eddigieknél a felsőfokú végzettségű bölcsődei kisgyermeknevelőket. A középfokú bölcsődei kisgyermeknevelők bérrendezésére másfél milliárd forintot állapítottunk meg az idei költségvetésben, így az ő bérrendezésükről is külön törvény rendelkezik már 2017. január 1-jétől. A pedagógus-életpályával a felsőfokúak fizetése egyébként idén szeptemberben is és jövő szeptemberben is ismételt emelkedik még 3,5-3 százalékkal, két ütemben is, tehát én azt hiszem, hogy sikerült a bölcsődei dolgozók bérrendezése érdekében sokat tenni.

Ezért itt még azt is hozzátenném, hogy a felsőfokú végzettség megszerzése érdekében úgy alakítottuk a felsőfokú megszerzésének a lehetőségét, hogy azok számára is elérhető legyen, akik most is bölcsődében dolgoznak, és úgy szeretnék meg ezt a képesítést. Több mint két és félszer annyian jelentkeztek idén egyébként erre a képzésre, mint az ezt megelőző évben, nagy ez iránt a képzés iránt az érdeklődés. Tehát a bölcsődei dolgozók bérrendezése érdekében, azt hiszem, az elmúlt időszakban nem is kevés történt.

(18.20)

Ami a családi pótlékkal kapcsolatos észrevételét illeti: tudom, hogy benyújtották a módosító javaslatokat, amiket természetesen meg fogunk tárgyalni.

Ami pedig ezt az észrevételt illeti, s ezt összekötném Szél Bernadett képviselő asszony észrevételével is: elmondanám, hogy 2010 óta 1350 milliárd forinttal többet tettünk a családtámogatásokba, mint ami azt megelőzően volt. 42,7 százalékkal emelkedett a családtámogatások előirányzata. Azt hiszem, ez elég jelentős lépés ahhoz képest, ami ezt megelőzően volt. Elég, ha csak a családi adókedvezményre gondolnak, ami akár a közfoglalkoztatottak számára is

elérhető, az ő bérükből is érvényesíthető. A családi adókedvezmény is közel 200 milliárd forintot tesz ki jelenleg a költségvetésben. Azt gondolom, hogy a családtámogatások vonatkozásában elég jelentős emelkedés volt ahhoz képest, amit mi a 2010-es időszakban megörököltünk önöktől.

Vágó Sebestyén képviselő úr észrevételeire reagálva egy pontosítást tennék: a bölcsődei ellátórendszer nem a gyermekvédelmi ellátórendszernek, hanem a gyermekjóléti rendszernek a része, éppen ezért az, amit az elején kifogásolt, már csak ezért sem állja meg a helyét. De ezen emelkedjünk felül, nem hiszem, hogy az ön számára is ez volt a legfontosabb észrevétel.

Amit inkább hiányolok, az az, hogy most javaslatokkal áll elő, ugyanakkor módosító indítványt egyáltalán nem nyújtottak be, ezért nem tudom, hogy azok a javaslatok, amiket felvetett a képviselő úr, mennyire vehetők komolyan, hiszen ezek módosító indítvány formájában egyáltalán nem jelentek meg. De azért természetesen igyekszem reagálni az ön által felvetettekre is. De javítson ki, ha benyújtottak módosító indítványt, csak hozzám nem jutott el. Úgy tudom, hogy nem nyújtottak be ehhez a törvényjavaslatához módosító indítványt.

Ami a bölcsődei férőhelyeket, illetve a bölcsődékhez való hozzáférést illeti: 100 milliárd forint van bölcsődei-óvodai férőhelyek bővítésére az elkövetkező időszakban is. Nagyon jelentősen igyekszünk javítani a bölcsődei férőhelyek számát. Én is azt gondolom, hogy ebben a tekintetben volt honnan továbblépnünk, volt hova fejlődniünk 2010-hez képest. Abban bízom, eljutunk odáig, hogy nem lehet akadályt egyetlen településen sem a bölcsődei férőhelyek, a bölcsődei ellátás hiánya a munkavállalásnak vagy a munkakeresésnek. Nekünk ez a célunk, ezt szeretnénk elérni.

Ami a védelembe vett gyermekekkel kapcsolatos észrevételét illeti: ott ez a kényszerítés mint eszköz létezik, tehát ez egy lehetőség, hogy előírják a bölcsődei ellátást kvázi kényszerítő eszközként, és kötelezik arra, hogy bölcsődei ellátásban vegyen részt egy védelembe vett gyermek.

Ami pedig a tervinflációt, tényinflációt illeti, illetve ön használt valami olyan kifejezést, amit nem tudom, hogyan igazoljunk, hogy ha van tervinfláció, tényinfláció és van az általunk tapasztalt infláció, ezt nehezen tartom megfoghatónak. A nyugdíjemeléseknek éppen egy olyan rendszerét vezettük be Magyarországon, ami a tervinflációra alapozza a nyugdíjemelést, ugyanakkor garantálja azt, hogy nem maradhat el a tényinflációtól a nyugdíjmelés mértéke. Ez az elkövetkező években éppen egy reálérték-emelkedést eredményezett a nyugdíjakban, több mint 8 százalékos reálérték-emelkedés volt a nyugdíjakban az elmúlt években, éppen azért, mert a tényinfláció rendre alatta maradt a tervezett inflációnak. A tervezett inflációval megfelelő mértékben emeltük a nyugdíjakat, s mivel a tényinfláció ennél alacsonyabb volt, ez a nyugdíjmelés ott maradt a nyugdí-

jasoknál. Ha pedig egy olyan eset fordul elő - s ez a rögzített törvényi szabályozás jelenleg -, hogy ha a tényinfláció meghaladná a tervezett infláció mértékét, akkor pótlólag még ezt a különbözetet is odaadjuk a nyugdíjasoknak. Ilyen értelemben mindenképpen inflációkövető nyugdíjrendszer van Magyarországon, és ez az elmúlt években több mint 8 százalékos reálnyugdíj-emelkedést jelentett.

Végül pedig képviselő asszony észrevételeire is szeretnék reagálni. Magam is azt gondolom, hogy az egyszülős családokkal foglalkozni kell, magam is azt gondolom, hogy az egyszülős családok sok esetben nehéz helyzetben vannak. Azt gondolom, hogy nem egyszerű egy keresetből nevelni gyermekeket, és én is azt gondolom, hogy nem lehet különbséget tenni gyermek és gyermek között, függően attól, hogy ő most éppen egy egyszülős családban él vagy több szülő neveli. Nem gondolnám, hogy ez bármikor lehet megkülönböztetés alapja.

Én is azt hiszem, érdemes dolgozni azon, hogy hogyan tudjuk az egyszülős családokat támogatni. Nálam éppen tegnap, s nem először, hanem sokadszorra járt az egyszülős családokat képviselő szervezet elnök asszonya, rendszeresen egyeztetek velük is. Nagy eredménynek tartom például, hogy az otthonteremtési programnál a CSOK-ot azok is igénybe vehetik, akik egyedül nevelik a gyermekeiket. Azt hiszem, ez egy nagyon komoly lehetőség azoknak a családoknak, akik egyedül nevelnek gyermekeket. Ilyen típusú támogatás talán, sőt nem talán, hanem egészen konkrétan ilyen típusú támogatás még nem volt ezt megelőzően. Tudom, hogy képviselő asszony erre vonatkozóan benyújtott egy módosító indítványt, megnézzük, hogy ezt hogyan tudjuk majd a törvényjavaslat tárgyalása során kezelni.

Köszönöm szépen, nekem ennyi hozzáfűznivalóm lett volna. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár asszony válaszait. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/12720. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Czibere Károly úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, ön é a szó.

CZIBERE KÁROLY, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások terén a 2014 folyamán megkezdett átalakítási folyamat, az ellátórendszer átláthatóbbá, hatékonyabbá és igazságosabbá tétele érdekében megtett

intézkedések további folytatása szükséges a célzottabb, hatékonyabb és eredményesebb szolgáltatások nyújtása érdekében. Ebből a célból kerül most módosításra ebben az őszi csomagban a szociális törvény és a gyermekvédelmi törvény, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásáról szóló törvény, illetve ez a törvényjavaslat ezen a három nagy törvényen túl több, számszerűen 11 törvényben vezet át pontosító, technikai jellegű módosításokat. A törvényjavaslatnak csak a nagyobb elemeit, a főbb lényegi pontjait szeretném kiemelni.

Először a szociális törvény tartalmi elemeit venném sorba és ismertetném. A kormány kiemelt figyelmet fordít a fogyatékosokkal élő személyekre, és biztosítani kívánja számukra az élethelyzetük jobbítását szolgáló eszközöket, szolgáltatásokat. Önök is ismerik, hogy 2011-ben fogadta el a kormány az úgynevezett kiváltási vagy intézménytelenítési stratégiát, amelynek az első köre le is zárult, és amelynek eredményképp épp az idén év elején költözhettek megújult lakókörnyezetbe azok a fogyatékos emberek, akik korábban nagy intézményekben éltek. Ebben a körben, az első körben 6 milliárd forintos program keretében majdnem hétszáz fogyatékos személlyel ilyen típusú lakhatása oldódott meg és lett biztosítva.

A kormány prioritásként kezeli a szociális intézmények kiváltásának a folytatását, és miután az első kört eredményesnek tekintjük, értékeljük, úgy gondoljuk, felelősségünk, hogy folytassuk ezt a programot, csak nagyobb léptékben, ezért a kiváltási, intézménytelenítési program keretében a következő években további mintegy 4 ezer fogyatékos ember számára nyílik meg a lehetőség egy 35 milliárd forintos program keretében arra, hogy a korábbiaknál élhetőbb körülmények között tudjanak, többnyire támogatott lakhatási formában élni. A szociális törvény egyik lényegi módosítása ennek a folyamatnak a felerősítése, ösztönzése és felgyorsítása.

(18.30)

A törvényt módosítás a kiváltási stratégia megvalósítását támogatja, egyrészt a jelenleg már működő ellátásokra vonatkozó szabályok pontosításával, másrészt pedig olyan jövőbe mutató intézkedésekkel, amelyek előmozdítják az intézményesítés kultúrájának, az intézményi kultúrának a fokozatos lebontását, és ezzel segítik a fogyatékosokkal élő személyek társadalmi integrációját. A fogyatékos személyek nagy létszámú otthonainak kiváltása és az újonnan létrejövő támogatott lakhatás elnevezésű szolgáltatások működtetésének eddigi gyakorlati tapasztalatai alapján felülvizsgálatra kerültek a támogatott lakhatás szabályai.

Jelentős változás, hogy a lakhatási szolgáltatás, az esetvitel és a társadalom életében való részvételt segítő más szolgáltatások mellett biztosítandó szolgáltatási elemek meg lettek határozva, amelyek a komplex szükségletfelmérés eredménye alapján

kerülnek kiválasztásra. A mostani új, tervezett szabályozás szerinti kilenc szolgáltatási elem - ezek a felügyelet, az étkeztetés, a gondozás, a készségfejlesztés, a tanácsadás, a pedagógiai segítségnyújtás, a gyógypedagógiai segítségnyújtás, a szállítás és a háztartási segítségnyújtás - lefedi a lehetséges tevékenységek átfogó csoportjait.

A jogalkalmazás megkönnyítése érdekében az is meg lesz határozva, hogy az egyes szolgáltatási elemeket mely alapszolgáltatások útján lehet biztosítani. Az a cél, a kiváltási stratégiával összhangban, hogy a tartós bentlakásos ellátásra várakozók ne az intézményi, ne a bentlakásos rendszer felé menjenek a továbbiakban, hanem a mostani szabályozással megújított, támogatott lakhatás típusú szolgáltatás felé. Ennek az áttérésnek az érdekében, ha szabad így fogalmazni, a törvényjavaslat előírja, hogy a fogyatékos személyek otthonában történő elhelyezés előtt elvégzett alapvizsgálattal egyidejűleg az igénylő komplex szükségletfelmérését is el kell végezni, és az igénylőt tájékoztatni kell a támogatott lakhatás igénybevételének lehetőségéről.

További változás az is, hogy a támogatott lakhatás igénybevétele előtt, a komplex szükségletfelmérés mellett, el kell végezni a fogyatékos személyek alapvizsgálatát is annak érdekében, hogy valóban csak a támogatott lakhatás célcsoportjához tartozók részesüljenek ebben a szolgáltatásban.

Szintén a kiváltási stratégiához tartozó kérdés és módosítási javaslat, és a stratégiával való összhang megerősítését szolgálja, illetve a jövőben kiváltott férőhelyek számának növelését szolgálja az az új előírás, hogy ha az ellátott 50 férőhelyesnél nagyobb intézményből költözik támogatott lakhatásba, akkor ezzel egyidejűleg, ezzel párhuzamosan nem lehet feltölteni az intézményt. Az intézményi férőhelyek számát ennyivel csökkenteni kell, egész egyszerűen azért, hogy az intézményesítés, az intézményes struktúra ne tudjon visszaépülni. Ez egy fontos garanciális elem abban, hogy az intézményes struktúra lebontásra kerüljön, és ne épüljön vissza.

Új elemként jelenik meg a támogatott lakhatás esetében a havi ellátmány, amelynek biztosításával lehetővé válik a segítséggel történő pénzkezelés, például egyéni vásárlás keretében. Ennyit a támogatott lakhatásról.

A következő kérdéskör a hajléktalan személyek átmeneti szállása, ennek szolgáltatástartalma ugyanis differenciálásra kerül. A jövőben azoknak a hajléktalan személyeknek is biztosítható lesz önmagában a lakhatás és önmagában a lakhatási szolgáltatás, akiknek már nincs szükségük magas intenzitású szociális segítségnyújtásra, de önerejükkel piaci típusú lakhatást nem képesek még megfizetni.

A lakhatási szolgáltatás önmagában is nyújtható lesz, az intézmény épületén belül, illetve külső férőhelyeken is. Jelenleg csak a rehabilitációs intézmények esetében lehetséges ez, hogy az utógondozás külső férőhelyeken történhessen, ahol már nem az intézményi keretek között folyó ellátást biztosítanak,

de az ott élők figyelemmel kíséréseivel még segítséget nyújtanak az önálló életvitellel járó problémák kezelésében.

A javaslat a hajléktalanellátás eddigi tapasztalatai alapján az ehhez hasonló lakhatási forma létrehozásának jogszabályi lehetőségét teremti meg a hajléktalanok átmeneti szállása esetében. A profiltisztítás és a szolgáltatások igénybevételének rugalmasabbá tétele érdekében hosszabb távú cél, hogy az átmeneti szolgáltatási formák mint önálló szolgáltatási típusok kerüljenek folyamatosan és fokozatosan kivezetésre a szociális szolgáltatások rendszeréből. Az átmeneti intézmény mint intézménytípus, mint ellátási forma megszüntetése és átalakítása az ellátottak szerzett jogainak figyelembevételével történik, illetve aki átmeneti időre kíván bentlakásos ellátási formát igénybe venni, annak erre lehetősége lesz a bentlakásos elhelyezési formák keretein belül határozott idejű megállapodással.

Tehát az átmeneti szolgáltatási formák kivezetése miatt az ellátottak nem maradnak ellátatlanul. 2023-ig kell átalakulniuk az intézményeknek, fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek ellátása esetében vagy rehabilitációs intézményi formává, vagy támogatott lakhatássá, illetve idősek ellátása esetében idősotthonná. Ezt az átalakulást 3,8 milliárd forintos uniós forrás, program segíti „az átmeneti és rehabilitációs intézmények korszerűsítése” elnevezésű pályázat keretében.

A következő rész a házi segítségnyújtással kapcsolatos. 2014-ben kezdtük el a házi segítségnyújtás szabályozásának átalakítását a tapasztalt súlyos szakterületi torzulások kezelésére, illetve célzottabb és az idősek szükségleteihez jobban igazodó differenciálás megteremtése érdekében. Ez érintette a gondozási tevékenységek körét, érintette a ponthatárt és a jogosultsági feltételeket is. Ezek a módosítások 2016 januárjától tovább folytatódtak azzal, hogy a házi segítségnyújtáson belül - ez az a bizonyos differenciálás - két tevékenységi kör került kialakításra. Az egyik a szociális segítség, amelyhez alacsonyabb szintű szükséglet kielégítését szolgáló, szakképzettség nélkül is ellátható tevékenységek tartoznak; a másik pedig a személyi gondozás, amelynek keretében gondozási tevékenységeket végezhet szakképzett házi gondozó.

A jelen törvényjavaslat továbbfinomítja a rendszert az óraszám megszüntetésével; ez egy nagyon-nagyon régi kérés a szakma részéről. A másik pedig az önköltségalapú szolgáltatásnyújtás lehetővé tétele úgy, hogy a jogosultsággal rendelkezők ellátását ne tegye lehetetlenné, ne lehetetlenítse el. Megszűnik az óraalapú szolgáltatásnyújtás követelménye, a szabályozás a továbbiakban nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát. A módosítás célja az ellátott szükségleteihez igazodó, rugalmasan biztosítandó szolgáltatásnyújtás. A szolgáltatásra való jogosultság megállapítása, ezen belül is a szociális segítség és a személyi gondozás tevékenységi kategóriákba történő besorolás alapja továbbra is a szükséglet, a

gondozási szükséglet felmérése során megállapított pontszám lesz, de óraszám meghatározása nélkül.

Ezzel egyidejűleg az idősek otthonába való bekeverülésnél is megszűnik - végre, tegyük hozzá - az óraalapú ellátási szempont. Az alapszolgáltatás és a bentlakásos ellátás közötti választóvonal mostantól nem az óraszám lesz meghatározva, nem a 4 órát meghaladó vagy meg nem haladó gondozási szükséglethez lesz igazítva, hanem az értékelő adatlap szerinti és annak alapján megállapított gondozási-ellátási fokozat.

(18.40)

Ahogy tőlünk nyugatra, Európa nagyon sok országában pontosan ilyen önellátási fokozatokhoz van kötve a szolgáltatás tartalma, illetve finanszírozása is. A házi segítségnyújtás szolgáltatás esetében ezentúl lehetővé tesszük, hogy a gondozási szükséglettel nem rendelkező személyek részére is biztosítani lehessen házi segítségnyújtást, piaci alapon, állami támogatás nélkül, de két feltétellel, egyrészt a szakmai feltételeket teljesíteni kell, ha az igénylő vállalja az önköltség megfizetését, és fontos feltétel az is, hogy ez a vállalt szolgáltatás, ahogy említettem, a jogosultsággal rendelkező idősek ellátását ne veszélyeztesse, ne attól vonjon el forrásokat, kapacitásokat.

A következő fontos kérdés a szülőtartás kérdése és annak az alkotmány, illetve az Alaptörvény és a polgári törvénykönyv után most a szociális törvénybe történő beemelése. Az idős vagy rászoruló családtagjainkról való gondoskodás erkölcsi, de az Alaptörvényben is rögzített alapelv. A magyar állam biztonságot nyújt idős vagy rászoruló állampolgárainak, ahogy azonban a gyermeknevelés felelősségét, úgy az idős szülőről való gondoskodást sem vállalhatja át teljes egészében az állam, annak első számú felelőse a család volt és marad. A történelemben nem létezett olyan kultúra, társadalom, amely az idős szülőkről való gondoskodást elsősorban ne a családok feladatának tekintette volna. A többgenerációs családok hiánya sem változtathat ezen a morális kötelezettségen. Egész egyszerűen nem méltányos, nem igazságos és nem fogadható el, hogy az, akinek jogi és morális felelőssége, kötelezettsége lenne annak az apának és anyának a segítése, akik őt felnevelték, és akinek lenne elegendő jövedelme őket segíteni idős korukban, az az erőtlenség, rászoruló szülei gondozását a társadalom többi tagjával fizeteti meg. Ez nem elfogadható.

Az Európai Unió 28 tagállamából 18 tagállamban jogi normák szabályozzák a tartási kötelezettséget. A jelen törvényjavaslat tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek szerint a nagykorú gyermekek felelőssége erősödik a gondoskodásra szoruló szülei ellátása iránt. Az Alaptörvény előírja, hogy a nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni. A családok védelméről szóló törvény szerint a nagykorú gyermekeknek külön törvényben foglaltak szerint tartási kötelezettsége áll fenn azon szülővel

szemben, aki magát önhibáján kívül nem képes el- tartani. A Ptk. pedig a rokонтartás általános szabá- lyai között rendelkezik többek között a rokонтartás feltételrendszeréről, a tartásra jogosult érdemtelen- ségének meghatározásáról, a tartásra kötelezettek köréről, a tartási kötelezettség sorrendjéről, a tartás mértékéről, módjáról, valamint a tartással kapcsola- tos per szabályairól.

Jelen törvényjavaslat szerint, ha az ellátottnak sem jövedelme, sem vagyona nem fedezi az intézmé- nyi térítési díjat, illetve más személy sem vállalta önkéntesen annak megfizetését, az intézményvezető kezdeményezheti az ellátott nagykorú gyermekeivel megállapodás kötését az intézményi térítési díj és a személyi térítési díj közötti díjkülönbözet megfizeté- se céljából. Ha ez a megállapodás nem jön létre, a díjkülönbözet megtérítése bírói úton követelhető az ellátott nagykorú gyermekétől. Ez esetben a bíróság a Ptk. rokонтartásra irányadó szabályai alapján a tartásra köteles és képes gyermeket a jövőre nézve kötelezheti - tartási kötelezettsége és képessége mér- tékével arányban állóan - a díjkülönbözet megfizeté- sére. A perben a tartásra köteles állapot és a tartásra való képesség megítéléséhez szükséges valamennyi körülményt vizsgálja a bíróság. Ehhez rendelkezésé- re áll a tartási perekben szerzett tapasztalat, szakér- telem, illetve a családi jövedelmi viszonyok megal- apozott feltárását biztosító jogi szervezeti háttér. A szülőtartás tehát mint méltányos jogintézmény ter- mézetesen nem veszélyeztetheti a nagykorú gyer- mek vagy családjának megélhetését. Az ellátás köl- tségeit csak attól lehet kérni, aki anyagi helyzete alap- ján képes a szülő megsegítésére. Nem köteles a szü- lőjét eltartani az sem, aki ezzel saját vagy gyermekei tartását veszélyezteti. Ha a gyermek tartási kötele- zettsége és képessége nem kerül megállapításra, a térítési díj kiszámítására a jelenlegi szabályok érvé- nyesek, tehát az ellátott jövedelmének 80 százaléka- ban állapítható meg.

A kormányzat elkötelezett abban, hogy a fogyaté- kos, megváltozott munkaképességű, illetve egész- ségkárosodott emberek számára esélyt teremt arra, hogy bekapcsolódjanak a munka világába, a munka- erőpiacra, hiszen a foglalkoztatásban való részvétel, az elsődleges munkaerőpiacon való részvétel tudja igazán garantálni és erősíteni a fogyatékos emberek társadalmi integrációját.

A KSH adatai szerint csaknem 200 ezer fogyaté- kossággal élő, egészségkárosodott, illetve megválto- zott munkaképességű ember dolgozik valamilyen támogatott foglalkoztatásban, illetve nyílt munka- erőpiacon, mégpedig az elmúlt években megújított támogatási rendszernek köszönhetően. Öt évvel ezelőtt a fogyatékos emberek körében körülbelül 15- 16-17 százalék volt a foglalkoztatási ráta, miközben most már 25 százalék fölött vagyunk. Meg kell pró- bálni még több megváltozott munkaképességű em- ber számára ezt a lehetőséget biztosítani. Meg kell próbálnunk elérni őket, aktivizálni, képezni, felkészí- teni és bevonni a foglalkoztatásba, hogy az irántuk

jelentkező munkaerőigényt ki lehessen elégíteni, így minél több fogyatékos embernek legyen munkából származó jövedelme.

Az intézménytelenítés és a kiváltás sem tud megtörténni eredményesen, ha a kiváltásban érintett személyek foglalkoztatási esélyeit nem javítjuk. Eze- ket a törekvéseket segíti majd a szociális foglalkozta- tás átalakítása, a fejlesztő foglalkoztatás bevezetése 2017. április 1-jétől. A fejlesztő foglalkoztatásban nagyobb hangsúly kerül a foglalkoztatott személy, az egyén képességeinek, készségeinek fejlesztésére. A fejlesztő foglalkoztatás szociális szolgáltatásokként fog működni.

Fejlesztő foglalkoztató szervezetet több szociális szolgáltató, intézmény együtt is létrehozhat, közösen megszervezve az általuk nyújtott ellátásban, szolgálta- tásban részesülő személyek foglalkoztatását. Fejlesztő foglalkoztatásban részesülhet az öregségi nyug- díjkorhatár eléréséig az a fogyatékossgal élő pszi- chiátriai beteg, szenvedélybeteg, hajléktalan személy, aki közösségi ellátást, támogató szolgáltatást vagy nappali ellátást, illetve a szakellátási formák közül ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást, rehabi- litációs intézményi ellátást, támogatott lakhatást vagy lakóotthoni elhelyezést vesz igénybe.

Ha a fejlesztő foglalkoztatásban a cél az önálló munkavégzést segítő képességek fenntartása, felké- szítés a nyílt munkaerőpiacra, akkor a munka tör- vénykönyve szerinti határozott idejű munkaviszony- ban történik a foglalkoztatás. Ha a cél az egyén testi és szellemi képességeinek és munkavégzéssel össze- függő készségeinek helyreállítása, akkor az érintett a szociális törvényben meghatározott szabályok szer- inti fejlesztési szerződés alapján végzi a fejlesztési tevékenységet.

A törvényjavaslat szerint munkaviszonyban tör- ténő foglalkoztatás esetén a munkaidő nem halad- hatja meg a napi 8 órát, heti 40 órát, fejlesztési szer- ződés esetén legfeljebb napi 6 órában, heti 30 órában történhet a fejlesztés. Az egyén egészségi állapotához igazodóan lehet a fejlesztő foglalkoztatásban részt vevőt havi munkaidő-keretben foglalkoztatni.

(18.50)

A fejlesztő foglalkoztatás finanszírozása pályáza- ti formában fog megvalósulni. A támogatást a foglal- koztató fejlesztési foglalkoztatási díjra, bérjellegű kifizetésekre, személyi, dologi kiadásokra, tárgyi- eszköz-beszerzésre és egyéb költségekre fordíthatja.

A következő rész a gyermekvédelmi törvény módosítása. A kormányzat kiemelt társadalompoliti- kai célja az esélyteremtés, illetve a gyermekek Alap- törvényben garantált védelemhez való jogának bizto- sítása. Az a cél, hogy jóval összefogottabb, hatéko- nyabb és célzottabb segítséget kapjanak a családok és az őket segítő, gyermekvédelemmel foglalkozó szakemberek. Ezen túl cél, hogy a gyermekek minél fiatalabb korban megkapják azokat a javakat, szol- gáltatásokat, amelyek szükségesek testi, lelki, szel-

lemi, erkölcsi fejlődésükhöz. Ezen elvek mentén teszünk most javaslatot a gyermekvédelmi törvény módosítására.

A gyermekjóléti alapellátásokat illetően jelentős előrelépés, hogy 2018. január 1-jétől a családok átmeneti otthonai szolgáltatás keretében külső férőhelyek létesíthetők, ahol a rászoruló családok kedvezményes lakhatást, emellett szociális segítségnyújtást kaphatnak. Az a cél, hogy a biztonságos lakhatás megteremtésén túl a családok átmeneti otthonában élők az ellátórendszerből való minél sikeresebb és eredményesebb továbbvezetését, kivezetését segítsük a reszocializációval.

A másik téma a gyermekvédelmi jelzőrendszer, amely preventív gyermekvédelmünk alapköve. Ez kiemelt jelentőséggel bír, kiemelkedő szerepe van a gyerekek vér szerinti családban történő nevelkedésének elősegítésében, a problémák minél gyorsabb felismerésében, észlelésében. Ezért vált indokolttá, és ezért teszünk javaslatot a többszintű jelzőrendszer kialakítására. 2016. január 1-jétől már definiáltuk a jelzőrendszer helyi és járási szintjét, most pedig sor kerül a megyei és az országos szint kialakítására is, megyei szinten a kormányhivatalok, országos szinten pedig a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság számára alakítunk ki, határozzuk meg feladatokat.

A gyermekvédelmi szakellátást illetően elmondható, hogy a törvény már hatálybalépése óta biztosítja a gyermekvédelmi szakellátásban részesülő gyermek esetében azt, hogy elsődlegesen a nevelőszülői elhelyezés érvényesüljön, így a fogyatékos gyermekek esetében is. Az elmúlt években a gyermekvédelmi szakellátásban részesülő fogyatékos gyermekek nevelőszülőnél történő elhelyezésének aránya folyamatosan növekszik, és ez öröndetes. A gyakorlat azt mutatja, hogy a nevelőszülőnél élő fogyatékos gyermekek aránya a bevezetett befogadó szülői ellátás eredményeképp folyamatosan tovább növekszik. Azonban a gyermek állapota lehet olyan súlyos, amely miatt felelősséggel nevelőszülőnél nem helyezhető el, csak intézményes keretek között, ezért szükséges egyértelművé tenni, hogy a befogadó szülőnél történő elhelyezéstől el lehet tekinteni, ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek befogadó szülőnél történő elhelyezése nem áll a gyermek érdekében, vagy állapota miatt erre nincs lehetőség.

A törvényjavaslat megteremti továbbá a szervezeti önálló és független gyermekvédelmi szakszolgálati feladatellátás lehetőségét, garanciát teremt a jelenlegi szervezeti struktúrából adódó akadályozó tényezők kiküszöbölésére, a gyermeki jogok érvényesülését szolgáló feladatok maradéktalan ellátására. A módosítás kiemeli az integrált gyermekvédelmi intézményekből a területi gyermekvédelmi szakszolgálati feladatokat, és azokat önálló szakmai egységekbe szervezi. Ezzel látjuk megvalósíthatónak azt, hogy megszűnnek azok az érdekütközések, azok a szerepzavarok, azok a döntési kényszerek, amelyek sokszor lelassítják a gyermekek elhelyezését a rendszerben, ezzel felgyorsulhat a gyermekek hazagondozása.

A törvényjavaslat továbbá bevezeti a helyettes gyermekvédelmi gyámság jogintézményét, amelynek célja a gyermekvédelmi gyámság alatt álló gyermekek törvényes képviselőjének folyamatos biztosítása. Indokolt létrehozni az azonnali intézkedést igénylő ügyekben való eljárásra a helyettes gyermekvédelmi gyámság intézményét, ha a gyermekvédelmi gyám távollét vagy más akadályoztatás miatt nem tud eljárni, tekintettel arra, hogy a családban nevelkedő gyermekekhez képest gyakrabban fordul elő, hogy a gyermekvédelmi gyámnak azonnal intézkednie kell. Garanciális jelentősége van annak, hogy a helyettes gyermekvédelmi gyámügyi feladatokat csak a tegyesz, tehát a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által foglalkoztatott gyermekvédelmi gyám láthatja el, nem lehet azt más munkakörben dolgozó szakemberrel biztosítani a szakszerűség érdekében.

2019-re befejeződik a magyar gyermekvédelem rendszerében a gyermekotthonok megújítása, a nagy gyermekotthonok lebontása. Erre a kormány 4,2 milliárd forintot fordít. Fontosnak tartjuk, hogy a nevelőszülőknél lesz biztosítva túlnyomóan a gyermekek ellátása. Ehhez rendelkezni kell speciális képzéssel a nevelőszülőnek, annak érdekében, hogy ezt meg tudják szerezni. Ingyenesen legyen teljesíthető a nevelőszülők számára ez a képzés. A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyhoz szükséges képzés megszerzésének határidejét szeretnénk kitolni 2018. december 31-ig.

Végezetül egy mondat a megváltozott munkaképességű személyek ellátásáról szóló törvény módosításáról. Ez a módosítás szeretné rendezni azok helyzetét, akik nyugellátásra jogosító szolgálati idő szerzése céljából 2012. január 1-jét megelőzően kötött megállapodásukat az ellátórendszer átalakításával összefüggésben '12. július 26. előtt megszüntették. A megváltozott munkaképességű személyek ellátórendszerének átalakításával ugyanis az ellátások a nyugellátás köréből az egészségbiztosítás pénzügyi ellátásai közé kerültek, így a szolgálati idő és az ellátás megállapodás alapján történő megvásárlására már nincs lehetőség, és bár a törvény 2012. július 26-ától hatályos módosítása ismét lehetővé tette a korábbi megállapodások alapján szerzett szolgálati idők figyelembevételét, de csak abban az esetben, ha a megállapodást 2011. december 31. előtt kötötték. Tehát azok, akik időközben megszüntették a megállapodásukat, de ellátásra nem váltak jogosulttá, a megszerzett szolgálati időt már nem tudták kiegészíteni új megállapodás megkötésével. Ezt a problémát szeretnénk ezzel a módosítással orvosolni.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm szépen a figyelmet, és kérem szépen, hogy támogassák a törvénymódosító javaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Kovács Sándor képviselő úrnak, a Fidesz-képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

KOVÁCS SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Azt gondolom, hogy az előttünk fekvő, szlogenben csak salátatörvénynek mondott törvénymódosítások elsősorban a finomítását, a rugalmasságát, az igazságosságot, hatékonyabbá, átláthatóbbá tételét jelentik a törvények értelmezésének, és azt gondolom, hogy néhány ellenzéki pontot előrevetítve talán a szülőtartás fogja a legnagyobb vitát generálni közöttünk (*Bangóné Borbély Ildikó: Van is már!*), alapvetően azt gondoljuk.

A többi is érintve azért el kell hogy mondjuk, hogy azoknál a támogatott lakhatási formáknál, amelyekről államtitkár úr is részletesen beszélt, engedjék meg, hogy egy volt osztálytársammal való személyes találkozásunkról beszéljek, aki a mérki ápoló-gondozó otthon igazgatója. Ökörítőfülpösön, ami az én választókerületemben van, három támogatott lakhatási intézmény jött létre. Beszélgettünk, akkor már nálam volt a törvény-előterjesztés, és Bálint barátom is azt fogalmazta meg, hogy valóban egységessé, a szolgáltatási elemek megnevezésével egyértelműbbé válik az a szolgáltatási típus, amely még új, hiszen annak idején, még az én időmben - intézményvezetőként - egy másik szolgáltatási típus, a lakásotthon volt elterjedőben, ez most általában támogatott lakhatási formában és fogyatékosok tekintetében.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Azt gondolom, hogy ez a kiváltási program a társadalmi integrálásban, az adott település társadalomba való integrálásával egy nagyon fontos ponthoz érkezett, de ugyanakkor szabályozza azokat a forrásokat, illetve alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást, mint például a támogató szolgáltatás és egyéb közösségi alapellátások tekintetében, illetve a térítési díj és a havi ellátmány vonatkozásában azokat a pénzügyi forrásokat is, ami a kliensek és az intézményvezető problémáját egyértelművé teszi.

(19.00)

A házi segítségnyújtásról, azt gondolom, hogy képviselőtársaimmal annak idején a szociális bizottságban is beszélgettünk róla, hogy az a fajta időbeni gondozási idő kiszámítása, ami alapvetően az ellátott kör létszám-meghatározása - emlékezzünk, hogy 9 főről lett a gondozási szükséglet átalakítására (*sic!*) -, dilemmákat okozott, hogy hány órát is lehet gondozni. Illetve nagyon fontos, hogy ennek a törvénymódosításnak a fonákja is érvényes, hiszen ha egy intézményi elhelyezésnél a rászorultsági vizsgálatot elvégzi az intézményvezető, akkor alapvetően azonnal jogosult lesz a kliens a házi segítségnyújtásra, anélkül, hogy a házi segítségnyújtási vizsgálatot el kellene végezni.

Az államtitkár úr részletesen beszélt a hajléktalan személyek átmeneti szállására vonatkozó szabályozásról. Itt nagyon fontos a külső férőhely és a férőhellyel összefüggő térítési díjak szabályozása, aminél, azt gondolom, megint csak nagyon fontos, hogy a jövedelmének hány százalékát kell fizetnie.

Az átmeneti ellátási formák megszüntetéséről azért azt gondolom, hogy még a 2023. évi határidőt megszabó törvénymódosítás a gondozóházakra a fogyatékos személyeknél, a pszichiátriai betegek átmeneti otthonára, mindenütt rehabilitációs és támogatott lakhatási formát vetít előre, illetve támogatja ezeknek a létrehozását. A szenvedélybetegek átmeneti otthonát is rehabilitációs és támogatott lakhatási formában kívánja a törvény 2023-ig megoldani.

Engedjék meg, hogy a szociális foglalkoztatásba is némi személyes tapasztalatot vigyek, hiszen az említett intézményben is sokan dolgoztak, bentlakásos intézményben a szociális foglalkoztatásra felkészítő és munkarehabilitációs típusú foglalkoztatásokban, és azt gondolom, hogy valóban az egyszerűsítése a fejlesztő foglalkoztatásnak, amikor a kliens egyéni képességeit és készségeit fejlesztjük, ugyanakkor beszélhetünk a megváltozott munkaképességűeknek a rehabilitációs foglalkoztatásáról, tehát azt gondolom, hogy a régi szociális foglalkoztatás és az új fejlesztő foglalkoztatás és a munkarehabilitációs foglalkoztatás között egyfajta harmóniát, átjárhatóságot, illetve egyértelműsítést tesz lehetővé, ami a mostani formában pályázati formában kerül ellátásra, és ha jól tudom, a törvény 2017. március 31-éig meg is hosszabbítja ezeket a lehetőségeket.

Szülőtartás. (*Bangóné Borbély Ildikó: Na!*) Alapvető nézetkülönbség, azt gondolom, a családpolitika és a szociálpolitika, a segélypolitika és a munkapolitika világát hogyha rávetítjük erre a család-, szülőtartási politikára - Korózs képviselőtársam vakarja a fejét -, igen, hiszen alapvető a különbség a családpolitika polgári kormány által tett intézkedéseiben és a segélyezési politikában is a Szocialista Párt és a Fidesz között. Azt gondolom, az alkotmányba való beemelésével ennek a fajta családi felelősségnek a hangsúlyozása, az nem összekeverendő avval, hogy a rászorult idős emberek polgári törvénykönyvben is biztosított joguknál, ahogy az államtitkár úr is mondta, az alkotmányból a polgári törvénykönyv kívánja kezelni a rokонтartás fogalmát, és a szülő pert indíthat annak érdekében, hogy az ő gazdag gyermeke miért nem tartja el, miért nem segíti az ő életminőségét. Azt gondolom, hogy ha ezt áttemeljük az intézményi elhelyezés körébe és az állami szerepvállalásnak a lehetőségével, akkor igenis őszintén beszélni kell arról, hogy jómódú, életvitelében nem veszélyeztető családtagot igenis lehet erre kötelezni, mindamellett, hogy a kliens az intézményi elhelyezésében semmilyen hátrányt nem szenved, az intézményi elhelyezése nem húzódhat ezzel, és addig is az általános szabály, az úgynevezett 80 százalékos szabály kerül megállapításra, amely a jövedelmének

maximum 80 százalékáig állapíthatja meg az intézményi jogviszony, az intézményi térítési díj és a személyi térítési díj közötti különbség tekintetében.

A gyermekvédelmi törvényre átugorva egy kicsit, azt gondolom, hogy a jelzőrendszernek a finomítása a járási szint és az országos szint beemelésével azt a fajta egységes oktatást, képzést fogja az SZGYF, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság megkapni, amelyben azt a fajta módszertant, koordináló szerepet tudja létrehozni, amely talán eddig egy országos szintet, egy országos módszertani hiányt fed le.

Az átmeneti otthonok férőhelye, a családok átmeneti otthona által külsős férőhelyek kialakításánál beszéltünk az átmeneti szállások megszüntetéséről. Ez a külső férőhely már jelentkezett a szociális ellátásnál, a hajléktalanellátásban is. Azt gondolom, egy olyan lehetőség ez, amellyel a klasszikus intézményi rendszerben nem, de egyfajta külső férőhelyekkel és szolgáltatás igénybevételével lehetőséget kapnak. Itt is szabályozza a törvény azt az összeget, aminél ha a szociális segítséget nem veszi igénybe, akkor a lakhatási költséget kell a személyi térítési díj alapjának tekinteni.

A gyermekvédelmi gyám helyzetéről azt gondolom, hogy az elmúlt időszakban a gyám feladatának hiányosságait esetleg egyértelműen kezeli, hangsúlyozva azt, hogy a gyámügyi feladatoknál csak és kizárólag a rendszerben gyámként működők lehetnek helyettesítési feladatra bevonva.

Azt gondolom, hogy lehetne tovább részletezni a törvény-előterjesztést. A magam részéről és a Fidesz-frakció részéről a minisztériumot a támogatásunkról tudom biztosítani, és kérem az ellenzéket is, hogy támogassa az előterjesztést. Köszönöm szépen a lehetőséget. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, Kovács képviselő úr. Most megadom a szót Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Hát, akkor kezdeném a szülőtartással. Szeretnék nagyon sok kérdést feltenni, államtitkár úr. Az Alaptörvényt, amire önök hivatkoznak, annak idején nem merték népszavazásra bocsátani. Teljesen egyet lehet érteni azzal, ami az Alaptörvényben van, hogy a szülőnek kötelessége a gyereket eltartani, a gyerekeknek meg kötelessége a szülejét eltartani, normális ember így gondolkodik. Most következik az be, amitől akkor féltünk, hogy miért fog ez a mondat szerepelni az Alaptörvényben. Az Alaptörvényre hivatkozni... Államtitkár úr, mondják meg konkrétan, hogy ki akarunk vonulni bizonyos ellátórendszerekből, mert nem akarják fizetni. Államtitkár úr, nem kellett volna 3000 milliárd forint nyugdíj-takarékossági, nyugdíjpénztári pénzt ellopni, és talán akkor lenne majd később miből

gondoskodni a szüleinkről, csak nem kellene előbb a pénzt ellopni, utána meg arra hivatkozni, hogy a gyerekek kötelessége a szülejét eltartani, a szülőnek meg a gyereket.

Államtitkár úr, kérdéseket teszek fel. Egy szülőnek van négy gyereke, a négy gyerek közül egy ropantul gazdag, viszont legálisan nincs jövedelme, mert minimálbéren van a vállalkozásában bejelentve. A másik gyereke a négyből, az egyik egy házaspár, akinek az egyik tagja pedagógus, a másik köztisztviselő, van még egy kicsi, nekik is van még valami mellékállásuk, és aránylag jól keresnek - akkor ők fogják a szülőtartást fizetni? Mert hogyan fogja, államtitkár úr, bebizonyítani, hogy a másikkal megvan a legális jövedelme? *(Czibere Károly: Nem én fogom!)* Vagy a bíróság.

Államtitkár úr, önök éveken keresztül azt mondták, hogy családbarát kormány. Milyen éket fognak családok közé verni ilyen perekkel? Hát, végiggondolták maguk ezt a törvényt?! És az is nevetséges, hogy csütörtök este 7 órakor, amikor a kutya nem nézi meg ezt a parlamenti közvetítést - már amúgy sem nézik, mert nem lehet -, egy salátatörvénybe eldugva tesznek bele egy ilyen horderejű módosítást. Hogyan fordulhat az elő, hogy egyáltalán eszükbe jut, úgy, hogy szerintem egyáltalán nincs kidolgozva? Ja, majd pereket indítanak a családok Magyarországon, és járnak majd a bíróságra. Tudja, ki fog jól járni? Az állam meg az ügyvédek, azon kívül senki más ebben az országban. Családokat fognak egymással szembe fordítani.

És hogyan fogják bebizonyítani azt a tételt, mondjuk, hogy vannak olyan családok, ahol az édesapa vagy az édesanya nem olyan mértékben volt jó szülő, viszont ő vagy egy harmadik személy majd pert fog indítani, hogy fogják bebizonyítani, hogy ő nem látta el a szülői kötelezettségét, államtitkár úr?! Akkor azt kell mondani: az állam kivonul ebből a rendszerből, mert nem akar erre pénzt fordítani, és akkor majd lesz valami, csak be kell vallani az igazat.

(19.10)

Államtitkár úr, sok minden volt már ennek a Parlamentnek a falai között, itt kell elmondani ma, azért érinti a szociális törvényt, az ön államtitkártárs volt az, aki azt mondta, hogy azért vannak Magyarországon hajléktalanok - Nyitrai államtitkár úr mondta -, mert azok szeretnek az utcán élni. Hát, ő mondta, államtitkár úr, ez hangzott el! *(Czibere Károly: Nem ez hangzott el!)* Meg sok minden volt már, hogy gyerekek is csak azért éheznek, mert így szeretik, mert életforma.

Államtitkár úr, nagyon nagy darázs fészekbe nyúlnak bele, és én azt gondolom, hogy a legrosszabb az, hogy itt családok fognak széjjelszakadni, családok fognak pereskedni, családok fognak megharagudni egymásra, és egyáltalán egy átgondolatlan törvénytervezet van egy salátatörvényben. Mondom: így csütörtök este, jól eldugva, nehogy valaki hallja vagy

észrevegye, hogy mi történik a Parlament falain belül.

Néhány észrevétel még a törvénymódosításról. Az, hogy lehetővé teszik a gondozási szükséglettel nem rendelkezők esetén is a házi gondozást, amennyiben fizetik a teljes térítési díjat, szakmai kérdéseket vet fel, államtitkár úr. Miközben ez a módosítás szélesíti a hozzáférést, felvetődik, hogy mennyiben fogja leterhelni a gondozó szolgálatokat, akik nagy eséllyel inkább fognak kevésbé rászoruló, ám az ellátást teljes mértékben megfizetni tudó személyeket keresni gondozni. Ezt hívják lefölözésnek, ami egy újabb rés a piacosítás felé. Az is kérdés, hogy ez mennyiben helyes egy szociális alapszolgáltatásnál. Bár az is igaz, hogy a jogosultsági szabályok korábbi szigorításával ma olyanok sem számítanak gondozási szükséglettel rendelkezőnek, akik korábban beletartoztak ebbe az ellátórendszerbe.

Nem világos, hogy miért kell meghatározni a maximálisan ellátható létszámot a házi gondozás esetén, illetve a személyes ellátásra vonatkozóan. Az sem érthető, hogy miért éppen 35 ezer főben korlátozzák ezt, amikor a KSH legutóbbi szociális statisztikai évkönyve szerint 2014-ben összesen 133 ezer fő ellátott volt. Mi lesz 100 ezer emberrel, államtitkár úr? Vagy csak aki meg tudja fizetni, az kapja meg, aki meg nem tudja megfizetni, az meg úgy járt - majd a gyerekek kifizeti a szülőtartást!

Nem egyértelmű, hogy miként kell érteni a 35 ezer fős korlátot, mert az indoklás szerint ez csak a növekedésben érintett szolgáltatókra vonatkozik, és csak a személyi gondozást igénylőkre. Ugyanakkor azt nem tudjuk, hogy jelenleg mennyien vannak ilyenek az ellátottak közül.

Eközben a jövő évi költségvetési törvény módosításával, ami a javaslat végén szerepel, az indoklás gyönyörűen levezeti, hogy alapvetően milyen szociálisan érzéketlen ez a kormány, hiszen maga is elismeri, hogy a segítségnyújtás kapacitásának befagyasztása éppen a magas szükségletű igénybevételt kérőket szorítaná ki az ellátásból. Kérdés, hogy ez mennyiben enyhül a módosítás révén.

A szociális diagnózis nevű valamiről már több válaszban is ódákat zengtek, államtitkár úr, ám most válik világossá, hogy ez valóban nincs is még sehol. 2017-től tervezett bevezetését is elhalasztják egy évvel. Az indoklás a következőket írja: „A szociális diagnózis bevezetése előtt szükséges annak gyakorlatban történő modellezése és a jogalkalmazók felkészítése.” Ez miről fog szólni, államtitkár úr?

Meglehetősen drasztikus lépésnek tűnik, hogy azonnal megszüntethető egy alapszolgáltatás, nem kell 15 napot várni vele, ha a jogosultság jogszabálymódosítás miatt szűnik meg. Igaz, hogy a házi segítségnyújtás esetén nem kell a mostani módosítás miatt a már ellátottakat felülvizsgálni, csak a soron következő módosításkor, de ez akkor is érintheti majd az ellátásban részesülőket a későbbiekben.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások megszüntetésének szakmai magyarázata nem tűnik túl

kidolgozottnak. A javaslat így indokolja ezt: a profil-tisztítás és a szolgáltatások igénybevételének rugalmasabbá tétele érdekében hosszabb távú célként fogalmazódott meg, hogy az átmeneti szolgáltatási formák mint önálló szolgáltatási típusok kerüljenek kivezetésre a szociális ellátások rendszeréből. De hogy mégis kinek a részéről fogalmazódott meg mindez, az nem világos, ahogyan az sem, hogy mitől lesz rugalmasabb így a rendszer.

Nem világos, hogy a hajléktalanok átmeneti szállásaként létrehozott külső férőhely esetén miért érheti el a térítési díj az érintett jövedelmének 60 százalékát, a családok átmeneti otthona esetén pedig csak 40 százalékát.

Érdekes, hogy a gyerekházak esetében a szüni-dei étkeztetéshez képest nem szűkítik a célcsoport körét, hanem éppen bővítik azzal, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek helyett a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek és a szülei szerepelnek a jövőben a célcsoport tagjaiként.

Nem világos, hogy mit értenek az alatt, hogy a jövőben a gyermekjóléti szolgáltatás a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében akár személyes közreműködéssel is segíti az egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét.

A helyettes gyermekvédelmi gyám intézményének bevezetése egyértelmű elismerése annak, hogy a nemrégiben bevezetett gyermekvédelmi gyám-rendszer jelen formájában nem volt átgondolt és működőképes sem. Kérdés, hogy elegendő lesz-e az eddigi 19 helyett 38 gyermekvédelmi gyám a több tízezer vagy akár még több érintett gyermek megfelelő ellátásához, vagy ez csak egy újabb tapasztalás a repedező gyermekvédelmi rendszeren.

Kérdés, hogy mit szolt az adatvédelmi ombudsman ahhoz, hogy a jövőben a gyermekvédelmi rendszer szereplői jogosultak lesznek kezelni a gyermekek fényképeit, a róluk szóló mozgóképeket, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetére vonatkozó adatait.

Döbbenetes, hogy 2016 novemberében jönnek rá, hogy a nevelőszülők számára szükséges képzés megszerzése, a 2014-ben kitalált képzés, ami nagy botrányt kavart Magyarországon, a mai napig nem indult el, és ezért kitolják annak határidejét két évvel. Kérdés, hogy hová ment el eddig az erre szánt pénz, illetve miként dolgozhattak akkor éveken át a már főfoglalkozású nevelőszülők a megfelelő és szükséges képzés nélkül. Mindez szolgálja-e tényleg a gyermekek érdekeit?

Azt láthatjuk ennél a salátatörvénynél, hogy a kormány ismét tovább szűkíti a szociális ellátásokat. Mindezzel az arra rászoruló idős, beteg és fogyatékos embereket szorítják ki az alapszolgáltatásokból, illetve az egyéb elhelyezést nyújtó ellátásokból.

A szülőtartás Alaptörvényen alapuló bevezetésével a kormány végérvényesen beismeri, hogy lemondott az idős emberek felett érzett felelősségéről, mindenki csak magára vagy a családjára számítson.

A Fidesz a jóléti állam helyett megteremti a rosszléti államot.

A gyermekvédelmi rendszert érintő néhány kedvező módosítás ellenére sem látszik valódi áttörés, főként nem olyan, amely a gyermekvédelmi rendszer hatékony működéséhez szükséges forrásokat biztosítaná és a szakemberek megbecsülését biztosítaná.

Több módosítás csupán az elmúlt hat évben rendezett ámokfutás okozta károk tűzoltására szolgál. Ugyanakkor félévente kényszeresen módosítanak bizonyos rendelkezéseket, valódi koncepció nélkül. A kormánynak fogalma sincs arról, hogy mit kellene tenni annak érdekében, hogy Magyarországon egyetlenegy gyermek se éljen nélkülözésben, hogy egyetlen rászoruló se maradjon ki a szociális ellátásokból.

A salátatörvényben vannak pontok - ahogy elmondtam a kritikámban is -, amiket lehetne támogatni, csak államtitkár úr, mindig raknak be olyan módosításokat, ami majd nagyon nagy társadalmi ellenállást fog kiváltani.

Én azt gondolom, hogy át kellene gondolni legfőképpen a szülőtartás intézményét. Tényleg, államtitkár úr, csak nyugtasson meg bennünket, hogy nem fognak családok egymásnak menni emiatt, nem lesznek olyan perek, amelyek, államtitkár úr, ne kelljen kimondanom, hogy miért indulnak. Harmadik személy hogyan indít majd, vagy csak a szülő fog indítani pert eltartásképpen? Harmadik személy, járási hivatal, olyan is indíthat majd, hogy eltartási szerződést köt egy idegen ember az idős emberrel, majd úgy dönt, hogy neki az a jövedelem nem elegendő, és behajtja a gyerekeken? Elő fog ez fordulni, államtitkár úr? Mi fog ebben az országban lezajlani?

Tudom, államtitkár úr most csóválja a fejét, csak életszerű kérdéseket teszünk fel. Életszerű kérdéseket, és nyugtasson meg bennünket, hogy nem fognak családok csak azért egymásnak menni, mert egy félresikerült törvényt be akarnak vezetni! Hozzáteszem: teljesen rendben van, hogy egy szülőnek kötelessége a gyereket felnevelni, egy gyereknek pedig, ha megteheti, gondoskodnia is kell a szüleiéről. Azt gondolom, hogy ezt a magyar családok többsége így is gondolja. Csak, államtitkár úr, megfelelő megélhetés kell hozzá, megfelelő szociális biztonság, és akkor minden rendben van. El tudjuk a gyerekeinket tartani, és tudunk gondoskodni a szüleinkről.

(19.20)

Csak most nagy többségében abból a kis nyugdíjból gondoskodnak még mindig az unokáikról a mai nagyszülők. Úgyhogy én nagyon félek ettől a szülőtartás intézményétől, és várom államtitkár úr válaszát, hogy mit fog a kérdéseinkre válaszolni. Köszönöm, elnök úr. *(Taps az MSZP padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót előre bejelentett felszólalónak, Vágó Sebestyén képviselő úrnak, Jobbik.

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Megpróbálok a fő kérdéseken végigmenni. Az első a hajléktalanellátással kapcsolatos változtatások. Örülök annak, hogy végre a kormány is rájött arra, amire nagyon sok, akár vidéki, akár fővárosi civil szervezet már rájött, vagy hajléktalanokkal foglalkozó szervezet rájött, hogy nem lehet egy kalap alatt kezelni a hajléktalanok táborát. Ezt mi is mondjuk már mióta! Mi is régóta szorgalmazzuk azt, hogy megújításra szorul a hajléktalanellátás rendszere. Mi sokkal drasztikusabb változtatásokat eszközölnénk, de mondjuk azt, hogy első lépésnek talán ez is jó, mert most lehet, hogy az én szavaimat is kifogatva majd visszahallom Bangóné Borbély Ildikótól, de igenis osztályozni kell a hajléktalan személyeket. Vannak olyanok, akik csak rövid időre kerültek lakás nélkül; nekik egy nagyon minimális ellátás elegendő.

Vannak olyan emberek, akik például a törvény-módosítás kapcsán szóba kerülhetnek, akik kis segítséggel, külső férőhellyel vagy átmeneti szállással visszavezethetők akár a munka világába, akár a saját lakhatás biztosításának világába, és igenis ki kell mondani, bár ez az elenyésző része szerintem, ha összes számban nézzük a fedél nélküliek táborát, mi őket úgy hívtuk, hogy az utcalakók, akik igenis olyanok, hogy már az utcán élésre, már a hajléktalanságra szocializálódtak, és ők azok, akiket még erőszakkal sem lehet bevinni a hajléktalanellátó intézményekbe.

Jó, persze erre született meg az illegális, életvitelszerűen közterületen való tartózkodás. Ez sem jelenthet megoldást, és nem is jelenthet megoldást, de igenis be kell látnunk, hogy van egy olyan réteg, aki nem hajlandó részt venni az intézményi ellátásban, sőt lehet, hogy már van olyan, fordított szocializációs folyamat végén lévő ember, aki már normál lakhatási körülmények között sem találna meg a helyét. Az már egy másik kérdés, hogy egészségügyi, szociális és egyéb segítségekkel vele is talán még lehet valamit kezdeni, de akkor is első lépésként meg kell tennünk azt, hogy osztályozzuk a fedél nélküli embereket, és ehhez egy első és jó lépésnek tartom azt, ami ebben a törvényben szerepel.

A házi segítségnyújtással kapcsolatban: itt is ideje volt már az osztályozásnak. Itt is ideje volt az óraalapú számításokat megszüntetni. Tudjuk nagyon jól, hogy ez a végeken, az ellátásoknál milyen helyzeteket okozott. Vagy olyan helyzeteket okozott, hogy voltak, akik kimaradtak az ellátásból, vagy olyan helyzeteket okozott, hogy számokkal, nevekkal, gondozókkal trükköznie kellett az intézmény vezetőjének, és akkor, amikor egy közigazgatási ellenőrzés során az ellenőr megjelent az intézményben, akkor neki kellett mérlegelnie, hogy megtegye a szükséges lépéseket a törvénytelen működés miatt vagy szemet hunyjon, mert tudta nagyon jól, hogy így nem fenntartható a rendszer. Ez egy lépés, hogy ez megváltozzon, majd meglátjuk, hogy a végrehajtási rendelet miként fog rendelkezni, a részletszabályok milyenek

lesznek. Bízom benne, hogy egy használható és jó rendszert építenek ki. Még azzal is egyet lehet érteni, hogy válasszuk ketté azokat, akiknek szakirányú végzettséggel rendelkező gondozóra van szükségük, mert speciális gondozásra szorulnak a házi segítségnyújtás keretein belül, és határozzuk meg azok körét, akiknek nem szükséges, hogy megfelelő végzettséggel rendelkező emberek végezzék a gondozását, majdnem csak mentális gondozásra van szükség.

Itt egy félelmemre, egy aggályomra szeretném föl hívni a figyelmet. Fellebbentek azok a hírek, hogy ezt a típusú ellátást nagyrészt közmunkásokkal kívánják megoldani. Ennek a veszélyére szeretném föl hívni a figyelmet, főleg az északkelet-magyarországi régióban, ahol nagyon jól tudjuk, hogy nagyon sok esetben milyen emberek kerülnek bele a közmunkaprogramba, és hölgyeként esetleg megpróbálják őket bevonni a házi segítségnyújtásba, amikor nagyon sokuknál, azt mondom, hogy nem-hogy a munkahelyre vagy munkavégzésre idősekhez kéne küldeni, hanem minél távolabb kéne őket tartani az idős emberektől. Ennek a veszélyeire szeretném föl hívni a figyelmet, hogy nehogy az legyen, az öregedő család nőtagja közmunkásként majd házi segítségnyújtás keretében mentális gondozásra kijár a védtelen, egyedülálló idős emberhez.

A támogatott lakhatásról szóló törvény vagy a módosítás már régen volt itt a parlament előtt. Ahhoz képest, úgy gondolom, kicsit csúszásban vannak azzal kapcsolatban, hogy ennek a részletszabályait kidolgozzák. Egyébként egy nagyon jó elemet találtam ebben a módosításban. Ez mégpedig az, hogy az intézményvezetők fel kell hívnia a befogadáskor a kliens és a hozzátartozók figyelmét a támogatott lakhatás lehetőségére.

Bízom abban, hogy mivel már az intézménybe való bekerülést megelőzi egy felmérés, tehát már az intézményvezető nemcsak sablonszerűen és egy formanyomtatványt aláírva tudja felhívni a figyelmét a hozzátartozóknak a támogatott lakhatásra vagy a leendő kliensnek, hanem az alapján is, hogy a felmérés alapján meg tudja határozni, a támogatott lakhatáson belül is milyen egyéb szolgáltatásokra és gondozásra vagy segítségre van szüksége az ebben az ellátásban részesülőnek. Meglátjuk, hogy milyen eredményeket fog okozni.

Bízom abban, hogy a támogatott lakhatást igénybe vevők száma rohamosan nőni fog, mert úgy látom, hogy a támogatott lakhatás az a forma, amely a leginkább segíti - főleg, ha megfelelő védőhálával és megfelelő támogató és segítő szakemberekkel körbe van véve - akár a reintegrációt, akár az önálló életvitelt, akár a keresőtevékenység megjelenését.

És ha már keresőtevékenységnél tartunk, akkor a fejlesztő foglalkozásról is ejtenék egy pár szót. Ez egy másik olyan kérdés, amiben nagyon sok esetben főleg fogyatékosokkal élőket ellátó vagy ápológondozó otthonoknak régebben trükközniük kellett. Trükközniük kellett azzal, hogy ha most produktív munkát végeztetnek az ellátottaikkal, akkor ezt mi-

lyen kategóriába sorolják; ha ebből esetleg jövedelmük keletkezik, akkor hogy számolnak el azzal a pénzzel a gondozott vagy a bentlakó besorolása szerint, ugyanis nagyon sok esetben kizárta a keresőtevékenységet a fokozat, amiben a kliens szerepelt.

Úgy gondolom, hogy ez megoldást jelenthet. Levesszük azt a terhet az intézményvezetők, illetve az intézmények válláról, hogy trükközniük kelljen, hogy adománygyűjtés címén árulják a gondozottak által előállított termékeket. Úgy gondolom, hogy ez megnyitja annak a lehetőségét, hogy nyitottabban, nyíltabban és még akár nagyobb bevétellel és nagyobb haszonnal lehet ezt a tevékenységet folytatni. Ha ezt a nagyobb hasznot a további fejlesztésre és reintegrációra, illetve a munka világába való vezetésre költik, akkor talán itt megvan a lehetősége annak, hogy ezzel eredményeket érjünk el.

Egy pár szóval a szülőtartásra én is kitérnék, mert én sem tartom jó formának azt, ami a jelenlegi formában akár ebben a javaslatban is szerepel. Persze, van az igazságosság, persze van az erkölcsi feladat, persze van a családok feladata; akár van a szülők feladata. Ha el akarunk indulni ebbe az irányba, hogy vasaljuk be a hozzátartozókon a térítési díjat szociális vagy akár gyermekvédelmi intézményekben, akkor kezdjük a gyermekvédelmi intézményekkel. Akkor kezdjük azzal, hogy ha egy gyereket ki kellett emelni a családból, mert a szülők azt a gyermeket veszélyeztették, akkor kezdjük azzal. Ne az idős szülő gyermekén vasaljuk be az idősotthon térítési díját, hanem igenis vasaljuk be a gyermeket veszélyeztető szülőkön az átmeneti gondozás költségeit. Miért nem ebből az irányból indultunk el? Még a társadalom is sokkal jobban elfogadta volna, mert itt tetten érhető az igazságosság. Mert egyértelmű az, hogy a szülőnek a gyermekét kötelessége nevelni és fenntartani.

A másik esetben ez már annyira nem biztos. A szülőtartás már annyira nem biztos kérdés. Induljunk ki abból a rétegből, azokból az idős emberekből, akik saját háztartásukban élnek, akár szociális szolgáltatást igénybe vesznek, akár veszélyeztetve érzik a saját fenntartásukat.

(19.30)

Gondolkozzunk egy átlag idős ember fejével! Az az idős ember, aki szeretetben, gondoskodásban és a képességei kiterjesztésének legnagyobb lehetőségeit megadóan nevelte a gyermekét, bár ő nehéz körülmények között van, és térítési díjat akár nem tud kifizetni, de eszébe sem jutna az, hogy a saját gyereket bíróság elé citálja és perre vigye. Melyik lesz az, melyik idős szülő lesz az, aki meg fogja ezt tenni? Valószínűleg az, aki gyermekként (*sic!*) is ilyen viszonyban állt a saját gyermekével, és bár nagyon sok esetben nem tetten érhető, és szerintem bíróság által nem bizonyítható az, hogy most jogosult-e, akár erkölcsi alapon jogosult-e a szülő erre a szülőtartásra

vagy nem, nagyon kaotikus és nagyon furcsa helyzeteket fog ez előidézni.

Ha már az intézményi ellátásban lévő idősekről beszélünk, az intézményi ellátásban lévő idősök otthonaiban élő idősök nagy része a személyi térítési díjával csak töredékét fizeti ki az intézményi térítési díjnak. Tehát arról beszélhetünk, és gondolom, erre az intézményvezetők a normatívamegvonással, vagy ki tudja, milyen eszközökkel kötelezve lesznek, hogy ezeket a pereket elindítsák. *(Dr. Palkovics László: Nem.)* Majd meglátjuk, én nem hiszem, hogy nem ez fog...

A szülőtartás kötelezettsége az Alaptörvényben, a Ptk.-ban és most már a szociális törvényben is benne lesz. Ha az idősök otthonában van egy lakó, aki nem tudja kifizetni a térítési díjat, abban az esetben mi fog történni? Valószínűleg kötelezettsége lesz az intézményvezetőnek valahonnan ezt a forrást előteremtenie. Nem lehet alaptörvényt sértő egy intézményvezető, nem lehet szociális törvényt sértő egy intézményvezető, sőt polgáritörvénykönyv-sértő sem lehet egy intézményvezető! Ezek szerint az idősök otthonaiban lakók 90 százaléka esetében az intézményvezető el fogja indítani a szülőtartási pert. Belegondoltak ebbe? Vagy hogyan fogják ezt megoldani? Akkor fizetni fogják? Akkor fogja kapni ugyanúgy a normatívát az az intézmény? Akkor a kormány nem fogja betartani a saját törvényeit és a saját Alaptörvényét? Vagy most...?

Kicsit érdekes ez a helyzet, sem jogilag, sem emberileg, sem erkölcsileg nem értelmezhető. Úgy gondolom, hogy ezt újra kellene gondolniuk, és új alapokon elindulva, tárgyalva akár a társadalommal, akár egyéb parlamenti pártokkal is, és ne csak a kormány maga döntse el ezt a kérdést, kezdjék el előlről! És még egyszer mondom, ha előlről kezdik - persze tudom, hogy nem fogják, de ha előlről kezdenék -, akkor ne a szülőtartással, hanem a gyermekek eltarásával kezdjék, mert ott tetten érhető az, hogy érdemtelenül nevelte a gyermekét, ott tetten érhető az, hogy veszélyeztette, és ezért ki kellett emelni a családból. Tehát mind jogi, mind erkölcsi, mind igazságossági szempontból ezeken a szülőkön bevasalható a térítési díj. Fordított esetben kétségeim vannak.

És kétségeim vannak afelől is, hogy ez milyen egyéb folyamatokat fog elindítani. Ahogy más ellenzéki képviselőtársam is mondta, valószínűleg ezek a perek éket fognak verni családokban. Nem beszélve még arról, hogy erre bizony rátelepedhet főleg Északkelet-Magyarországon egy iparág. *(Bangóné Borbély Ildikó: Így van!)*

És az öregezők rá fognak jönni arra, hogy most már nemcsak a nyugdíját fogom elszedni, hanem majd kitalálom annak a módját, hogy én az idős szülőn keresztül valahogy pénzt csaljak ki és pénzt préseljek ki a leszámazójából.

Tehát úgy gondolom, hogy ezt gondolják át, bírálják fölül a saját döntésüket. Azt kell mondanom, hogy pont ezen passzus miatt megkérdőjelezhető ennek a javaslatnak a támogathatósága is. Köszö-

nöm, hogy meghallgattak. *(Dr. Lukács László György tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló Szabó Sándor képviselő úr, MSZP. *(Közbeszólások.)* Bocsánat, előtte még a Lehet Más a Politika frakcióvezető asszonya, Schmuck Erzsébet következik. Bocsánat.

SCHMUCK ERZSÉBET, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy látszik, hogy ennek a törvényjavaslatnak a két kritikus pontja a hajléktalanellátás és a szülőtartás módosítása. Én is ehhez a két kérdéskörhöz szeretnék alapvetően hozzászólni.

Azt látjuk a törvénytervezetben, hogy a hajléktalanellátásban lehetővé tennék a külső férőhelyeken történő ellátást, ami azt jelenti, hogy a lakhatási szolgáltatás nemcsak az intézmény épületén belül, de külső férőhelyeken is nyújtható lenne. Jelenleg a rehabilitációs intézmények esetében van lehetőség arra, hogy az utógondozás külső férőhelyeken történhessen, ezt akarják most bevezetni a hajléktalanellátásban is, és ahogyan látjuk, a külső férőhelyes lakhatás időtartama nem haladhatja meg a három évet.

A külső férőhelyekkel az a helyzet, hogy szép elképzelés, tehát szép elképzelésnek tartjuk, csak éppen nem fog működni. Elképzelhetetlen például, hogy önkormányzati lakásokban biztosítsanak külső férőhelyeket. A LÉLEK-program kiléptető szakaszához így is nehéz volt három lakást kicsikarni az önkormányzattól. Sajnos drasztikusan lecsökkent az önkormányzati lakásállomány, Budapesten is nagyon kevés van, nagy részük pedig nincs lakható állapotban, felújításra szorul. Nincs tudomásunk arról, hogy önkormányzati lakásfelújításra és bérlakásépítésre adna pénzt a kormány. Ha pedig piaci lakások vásárlásával vagy piaci alapú lakásbérléssel biztosítanák a külső férőhelyeket, az pedig azért képtelenség, mert a fenntartók a normatívából, pláne a jelenlegi ingatlanpiaci árak mellett nem fognak tudni lakást vásárolni vagy bérelni.

A kormány másik programja az „Elsőként lakhatás” program, amely támogatott albérletekkel biztosítaná a hajléktalanok lakáshoz jutását. Az 1,4 milliárdos uniós forrásból tervezett programmal az a probléma, hogy miközben a normatíva nagyon alacsony, a kisebb egyesületek éppen hogy csak vegetálnak, pályázati pénzekre pedig csak a nagyok pályáznak jó eséllyel, például a Máltai Szeretetszolgálat. A kicsik kimaradnak, maximum konzorciumi tagként tudnak csatlakozni. Ezzel gyakorlatilag elsorvasztják a kisebb szervezeteket, egyesületeket.

Az LMP azt gondolja, hogy a következő lépésekre lenne szükség egy valódi, a hajléktalanságból kivezető és hosszú távon is fenntartható programhoz.

Elsőként is sürgősen országos szociális bérlakásprogramot kellene kidolgozni és megvalósítani. Fontos a lakhatás megőrzése érdekében a tá-

mogatási rendszer felülvizsgálata. Például aki jövedelem pótló támogatásból vagy fogyatékosági támogatásból egyedül kell hogy megéljen, az nem tud lakbért, rezsit fizetni, vagy gyakorlatilag éheznek.

A már hajléktalanná vált emberek esetében a LÉLEK-program szerű megoldás kiszélesítését tartanánk jónak. Ez eredetileg is egy országos modell akart lenni, de hát a végén csak egy bojt lett a sapkán.

Mi azt gondoljuk, hogy a szállók körülményeit is ki kellene vizsgálni, és utána a vizsgálat ismeretében kellene megtenni az intézkedéseket. Nagyon-nagyon fontos, hogy élhető körülményeket kellene biztosítani a szállókon.

Nem utolsósorban pedig az is segítene, ha a hajléktalansokról nem úgy beszélne a kormány, hogy „az utcán élni kívánók”. Mi azt gondoljuk, hogy senki sem kíván vagy szeretne az utcán élni, hanem egyszerűen olyan élethelyzetbe került.

És akkor a szülőtartás. Mint tudjuk, az Alaptörvény XVI. cikk (4) bekezdése kimondja, hogy a nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni. A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény is tartalmazza a rokonságot szabályait. Most pedig egy újabb törvénybe írják bele.

A javaslat szerint, ha az ellátottnak sem jövedelme, sem vagyona nem fedezi az intézményi térítési díjat, illetve más személy sem vállalta önkéntesen annak megfizetését, a javaslat biztosítja annak lehetőségét, hogy az intézményvezető az ellátott nagykorú gyermekeivel kezdeményezze megállapodás kötését. Ha az ellátott nagykorú gyermekeivel nem jön létre megállapodás, a díjkülönbözet megtérítése bírói úton követelhető az ellátott nagykorú gyermekétől. Vagyis míg eddig a szülő vagyonát, jövedelmét vették számításba az intézményi térítési díj megállapításánál, most a nagykorú gyermek jövedelme is gyakorlatilag be fog számítani. Viszont ha a nagykorú gyermek azt mondja, hogy nincs elég jövedelme, ezért nem tud megállapodást kötni, akkor hiába is akarja ezt igazolni fizetési vagy bankszámla-kimutatásokkal, az intézmény bírósághoz fordulhat. Mindezt akár a szülő tudta és beleegyezése nélkül is megteheti.

(19.40)

A törvény betervezésekor az EMMI által kiadott közlemény megdöbbentő indoklását adja a törvénynek. Legalábbis mi azt gondoljuk, hogy elfogadhatatlan. Azt írják: „A magyar állam biztonságot nyújt idős vagy rászoruló állampolgárainak. Ahogy azonban a gyermeknevelés felelősségét, úgy az idős szülőkről való gondoskodást sem vállalhatja át teljes egészében az állam, annak első számú felelőse a család. A történelemben nem létezett olyan kultúra, társadalom, amely az idős szülőkről való gondoskodást elsősorban ne a családok feladatának tekintette volna. A többgenerációs családok hiánya sem változtathat ezen a morális kötelezettségen. Az, aki képes rá és mégsem gondoskodik a szülőjéről, hálátlan. Az,

akinek van pénze és mégsem gondoskodik a szülőjéről, valójában a többi adófizetőt terheli.” A minisztérium még nagyvonalúan hozzáteszi: „Az állam által az időseknek biztosított nyugdíj, anyagi és egyéb szociális ellátások változatlanul megmaradnak.” Vagyis a kormány a családot tekinti még mindig az idősekről való gondoskodás első számú felelősenek. Aki pedig nem gondoskodik idős szülőjéről, az nem teljesíti erkölcsi kötelességét, hálátlan.

Az LMP viszont egy más felfogásból indul ki, egy más szemléletből, mert mi azt gondoljuk, hogy aki teheti, most is támogatja, akár erőn felül is idős családtagját. Nagyon kevesen tehetik meg ugyanakkor, hogy az intézményi ellátás költségeit átvállalják, hiszen ők maguk sem tudnak a keresetükből normális megélhetést biztosítani a családjuknak. A kormány a nyugat-európai országokra mutat, hogy hány helyen létezik szülőtartás. Ezzel kapcsolatosan nyilván nagyon sok kérdést fel lehet tenni. Én is azt kérdezem, hogy hány olyan ország van Nyugat-európában, ahol a lakosság 41,5 százaléka létminimum alatt él, ahol a munkából nem lehet megélni, ahol az átlagbért keresők vásárlóerőt tekintve a nyugati országok jövedelemeloszlásának legalján találhatók, ahol a dolgozók kétharmada keres átlagbér alatt, a dolgozók negyede létminimum alatt, az állami alkalmazottak negyede pedig a szegénységi küszöb alatti éhbérért dolgozik. Ahol a jövedelmi középrétegbe tartozók is gyakorlatilag rosszul élnek, 75 százalékuknak ugyanis gondot okozna egy váratlan kiadás, mert nem rendelkeznek elegendő tartalékkal.

Milyen morális felelősségről beszél az a kormány, amely tétlenül nézi, hogy családok milliói nem tudnak megélni a jövedelmükből? Az a kormány, amelyik olyan adórendszert vezetett be, amivel a dolgozók 60 százaléka rosszul járt, és ők pont a legalacsonyabb keresetűek közül kerültek ki? Itt természetesen az egykulcsos személyijövedelemadó-rendszer bevezetéséről beszélek. Azt is fel kell tenni, hogy milyen erkölcsi felelősségről beszél a kormány, amely hat év alatt sem emelte a létminimum fölé a minimálbért. Ez a kormány akarja elvárni a nagykorú gyermekektől, hogy csináljanak végig egy megalázó bírósági procedúrát, aminek a végén a bíróság megállapítja, hogy tartásra nem képesek. Miféle családbarát kormány az, amelyik ilyen durván beavatkozik a családok életébe? Amelyik egymás ellen hangolja a generációkat, megrontja a családok közti viszonyokat? Mít gondol a családokról az a kormány, amelyik abból indul ki, hogy a családokban nem működik az elemi szolidaritás, és ha a gyermek nem tartja el a szüleit, az csak azért lehet, mert nem akaróruk gondoskodni.

Azt gondoljuk, hogy aki megteheti, gondoskodik idős szüleiéről, aki meg nem képes rá, azt pedig hiába fogják perelni. A bíróság is ki fogja mondani egy megalázó bizonyítási procedúra végén, hogy nem képes a szülőjéről való gondoskodásra.

A kormány ezzel a lépéssel le akarja venni a kezét a rászoruló idősekről, mondván, gondoskodjon

róluk a családjuk. Ahogy a kormány kivonult a rászoruló emberek szociális ellátásából, most az idősekről való állami gondoskodást is le akarja építeni. Már eddig is egy sor intézkedéssel növelte az időskori szegénységet. Megszüntették a méltányossági ápolási díjat, amit éppen az idős, rászoruló szülőt ápoló hozzátartozók vehettek igénybe. A nyugdíjminimum összegét jövőre kilencedik éve tartják befagyaszva, 28 500 forinton. A nyugdíjmelés egy százaléknál kisebb lesz, ami a nyugdíjasok háromnegyedének ezer forintos vagy annál kisebb mértékű nyugdíjmelést jelent majd.

Cinikus lépés ez azért is, mert amellet, hogy egyre inkább kivonul a kormány az időskori szegénység enyhítéséből, a rászoruló idősekről való állami gondoskodásból, az öngondoskodást is ellehetetlenítette a magánnyugdíjvagyong einstandolásával. A magánnyugdíjpénzek államosításával a Fidesz egy olyan eszközt vett el az emberektől, ami megelőzhetne volna az időskori szegénységet és a családtagokra való rászorultságot. Az LMP szerint aki józanul gondolkodik, az pontosan tudja, a családok lehetőség szerint segítik a szüleiket, és ahol mégsem, ott jobbra azért, mert a család megélhetése sem biztosított. Nem az az elfogadhatatlan, hogy a gyermek nem tud a szülőjéről gondoskodni, hanem az, hogy az idős ember, aki adott esetben évtizedeken keresztül dolgozott és fizette a nyugdíjjárulékot, nyugdíjas éveiben olyan kevés nyugdíjat kap, ami még az idősotthoni ellátást sem képes fedezni.

Az államnak nem felmondani kell a társadalmi szolidaritást, hanem erősíteni azt. Az időskori szegénység felszámolásához olyan nyugdíjmelést kell kidolgozni, amely arányosan nagyobb mértékű emelést jelent a kisnyugdíjasoknak. Emelni kell a nyugdíjminimumot, alapnyugdíjat bevezetni, és meg kell fontolni a differenciált vagy a fix összegű nyugdíjmelést. Vissza kell állítani a méltányossági ápolási díjat. És azt gondoljuk, hogy a szülőtartás rendszerét pedig el kell törölni. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető asszony. Most következik Szabó Sándor képviselő úr, MSZP.

SZABÓ SÁNDOR (MSZP): Most már tényleg én következek. Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Valóban, a szülőtartásról már sok minden elhangzott, igazából nagyon több mindent ehhez nem is lehet hozzátenni. Azt azért látni kell, hogy valóban, ebből komoly problémák lesznek. Ha megnézzük, hogy Magyarországon a családok, illetve a gyerekek anyagi helyzete miként alakul, abban az esetben, ha a gyerek mégiscsak szülőtartásra lesz kötelezett, és még éppen azon a szinten van anyagilag, hogy ki tudja ezt fizetni, mert a törvény majd erre kötelezni fogja, ezáltal viszont már olyan helyzetbe kerülhet, hogy saját családjának a mindennapi megélhetését esetleg veszélyezteti. Az a baj, hogy ez a sáv, azt gondolom,

nagyon jelentős számot képvisel ma Magyarországon, és bizony-bizony amellet, hogy szülőtartást kell fizetni, családok százazrei kerülnek majd súlyos helyzetbe. Nagyjából azt gondolom egyébként erről a szülőtartásról, amit többen elmondtunk: aki akar gondoskodni a szüleiről, meg fogja tenni.

Amúgy erkölcsös és igazságos volna ez, szerintem erről nem is kellene alapesetben törvényt hozni, de azért bele kell ebbe gondolni. Majd két év múlva, vagy nem is tudom, egy-két éven belül elindulnak ezek a bírósági perek, akkor majd visszagondolunk arra, hogy egy csütörtök este méltánytalan körülmények között egy ekkora horderejű kérdéstről ennyien vitatkoztunk, ha egyáltalán lehet ezt vitának mondani, akkor jusson eszünkbe, hogy mégis milyen horderejű kérdéstről beszélünk.

Igazából nem emiatt kértem szót, hanem amiatt, mert van ennek a törvénynek egy olyan része is, ami a gyermekjóléti központok működését szabályozza. Korábban ez nagyon sok helyen úgy történt, hogy a gyermekjóléti központokat társulások is elláthatták. Így volt ez egyébként Szeged város esetében. Ezt az alapfeladatot a szociális törvény és a gyermekek védelméről szóló gyámigazgatási törvény alapján még 2007. január 1-jével a szegedi kistérségi többcéltársulásnak a fenntartásába átadtuk. Több feladata van nyilván ennek a kistérségi társulásnak. A szociális törvényben meghatározott szociális feladatai, többek között benne a családsegítés, a gyermekvédelmi törvényben meghatározott ellátások, ebben például a gyermekjóléti szolgáltatás vagy a gyermekjóléti központok működtetése, illetve van területi védőnői ellátási feladata is.

A mostani törvény szerint 2017. január 1-jétől a gyermekjóléti központok már nem működtethetők a társulással kötött megállapodások alapján, a feladatot az önkormányzatoknak kell ellátnia. A normatíva alapesetben nem változik, ugyanannyi pénzből kell működtetni az önkormányzatoknak is, mint amennyit egyébként korábban a társulások megkaptak.

(19.50)

Viszont az egy jól kialakult rendszer volt, és azt gondolom, hogy nemcsak Szegeden, mert végignézttem és körbe is jártam a megyék problémáját, és azt láttam, hogy Csongrád megyében hét járasszékhely önkormányzata közül ötöt érint ez: Csongrád, Hódmezővásárhely, Kistelek, Mórahalom és Szeged. Én még nem tekintettem körbe, de azért telefonálgattam elég sok helyre az országban, és nagyon sok megyében hasonlóképpen működik, tehát a kistérségi társulások látják el ezt a feladatot. És bár még egyszer mondom, pénzben nem jelent különbséget azáltal, hogy az önkormányzatokhoz kerül ez a feladat, viszont egy jól bevált rendszerről van szó, ami nagyon sok helyen jól működik. Van egy ilyen szám a fejemben, ami nem biztos, hogy jó, de talán a megyei jogú önkormányzatok felében ez így van.

Igazából erre vonatkozóan adtunk be módosító javaslatot, de nemcsak mi, ahogy látom, hanem fideszes képviselőtársaink is erre vonatkozóan módosító javaslattal éltek, hogy ha egyszer ez a rendszer működik és jól működik, akkor azt gondolom, hogy meg kellene hagyni a gyermekjóléti központok működését a társulásoknál.

A többről képviselőtársam már beszélt, illetve más képviselők is. Köszönöm. *(Taps az MSZP sorai-ban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Két percre megadom a szót Kovács Sándor képviselő úrnak, Fidesz.

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Nem akarom húzni az időt, de még államtitkár úr válasza előtt, mivel politikai vita is keveredhet a szülőtartásból, hadd védjem meg a törvényi előterjesztést abból a szempontból, hogy csúsztatás van; talán még egyetértve Sebestyénnek azzal a megközelítéssel, hogy a gyerekek tartásával kellett volna kezdeni, ezt most félretéve.

A törvényi előterjesztés egyértelműen nyilatkozik arról, hogy az intézményvezetőnek megállapodásra kell törekednie azzal a családdal, akivel később a szülőtartást kezdeményezi. Ha nem történik megállapodás, és ne adj' uramisten, a jelenlegi törvényben is érvényes adatközlésre, mondjuk, bemondásra történik, akkor, még egyszer mondom, nem lesz alkotmányos aggály, nem lesz polgári törvénykönyvi aggály, nem lesz EMMI-törvényi aggály abból kifolyólag, hogy az intézményvezető kvázi kötelezett lesz téve arra, hogy mindenképpen pereljen. Tessék elolvasni: a megállapodás felé vezető út mindenféleképpen csak és kizárólag az intézményvezető kezében van. Tehát azt gondolom, hogy a csúsztatásokkal, az ijesztgetésekkel nem kellene foglalkozni.

Ezenkívül mindenki egyetértett azzal az alkotmányos kötelezettséggel, ami erkölcsi kötelezettség lenne, és talán nem is kellene ezzel foglalkozni, hogy a szülőtartás intézménye igenis fontos, társadalmilag elvárható feladat. No de ha nem! Bocsánat, hogy megint saját példát hozok fel: idősotthont vezettem igazgatóhelyettesként, tudomásunk volt olyanról, hogy a gyerek átírta a szülőnek a vagyonát, élt vele boldogan, és abból bőven kitélt volna.

Nem akar kivonulni az állam ezek alapján, mert ott van a törvénymódosításban, hogy semmilyen szinten nem gátolhatja és nem befolyásolhatja az intézményi jogviszony létrejöttét és a térítési díj megfizetését, a 80 százalékot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megadom a szót Lukács László György képviselő úrnak, Jobbik.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt jelen lévő Képviselőtársaim! A szülőtartással kapcsolatosan szerettem azt érdemes leszögezni, és nem akarok túl hosszan beszélni róla, és inkább jogászként nyilván valamilyen tapasztalattal, bár a szülőtartással kapcsolatosan semmilyen jogi tapasztalatom nincs, ezt előrebocsátom önöknek, de mégis a tartással vagy magának a tartásnak a lényegével, természetével kapcsolatosan azért pár gondolatot megosztanék önökkel.

Amikor a szülőtartásra gyorsan rákerestem még egyszer, hiszen ez egyszer már járt vitaként itt a tisztelt Ház előtt, és egyszer túl voltunk ezen a vitán, azért magamban mégis kellett egy viszonyítási pont. És ez a gyermektartásnak, illetve rokонтartásnak az intézménye volt. Magát a szülőtartást, bár nem ezen a néven, a jogszabályok, a családjogi törvény, a Csjt., illetve korábban a Ptk. ismerte el, tehát nem egy újdonság, azonban egy nagyon kevésbé alkalmazott, sőt mondhatjuk úgy, hogy talán egyáltalán nem alkalmazott intézmény volt. Ez többek között azért is volt, mert valamiért a joggyakorlatnak sikerült úgy alakítani a bíróságon az ügyeket, hogy ne legyen kedvük az embereknek pereskedni ebben a tárgyban.

Azonban most mégis úgy látszik, hogy a fokozott foglalkozás és a fokozott figyelem valamilyen módon felboríthatja a szülőtartás és gyermektartás közötti korábban meglévő arány vagy egy jól meghatározott különbség egyensúlyát. Amikor gyermektartásról beszélünk, azért a jogszabály vagy a jog mindig azt feltételezi vagy azt mérlegeli és annak ad hangot, hogy amikor a gyermek megszületik vagy amikor a gyermek növekszik, akkor a saját gazdasági helyzetére nincs ráhatással, nincs önálló vagyona, nincs önálló keresete, éppen ezért az ő életét, az ő igényeit csak tartással, ha már nincs egységes család, tudja megvalósítani, így hát valamelyik felet vagy valamelyik szülejét, esetleg mind a két szülejét kötelezik arra, hogy a gyermek tartásáról az ő megélhetésére, tehát a szülőknél a megélhetésére tekintet nélkül is, tehát annak rovására is gondoskodjék.

Elhhez képest a szülőtartás egy teljesen más viszony, hiszen mire eljut ide az ember, és abba a korba jut, és ne adj' isten, erre szüksége van, addig van mögötte egy gazdasági élet, tele döntésekkel, tele lehetőségekkel, tele hibákkal, tele sikerekkel. Ugyanez egyébként már akkor az ő felnőtt gyermekére is elmondható, hiszen neki is többszörös választási lehetősége van, hogy milyen úton megy, sikeres vagy sikertelen lesz. Úgy gondolom, hogy az egy teljesen más gazdasági viszony, amikor egy szülő rászorultságáról, egy rokon, egy felnőtt rokon vagy adott esetben a házastárs - hiszen ugyanaz a kategória az is - tartási kötelezettségéről beszélünk, ami egy jóval másabb jogviszonyt jelent. Éppen ezért, egyébként helyesen, nincs is tekintettel már erre, illetve bocsánat, pontosan tekintettel van arra, hogy meddig nyújtható és meddig köteles tartás nyújtására, hiszen a saját megélhetésének a rovására már nem köteles ebben az esetben. Tehát nagyon nyugodtan, életszerűen azt lehet mondani, hogy lepapírozhatja valaki a bíróság előtt, hogy bizony ő az utolsó fillérig feléli a

keresetét, és a vagyoni helyzete olyan, hogy képtelen a felnőtt, nagykorú hozzátartozójának a tartására.

Azonban azt említettem önöknek, hogy ha voltak is ilyen perek, nem voltak túl gyakoriak, és egyáltalán nem voltak jellemzőek. Viszont azzal, hogy olyan irányba tereljünk most ezeknek a pereknek a lehetőségét, hogy mögötte egy állami struktúra áll annyiban, hogy ha fő szabály szerint a jövedelemhányada és az intézményi térítési díj közötti különbség fellép vagy jelentős mértékű lesz, akkor először az állam akként lép be ebbe az egyébként a személyeknek a magánviszonyába, hogy egy megállapodási lehetőséget ad nekik, ha jól értelmezem, és ha ez a megállapodási lehetőség nincs, akkor van lehetősége az intézményvezetőnek. Itt most nem tudom, hogy akkor járási hivatalon keresztül, vagy maga az intézményvezető lép-e fel ebben az esetben. Bár nem tudom, hogy a fenntartónál van-e erre jogi képviselőti vagy a szervezeti egység képviselőjére lehetősége; azt hiszem, ez egy fenntartói alapszabályban vagy bármilyen más szerződésben rögzítve van.

De ha jól értem, ekkor lép így az intézmény mégis egy bírósági szereplővé, és avatkozik be valójában két felnőtt magánszemély egymás közötti nemcsak vagyoni, hanem - és akkor talán ez itt a probléma lényege - személyes és magánviszonyába. Hiszen nagyon sokszor azt lehetett látni, hogy a tartási szerződések és a tartási perek mögött - ilyenhez viszont már volt szerencsém - nagyon sokszor megromlott emberi kapcsolatok álltak. És ezzel az intézmény talán még lök ezen egyet, és esetleg ront ezeken a helyzeteken, amelyek ilyen megromlott személyi viszonyok között vannak. El kell fogadnunk, hogy nem mindenkinek sikerül úgy a személyes felnőtt élete a családtagjaival, a szüleivel szemben, ahogy szerette volna, hiszen valószínűleg mindenkit úgy neveltek fel, hacsak nem a farkasok nevelték, hogy a szülői tisztelettel vagy a tőlük kapott törődéssel szemben valamilyen más törődést, valamilyen tiszteletet tanúsítanak, de úgy gondolom, az állam ebben az esetben úgy avatkozik be, hogy egy sokkal nagyobb gyötrelmet okoz az egyébként is megromlott viszonyban.

Én nagyon nagy részt mindig azt látom, és az élet sajnos ezeket hozza elő, és értem én, hogy az állam próbálja azokon visszahozni, akiknek esetleg van valamije, a saját kiadásait, a saját terheit, de általában mindig olyan esetekben fog ez előbukkanni, és ne legyen igazam, amikor egy rendkívül megromlott szülő-gyermek viszonyba kell hogy az állam belépjen harmadik félként, és próbáljon meg érvényesíteni egy díjkülönbözetet vagy a díj és a jövedelemhányad közötti különbözetet. Persze nyugodtan mondhatjuk azt, hogy annyi biztosítékot jelent a jogszabályokban a tartási sorrend, hiszen itt se tudja megelőzni a szülő a tartásra szoruló gyermeket, házastársat, élettársat, tehát meglehetősen a végén csatlakozik be a szülő, de azt is mindenki tudja, hogy életszerűen akkor kerülnek a szülők ilyen intézménybe, vagy akkor kerülhetnek ilyen intézménybe,

amikor a gyermekeik már túl vannak a gyermekváltásnak azon a zenitjén, hogy ők maguk gyermektartásdíj-fizetésre kötelezettek lehetnek vagy legyenek.

(20.00)

A másik. Persze, hogy van a bíróság előtt bizonyításra lehetőség, csak a bíróságok szerintem az elején egy kicsit eltévedten vagy bolyongva fognak közlekedni a jogszabályok tengerében, hiszen ők maguk is valamilyen korábbi intézményhez vagy korábbi joggyakorlathoz fogják mérni. Egyébként a gyermektartáshoz fogják mérni a saját gyakorlatukban, és akkor itt nagyon messzire fog vezetni, a bíróságok vehemenciájától függően, hogy milyen bizonyítást fognak felvenni. Közel sem vagyok biztos benne, hogy helyesen, és nem valamilyen megfelelési kényszerből fognak ítélni. Azt nem mondom, hogy bármilyen módon részrehajlóak lennének a felek között, de valamilyen megfelelési kényszerben fognak ítélni.

A jelenlegi lehetőség az, hogy az állam részére lehetőséget biztosítsunk, hogy két felnőtt ember személyes viszonyába és egymás közötti vagyoni viszonyába is beléphessen az állam vagy valamilyen módon szereplőjévé váljon, úgy gondolom, nem biztos, hogy szerencsés, hogy most ez kinyitásra kerül. Értem természetesen azt, hogy az intézmények fenntartását valamilyen módon biztosítani kell. Arról is tudomásom van, hogy nem egyszerű az intézményeknek kigazdálkodniuk saját működésüket, nem feltétlenül elegendőek a jövedelemhányadok ahhoz, hogy az intézmény a saját költségvetéséből kijöjjön. De természetesen a szociális háló, a szociális társadalom fenntartása egy ilyen modern államban azzal a felelősséggel is jár, hogy az államnak ilyenkor sajátos méltánytalanul helyt kell állnia mások helyett.

Ami itt elhangzott, hogy lehetnek vidéki visszaélések öregezők és egyéb kérdésekben, erre most is nyitva áll a lehetőség. Ha van olyan élelmes öregező, vagy vannak olyan élelmes tartási szerződést kötők, akik majd szeretnék a tartásra kötelezett nagykorú rokontól beszédni a pénzt, azt most is meg tudják tenni. Eddig egyébként nagyjából az ítélezési gyakorlat állt ennek ellent. Most ebbe a kategóriába lép be az állam, és nagyon kérdéses lesz, hogy az intézmények ezt milyen vehemenciával és mekkora bölcsességgel fogják gyakorolni. Csak remélni merem, hogy valamilyen szintű bölcsességet, valamilyen kollektív eligazítást fognak kapni, hogy ezután ne hegyekben szülessenek egymás után az ilyen perek, mert úgy gondolom, a bírósági gyakorlat, a magyar joggyakorlat, a magyar morális gondolkodás szerintem nem biztos, hogy fel van készülve arra, hogy helyesen, ne pedig egyik extrémről a másik extrémbe esve ítélje meg ezt a problémát.

Úgy gondolom, az államnak most inkább tartózkodnia kellene attól, hogy személyes kapcsolatokban, a szülőtartás intézményének kikényszeríthetőségével egy személyes gyötrelmet okozzon ezekben a

kapcsolatokban. Szerintem mindenképpen az lenne a helyes, ha az állam, a kormány most ebből a pozíciójából visszakozna, hátrálna, és hagyna esetleg 5-10 évet arra, hogy megnézzük, hogy az újonnan reflektorfénybe került szülőtartás miként találja meg helyét a polgári jogban, a polgári eljárásjogban, illetve a bírósági gyakorlatban. Úgy gondolom, ez lényegében kellő ok lenne arra, hogy most a törvényjavaslatnak ezt a részét teljes egészében töröljük. Arról nincs tudomásom, hogy van-e esetleg módosító javaslatunk rá, de ha nincs, államtitkár úr fontolja meg, illetve a kormány fontolja meg, hogy egy időre ezt a problémát, ha nem is odázzuk el, de várjunk vele, hogy egy tiszta ítélkezési gyakorlat és tiszta joggyakorlat legyen benne, és utána ismételtelen nekifussunk esetleg ennek. Köszönöm szépen. *(Vágó Sebestyén tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok.

Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitát lezárom. Látom, államtitkár úr készülődik. Az előterjesztő válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Czibere Károly államtitkár urat illeti a szó.

CZIBERE KÁROLY, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Fontosnak tartom, hogy ha nem is minden egyes kérdésre, hiszen például Bangóné képviselő asszony nagyon-nagyon sok kérdést tett föl, de azért a csomóponti kérdésekre igyekszem választ adni. Mert azt látom, hogy mindenki érdeemben igyekezett hozzájárulni, és olyan javaslatok érkeztek, amelyek valóban a legtöbb esetben konstruktívak.

Kovács képviselő úrnak szeretném megköszönni a támogatott lakhatás kapcsán a buzdítást. Azt gondolom, hogy valójában nem elegendő a fogyatékos intézmények kitagolása kapcsán csak uniós forrásból kitagolást végezni. Nem lehet sikeres, ha ezt nem kíséri a támogatott lakhatás folyamatos fejlesztése. Köszönöm a fejlesztő foglalkoztatás kapcsán is a buzdítást. Itt is fontos, hogy abból a régi keretből kiemeljük ezt a lehetőséget, és még több fogyatékos embernek biztosítsuk az intézményekhez kapcsolódóan ezt a foglalkoztatást. Az önálló szolgáltatás meg fogja adni ezt az esélyt.

Áttérek Bangóné képviselő asszony kérdésére, de mindenki érintette a szülőtartást. Itt néhány dolgot azért fontos leszögezni. Az egyik, azt hiszem, Vágó Sebestyén képviselő úr említette a kötelezés kérdését. A javaslat elég egyértelműen fogalmaz: a fenntartó a bíróságtól kérheti. Kérheti. Tehát nincs ilyen, hogy ki van adva egy intézményvezetőnek, hogy köteles erre, és nem is lesz kiadva.

Van e mögött azért egy sokkal fontosabb, Bangóné képviselő asszony által felvetett kérdés, hogy ezt biztosan azzal a sanda szándékkal teszi a kor-

mány, hogy majd valahol máshol forrást vegyen ki. Az időskori biztonság alapvetően három nagy rendszeren keresztül van garantálva. Az egyik a nyugdíjrendszer, a másik az időskorúak egészségügyi szolgáltatásának finanszírozása, a harmadik pedig a hosszú távú gondoskodás, gondozás; illetve a szakápolás is, ami, reméljük, jövőre el tud indulni. Na most, ha ezeket a rendszereket és a 2017-es költségvetési törvényt is megnézzük, nem találunk arra vonatkozóan jelet, hogy a szülőtartás bevezetésével párhuzamosan azzal kalkulálna a kormány, hogy bármelyik, az időseket segítő és az időskorúak szociális biztonságát garantáló rendszerből forrást vonna ki a másik oldalon.

Tényszerűen nem igaz, hogy mondjuk, a szociális gondozás, az időszotthonok normatívája ennyivel csökkenne. Sőt! Nézzék meg: a házi gondozás normatívája 145 ezerről 210 ezer forintra nő, 50 százalékkal nő. Ezt még egyszer elmondom. Tehát a bentlakásos idősellátás normatívája nem csökken; az alapellátásban a házi gondozás normatívája - ez a költségvetési törvényben benne van, ez meg van szavazva - 145 ezer forintról 210 ezer forintra nő. Tehát nem arról van szó, hogy a szülőtartással párhuzamosan forrást vonna ki az időseket segítő szociális szolgáltatási rendszer finanszírozásából az állam vagy a kormány, hanem pontosan az történik, hogy az alapellátásban 50 százalékkal fog növekedni a normatíva. Ezért azokat a sanda utalgatásokat szeretném visszautasítani, amelyek azt feltételezik vagy arra céloznak, hogy valamifajta forráskivonás készül.

És itt egy másik fontos, sokszor hangoztatott dolgot is szeretnék cáfolni. Ez az időskori szegénység problémája. Egész egyszerűen azt kell látni, hogy Magyarországon - megint csak KSH - 14-15 százalék körül van az átlagos uniós módszertan szerint számított szegénységi ráta, és 4,5 százalék az idősek tekintetében. Tehát az átlagos szegénységi ráta harmada az idősek szegénységi rátája. Egyszerűen azért, mert itt Novák államtitkár asszony előttem, amikor összefoglalta a válaszát, felszólalásában elmondta, hogy a nyugdíjak reálértéke hogyan növekedett. Tehát ez egész egyszerűen egy nem valós kép közvetítése.

A szülőtartás kapcsán azt is fontos leszögezni, hogy mi is úgy gondoljuk, ahogy többen megfogalmazták, Schmuck képviselő asszony is elmondta, hogy a családok többségében működik az elemi szolidaritás. A gyermekek döntő többségükben valóban úgy gondolkoznak a szüleikről, hogy tisztességgel felneveltek engem, tehát dolgom, felelősségem és kötelességem, hogy róla gondoskodjam, segítsék, ne hagyjam magára. Nem erről van szó. Nem az elemi szolidaritáson alapuló családok szétveréséről van szó. Ezt nagyon fontos leszögezni.

Itt arról van szó, ahogy az expozéban is elmondtam, hogy egyszerűen a társadalommal, a társadalom többi tagjával szemben nem méltányos az, hogy ha az, akinek van kötelessége, illetve jövedelme is, ennek a kötelességének nem tesz eleget. Azt gondolom, itt többen is elmondták, hogy az Alaptörvényben

foglalt alapelvek rendben vannak. Akkor pedig ezt át kell ültetni a törvényekbe.

(20.10)

Itt Lukács képviselő úr mondta azt, hogy miért kellett ezt megnyitni. Ez nem most lett megnyitva, önök előtt volt májusban a Ptk. vitájában, és az nyitotta meg. Nekünk az a dolgunk, hogy egy olyan rendszerbe, amely ebből a szempontból érintett, ezt át kell vezetni, és azt gondolom, hogy miután a mi vizsgálataink szerint is, ahogy az előbb elmondtam, sporadikus jelenségről lesz szó, ezek nem lesznek jelentős számban, nem fog rá bírósági ügyek garadája indulni, és nem fog egy ipar, ügyvédi vagy bármilyen ipar erre épülni, ez meggyőződésünk. Az állami fenntartónál végignézett tapasztalataink azt mutatják, hogy ez rendkívül kevés esetben fog idáig eljutni.

Ma is van lehetőség arra, hogy a különbözetet, amiről itt beszélünk, tehát az intézményi és a személyi térítési díj különbségét, egész egyszerűen a gyermek vállalja. Ezért nem lesznek perek döntő mennyiségben, mert ma is a gyermekek vállalják, mert az a helyzet, amit itt többen elmondtak, hogy igenis, tisztességben felneveltek a szüleim, tehát be fogok szállni, részt fogok venni az ő térítési díjának a fedezésében. De igenis vannak olyanok, akik esetében ez nem így van, vannak erre nagyon csúnya példák, és igenis ezt a lehetőséget biztosítani kell. Még egyszer: nem kötelező az intézményvezető számára, hanem ez egy lehetőség.

Mi az emberek pártján állunk és a tisztességes emberek pártján állunk, tehát ez egy összefoglaló mondat, és azt gondolom, ez talán összefoglalja a mi álláspontunkat ebben az ügyben. Azt gondoljuk, hogy aki tud, fontos, hogy a szülőjéről gondoskadjon. Azt gondolom, a tisztességes emberek így gondolkodnak, és gondoskodnak a szüleikről.

A következő kérdéskör a házi segítségnyújtással kapcsolatos volt, a piacósítás kérdése. Itt Bangóné képviselő asszony elmondta, hogy veszélynek látja azt, hogy akkor mi van a jogosultak ellátásával. Kétszer mondtam el az expozémban, igaz, hogy hosszú volt, de akkor is kétszer mondtam el, hogy olyan módon lehet vállalni a piacról, a piaci szférában ellátást, ami nem veszélyeztetni semmilyen módon a jogosultak ellátását, mint ahogy egyébként ez igaz más esetekben is.

A 35 ezres létszámnál van egy félreértés. Szintén a képviselő asszony említette azt, hogy 35 ezerben szeretnénk korlátozni a házi segítségnyújtásban részesedők számát, a jogosultak, ellátottak számát, miközben 120-130 ezer körül volt néhány hónappal ezelőtt vagy tavaly az átlagos ellátotti létszám. Ez tévedés. A rendszernek két része van: az egyik rész az önkormányzatok által ellátottak, az alapellátási kötelezettségből ellátottak; a másik pedig a civilek, egyházak által ellátottak, és erre a második részre, tehát a civilek, egyházak és magánszereplők által ellátottakra

vonatkozik a 35 ezres létszámkorlát. Egyszer az államnak felelőssége, hogy megmondja, mennyi kapacitást tud finanszírozni; de az önkormányzati bármédig nőhet, ameddig szükséglet van, ameddig rászoruló ember van, ott az önkormányzat el tudja látni, ott a kapacitások nőhetnek. Az egyházi, civil világban szeretnénk a 35 ezret meghatározni, és azt gondoljuk, elég lesz, hiszen most 29 ezernél van ez a szám, tehát a további növekedésnek is van lehetősége.

A következő kérdéskör az volt, hogy a hajléktalanellátásban differenciálni kell; Vágó Sebestyén képviselő úr mondta. Abszolút egyetértünk, és ez meg is jelenik. Köszönöm a házi segítségnyújtás kapcsán is a differenciálásra való buzdítást, és azt is, hogy a lakhatási és a fejlesztő foglalkoztatási kérdéskör kapcsán támogatásáról biztosított bennünket.

A szülőtartás kapcsán, azt gondolom, válaszoltam.

Hogy a veszélyeztetető szülő fizessen az átmeneti ellátásért, meg fogjuk vizsgálni ezt a lehetőséget.

Fontosnak tartom még azt is hangsúlyozni a képviselő úr hozzászólása kapcsán, hogy az idős jogosultságát, az idős jogát és az ellátását semmilyen módon nem érinti a szülőtartás kérdése. Tehát ha a szülőtartás esetén nem sikerül a gyerekekkel megállapodni, bírósági ügy lesz, az nem hathat vissza az ellátására.

Schmuck Erzsébet képviselő asszony vetette föl a hajléktalanügy kérdését a szülőtartás mellett, a külső férőhelyet, és hogy miket kellene csinálni. Mi 2014-ben összehívtuk a hajléktalanszakma legfontosabb képviselőit, és hajléktalanügyi teendőik néven egy vastag programot tettek az asztalunkra, mi azt hajtjuk végre. Azt gondolom, vannak és lehetnek még más javaslatok is természetesen, mi ezt folyamatosan figyelemmel kísérjük és figyelembe vesszük, de elsősorban a hajléktalanszakmában dolgozókkal együtt, akik a legtöbb tapasztalattal rendelkeznek ezen a területen, dolgoztuk ki ezeket a javaslatokat, és tettünk javaslatot arra, hogy ezeket az önök asztalára tegyünk.

Szabó Sándornak szeretnék válaszolni a társulásiügy kapcsán. Alapvetően májusban, amikor ez bekerült a törvénybe, talán emlékszik rá, az a cél volt a kormány szeme előtt, hogy a társulások nem mindig egyértelműen követik a járási határvonalat. Miután a gyermekjóléti központok új rendszerének kialakításakor alapvető cél volt az, hogy úgy alkossuk meg az új rendszert, hogy a gyerekek ne kallódjanak el, tehát a gyermekjóléti szolgálat: helyszín; járási szint: gyermekjóléti központ és a gyámhatóság között ne kallódjanak el a gyerekek, teljesen egyértelmű legyen a gyermekút, ezért fontos, hogy teljesen egyértelmű legyen, hogy melyik településen élő gyermek melyik gyámhatósághoz és melyik gyermekjóléti központhoz tartozik.

Ebből a szempontból volt fontos, hogy ennek az új rendszernek a járás a határa, és ezért volt a szabályozásban itt a hangsúly. Miután azonban mi is érzékeljük ezeket, és többen is érzékelték, többen is fogalmaztak meg kritikát ezzel kapcsolatban, és való-

ban látjuk ennek a problémáját, azt gondoljuk, hogy a kormány mostani elképzelése szerint támogatni fogja azokat a módosító javaslatokat, amelyek arra vonatkoznak, hogy a társulás is tudjon továbbra is működtetni központot. Tehát ezt gondolom, és köszönjük szépen az észrevételeket mind a kormánypárti, mind az ellenzéki padsorokból.

Összességében tehát azt gondolom, hogy mind a támogatott lakhatás kapcsán, mind az átmeneti ellátás kapcsán, mind a szülőtartás kapcsán, mind a házi segítségnyújtás kapcsán tovább tudunk lépni azon az úton, amelyet az elmúlt években megkezdtünk, és tényleg közelebb tudunk jutni ahhoz, hogy célzottabb ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz jussunk, és valóban, az adófizetők által számunkra biztosított költségvetési forrásokat a valóban rászorulóknak, valóban intenzív gondozási és egyéb szükséglettel rendelkezők felé tudjuk átcsoportosítani. A szolgáltatá-

sok differenciálása, átalakítása alapvetően ezt a célt szolgálta eddig is és ezek után is.

Még egyszer köszönöm szépen a javaslatokat és az észrevételeket. Köszönöm szépen a szót. *(Kovács Sándor tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Napirend utáni felszólalónk nincsen.

Megköszönöm munkájukat. Az Országgyűlés reggel 8 órakor folytatja ülését. Nyugodalmat jó éjszakát kívánok! Az **ülénapot bezárom**.

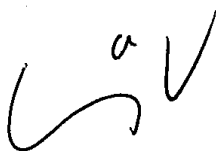
(Az ülésnap 20 óra 19 perckor ért véget.)

Gelencsér Attila s.k.
jegyző

Hiszékeny Dezső s.k.
jegyző

Dr. Szűcs Lajos s.k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
Nyomda: EUROTRONIK Zrt.
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)